

SLOVNÍK MEZINÁRODNÍCH SLOV interlingue-český

VOCABULARIUM DE PAROLES INTERNATIONAL interlingue-tchec

Bedřich Plavec

2006

VÝSLOVNOST A PŘÍZVUK

- c** před e, i, y jako **c**, jinak jako **k**: *catolic* [katólik].
g před e, i, y jako **ž**, jinak jako **g**: *garage* [garáže].
gh před e, i, y jako **g**: *ghetto* [geto]
gu jako **gv**: *linguistica* [lingvistika].
ch jako **š**: *charmant, chef, machine*, výjimečně jako **č**: *China, Chile*.
Ve slovech řec. původu jako **ch**: *architecte, chimere, schema*.
j jako **ž** (nebo i **dž**): *jardin, jurnal, judo, jiu-jitsu*.
ph jako **f** ve slovech řec. původu: *telephon*.
qu jako **kv**: *qualitá* [kvalita], *equivalent* [ekvivalent].
rh jako **r** ve slovech řec. původu: *rheuma*.
s mezi dvěma samohláskami jako **z**: *base* [báze], *revisor* [revizor],
jinak jako **s**: *posta, scola*
ss jako **s**: *professor*.
sh jako **š**: *sheriff, shrapnell*.
t před **-ia, -ie, -ion** jako **c**, nepředchází-li sykavka: *nation* [nacion],
tolerantie [tolerancie], *existentie* [existencie], *bestie* [bestie].
Ve slovech řec. původu jako **t**: *apatie, chiromantie, peripetie*.
th jako **t** ve slovech řec. původu: *theologie*.
w jako v angličtině (krátké **u**): *kilowatt, west*.
y souhláskové jako **j**: *yes, yoga, rayon*.
z jako **dz**: *horizont* [horizont].
zz jako **c**: *pizza, piazza, spruzzar* [sprucar].

Slabiky **di, ti, ni** vyslovujeme tvrdě: [dy, ty, ny].

Dvě samohlásky vedle sebe jako dvě vyslovit: *cooperar* [ko-operar], *leer* [le-ér].
Z dvojitých souhlásek se druhá vyslovuje jenom tehdy, vyslovuje-li se jinak než
první: *acceptar* [akceptar], *lettre* [letre].

Přízvuk spočívá zpravidla na poslední slabice zavřené souhláskou: *familie, lingue, motor, altri*, ne však na slabikách **bil, ic, im, ul**, které jsou nepřízvučné a přesouvají přízvuk na předcházející slabiku: *automobil, electric, ultim, regul*, i kdyby to byla slabika *bil, ic, im* nebo *ul*. Je-li přízvuk jinde, značí se čárkou: *pronómine, númere, numeró, heróe, córpor, café, gelé, aktivitá, capacitá*. Přízvučné samohlásky jsou dlouhé; avšak před koncovým **c, ch, x** nebo následují-li dvě souhlásky, jsou krátké. Koncovka množ. čísla **-s** a koncovky **-men** a **-um** neovlivňují přízvuk předcházející části slova: *families, lingues, motores, altris, fenomen, generalmen, practicmen, ultimatium*. Psaný přízvuk se může vynechávat, ne však nad přízvučnou koncovou samohláskou: *numeró, café, gelé, idé, stabilitá*. Případné chyby v přízvukování je však možno tolerovat.

PRAVOPIS MEZINÁRODNÍCH SLOV.

Interlingue uchovává v největší míře mezinárodní aspekt slov. Současně přijímá všechna zjednodušení, pokud nejsou na závalu srozumitelnosti. Tak nahrazuje dvojité souhlásky jednoduchými (kromě **ss**), pokud se vyslovují stejně (*official - oficial*) a pokud jich není třeba k označení, že předchozí samohláska je krátká, čímž se také od sebe odlišují podobná slova různého významu: *car* (drahý, milý) - *carre* (vůz), *cane* (pes) - *canne* (třtina), *era* (éra, údobí) - *erra* (chyba).

Řecké skupiny souhlásek: chl, chr, ph, rh, th jsou v Interlingue zjednodušeny na: **cl, cr, f, r, t** a místo řeckého samohláskového y se píše **i**. Ale i historický pravopis je dovolen. Je možno psát *clor* nebo *chlor*, *cronica* nebo *chronica*, *fotograf* nebo *photograph*, *ritme* nebo *rytme* nebo *rhythme*, *tema* nebo *thema*, *simpatic* nebo *sympatic* nebo *sympathic*, *oficial* nebo *official*. Avšak v témže textu by se mělo používat jen jednoho z těchto způsobů.

Tento slovník je napsán ve zjednodušeném pravopise, ale obsahuje i úplné informace o historickém pravopise. Je to řešeno tak, že rozdíly plynoucí z historického pravopisu jsou uvedeny buď v závorkách – např.: **co(r)rect, t(h)eolog/ie**, anebo za hvězdičkou – např.: **ciclon *cy..., fase *ph..., filosof *philosoph**; závorkami za hvězdičkou je pak ukázán i "polovičatý" historický pravopis – např.: **ritm/e *rhyth... (ryt...), fíísica *phy... (fy...)**.

Pozn. Výše uvedená písmena v závorkách nejsou při abecedním řazení slovníku brána v úvahu.

Nepřehlédněte!

Na konci tohoto slovníku je uveden dodatek, v němž se – kromě jiného – dovíte o některých hláskových změnách u předpon.

A

a, ad k, ke, ku (*předl. 3. pádu*)

abandon/ar opustit; **-ament** opuštění

abass/ar snížit, (s)klopit (*oči*); ponížít; **-ament**

snížení, (s)klopení; ponížení; **a bass** dolů

a(b)bat/e opat; **-essa** abatyše; **-ia** opatství

abatt/er (s)kácet, porážet (*stromy*); **-ement** (s)kácení,

porážení; **-oria** (= **buchatoria**) jatky

abdic/ar vzdát se (*úřadu, moci*), odstoupit, abdikovat;

-ation vzdání se (*úřadu, moci*), odstoupení, abdikace

abdómin/e břicho *anat.*; **-al** břišní

Abdera Kocourkov

abiete jedle

abiss/e *abyss... propast, strž; hlubina (*mořská*); **-al**

hlubinný (*živočich*)

abject podlý, zvrhlý

abjurar odpřisáhnout se, zřící se (*čeho*)

ablative ablativ *gram.*

ablut/er omýt se; **-ion** omytí, omývání (*hl. rituální*)

abneg/ar zřící se (*čeho*), odepřít si; **-ation** zřeknutí

se, odmítnutí, odřkání

aboccar zakousnout se, zabrat, brát (*o rybě*)

abol/ir zrušit, odstranit; **-ition** zrušení, odstranění

abomin/ar ošklivit si; **-ábil** odporný, hnusný, ohavný;

-ation odpor, hnus

abonar vylepšit

abonn/ar předplatit; **-ament** předplatné; **-ate** předplatitel

a(b)bordar přistát (*lodí*)

aborigenes praobyvatelé

abort/e, -ement potrat; **-er** potratit; **-iv** abortivní

aboy/ar (za)štěkat, hafat, ňafat; **-ament** štěkot

abra/der obrušovat (se); **-sion** obrušování; otěr, abraze;

-siv brusný, hrubý; drsný (*hlas, charakter*)

a(b)brevi/ar zkrátit; **-ation** zkrácení, zkratka; **-ativ** zkrat-

kový; **-atura** zkratka (*v písmu*)

abricot meruňka

abrog/ar odstranit, zrušit; **-ation** odstranění, zrušení

abrupt strmý, srázný, příkrý; strohý, úsečný (*řeč*)

abscess(e) hlíza, vřed, absces *med.*
abscissa úsečka *geom.*
absent nepřítomný; **-ar se** vzdálit se; **-ie** nepřítomnost, absence
absinte ***absinthe** pelyněk; absint (*kořalka*)
absolu/er zprostit (*viny, závazku*); dát rozhřešení *círky*;
-t absolutní, naprostý; **-tion** zproštění (*viny, závazku*);
rozhřešení *círky*; **-tisme** absolutismus
absorpt/er pohltit, vstřebat, nasát, absorbovat; **-ion**
pohlcení, vstřebání, absorpce; **-iv** pohltivý, absorpční
absten/er se (de) zdržet se (*hlasování, komentáře apod.*);
-tion zdržování se (*hlasování, komentáře apod.*)
abstin/er zdržovat se (*alkoholu, kouření apod.*); **-ente**
abstinent; **-entie** zdrženlivost (*od požitků*), abstinence
abstra(h)er nepřihlížet (*k*), abstrahovat; **-(c)t** pomyslný,
neskutečný, abstraktní; **-(c)te** abstraktní pojem; **-(c)tion**
abstrakce
absurd absurdní, nemožný, nesmyslný; **-itá** absurdnost,
nemožnost, nesmyslnost
abund/ar oplývat (*čím*); **-ant** hojný, překypující, vydatný;
-antie hojnost, nadbytek
abus/er nadužívat (*co*); zneužít (*čeho*); **-iv** hrubý, urážející
acacie akát *bot.*
academ/ie akademie; **-ic** akademický; **-ico** akademik
a(c)capar/ar skoupit (*zboží*); **-ation** skoupení
acce/der přistoupit (*k*); **-ss** přístup; příval (*citu*); záchvat
med.; **-ssion** přistoupení (*k*) *práv.*; **-ssibil** přístupný,
dosažitelný, dostupný
acceler/ar zrychlit, zvýšit rychlost; rychlit *biol.*; **-ation**
zrychlení, zvýšení rychlosti, akcelerace; rychlení *biol.*;
-ator urychlovač, zrychlovač, pedál plynu, plyn
accen/der rozsvítit (*světlo*), rozdělat (*ohně*); **-sion** rozsví-
cení (*světla*); rozdělení (*ohně*)
accentu přízvuk, důraz; **-ar** klást přízvuk, zdůraznit
accept/ar přijmout; **-ábil** přijatelný; **-abilitá** přijatelnost;
-ation přijetí, akceptace (*směnky*)
access v. **acce/der**
accessori vedlejší, přídavný; **-es** příslušenství; ~ **de moda**
módní doplňky; ~ **de inseniament** učební pomůcky
accid/er přihodit se, udát se; **-ente** příhoda, nehoda;
-ental náhodný, nahodilý; **-entie** nahodilost
acerb trpký, hořký (*těž přen.*), zatrpklý
ácere javor
acet/e ocet; **-ate** octan; **-osi** octový, kyselý, zkysaný
acid kyselý; **-e** kyselina; **-itá** kyselost
a(c)clam/ar nadšeně souhlasit, hlasitě pozdravovat; **-ation**
veřejný projev souhlasu; veřejné hlasování, aklamace
aclarar (= **clarificar**) objasnit, vyjasnit
a(c)climat/ar (se) přizpůsobit (*se*) (*podnebí*), aklimatizovat
(*se*); **-ation** přizpůsobení *se*, zdomácnění, aklimatizace
a(c)co(m)mod/ar přizpůsobit (*čemu*); **-ation** přizpůsobení
a(c)compani/ar doprovázet; **-ament** doprovod
a(c)comple/er dokončit, dovršit; **-ment** dokončení, dovršení
aco(n)noss/er uznat; **-ement** uznání
a(c)cord/e shoda, souhlas, soulad; akord *hud.*; **-ar** shodo-
vat se, souhlasit; ladit
a(c)cordeon harmonika (*chromatická*); **-ist** harmonikář
acre akr
a(c)creditar pověřovat (*vyslance*)
acri ostrý, sžíravý, palčivý
a(c)crocar zavěsit (*na hák*), zaháknout

act/e čin, skutek, akt; jednání (*hry*); **-er** jednat, pracovat (*jako*), působit; **-ion** činnost, jednání, postup, akce; akcie; **-ionario** akcionář; **-iv** činný, aktivní; **-or** herec; aktér, aktivní účastník (*události apod.*)

actual skutečný, současný, aktuální; **-itá** aktualita

a(c)cuch/ar slehnout; **-atoria** porodnice; **-era** porod. bába

a(c)cumul/ar kupit, hromadit, akumulovat; **-ation** kupení, hromadění, akumulace; **-ator** akumulátor, baterie *el.*

a(c)cupl/ar spojit, spřáhnou; zapojit; **-ament** spojení, spojka *tech.*; **-ator** spojka (*motoru*)

a(c)curt/ar zkrátit; **-ation** zkrácení, zkratka (*cesty*)

a(c)curat přesný, dochvilný; **-esse** přesnost, dochvilnost

a(c)cus/ar obvinít, obžalovat; **-ation** obvinění, obžaloba; **-ative** akuzativ *gram.*; **-ator** žalobce

acústic akustický; **-a** akustika

a(c)customar se (a) zvykat si (*na*)

acut ostrý, špičatý; prudký, akutní; **-ar** ostrit

ad (= a): admáxim nanejvýše; **admínim** nejméně, alespoň; **ad u** kam

adapt/ar upravit, přizpůsobit; **-ation** přizpůsobení; úprava; **-ábil** přizpůsobivý; **-abilitá** přizpůsobivost

adavan dopředu; **~!** vpřed!

adcurrer přiběhnout

add/ir dodat, přidat; sečíst; **-ition** dodatek; sčítání; **-itional** dodatečný, další, navíc; **-itiv** přídavný

adducter přivést

adepte přívrženec, stoupenec

adequat přiměřený, odpovídající, vhodný

adhe/rer připojit se, přilnout, být stoupenecem; **-rentie** oddanost, náklonnost; **-sion** přilnavost; **-siv** přilnavý

adío! sbohem!, má úcta!

adivin/ar uhodnout; **-ation** uhodnutí

adjac/er přiléhat; **-ent** přilehlý, sousední, sousedící

adjective přídavné jméno *gram.*

adjudic/ar přiřknout, přisoudit; **-ation** přiřknutí, přisouzení

adjun(c)t/er připojit (*k dopisu*); **-ion** připojení

adjur/ar zapřísáhnout, zaklínat se; **-ation** zaklínání se

adjust/ar nastavit, seřdit; **-ament** nastavení, seřízení

adjutante pobočník

admáxim nanejvýš

admínim alespoň, nejméně, přinejmenším

administr/ar spravovat, vést, řídit (*úřad, podnik*); **-ation** administrace, vedení, řízení, správa; **-ativ** administrativní; **-ator** správce

admir/ar obdivovat; **-ation** obdiv; **-ator** obdivovatel; **-ábil** obdivuhodný

admiss/er připustit, svolit; **-ion** připuštění, svolení; **-íbil** přípustný

admon/ir napomínat, upomínat; **-ition** napomenutí, upomínka; **-itor** napomínatel; **-itiv, -itori** napomínací

adolesc/er dospívat; **-ent** dospívající, mladistvý; **-ente** jinoch, mládenec; **-entie** dospívání, jinošství

adopt/er adoptovat; **-ion** adopce; **-iv** adoptivní

ador/ar zbožňovat; **-ábil** zbožňováníhodný; **-ation** zbožňování; **-ator** zbožňovatel

adplu k tomu, navíc

adress/e adresa; **-ar** adresovat; **-árium** adresář; **-ate** adresát

adul/ar pochlebovat; **-ation** pochlebování; **-ator** pochlebník

adult dospělý

adulter/ie cizoložství; **-ar** cizoložit; **-ation** cizoložství
adverbie příslovce *gram.*
advere sice, ovšem, zajisté
adversario odpůrce, protivník, soupeř, sok
advers/i nepřátelský, protivný; **-itá** protivenství
advert/ir upozornit, zpravit, varovat; **-iment** upozornění, zpráva, výstraha
advocar (též: **far venir**) přivolat
aer/e vzduch; **-ar** větrat; **aer-pumpe** vývěva
a(f)fábil laskavý, vlídný; **-itá** laskavost, vlídnost
afacilar (= **facilisar**) usnadnit
a(f)famar vyhladovět
a(f)fect/ar počínat si strojeně; **-ation** strojenost, přetvářka
a(f)fect/e afekt, citové rozrušení; **-er** postihnout, zachvátit
a(f)fection náklonnost; **-ar** mít zalíbení; **-at** láskyplný
a(f)femin/ar zhýčkat, rozmazlit; zženštit; **-ation** zženštilost
a(f)fere aféra, věc, záležitost, obchod
afghan afghánský; **A-istan** Afghánistán; **a-no** Afghánec
a(f)fich/e plakát, návěští, displej; **-ar** plakátovat, návštěvit
a(f)fili/ar přičlenit, přidružit; **-ation** přičlenění, přidružení
a(f)fin/i příbuzný; **-itá** příbuznost, příbuzenství
a(f)firm/ar přisvědčit, ujistit; **-ation** přisvědčení, ujištění;
-ativ kladný, potvrzující, souhlasný
áfise *aph... mšice *zool.*
a(f)fix/e afix *gram.* = předpona / přípona
a(f)flict/er zarmoutit; **-ion** zármutek; **-iv** zarmucující
a(f)lu/er přitékat; **-ente** přítok (*řeky*); **-entie** nával (*práce*)
a(f)follat zneklidněný, poblázněný, velmi rozrušený
aforisme *aph... aforismus
a(f)francar vyplácet poštovné, frankovat
Áfric/a Afrika; **a-an** africký; **a-ano** Afričan
a(f)frontar čelit, vzdorovat
afuste lafeta (*děla*)
agate achát *geol.*
agenuar se (= **metter se sur li genús**) kleknout si
agil čilý, hbitý, agilní; **-itá** čilost, hbitost, agilnost
agitar mávat, třepat (*čím*)
a(g)glomer/ar shlukovat, hromadit; **-ation** aglomerace
a(g)glutin/ar stmelit, slepit; **-ation** (s)tmelení, slepování
agn/e ovce; **-ello** jehně; **-in** ovčí; **-o** beran, skopec *zool.*
agon/ie agónie; **-ic** agonický; **-isar** být v agónii
agraff/e spon(k)a; **-ar** sepnout sponou
a(g)grandar zvětšit (*rozměr*)
a(g)gravar zostřit (*situaci, trest*); ~ **se** přiostrit se (*situace*)
agr/e pole, role; **-ari** zemědělský
agreábil příjemný; **-itá** příjemnost, přívětivost
a(g)gress/er útočit, napadnout; **-ion** útok, napadení,
agrese; **-iv** útočný, agresivní; **-or** útočník, agresor
agronom agronom; **-ie** agronomie; **-ic** agronomický
a(g)grupp/ar (se) seskupit (se); **-ament** seskupení
agull/ie jehla; **-iere** jehelník; **-iero** polštářek na jehly
ah! aj! *citosl.*
ahoccar (se) dřepnout (si), skrčit (se)
ajornar odkládat, odročit
al = a li
alabastre alabastr *geol.*
a(l)lactar kojit
a(l)largar rozšířit (*ulici*)
alarmar burcovat
alaude skřivan
Alban/ia Albánie; **a-esi** albánský; albánština

albatroz albatros *zool.*
alberg/o hostinec, turist. noclehárna; **-ar** hostit
álbum album
albúmine bílkovina *biol.*
alcal/i alkálie, zásada *chem.*; **-in** alkalický; **-oide** alkaloid
alchim/ie alchymie; **-ist** alchymista; **-ístic** alchymistický
alco los *zool.*
alcohol alkohol; **-ic** alkoholický, lihový; **-ico** alkoholik;
 -isme alkoholismus
alcove alkovna, přístěnek
alcú někde, kdesi
alcun nějaký, některý; někdo
al/e křídlo; **-ar** vznášet se (*motýl, pták*)
a(l)leg/ar odvolávat se (*nač*); uvádět (*za důvod*), citovat;
 -ation uvádění, citování (*z knih, zákonů ap.*)
a(l)legr/i čilý, živý, veselý; **-esse, -itá** veselost, živost
alen šídlo (*nástroj*)
alfabet/e ***alph...** abeceda; **-ic** abecední (*pořádek*)
a(l)lert čilý, bdělý
a(l)levi/ar (od-, u)lehčit, zmírnit; **-ament** ulehčení, úleva
alga vodní řasa
algebra algebra; **-ic** algebraický
Alger Alžír (*město*)
Algeri/a Alžírsko; **a-an** alžírský; **a-ano** Alžížan
alias jinak zvaný, alias
a(l)lie česnek
alien cizí (*patřící jinému*); **-ar** zcizit; odcizit (*koho komu*);
 -ation zcizení; odcizení (*vzájemné mezi přáteli*); (pocit)
 odcizení, alienace; duševní porucha; **-ábil** zcizitelný;
 -ist psychiatr
alligator aligátor *zool.*
aliment potrava; strava; **-ar (se)** živit (se); stravovat
 (se); **-ation** výživa; stravování; **-ari** potravinářský
aline/a odstavec; **-ar** vyrovnat (*řadu*); ~ **se** seřadit se
allé stromořadí, alej
allegor/ie alegorie; **-ic** alegorický
alleluia aleluja
alli/ar spojit, sloučit; **-age** slitina; **-antie** svazek, spolek
alluvi/e aluvie *geol.*; **-al** aluviální
almanac kalendář (s články), ročenka
almen alespoň
almosne almužna
alne olše
a(l)long podél; **-ar** prodloužit (*šaty*)
a(l)lontanar (se) vzdálit (se)
alor nuže, tedy, tudíž; tehdy
Alpes Alpy
alqual nějaký
alquam (= **in alcun maniere**) nějak
alquande někdy
alquant několik
alquel některý
alquem někoho (*4. p.*)
alquí někdo
alquicos (= **alquó**) něco
alt vysoký; **A-esse** Výsost (*titul*); **-itá** výše; **-ore** výška
alter/ar (z)měnit (*k horšímu*); **-ation** změna (*k horšímu*)
altern/ar střídat (se), nahradit, zaskočit (*za*); **-ant** střídavý
 (*proud*); **-ation** střídání; **-ativ** daný na výběr; střídavý;
 -ative dvojí možnost; **-ator** alternátor *el.*
altparlator reproduktor *el.*

altri jiný; **-cos** něco jiného; **-men** jinak
a(l)luminator zapalovač (cigaret)
aluminium hliník *chem.*
a(l)lu/der dělat narážky; **-sion** narážka
alun kamenec
am. (zkr. **ante midí**) dopoledne, po poledni
amalgam amalgám *chem.*
amansar ochočit
am/ar milovat, mít rád; **-ator** milovník (*čeho*); amatér;
-ore láska; **-ábil** roztomilý; **-abilitá** roztomilost
amar/i hořký; **-itá** hořkost
amarr/e kotevní lano; **-ar** přivázat loď, připoutat balón
amass/e kupa, hromada; **-ar** nakupit, shromáždit
ambassad/e velvyslanectví; **-or** velvyslanec
ambi oba
ambici/e ctižádost; **-osi** ctižádostivý
ambigui dvojsmyslný, dvojznačný
ambulant pojízdný (*knihovna*); potulný (*herec*), podomní
(*obchodník*); **-ie** sanitní vůz; ambulance, ošetrovna
amelior/ar zlepšit; **-ation** zlepšení
amemorar připomínat (*komu co*)
amen amen
Améric/a Amerika; **a-an** americký; **a-ano** Američan
ametiste ***amethy...** (**amety...**) ametyst *min.*
amfib/ie ***amph...** obojživelník *zool.*; **-ic** obojživelný
amfiteatre ***amphith...** amfiteátr
ámfora ***amph...** amfora *hist.*
amíc/o přítel; **-al** přátelský; **-itá** přátelství
amidon škrob; **-ar** škrobit
amirale admirál
amnesti/e amnestie; **-ar** amnestovat, udělit milost
amok amok
amollar (= **mollificar**) změkčit
a(m)moniac amoniak *chem.*
amorf ***amorph** beztvárný, beztvary; **-ie** beztvárnost
ampere ampér *fyz.*
ampl/i rozsáhlý, širý; **-ore** rozsáhlost, šíře
amput/ar amputovat, odejmout (úd); **-ation** amputace
amulete (= **talismane**) amulet
a(m)mun/ir opatřit střelivem; **-ition** opatření střelivem
amus/ar bavit; **-ament** zábava; **-ant** zábavný
anabaptist novokřtěnec *hist.*
anac(h)ronisme anachronismus
analfabet/e ***analph...** analfabet; **-ic** negramotný; **-isme**
negramotnost
analí/se ***analy...** analýza; **-sar** analyzovat; **-tic** analytický
analog obdobný, analogický; **-ie** analogie
ananás ananas
anarch/ie anarchie; **-ist** anarchie; **-ístic** anarchistický
anate kachna *zool.*
anat(h)em/a klatba *cír.*; **-isar** dát do klatby
anatom anatom; **-ie** anatomie; **-ic** anatomický
anc také, též, i
ancian starý, dřívější, bývalý, dávný; **-itá** stáří
ancor ještě
ancr/e kotva; **-ar** kotvit; **-age** *tech.* kotvení
Andes Andy
Andorr/a Andora; **a-an** andorský; **a-ano** Andořan
anelle kroužek, prsten
anem/ie chudokrevnost; **-ic** chudokrevný
anemone sasanka *bot.*

anest(h)e/sie anestézie *med.*; **-tic** anestetický;
-tico anestetikum
anet(h)e kopr
a(n)nex/e příloha; **-er** připojit (*území*); **-ion** připojení
ángel anděl; **-ic** andělský
angina angína
angl/esi anglický; angličtina; **-eso** Angličan; **A-ia** Anglie
anguille úhoř
ángul úhel, roh, kout; **-ari** rohový, úhlový
angustie úzkost, bázeň
anhel/ar supět, těžce oddychovat; **-ation** supění
a(n)nihil/ar zničit; **-ation** zničení; **-ativ** zničující
ánim(a) duše
animal zvířecí (*tuk, svět*), živočišný; **-e** zvíře, živočich;
-esc zvířecí (*pud*)
anim/ar oživit, vzpružit; **-ation** oživení
annales anály
ann/u rok; **-al** roční; **-iversarie** výročí, jubileum
anónim *...**nym** anonymní; **-e** anonym (*i dopis*);
-itá anonymita, anonymnost
anorak větrovka (*bunda*)
anore/xie anorexie *med.*; **-ctic** anorektický
a(n)not/ar opatřit poznámkami; **-ation** poznámka
anse držadlo, ucho (*nádoby*)
antárctic antarktický; **A-a** Antarktida, Antarktis
ante před (*časově*); **-cedent** předchozí; ~ **que** dříve než
antece/der předcházet; **-dent** předchozí, předešlý; **-ssor**
předchůdce
antedatar opatřit dřívějším datem
antediluvian předpotopní
antemidí dopoledne
antenne anténa; tykadlo
anteriori dřívější, předešlý
antey dříve, předtím; **-an** dřívější, předchozí
anteyer předešlým
anti- proti-; **antialcohólic** protialkoholický
anticipar očekávat předem, předjímat
antidote (= **antitoxine**) protijed
Antilles Antily
antilope antilopa *zool.*
antimon antimón *chem.*
antipat(h)/ie nechut, odpor; **-ic** protivný, nesympatický
antipode protinožec
antiqu/i starobylý, starověký, dávný, starožitný; **-ar** anti-
kvat; **-itá** starověk, dávnověk; antika; **-ariatu** anti-
kvariát; **-áric** antikvární; **-ario** antikvář; **-at** zastaralý
antisemit/e antisemita; **-ic** antisemitický; **-isme** a-ismus
antiséptic antiseptický
ant(h)racite antracit (*uhlí*)
antre doupě
antropofago ***anthropophago** lidojed
ant(h)ropolog/o antropolog; **-ie** antropologie
a(n)nunci/ar oznámit; **-e** oznámení, inzerát
ánus řiť, konečník *anat.*
anxi/ar (se) znepokojovat (se); **-etá** úzkost(livost)
a(p)parate přístroj, aparát
a(p)par/er jevit se, zdát se, vypadat; **-ent** zřejmý, zjevný,
patrný; domnělý, zdánlivý; **-entie** vzezření, vzhled
a(p)par/ir objevit se, vyjít; **-ition** objevení se, vyjití (*knihy*);
zjev(ení), přízrak
a(p)part zvláštní; **-ament** byt, apartmá

a(p)parten/er patřit, náležet; **-entie** příslušnost
apat(h)/ie apatičnost, apatie; **-ic** apatický
ap/e včela; **-icultura** včelařství; **-iera** včelín; **-iere** úl
a(p)pell/(e) výzva; **-ar** dovolávat se (*čeho, koho*); odvolávat se (*ke komu, proti*); **-ation** odvolání práv.
apen sotva, stěží
a(p)pender přivěsit, připojit
a(p)péndice/e dodatek (*díla*); přívěsek slepého střeva *med.*;
-ite zánět slepého střeva
a(p)percept/er postřehnout, spatřit, zpozorovat; **-ion** postřeh
aperitive aperitiv
apert otevřený; **-er** otevřít; **-ura** otevření, otvor
a(p)petit/e chuť (*k jídlu*); **-isant** vzbuzující chuť; **-osi** chutný
a(p)planar (u-, vy-, s)rovnat, (z)planýrovat (*terén*)
a(p)platar (roz)drtit; ~ **per li pede** rozdupat, rozšlapat
a(p)platar zploštit
a(p)plau/der tleskat, aplaudovat; **-se** potlesk, aplaus
a(p)plic/ar použít, upotřebit; **-ation** použití
aplombe jistota v jednání, sebevědomí
apople/xie (= **colpe de a.**) mrtvice *med.*; **-ctic** mrtvičný
a(p)portar přinést
a(p)pos/ir přiložit; **-ition** přiložení; přístavek, apozice *gram.*
apóstol apoštol; **-atu** apoštolát; **-ic** apoštolský
apostrof ***apostroph** apostrof *gram.*; **-ar** apostrofovat
apot(h)ec/a lékárna; **-ario** (též: **farmacist**) lékárník
a(p)povrir ochudit, ožebračit
a(p)poy opora, podpěra; **-ar (se)** opírat (se), podpírat
a(p)preci/ar (o)cenit, vážit si; **-ation** ocenění, uznání
a(p)pren/der (na)učit se, dovídat se; **-sion** učení se
a(p)prentis/o učedník, učeň; **-age** učební doba
a(p)pret/ar upravit; **-ation** úprava
april duben; **-ar** (= **april-dupar**) vyvést aprílem
apro divočák, divoké prase
a(p)prob/ar schválit; **-ation** schválení; **-ativ** schvalovací
a(p)profund/ar prohloubit; **-ament** prohloubení
a propó mimochodem, abych nezapomněl
a(p)propri/ar (se) osvojit (si), přivlastnit (si); **-ation** osvojení, přivlastnění
a(p)proxim/ar (se) přiblížit (se); **-ativ** přibližný; **-ation**
apt vhodný, způsobilý; **-itá** vhodnost, způsobilost
apu vedle (*čeho*)
a(p)puntar mířit, cílit, zaostřit
aqua voda; **-relle** akvarel; **-rium** akvárium; **-tic** vodní;
-vite kořalka
áquil orel
aquisit/er získat, nabýt; **-ion** získání, nabytí; **-or** nabyvatel
ar ar (*plošná míra*)
árabe Arab
arabesc arabeskový; **-a** arabeska
Arab/ia Arábie; **arab, -ian, -ic** arabský
arané pavouk
a(r)range/ar pořádat, uspořádat; **-ament** uspořádání
ar/ar orat; **-ation** orba
arbalest kuše, samostřel
arbitr/e rozhodčí; **-ar** rozsoudit; **-age** rozhodčí řízení, arbitráž; **-ari** libovolný, svévolný; **-ie** libovůle, zvůle
árbor strom
arbust/e keř; **-osi** keřovitý
arc oblouk; luk; **-ar** klenout (*do oblouku*); **-ade** (obloukové) podloubí, arkáda; **-ero** lukostřelec; **-ette** smyčec
arc(h)a archa; *bibl.* ~ **de Noé** Noemova archa

archeolog/o archeolog; **-ie** archeologie; **-ic** archeologický
archi/ángel archanděl; **-duc** acivévoda
archipélago souostroví
architect/e architekt; **-ura** architektura
archiv/e archiv; **-ario** archivář
ártic arktický; **Á-a** Arktida, Arktis
ard/er žhnout, sálat; **-ent** vroucí, vřelý, žhavý; **-ore**
žár, zápal, zanícení
ardese břidlice
area plocha; ~ **habitábil** obytná plocha
arena aréna, zápasíště
a(r)rend/a pronájem; **-ar** pronajmout
a(r)rest/e zatčení; vazba (*uvěznění*); **-ar** zatknout (*koho*);
-ation zatčení; uvěznění (*vzetí do vazby*)
argent/e stříbro; **-in** stříbrný
argentín argentinský; **A-a** Argentina; **a-o** Argentinec
argi(l)l hlína, jíl; **-osi** hlinitý, jílovitý
argu/er vyvozovat, dospět k závěru, uzavírat; **-ment**
důkaz, důvod; **-mentar** argumentovat
arid suchý, vyprahlý; **-itá** sucho, vyprahlost
arie árie *hud.*
aristocrat/e aristokrat; **-ie** aristokracie; **-ic** aristokratický
arit(h)métic aritmetický; **-a** aritmetika
aritm/ie *arrhyth... (**aryt...**) arytmie; **-ic** arytmičtý
a(r)riv/a příchod, příjezd; **-ar** přijet, -ít, dorazit (*do*)
arlequin harlekýn, šašek; **-ade** komedie, fraška
armator *nám.* rejdař, majitel lodi *n.* loděnic
arm/e zbraň; **-ar** ozbrojit; **-ament** zbrojení, výzbroj
armé armáda
Armeni/a Arménie; **a-an** arménský; **a-ano** Armén
armisticie příměří
armoracia křen
a(r)rog/ar se osobit si; **-ant** drze domýšlivý, arogantní;
-antie drzá nadutost, domýšlivost, arogance
arom/a aróma; **-átic** aromatický
a(r)rondar zaokrouhlit, zaoblit, zakulatit
a(r)rosear (po)kropit, zalít, zavlažit
arsenale arzenál, zbrojnice
arsénic arzén, arzenik *chem.*; **-al** arzénový
art/e umění; **-ist** umělec; **-ístic** umělecký
arter/ie tepna (*i přen.*); **-ial** tepenní
artesian artézský
artichoc artyčok *bot.*
artícul článek; člen *gram.*; druh zboží, artikl; **-ar** článkovat;
artikulovat; **-ation** kloub; artiklace
artific/ie úskok, lest; **-ial** umělý, strojený; nepravý
artillerie dělostřelectvo
artis/e řemeslo; **-an** řemeslník; **-anatu** řemeslnictvo
art(h)rite zánět kloubů, atritida, artritida *med.*
ascen/der stoupat, vystupovat; **-sion** výstup, vzestup
asfalt/e *asph... asfalt; **-ar** asfaltovat
asfixi/e *asphy... (**asfy...**) (u-, za)dušení (*plynem*); **-ar**
(u-, za)dusit; **-ar se** otrávit se (*plynem*)
Asi/a Asie; ~ **Minori** Malá Asie; **a-an** asijský; **a-ano**
Asijec; **a-ate** Asiat; **a-átic** asijský
asil *asyl útulek, útočiště, azyl
asimetr/ie *asymm... (**asym...**) asymetrie; **-ic** asymetrický
ásin/o osel; **-al** oslí; **-esc** oslovský
asparge chřest
aspect/e vzhled, vzezření; **-er** vyhlížet, vypadat (*jak*)
aspers/er pokropit, postříkat; **-ion** pokropení, postřík

aspir/ar vdechovat (*do sebe*), sát; ~ **a** dychtit (*po čem*)
aspri drsný, kostrbatý; **-tá** drsnost
ass eso
assalt/e útok; **-ar** vzít útokem
assassin/ar zavraždit; **-ation** zavraždění, vražda
assecur/ar pojistit, zajistit; **-antie** pojištění
assedi/ar obléhat; **-e** obléhání, obležení
assembl/é shromáždění; **-ar** shromáždít
assent/ir souhlasit; **-iment** souhlas
assert/er tvrdit; **-ion** tvrzení
assidui pilný, vytrvalý; **-tá** píle, vytrvalost
assign/ar poukázat, obeslat; **-ation** poukázka, obsílka
assimil/ar přizpůsobit; **-ation** asimilace, přizpůsobení
assist/er asistovat, pomáhat; **-entie** asistence, pomoc
assort/ir třídít (*podle druhů*); **-iment** (roz)třídění
ast(h)en/ie astenie *med.*; **-ic** astenický; **-ico** astenik
asterisco hvězdička *typ*.
ast(h)ma astma *med.*; **-tic** astmatický; **-tico** astmatik
aston/ar udivit, uvést v úžas; ~ **se** divit se, **esser -at**
žasnout; **-ant** úžasný; **-ament** údiv, úžas
astor jestřáb
astr/e hvězda; **-al** hvězdný
astric/er stáhnout, sevřít; **-ion** stažení, sevření; **-iv**
stahující, svíravý; **-ive** svíravý lék
astrolog/o astrolog; **-ie** astrologie; **-ic** astrologický
astronaut/e astronaut; **-ica** astronautika
astronom astronom; **-ie** astronomie; **-ic** astronomický
astut lstivý; **-ie** lstivost; **-o** lstivec, zchytralec
a(t)tacc/a útok, přepadení; **-ar** (za)útočit, přepadnout
a(t)tach/ar připnout, připoutat, připojit; **-ament**
(při-, u)pevnění; **-é** přidělenec, atašé *dipl.*
atav/isme atavismus; **-o** (= **progenitor**) předek
at(h)e/isme ateismus; **-ist** ateista; **-ístic** ateistický
a(t)tel/ar zapřáhnout; **-age** zápřež, potah (*koňský*), spřežení
ateliere ateliér, dílna
a(t)tend/er čekat, očekávat; **-e** čekání
a(t)tent/ar páchat atentát; **-ate** atentát; **-ator** atentátník
a(t)tent/er dávat pozor; **-ion** pozor(nost); **-iv** pozorný
a(t)terror přistát (*letadlem, lodí*)
a(t)terror vystrašit, poděsit, polekat
a(t)test/ar svědčit (*o čem*), dosvědčit; **-ation** osvědčení
a(t)ting/er dosáhnout, dosíci (*čeho*); **-ement** dosažení
Atlántic (Oceane) Atlantský oceán, Atlantik
átlas atlas
at(h)let/e atlet; **-ic** atletický; **-ica, -isme** atletika
atmosfer/e *atmosph... atmosféra (*ovzduší*); **-ic** atmosférický
atolle atol, korálový ostrov
atom atom; **-ic** atomový (*energie*); **-ístic** atomový (*teorie*)
a(t)tra(h)er přitahovat, vábit; **-(c)tion** atrakce; přitažlivost *fyz.*;
-(c)tiv přitažlivý (*síla*); **-(h)ent** přitažlivý (*kniha*)
a(t)trappar nachytat (*koho*)
a(t)tribu/er přičítat, připisovat (*komu co*); **-te** přívlastek;
-tion prisouzení, udělení; **-tiv** přívlastkový
atroci ohavný, mrzký; **-tá** ohavnost, mrzkost
aturdir omráčit (*i přen.*), omámit, ohromit
auccion dražba; **-ar** dražit, vydražovat
audaci odvážný, smělý; **-ar** odvažovat se, troufat si;
-e odvaha, smělost; **-osi** odvážný, smělý
aud/ie sluch; ~ **musical** hudební sluch; **-ir** slyšet;
-ientie slyšení, audience; **-ition** slyšení, poslech;
-itor posluchač; **-itoria** posluchárna; **-itiv** sluchový

augment/ar zvýšit, zvětšit; **-ation** zvýšení, zvětšení, přírustek; **-ativ** zvyšovací
augur věštec; **-ar** věštit
august srpen
aur/e zlato; **-iferi** zlatonosný; **-in** zlatý
aureol svatozář
auricul (ušní) boltec *anat.*
auripelle pozlátka
aurora jitřenka, zora
auscult/ar vyšetřovat poslechem; **-ation** vyšetření posl.
auspici/e dobrá předzvěst, příznivé zamení; **-es** záštita;
sub li ~ pod záštitou; **-osi** příznivý
austeri strohý, upjatý, vážný; **-tá** strohost, upjatost
Australi/a Austrálie; **a-an** australský; **a-ano** Australan
Austri/a Rakousko; **a-an** rakouský; **a-ano** Rakušan
aut(h)éntic hodnověrný, autentický; **-itá** hodnověrnost, autentičnost; **-isar** ověřovat pravost *n.* původnost
autoc(h)t(h)on (autochton) domorodý, původní v dané oblasti; **-e** domorodec, původní obyvatel
automat/e automat; **-ic** automatický
auto(móbile) automobil
autopsie (= obduction) pitva *med.*
autor autor, původcem spisovatel; **-essa** autorka
autori/tá pravomoc, autorita; **-tativ** autoritativní
autun *autumn/e podzim; **-al** podzimní
auxili/e pomoc; **-ar** pomáhat; **-ari** pomocný
avalanche lavina
avan před (*místně*); **ad-avan!** vpřed!; (*in*) ~ vpředu
avan-guardie předvoj
avans/e *avanci/e záloha (*peněžitá*); **-ar** jít, kráčet vpřed, předbíhat se (*hodiny*); **-ament** postup, pokrok
avantage výhoda, přednost; **-ar** zvýhodňovat; **-osi** výhodný
avantale zástěra
avar/i lakomý, skoupý; **-itá** lakota; **-on** lakomec
ave(l)lan/e lískový ořech (*plod*); **-iero** líska (*strom*)
aven oves
aventur/a dobrodružství; **-ero** dobrodruh; **-osi** dobrodružný
avers/e líc (*přední strana mince, listiny aj.*); **-i** nepříznivý, odpor vzbuzující; **-ion** averze, nechut, odpor
aviallia (= volallia) drůbež
avi/e pták; **-ar** létat; **-ática, -ation** letectví; **-ator** letec; **-atori** letecký; **-on** letadlo
avid chtivý, lačný; **-itá** chtivost, lačnost
avigil/ar probudit, oživit; **-ation** probuzení, oživení; **-ator** oživovací zařízení *tech.*
avis/e návštěví, oznámení, upozornění; **-ar** oznámit, upozornit
av/o (= grandpatre) děd(eček); **-a (= grandmatre)** babička
avocat/e advokát; **-ori** advokátní; **-ura** advokacie
ax/e osa; hřídel; **-ial** osový, axiální
axill/e podpaž(d)í; **-ari** podpažní
axiom/a axióm; **-átic** axiomatický
ay! au! *citosl.*
azot dusík
azur blankyt

B

babill/ar klábosit, tlachat, žvanit; **-aci** povídavý; **-ada** klábosení, tlachání, žvanění; **-ettar** štěbetat (*děti*)

bacill/e bacil; **-ari** bacilový, bacilární
bacteri/e bakterie; **-al** bakteriální; **-ologo** bakteriolog
bagage zavazadlo
bagatell/e maličkost, drobnůstka, pakatel; **-ic** nedůležitý;
 -isar bagatelizovat; **-isation** bagatelizování
balanci/e váha (*přístroj*); **-ar** vážit; **-ament** vážení
balans/e výkyv; **-ar** houpat se (*o lodi*); **-uore** houpačka
balay/e koště, pometlo; **-ar** mést, zametat; **-ero** metař
balbuti/e koktavost; **-ar** koktat, zajíkat se
balcon balkon, pavlač
baldachine baldachýn
balen verlyba; **-ero** lovec verlyb; **-iera** velrybářská loď
ball bál (*ples*)
ballad/e balada; **-ic** baladický
ballast přítěž, balast
balle míč; kulka
ballett(e) balet
ballístic balistický; **-a** balistika
baln/e koupel, lázeň; **-ear** koupat se; **-eari** koupelový;
 -ería lázně, koupele; **-eatoria** koupelna; **-uore** vana
ba(l)lot/ar tajně hlasovat; losovat; **-ation**, **-ament** tajné
 hlasování; losování
balsam balzám; **-ic** balzámový
báltic baltský; **li (Mare) Báltic** Baltské moře, Balt, Baltik
balustr/e ozdobný sloupek v zábradlí; **-ade** zábradlí
bambú bambus
banal banální, otřepaný
banca lavice
bande páska, stuha; tlupa, banda *hanl.*; **-ar** (ob-, za)vázat;
 -age obvaz
banderol papírová páska
bandite bandita
baniere korouhev, praporec
bank banka; **-ruptie** (= **bancrotte**) bankrot
bann/ir vyhnat, vypovědět (ze země); **-iment** vypovězení
banquett/e hostina, banket; **-ar** hodovat
bapt/isa křest; **-isar** křtít; **-isme** křest; **-ismal** křestní
bar bar, (výčepní) pult
baracca chatrč, bouda (*kramářská*); barák (*pro vojsko*)
bárbar/o barbar; **-ic** barbarský; **-ie** barbarství; **-isme**
 barbarismus (*jazykový*)
barb/e vous(y); **-ería** holičství; **-ero** holič; **-ut** vousatý
barbotar čvachtat se
ba(r)ril sud; **-ero** bednář
bariton ***bary...** baryton; **-ist** barytonista
baroc barokní; **-o** baroko
barometr/e barometr; **-ic** barometrický
baron baron; **-essa** baronka
barr/e tyč, závora; ~ **fix** hrazda; **-es paralel** bradla; **-ar**
 (pře-, za)hradit; **-age** stavidlo, jez, uzávěra; **-iere** bariéra,
 přehrada, překážka (zeď)
barricad/e barikáda; **-ar** zabarikádovat
basalte čedič *geol.*
bas/e báze, základ(na); **-ar se** zakládat se (*na čem*); **-ic**
 základní (*cena*)
báscul houpačka; **-ar** houpat se; **-ation** houpání
baseball [beisbol] baseball
basílica bazilika
basilisco bazilišek *zool.*
basketball basketbal
bass nízký; podlý, sprostý; **a** ~ dolů; **-e** bas (*hlas*); **-ist**

basista (zpěvák); **-ore** níže (i tlaková); **a-ar** snížit (hlas, hladinu); **bass-terren** dolina
bassete jezevčík
bassine bazén; pánev *geol.*
bast lýko
basta! dost!, basta!
bastament stávka; **-ar** stávkovat; **-ero** stávkař
bastarde bastard *vulg.*; kříženec *zool.*
bastion bašta, hradba, val, záštita
baston hůl, klacek; **-ar** bít holí; **-ation, -ada** výprask
batiste batyst
battalli/e bitva, boj; **-ar** bojovat, vést boj; **-ero** bojovník; **-on** batalián *voj.*
batt/er bít, tlouci, tepat, udeřit; porazit (*koho v boji, soutěži*); **pu(g)nie-batter** (z)mlátit (*pěstí*); **-e** rána, úder; **-erie** baterie (*aut., voj.*); **-ente** palička; srdce zvonu
Bavar/ia Bavorsko; **b-esi** bavorský; **b-o** Bavor(ák)
bav/e slina; **-ar** slintat
bay zátoka
bayonette bodák, bajonet
bazar bazar
beat blažený; blahoslavený; **-itá** blaženost; **-ificar** blahořečit (*koho*); prohlásit blahoslaveným
bebé miminko, nemluvně
bec zobák; **-ar** zobat
becasse sluka
bed záhon
bel- (*spřízněnost sňatkem*): **bel-patre** tchán; **bel-filio** zeť
bel/ar bečet, mečet; **-ada** bečení, mečení
Belg/ia Belgie; **b-ic** belgický; **b-o** Belgičan
bell krásný, hezký, pěkný; **-itá** krása
belladona rulík zlomocný *bot.*
belvedere rozhledna, vyhlídka
bemoll béčko *hud.*; o půl tónu nižší; **do** ~ ces; **re** ~ des
bene blaho, dobro, zdar; **-dir** blahořečit (*komu*); (po)žehnat; **-dition** blahořečení; (po)žehnutí; **-far** činit dobro, prospívat (*čemu*); **-fantie** dobrodiní; **-ficent** dobročinný; blahodárný (*vliv*); **-ficentie** dobročinnost; **-ficie** užitek, prospěch; **-ficiar (de)** těžit (z)
beneven/ir (též: **bonvenir**) (při-, u)vítat; **-it** vítán, vítaný; ~! vítám(e) vás!; **esse ~!** bud(te) vítán(i)
benevolent blahovolný, blahosklonný; **-ie** blahovolnost
benigni dobrotivý, laskavý; nezhoubný, benigní *med.*
benque ač, -koli(v), i když, třebaže
bentost brzy; **tam ~ quam** jakmile
benzine benzín
bequadre odrážka *hud.*
bere bobule
berete baret
bes/a hubička, polibek; **-ar** líbat, celovat, políbit
beson potřeba; **-ar** potřebovat
besti/e (divoké) zvíře, šelma; **-al** bestiální, zvířecí
bete cukrová řepa, cukrovka
bet-rap krmná řepa
beton beton; **-ar** betonovat
bétul bříza
beyar zet, rozvírat se, šklebit se (*o propasti*)
bi- = dúplic dvojí (*účel*), dvojnásobný, dvojí
Bibl/e bible; **b-ic** biblický
biblofil ***bibliophil** milovník knih, bibliofil
bibliografie ***bibliographie** bibliografie

bibliot(h)ec/a knihovna; **-ario** knihovník
bicycle(tte) *bicy... jízdní kolo, bicykl
bielle ojnice; řídítka (*kola*)
bifurc/ar se rozdělit se, rozdvojit se (*vidlicovitě*);
-ation, -ament rozdělení, rozdvojení (*cesty*)
bigam/ie bigamie; **-ist** bigamista
bigott pobožnůstkářský; **-erie** pobožnůstkářství
bilanci/e bilance; **-ar** bilancovat
bilateral dvoustranný, oboustranný
bili/e žluč; **-ari** žluč(ník)ový; **-osi** žlučovitý
billet/e lístek (jízdenka, vstupenka); **-eria** pokladna
billiarde kulečník
billion miliarda
binari binární, dvojkový, dvojčlenný, podvojný
binócul brýle *n.* kukátko pro obě oči; **-ari** pro obě oči
bio- (*ve složeninách značí vztah k životu*)
biochim/ie biochemie; **-ic** biochemický; **-ico** biochemik
biograf *...graph životopisec; **-ic** životopisný; **-ie** životopis
biolog/o biolog; **-ie** biologie; **-ic** biologický
bir pivo; **-eria** pivnice, výčep (*piva*); **birglass** žejdlík
bis! ještě jednou!, opakovat!, přidat! (*při potlesku*)
biscuite sušenka, keks, suchar
bisel nakloněná rovina, šikmá hrana
bismut(h) bismut *chem.*
bistre kopt (*barvivo*)
bitúmin/e živice (*např. asphalt, nafta aj.*), bitumen; **-osi**
živičný, bituminózní
bivac tábor *n.* táboření pod širým nebem (*bez stanů*);
polní ležení; **-ar** tábořit pod širým nebem
bizarr/i bizarní, zvláštní, neobvyklý; **-erie** bizarnost
blag/ar přehánět, chvástat se; **-ator** prášil, chvástal
blam/a ostuda, zesměšnění; **-ar** blamovat, zostudit,
zesměšnit; **-ábil** ostudný; **-age** blamáž, ostuda
blanc bílý; **-ar** bělit, bílit; **-ator** bělič; **-ore** bělost
blancospine hloh
blanc-ovine bílek
blasar otupit
blasfem/ar *blasph... rouhat se (*komu*); **-ation** rouhání;
-ator rouhač; **-atori** rouhačský, rouhavý
blason erb, erbovní štít
blatte šváb *zool.*
blind/ar obrnit, (o)pancéřovat; **-age** (o)pancéřování
bloc balvan; blok (*politický*); ~ **de ligne** špalek, pařez;
-ar (za)blokovat
blond světlolvasý, blond; **-e** blondýn; **-a** blondýn(k)a
blu modrý; **-atri** modravý, namodralý
bluff bluf, klam, lživá zpráva, žvást; **-ar** blufovat, klamat
bluse halenka
boa hroznýš *zool.*; boa (*kožešina*)
bobin/e cívka; **-ar** navíjet (na cívku)
bocca ústa, pusa, huba; ústí (*řeky*); **-de** sousto
Bohemia Čechy *zeměp.*; **b-n** český (*týkající se Čech*)
boll/ir vřít; **-ition** var, vření; **-iere** bojler, kotel; **-ientar**
uvést do varu; **-uore** vařič
bolt čep, klínek, svorník
bomb/e puma, bomba; **-ardar** bombardovat
bon dobrý; **-itá** dobrota; dobrá jakost; **-ificar** zlepšit;
-ification zlepšení, zušlechtění, zkvalitňování (*půdy*)
bonbon bonbón
bonna chůva
bonven/ir (též: **benevenir**) (při-, u)vítat; **-ida** (při-, u)vítání;

-it vítán, vítaný; **~!**, **esse ~!** vítám(e) vás!, budte vítán(i)!

bórax borax *chem.*

bord/(e) břeh; (o)kraj; **-ura** lem, obruba; **-ar** lemovat, vroubit; **a-ar** přistát, přirazit ke břehu; **a-age** přistání

bordell(e) bordel, nevěstinec

borg/o městys; **-esie** měšťáctvo; **-esité** měšťanstvo; **-eso** měšťan

born/e svorka *el.*; **-ar** ohraničit, omezit; **~ se a** omezit se na

borse měšec, váček na peníze

bosc/o háj; **-age** houští, houština, křoví; **-allia** mlází; **-osi** lesnatý

bosill/ar břídít, hudlařit; **-atura** hudlařina; **-age** hudlaření; **-ero** hudlař, fušer

Bosni/a Bosna; **b-an** bosenský; **b-ano** Bosňák

boss/e hrb(ol); **-ar** hrbatit (*hřbet*); **-at** hrbatý; **-ato** hrbáč

botánic botanický; **-a** botanika; **-o** botanik

bote člun, loďka

botell/e láhev; **in-ar** stáčet do lahví

botte bota (*vysoká*); holínka, kozačka

bov/e hovězí dobytče; **-allia** dobytek; **-ello** býček, volek; **-in** hovězí; **-ine** hovězí maso; **-o** býk; **~ castrat** vůl

boy hoch

boye bóje

box box *sport.*; **-ar** boxovat; **-ator** boxér

brac-merce vyřazené zboží

brambere malina

brane (= **residue de cereales**) otruby

branch/e větev, odvětví, obor; **-age** větve, větvoví

branchi/e žábra; **-al** žaberní; **-form** žábrovitý

brandiss/er mávat (*čím*); **-ement** mávání

brandon pochodeň

brandy brandy, vínovice, pálenka

bras/e žár; **-iere** žároviště; **in-ar** zapálit, roznítit

Brasili/a Brazílie; **b-an** brazilský; **b-ano** Brazilec

brass/e rámě, paže, rameno; **-ade** sáh (*míra*); **-iere** podprsenka; **in-ar** obejmout, pojmout, zahrnovat

brasselett náramek

brav udatný, statečný; **-itá** udatnost, statečnost; **-ar** vzdorovat, čelit (*čemu*); **-ade** husarský kousek; **-ore** statečnost, chrabrost

bravo! výborně!, bravo!

breche průlom (*v opevnění, též přen.*)

Bretoni/a Bretaň; **b-an** bret/aňský, -onský

brevet/e patent; **-ar** patentovat

brev/i krátký (*časově*), stručný; **-itá** krátkost, stručnost; **a-iar** zkrátit; **a-iation** zkrácení, zkratka

brid/e uzda, otěž; **-ar** držet na uzdě

brigad/e brigáda *voj.*; **-ero** brigádník *voj.*

brigante lupič, loupežník, bandita

brigg briga *nám.*

brilli/ar zářit, třpítit se; **-ant** zářivý, třpitivý; brilantní; **-e** lesk, záře; brilance; **-ante** brilant; **-ore** zářivost

brique cihla; **-tte** briketa

brise vánek, větřík

brit/(annic) britský; **-e** Brit; **(Grand) Britannia** (Velká) Británie

brocate brokát

broch/e brož; **in-ar** zasadit (*drahokam*)

broch/ar brožovat (*sešívat listy*); **-ura** brožura

brod/ar vyšívát; **-erie** výšivka; **-ero** vyšíváč

brodular vařit se kloketem, klokotat; **-ation** klokotání

brom bróm *chem.*
bronch/ie průduška; **-ial** průduškový; **-ite** zánět průdušek
bronne studna
bronz/e bronz; **-ar** bronzovat; **-in** bronzový
bross/e kartáč; **-ar** kartáčovat
brove obočí
bru/ir hlučet; **-e, -ida** hluk, hřmot, lomož; **-iosi** hlučný
brul/ar hořet; pálit (*o slunci*); **-atura** spálenina
brun hnědý, snědý; **-etta** bruneta; **-etti** hnědý (*o pleti, vlasech*); **-ar** opálit (*tělo do hněda*); **-ijar** hnědnout
brun/ir leštit (kovy); **-ition** leštění; **-itor** leštič
brusqu/i drsný, příkrý, nevlídný; **-itá** drsnost, příkrost
brust prsa, hrud'
brut/e hovado; surovec; **-al** brutální; **-alita** brutalita
brutto hrubá váha; hrubý příjem
Bruxelles Brusel
buc kozel *zool.*; koza (*tělocvičné nářadí*)
buch/ada porážení dobytka, porážka; **-ar** porážet dobytek;
-atoria jatky; **-erie** řeznictví (*řemeslo*); **-eria** řeznictví
(obchod); **-ero** řezník
bucl/e kadeř, kučera; **-ar** kadeřit
budar durdit se
budgete rozpočet
Buddh/a Buddha; **b-ist** buddhista; **b-isme** buddhismus
b-ístic buddhistický
bu(f)fet/e bufet, (nádražní) výčep; **-ero** bufetář
buff/a fraška, žert; **-on** šprýmař; **-onerie** čtveráctví
buffle buvol
buffre nárazník
bul koule; bublina; ~ **de nive** sněhová koule; ~ **de sapon**
mýdlová bublina
bulb/e bulva, hlíza *bot.*; **-osi** hlíznatý
bulevard (okružní) třída, bulvár
bulle bula (*papežská*)
bulletine bulletin, úřední listina, věstník
bullion bujón (*masitý vývar*)
Bulgari/a Bulharsko; **b-an** bulharský; **b-ano** Bulhar
buquette kytice
burasca (náhlý) náraz větru
burdon čmelák; **-ar** bzučet; **-ament** bzučení
burgeon poupě; pupen(ec); **-ar** pučet, rašit
bur/ar žertovat; **-esc** žertovný; **-on** žertěř
Burm/a Barma; **b-esi** barmský; **b-eso** Barmánec
buró kancelář, úřad
burs/a burza; **-ero** burzián
busso zimostráz *bot.*
bussol busola, kompas
buste poprsí, busta
butíc/a krám, obchod; **-ario** majitel obchodu
bu(t)ton knoflík; **-ar** zapnout (*na knoflíky*); **-iere** knofl. dírka
buttre máslo
bux(e) krabice, schránka

C

ca zda, zdali, jestli
ca. (*zkr. circa*) přibližně, asi, kolem
cabane chata, chalupa
cabine kabina
cabl/e kabel; **-ar** kabelovat
cabot/age pobřežní plavba; **-ar** plavit se podél pobřeží
cabrar se vzpínat se (*o koni*)

cacáo kakao
cacar kadit *vulg.*; **far li caca** kakat (*děti*)
cacarear štěbetat (*husa*)
cacté kaktus
cadavr/e mrtvola; **-ic** mrtvolný
cad/er padat; **-entar** (= **far cader**) porazit, skácet; **-e, -ida** pád, padání; **-entie** spád, kadence; **de-entie** úpadek
cadern/e sešit; **in-ar** svázat (*knihu*)
cadmium kadmium *chem.*
cadr/e rám, rámeč; **in-ar** zarámovat
caduc chatrný, sešlý, vetchý
caf/é káva, kavárna; **-iere** konvice na kávu; **-iero** *bot.* kávovník; **-ine** kofein; **-erie** kavárna
cage klec; **in-ear** dát do klece
calabron sršeň
calame stéblo
calamitá pohroma (*i živelní*)
calcane pata *anat.*
calc/ar kopírovat (*propisováním*); **-a** kopie
calc/e vápno; **-ear** bílit vápnem; **-ic** vápenatý; **-in** vápenný; **-ificar** zvápen(at)ět; **-inar** vápnit (*půdu*); **-iera** vápenka; **-ite** vápenec; **-ium** vápnlík *chem.*
cálcu (vý)počet, rozvaha; **-ar** (vy)počítat; **-ation** počítání, kalkulace; chladná vypočítavost; **-ator** počtář, kalkulant; počítačka, kalkulačka, kalkulátor
caldiere parní kotel
caldron kotel
caleche koleska (*lehký kočár*)
calembur slovní hříčka
calendare kalendář
caléndul měsíček *bot.*
calect/er utěsnit, ucpávat (*lod*); **-ion** utěsnění
cal/er hřát; **-entar** topit; **-entation** topení; otop; **-ore** teplo; **-orie** kalorie; **-óric** kalorický; **-id** teplý
calfat/ar (u)těsnit (*trhliny*); **-age** (u)těsnění
calibr/e kalibr (*ráž i měřidlo*); **-ar** kalibrovat
cálice kalich (*i květní*)
calid teplý, horký
calif kalif; **-atu** kalifát
call/e mozol; **-osi** mozolnatý; **-ositá** mozolnatost
calm klidný, tichý; **-e** ticho, klid, bezvětří; **-ar** (z)tišit
calson podvlékačky, spodky
calumni/e pomluva; **-ar** pomlouvat; **-osi** pomlouvačný
calv/i holý, lysý, plešatý; **-atura** pleš; **-itá** plešatost; **-on** plešatec
camarad/o kamarád, soudruh; **-erie** kamarádství
cambi/e (s-, vý-, z)měna; **-ar** (s-, vy-, z)měnit
cambio (= **lettre de cambio**) směnka, dlužní úpis
Cambod/ia Kambodža; **c-esi** kambodžský
camel velbloud
c(h)ameleon chameleon
came(l)lia kamélie
cámer/a komora; kamera; **música de** ~ komorní hudba; **-era** komorná; **-ero** (též: **camerlingo**) komorník
Camerun Kamerun; **c-esi** kamerunský
cámfor ***camphor** kafr; **-ic** kafrový
camine krb
camion nákladní vůz; valník
camis/e košile; **-ette** košilka; **-erie** výroba košil; **-ería** prodejna košil
camomille heřmánek

camp/(e) pole; tábor, kemp; **-ar** tábořit, kempovat
campania niva, pláň, polnost
campanie kampaň; (polní) tažení, výprava
camufl/ar zastírat, (za)maskovat; **-age** kamufláž
cá(n)nabe konopí
Cánad/a Kanada; **c-esi** kanadský; **c-eso** Kanadčan
canal/e průliv, průplav, kanál; **-isation** kanalizace
canapé pohovka
canarí kanár(ek)
Canarias (= **Ínsules Canáric**) Kanárské ostrovy
cancell/aria kancléřství; kancelář (*ministra*); **-ero** kancléř
cáncer rakovina; **-ic** rakovinný
candel svíčka; **-iero** svícen; **-iere** schránka na svíčky
cand/id upřímný, otevřený; **-ore** upřímnost, otevřenost
can/e pes; **-in** psí; **-allia** psí sběř, sebranka, holota
canevas kanafas
ca(n)nibal/e (= **antropofago** ***anthropophago**) kanibal;
-isme (= **antropofagie** ***anthropophagie**) kanibalství
canif perořízek
canne rákos; třtina
cannelle skořice
cannon/e dělo; **-ero** dělostřelec; **-ar** střílet z děla; **-ada**
dělostřelba
canó kánoe; **-ist** kanoista; **-isme** kanoistika
cánon kánon *círk.*; **-ic** kanonický; **-isar** kanonizovat
cant/ar zpívat; **-ation** zpívání; **-ator** zpěvák; **-e** zpěv
canzon píseň; **-ette** písnička
c(h)áo/s chaos, zmatek; **-tic** chaotický, zmatený
cap hlava; mys
Cap del Bon Esperantie Mys dobré naděje
capábil schopný, způsobilý; **-itá** schopnost, způsobilost
capac/i chápavý; obsažný, prostorný; **-itá** kapacita
ca(p)pell/a kaple; kapela; **-ane** kaplan
ca(p)pell-mastro kapelník
capill/e vlas; **-are** vlasečnice; **-atura** vlasový porost
capir chápat; pojmout, obsáhnout
capistrap ohlávka
capital hlavní; **-e** kapitál; hlavní město (= **cité capital, ca-**
pitalia); **-ist** kapitalista; **-isme** kapitalismus
capitano kapitán, velitel, hejtman *voj.*
capitele hlavice *stav.*
capítul kapitola; kapitula *círk.*
capitul/ar vzdát se; **-ation** kapitulace
capon kapoun; **-isar** kapounovat
caporal desátník *voj.*, kaprál
ca(p)pote kapota (*auta*), kryt; plášť s kapucí
cáppares kapary *bot.*
cappe čepice, čapka, kapuce
capr/o kozel; **-a** koza; **-in** kozí, kozlí
capreol srnec; **-a** srna
caprici/e rozmar, vrtoch; **-osi** rozmarný, vrtkavý
capriol kozelec *sport.*; **-ar** metat kozelce
cápsul kapsle, rozbuška; tobolka *bot.*; **-iere** nábojnice
capt/er chytit, uchopit, lapnout; **-ion** chycení, lapení;
-iv napínavý, poutavý; **-ivar** uchvátit (*nadchnout*);
-ivitá zaujetí; **-uore** past; **-ura** zajetí; **-urar** zajmout
ca(p)puce kapuce, kápě
car milý; drahý (*o ceně*); **-itá** drahota; **in-ar** zdražit
carabin/e karabina (*krátká puška*); karabinka (*kov. poutko*);
-ero karabiník, karabiniér; italský četník
cárabe střevlík (*brouk*)

c(h)arácter/e charakter, povaha, ráz; **-ístic** charakteristický, rázovitý, příznačný; **-ística** charakteristika
caraffe karafa (*broušená láhev*)
carambol srážka; (*v kulečnicku: náraz koule na ostatní*)
caramelle karamel (*pálený cukr*), karamel(k)a
caravan/e karavana; **-serái** přístřeší pro karavany
carate karát
carbon uhlí; **-ar** sytit kyslič. uhličitým; **-ate** uhličitán;
-ation sycení kyslič. uhličitým; **-ic** uhlíkový, uhličitý;
-iera uhelný důl; **-iferi** uhelný (*revír*); **-io** uhlík *chem.*
carbúncul karbunkl (*hnisavý nežit*)
carcasse kostra (*letadla, auta atd.*)
cárcer/e vězení, žalář; **in-ar** uvěznit, vsadit do vězení
card/e bodlák; **-ar** česat (*sukno*), mykat (*vlnu*)
cardinal hlavní, základní; **-e** kardinál; **-ic** kardinálský
cárdul stehlík
cairem/a půst; **-ar** postit se
caress/e laskání, mazlení; **-ar** laskat, mazlit, (po)hladit
carg/a břemeno, náklad, zátěž; **-o** náklad (*lodi, letadla*);
-ar naložit, zatížit (*čím*); **-age** náklad, zátěž; **-ation**
nakládání, náklad; **-ator** nakladač
caric/ar karikovat (*zesměšňovat*); **-atura** karikatura
ca(r)riera kariéra
carir postrádat, nemít
carline pupava *bot.*
carn/e maso; **-age** masakr, řez; **-al** tělesný; smyslný;
-ero řezník; **-osi** masitý; **-ivori** masožravý; **in-ar**
vtělit (se), ztělesnit; **in-ation** vtělení, ztělesnění
carneval/e karneval, masopust; **-esc** karnevalový
carrote mrkev, karotka
carpe kapr
carpent/ar tesat; **-ero** tesař
carpine habr
carr/e vůz (*těž auto*), povoz; **-ade** (plný) vůz (*čeho*), fůra;
-ette kára (*dvoukolák*); **-ear** vozit, rozvážet
carrel kachel, kachlička; **-ar** kachličkovat
carrusell(e) kolotoč
carte karta, lístek; ~ **geográfic** mapa
cartell(e) kartel *obch.*
cartilágin/e chrupavka; **-osi** chrupavčitý
cartuch/e náboj (*těž fot.*), patrona; **-iere** sumka
casco přilb/a, -ice, helm/a, -ice
cascade kaskáda, (stupňovitý) vodopád
casemate kasematy
case/o sýr; **-in** sýrový; **-ine** kasein, kazeín, sýrovina
casquette čepice
caserne kasárny
cass/ar zrušit (*rozhodnutí*); **-ation** zrušení, kasace *práv.*
cass/a pokladna; **-ero** pokladník; **in-ar** inkasovat
casserol hrnec na vaření, kastrol
cassino kasino
castan/ie kaštan (*plod*); **-iero** kaštan (*strom*)
castell/(e) zámek, hrad; **-ano** kastelán
castig/ar (tělesně) trestat; bít, kárat; **-ation** (po)trestání;
bití, (po)kárání
castor bobr
castr/ar vykleštit, kastrovat; **-ate** kleštěnec, kastrát,
eunuch; **-ation** vykleštění, kastrace
casu případ; pád *gram.*; **-al** nahodilý, příležitostný
cat kočka *všeob.*; **-a** kočka (*samice*); **-o** kocour; **-in** kočičí
catacombe katakomby

catafalco katafalk
catalis/ar *cataly... katalyzovat; **-ator** katalyzátor
catalog katalog; **-ar** katalogizovat; **-ation** katalogizace
cataracte katarakt (*peřej, vodopád*); šedý zákal *med.*
catarr(h) zánět sliznice, katar *med.*
catastrof/e ***catastroph...** katastrofa; **-ic** katastrofický
cat(h)edrale katedrála
cát(h)edre katedra
catechisme katechismus
categoria/ie kategorie; **-ic** kategorický
caten řetěz, okovy, pouta; **-ar** spoutat (*řetězem*); uvázat
(*na řetěz*)
cat(h)ode katoda, záporný pól *el.*
cat(h)ólic katolický; **-isme** katolicismus; **-o** katolík
Caucás Kavkaz; **-ia** Kavkazsko (*oblast*)
caud/e ocas, ohon, chvost; **-al** ocasní; **-ar** opatřit ocasem;
-ard zbabělec; **-at** ocasatý; **-ear** vrtět ocasem
caul kapusta
cauliflor květák
caus/e příčina, důvod; kauza *práv.*; **-al** příčinný, kauzální;
-ar zapříčinit, způsobit
cáustic žíravý, leptavý *chem.*; sžíravý, kousavý *přen.*
caut opatrný, obezřelý; **-ion** opatrnost; záruka, kauce
cauterisar kauterizovat, leptat, vypalovat *med.*
cavalc/ar jet na koni; **-ade** kavalkáda (*řada jezdců*)
cavall/(e) kůň *všeob.*; **-o** kůň (*hřebec*); **-a** kobyla, klisna;
-erie jízda, jezdecko, kavalerie *voj.*; **-iero** rytíř; kavalír
cavern/e jeskyně; dutina, kaverna *med.*; **-osi** plný jeskyň;
dutý (*hlas*); propadlý (*tváře*); kavernózní *med.*
cav/i dutý, vykotlaný; **-itá** dutina; **-itation** kavitace *tech.*;
ex-ar vyhloubit, vykopat, vyhrabat
caviare kaviár
caye nábreží
cayute kajuta *nám.*
cébul cibule
ce/der odstoupit, postoupit (*komu co*); **-ssion** odstoupení, odstup, postoupení
celar ukrývat, skrývat, tajit
celebr/i proslulý, slavný; **-ar** slavit; celebrovat, sloužit
(*mši*); **-ation** oslava; celebrování (*mše*); **-itá** proslulost, sláva; proslulá osobnost, celebrita, hvězda
celest, -ial (= **cielest**) nebeský
celib/i svobodný (*nežonatý*); **-o, -atario** svobodný mládenec, neženatý muž; **-atu** celibát, bezženství
céllar/e sklep; **-ero** sklepník
céllul buňka; **-ari** buněčný; **-oide** celuloid; **-ose** celulóza, buničina; **-osi** buněčný; **-ósic** celulósov(it)ý, buničitý
celofane ***cellophane** celofán
celt/e Kelt; **-ic** keltský, keltština
cement/e cement; tmel; **-ar** (za)cementovat; (s)tmelit
cens/er cenzurovat; **-or** cenzor; **-ura** cenzura; **-u** sčítání lidu
cent sto; **-ene** stovka; **-ennie** století; **-enari** stoletý;
-enarie sté výročí; **-ésim** stý; setina; **-ésimal** setinný
céntime cent (*mince*)
centimetre centimetr
centr/e střed; středisko; **-al** středový, ústřední; **-ale** centrála, ústředí; **-ar** umístit do středu, (vy)centrovat
cerám/ic keramický; **-ica** keramika; **-ist** keramik
cereal obilný; **-es** obilniny
cerebelle malý mozek *anat.*
cerebr/e mozek *anat.*; **-al** mozkový

ceres/e třešně (*plod*); **-iero** třešeň (*strom*)
cernar obklíčit, sevřít *voj.*
cert jistý; **-itá** jistota
cerv/o jelen; **-a** laň
cervulate vuřt
cess/ar přestat, zastavit; **-ation** zastavení, skončení
céteri ostatní
Ceylon Cejlon; **c-esi** cejlonský
chablone šablona, vzorník
chac šach (*hra*); **chac-figura** (šachová) figur(k)a;
chac-matt šachmat; **chac-tábul** šachovnice
chacale šakal
chagrín/e zármutek, žal, hoře; **-ar** zarmoutit
chale šál(a)
chalumel šalmaj
chalupe šalupa (*řiční lod*)
chambellane komoří *hist.*
chambr/e pokoj, světnice; **-era** pokojská
champion žampion, pečárka *bot.*
champion přeborník, mistr, vítěz (*v závodě n. soutěži*),
šampion; **-atu** mistrovství, šampionát
chamús/e (též: **rupicapre**) kamzík; **-i** kamzičí
chance šťastná náhoda, vyhlídka, naděje, šance
chancelar kolísat, vrávorat, kymáčet se, potácet se
change změna, proměna; **-ar** změnit, proměnit, směnit
(*měnu*); **-ament** změna, proměna, obrat
chap chlapík
chapel klobouk; **-ero** kloboučník
charge břímě, tíže, náklad (*v abstr. smyslu*); náboj *el.*; **-ar**
nakládat, zatěžovat (*jako břemenem*); nabíjet (*el., i zbraň*)
chari/tá křesťanská láska k bližnímu, dobročinnost;
charita (*dobročinná instituce*); **-tativ** dobročinný
charm/e kouzlo, půvab; **-ant** okouzlující, půvabný,
roztomilý; **-ar** okouzlit, očarovat
charnire stěžejka, kloub, závěs (*oken*), pant (*skříní*)
charpe šerpa
charpie cupanina
charta charta (*listina závažnějšího státně polit. významu*)
chascun každý
chass/e hon, lov; **-ar** honit, lovit; **-ator, -ero** lovec
chassí šasi, podvozek
chast cudný, čistý (*mravně*); zdrženlivý
che u, při
chec bankovní poukázka, šek
chef vedoucí, hlava, představený, náčelník, vůdce, šéf
cheik šejk
chérub/(e) cherub(ín); **-ic** cherubínský
chest bedna
chic vkus, elegance; vkusný, elegantní
chican/e zlomyslné obtěžování, šikana; **-ar** šikanovat
chi(f)fon hadr, cár; **-ar** roztrhat na cáry
Chil/e Chile; **ch-an** chilský; **ch-ano** Chilan
chimen/é komín; **-ero** kominík
chimer/e vidina, přelud; výmysl; **-ic** chimérický
chim/ie chemie; **-ic** chemický; **-ico** chemik
chimpanse šimpanz
Chin/a Čína; **ch-esi** čínský; čínština; **ch-eso** Číňan
chirip/ar cvrlikat (*o ptácích*); **-ada** cvrkot, cvrlikání
chirurg/o chirurg; **-ie** chirurgie; **-ic** chirurgický
choc náraz, srážka, otřes, šok; **-ar** srazit se, narazit;
způsobit otřes, šokovat

chocolade čokoláda
chofero šofér, řidič
chop kůlna
chossé silnice
chuchot/ar (po)šeptat, šuškat; **-ament** šeptání, šepot
ci zde, tu; **de ci** odtud
cibernétic ***cy...** kybernetický; **-a** kybernetika
cicade cikáda *zool.*
cicatr/e jizva; **-isar** zajizvit; **-isation** zajizvení
cicerone cicerone (*průvodce cizinců*)
cicindele svižník (*brouk*)
ciclamen ***cy...** brambořík *bot.*
cicl/e ***cy...** cyklus; koloběh; kmit *el.*; **-ic** cyklický; **-ist** cyklista; **-isme** cyklistika
ciclon ***cy...** cyklón, smršť (*větrná*)
cielop/e ***cy...** kyklop *hist.*; **-ic** kyklopský
cic(h)oré cikorka
cicute bolehlav *bot.*
cidonio ***cy...** kdoule *bot.*
cidre jablečný mošt, jablečné víno
ciec slepý; **-itá** slepota; **a-ar** oslepit
ciel nebe, nebesa; **-al**, **-ari**, **-est** nebeský
ciffr/e číslice; šifra; **-ar** šifrovat; **de-ar** dešifrovat
cigan/o cikán; **-a** cikánka
cigarette cigareta
cigne ***cy...** labuť
cili/e oční řasa, brva; **-at** obrvený; **-ari** řasový, brvový
cilindr/e ***cy...** válec; tvrdý klobouk; **-ar** válcovat; **-ic** válcovitý, cylindrický
címbale ***cy...** činel
cime vrchol, vršek
címice štěnice, ploštice, stínka; skrytý mikrofon *slang.*
cinabre rumělka
ci(n)namon *bot.* skořicovník
cindr/e popel; **-osi** popelnatý; **-icolori** popelavý; **in-ar** zpopelnit; **in-ation** zpopelnění, kremace; **-iere** popelník
cinemá kino, biograf; **-tic** filmový; **-tograf** ***-tograph** kinematograf
cinétic kinetický; **-a** kinetika
cínic ***cy...** cynický (*otrlý, necitelný, pohrdavý*); **-o** cynik
cinolog/o ***cy...** kynolog; **-ie** kynologie; **-ic** kynologický
cinorodon ***cynorrhodon (cynorodon)** šípek (*keř*)
cint/er (o)pásat; **-ura** pás, opasek
cipresse ***cy...** cypřiš
cir/e vosk; **-ar** (na)voskovat, leštit (*boty, parkety*); **-in** voskový; **-ero** voskař; **-age** voskování, leštění
circa přibližně, asi, kolem
circo cirkus
circuit obvod *el.*; okruh *sport.*; **-ar** pohybovat se v kruhu
círcul kruh; **-ari** okrouhlý, kruhový, okružní; **-ar** kolovat, obíhat, kroužit; **-ation** oběh (*krve, peněz, zpráv*), koloběh; provoz, doprava, frekvence
circulare oběžník
círcum kolem, okolo (*čeho*); **-ité** okolí; **-stantie** okolnost
círcum- ob(e)- (*předpona*): **-ciser** obřezat; **-cision** obřízka; **-dar** obehnat (*hradbami, zdí*), obklopit (*i přen. péčí*); **~ se** obklopit se (*čím*); **-ear** obejít; **-ferer** obklopit, obehnat, obklíčit; **-ferentie** obvod *geom.*; **-ferential** obvodový; **-ligar** obtočit (*co čím*); **-navigar** obeplou(va)t; **-spect** obezřetný
cis na této straně; **cisatlántic** na této straně Atlantiku

cisel dláto, sekáč (*majzlík*); rydlo; **-ar** dlabat (*dlátem*); sekat (*sekáčem*), rýt (*do kovu*), cizelovat; **-atura** práce s dlátem; cizelování

cis/er řezat (*do hloubky*); **-ion** řezání, řez; **-or** nástroj na řezání; **-ores, -ette** nůžky; **-ura** řez

cist/e *cy... cysta *anat., bot.*; **-ite** cystitida, cystitis *med.*

cisterne vodní nádrž, cisterna

citadelle citadela

cit/ar citovat; předvolat, obeslat; **-ate** citát; **-ation** citace; předvolání, obsílka

cít(h)are citera *hud.*

cité město; **-an** městský

civ/e občan; **-ic** občanský (*nauka*); **-il** občanský, civilní; **-ilisar** civilizovat; **-itá** občanství, občanskost; **-ité** občanstvo; **-isme** občanské chování *n.* vystupování

clacc/ar (za)tleskat; plácet; klapat; **-ada** tleskání; klapání; **-a** tlesknutí; klapnutí

claffar hafat, ňafat, štěkat

clam/ar volat, křičet; **-ore, -ada** volání, křik; **ex-ar** vykřiknout, zvolat; **ex-ation** výkřik, zvolání; **de-ar** deklamovat, recitovat, přednášet; **a-ar** veřejně projeviti souhlas

clapp/e klapka; **-ar** klapat; pleskat (*děšť*)

clamp svorka

clan klan, rod; klika (*zájmová skupina*), gang

clapotar šplíchat, šplouchat

clar jasný; **-itá** jas(nost); **-ar** jasnit; mýtit; **a-ar** objasnit, vyjasnit; **-ificar** objasnit, vyjasnit; **e-ar** osvětlit (*světlem*); objasnit; **-iera** mýtina, paseka

clarinette klarinet

clar-lunie úplněk

class/e třída (*školní i společenská*); **-ificar** tříditi, hodnotiti

claudicar kulhat, belhat se

claustr/e klášter; **-al** klášterní; **-ar** uzavřít do kláštera

cláusul doložka, klauzule *práv.*, článek smlouvy

clav/e klíč; klávesa, klapka; kohoutek, spoušť; **-ette** klíček; **-iere** klávesnice

clavícul klíční kost *anat.*

clement mírný, laskavý; **-ie** mírnost, laskavost

cler/o duchovenstvo, klérus; **-ic** kněžský; **-ico** duchovní, kněz; **-ical** duchovenský, kněžský; **-icacho** knězour

clíc kliknutí (*myší inf.*); **-ar** kliknout (*myší*)

clicca (= **clique**) klika (*zájmová skupina*)

clich/é štoček, klišé *typ.*; otřelá fráze *přen.*; **-ar** tvořiti štočky; **-ero** štočkař

client zákazník, klient; **-ela** zákaznictvo, klientela

cliff útes, skalisko

clima podnebí, klima; **-tic** klimatický; **-tisar** klimatizovat

climb/ar (vy)šplhat; **-ator** (horo)lezec

clinc klika (*dveř, okna*)

clin/e sklon *geom.*; **-i** nachýlený, nakloněný; **in-ar** inklinovat, mít sklon (*k*); **de-ar** skloňovat *gram.*

clínic klinický; **-a** klinika

clique klika (*zájmová skupina*)

cliquettar řinčet, břínkat

clistere *cly... klystýr

clobb palice, kyj

cloch/e zvon; **-ear** zvoniti; **-iere** zvonice; **-ette** zvon(eč)ek

clopp pažba (*pušky*)

c(h)lor chlór *chem.*; **-ofill *-(ophyll (chlorofyll))** chlorofyl *bot.*

closete záchod, klozet (WC)

clov/e hřebík; **-ar** přibít, zatlouci; **de-ar** uvolnit (*přibíté*)

club klub

clu/der (u)zavřít, zamknout; **-sion** (u)zavření, zamknutí;

-sura (u)závěr, (u)zavření, ohrada; **con-der** (u)zavřít

(*smlouvu*); vyvozovat, dospět k závěru; **in-der** zahrnout,

obsáhnout, pojmout; **ex-der** vyloučit, vyjmout

coac/ar kvákat, kuňkat, skřehotat; **-ada** kvákání, kuňkání

coagul/ar koagulovat, srážet se; **-ation** koagulace

cobalt kobalt

cobaye morče *zool.*

cobolde skřítek, šotek

coca koka *bot.*; **-ine** kokain

cocarde kokarda

coch/e kočár; **-ero** kočí

cochemare noční můra (*tlak na prsou*)

cocin/e kuchyně (*způsob úpravy pokrmů*); **-ar** vařit; **-ero**

kuchař; **-ería** kuchyně (*místnost*); **-age** vařená strava

co(c)cinelle beruška, slunéčko *zool.*

coclar/e lžíce; **-ade** lžíce (*množství*)

coco kokos(ový ořech); **coco-palme** kokosová palma

cocon zámotek, kokon *zool.*

co(c)cot(h)rauste dlask *zool.*

cocs koks; **-ería** koksárna; **-ificar** koksovat

cocú paroháč (*klamaný manžel*)

cod/e zákoník, kodex; kód, šifrovací klíč; **-ificar** kodifikovat

coffr/e kufr, truhla; **-ar** uložit do kufru; **-ette** kufřík

cognac koňak

cohe/er Inout k sobě, souviset; **-sion** soudržnost, přil-

navost; **-siv** soudržný, přilnavý; **-rent** souvislý, spo-

jitý; **-rentie** souvislost, spojitost

coidealist stoupenec téže myšlenky

coincid/er přihodit se současně, shodovat se; **-entie**

shoda, souběh

coit/e soulož; **-er** souložit

co(l)l krk; **-iere** náhrdelník; obojek

co(l)lare límec, límeček, kolárek

co(l)labor/ar spolupracovat; **-ante**, **-ero** spolupracovník

co(l)lateral stojící na téže straně; ekvivalentní (*slovní výraz*)

co(l)lation lehké občerstvení, svačina

co(l)lect/e sbírka (*veřejná*); **-er** sbírat; **-ion** sbírka (*známek*);

-ionist sběratel; **-iv** kolektivní; **-ivisme** kolektivismus;

-ivist kolektivist; **-or** sběrač (*i el.*)

co(l)leg/o kolega; **-ie** kolegium; **-ial** kolegiální

c(h)ólera cholera *med.*

coler/e hněv, zlost; **-ar** hněvat se, zlobit se; **-ic** výbušný,

vznětlivý, zlostný; **-osi** hněvivý, zlobný

colibrí kolibřík *zool.*

colica kolika *med.*

co(l)li/der srazit se, střetnout se (*vozidla*); střetnout se (*být*

v rozporu); **-sion** srážka, střet(nutí); **-sionar** střetávat se

co(l)lier sbírat, trhat, česat

co(l)line pahorek, vršek

coll/e kliš; **-ar** klížit

co(l)loc/ar umístit (*zejm. vedle sebe*); **-ation** umístění

co(l)lódium kolódium *chem.*

colofonie *coloph... kalafuna

cólon dvojtečka

colon/ia kolonie, osada; **-ial** koloniální; **-ist** osadník

colonn/e sloup; kolona; **-ade** sloupořadí, sloupový

color barva; **-ar** (o-, na)barvit, natřít; **-ation** (o-, na)bar-

vení; **-ist** kolorista *výt., fot.*

coloss/e kolos, obr; **-al** obrovský, ohromný, kolosální

colpe rána, úder
colport/ar roznášet tiskoviny; **-ero** kolportér, roznašeč;
 -age kolportáž
colubre užovka
columb/e holub; **-iera** holubník
columnne sloupec (*v knize*)
co(l)lusion tajné dorozumění
colza řepka
coma bezvědomí, kóma *med.*
co(m)mand/e rozkaz, příkaz, povel; komando; **-ante** velitel;
 -ar poručit, rozkázat, přikázat, velet; **-ament** přikázání
co(m)mandite podílnictví
combatt/e boj, bitva; **-er** bojovat, zápasit; **-ente, -or**
 bojující, bojovník; **-iv** bojovný, bojechtivý; **-ivité**
 bojovnost, bojechtivost
combin/ar spojovat, slučovat, sestavovat, kombinovat;
 -ation spojování, slučování, sestava; **-ativ** kombinační
combust/er spalovat; **-ion** spalování; **-ibil** spalitelný,
 hořlavý
comedi/e komedie; **-al** komediální; **-ante** komediant
co(m)memor/ar vzpomenout (*výročí*), připomínat si; **-ation**
 připomínka; **-ativ** památný, pamětní, vzpomínkový
co(m)mend/e objednávka; **-ar** objednat
comens/e *comenci/e začátek; **-ar** začít(na)t
co(m)ment/a poznámka (*objasňující*); **-ar** komentovat; **-arie**
 komentář; **-ation** komentování; **-ator** komentátor
co(m)merci/e obchod; **dom de** ~ obchodní dům; **-ar**
 obchodovat; **-ante** obchodník; **-al** obchodní
comestibles potraviny
comete kometa, vlasatice
co(m)mett/er dopusti se (*čeho*), spáchat (*co*)
comforte pohodlí, přepych
cómic komický, směšný; **-ité** komičnost; **-o** komik
co(m)miser/ar politovat, soucítit; **-ation** politování, soucit
co(m)miss/er uložit (*komu co*), přikázat, pověřit; **-ente** pří-
 kazce; **-ion** pověření, příkaz; komise; **-ionario** komisionář
co(m)mité výbor
comma čárka (*desetinná*)
commatre kmotra
commí obchodní příručí
co(m)mod pohodlný; **-ité** pohodlí
co(m)mode skříň, prádelník se zásuvkami
co(m)mo/er otrás(a)t (*kým, čím*); **-tion** otřes *med.*
compact soudržný, celistvý, hutný, pevný; **-ité** soudrž-
 nost, celistvost, hutnost, pevnost
compan/e druh, společník; **-ie** společnost; rota *voj.*; **-ion**
 druh, kamarád, společník, průvodce
compar/ar srovnávat, přirovnávat; stupňovat *gram.*;
 -ation srovnávání, přirovnávání; stupňování *gram.*;
 -ativ srovnávací, komparativní; **-ative** komparativ *gram.*
compars figurant, statista, kompars
compartiment oddělení, kupé; **-ar** rozdělovat na oddíly
compass/e kružidlo; (lodní) kompas; **-ar** měřit kružidlem
compassion soucit, soustrast
compat/ir politovat, cítit soucit; **-iment** politování, sou-
 cit; **-ibil** kompatibilní, slučitelný (s); **-ibilitá** slučitelnost
compatre kmotr
compatriot krajan
compendie přehled, souhrn, kompendium
compens/ar kompenzovat, vyrovnat, vyvážit; **-ation**
 kompenzace, vyrovnání; odškodné, náhrada; **-atori**

kompenzační, vyrovnávací; náhradní *gram.*

competent kompetentní, příslušný, oprávněný; **-ie** kompetence, příslušnost, funkční n. služební pravomoc
compet/ir soutěžit, závodit; **-ition** soutěž(ení), závodění;
-itor závodník, účastník soutěže
compil/ar sestavit, kompilovat; **-ation** sestavení, kompilování, kompilace; **-ator** kompilátor
comple/er doplnit; (s)plnit (*rozkaz*); **-ment** doplněk; **-ment-ari** doplňkový, komplementární; vzájemně se doplňující
comple/er vyhovět; **-ent** ochotný; **-entie** ochota
complet kompletní, úplný; **-ar** dokončit, dohotovit;
-ation dokončení, dohotovení, doplnění na celek
complex souborný, sourný, úplný, komplexní; **-e** soubor, souhrn, celek; komplex (*též med.*)
complic/ar zaplést, komplikovat; **-at** složitý, spletitý, komplikovaný; **-ation** složitost, spletitost, komplikace
complic/e spolupachatel, spoluviník; **-itá** spoluvina
compliment poklona; uctivý pozdrav (*na konci dopisu*);
-ar blahopřát; poctít; **-ari** pochvalný, zdvořilostní
complot spiknutí, tajná dohoda, komplot; **-ar** spiknout se, strojit úklady
compos/ir složit, skládat; **-ition** složení, sestavení, skladba; úloha (*školní*); **-itor** skladatel
composte kompost
compost/er sázet *typ.*; **-ero, -or** sazeč
compot kompot
compr/ar (na)koupit, (na)kupovat; **-a** koupě, nákup;
-ation (na)kupování; **-ator** kupující, zákazník
compre/nder (po)rozumět, chápat; **-sion** porozumění, pochopení; **-sibil** pochopitelný, srozumitelný; **-siv** chápavý, vnímavý; **-sivitá** chápavost, vnímavost
compress/er stlačit; **-ion** stlačení; **-or** kompresor *tech.*;
-ibil stlačitelný; **-ibilitá** stlačitelnost
compromett/er kompromitovat; **-ent** kompromitující
compromiss/(e) kompromis, ústupek v zájmu dohody;
-er řešit kompromisem; **-ion** řešení kompromisem
comput/ar (s-, vy)počítat; **-ation** počítání, výpočet (*času n. doby*); **-ator** počítač; **-atori** počítačový
compúter [-pjú-] (= **computator**) počítač, komputer; **-isa-tion** komputerizace; **compúter-lude** počítačová hra
comt/o hrabě; **-essa** hraběnka; **-ia** hrabství
co(m)mun obecný; společný; **-al** obecní; **-e** obec, osada, komunita; **-itá** společenství (*majetku, zájmů*); **-ité** společenství (*osob*); **-ist** komunista; **-isme** komunismus
co(m)munic/ar sdělit, oznámit; **-ate** úřední zpráva, komuniké;
-ation sdělení, oznámení, zpráva; spoj(ení), komunikace;
-ativ dorozumívací; sdílný; **-ábil** sdělitelný; **-aci** sdílný
co(m)mun/ier (= **reciver li co(m)munion**) přijímat (*svátost oltářní*); **-ient** přijímající; **-ion** přijímání (*svátosti oltářní*)
co(m)mut/ar přepínat, vypínat *el.*; **-ation** záměna; přepínání;
-ator přepínač, vypínač *el.*; **-ativ** komutativní, záměnný
con s, se
concav vydutý, konkávní; vyhloubený; **bi-** dvojdutý, bikonkávní; **-itá** vydutost, konkávnost; vyhloubení
conce/der připustit, povolit; **-ssion** povolení, koncese;
-ssiv připouštěcí, koncesivní; přípustkový *gram.*
concentr/ar soustředit, koncentrovat; **-ation** soustředění, koncentrace; **-ic** soustředný, koncentrický
concept/e náčrt, pojem, koncept; **-er** chápat, pojímat; počít *biol.*; **-ion** početí, oplodnění *biol.*; pojetí, koncepce, představa; ~ **del munde** světový názor

concern/er týkat se (*koho, čeho*); **-ent** pokud se týče, ohledně (*čeho*)
concert koncert; **-ina** koncertní harmonika
conch/e lastura, škeble, mušle, ulita; **-oide** konchoida *geom.*
concil(ie) koncil *círk.*
concili/ar smířit, srovnat, uvést v soulad; **-ator** usmiřovatel; **-atori** smířlivý, smírný; **re-ation** (u)smíření, smír
concis/i stručný, koncizní; **-ion** stručnost, konciznost
conclu/der uzavřít (*smlouvu*); dovozovat (*z čeho*); **-sion** závěr (*konečný*); **-siv** závěrečný
concord/ar shodovat se, snášet se; **-ant** shodný, souhlasný; **-ie** shoda, souhlas; **-atu** konkordát
concret konkrétní, určitý, věcný; **-isar** konkretizovat, uskutečnit; **-isation** konkretizace, uskutečnění
concubin/a družka; **-age, -atu** konkubinát (*soužití bez sňatku*)
concurr/er sběhnout se; závodit, soutěžit, konkurovat; **-ente** soupeř, konkurent; **-entie** soutěžení, konkurence
concourse soutěž, konkurs
condamn/ar odsoudit; **-ation** odsouzení
condens/ar z(a)hustit se, srážet se (*páry*), kondenzovat; **-ation** zhuštění, srážení, kondenzace; **-ativ** zhušťovací, kondenzační; **-ator** kondenzátor *el.*
condescend/er povolit, ustoupit, snížit se (*k*); **-ent** povolný, ústupný; **-entie** povolnost, ústupnost
condiment koření (*přidané*); **-ar** (o)kořenit
condition podmínka; stav, forma, kondice; **-ar** podmínit, podmiňovat; **-al** podmínečný; **-ale** podmiňovací způsob *gram.*; **-at** podmíněný
condol/er projevit soustrast, kondolovat; **-entie** projev soustrasti, kondolence; soucítění, soustrast
condom kondom, prezervativ
cóndor kondor *zool.*
conduct/er vést; **-ion** vedení (*tepla apod.*); **-or** průvodčí; **-iv** vodivý; **-ivita** vodivost
condu/ir se chovat se; **-ida** chování
con/e kužel *geom.*; **-ic** kónický, kuželový, kuželovitý; **-icitá** kóničnost, kuželovitost
co(n)nex souvislý, spojitý, spojený; **-er** souviset, spojit, spojovat; připojit (*k zásuvce*); **-ion** souvislost, spojitost, spojení, kontakt, konexe; **-iv** spojovací, pojivý
confect/e cukrovinky; **-ería** cukrárna; **-ero** cukrář
confection konfekce; **-ar** zhotovovat; **-at** konfekční
confit/e cukroví, bonbón; **-ería** cukrárna; **-ero** cukrář
confeder/ar spolčovat; **-ation** konfederace, svaz, spolek států, spolkový stát; **-ativ** konfедераční, spolkový
confer/er radit se, mít radu, jednat, hovořit (*o*); **-entie** porada, jednání, zasedání; **-entiero** konferenciér
confess/er přiznat, vyznat; **-ion** přiznání, vyznání *círk.*, zpověď (*i přen.*); **-ionale** zpovědnice; **-or** zpovědník
confetti konfety
confid/er svěřit, důvěřovat; **-ent** důvěřivý; **-ente** důvěrník; konfident; **-entie** důvěra, důvěrnost; **-ential** důvěrný
confin/e hranice, (p)okraj; **-ar** hraničit (*s*); omezit (*na*), upoutat (*na lůžko*); ~ **se** omezit se (*na*)
confirmar potvrdit, stvrdit; **-ation** potvrzení, stvrzení
confisc/ar zabavit; **-ation** zabavení, konfiskace
confit/er zavařovat (*ovoce*); **-ería** (též: **confectería**) cukrárna; **-ero** (též: **confectero**) cukrář; **-ura** zavařenina, džem
conflict/e spor, srážka, konflikt; **-er** být v rozporu

conflu/er stékat, slévat se; **-ent** stékající, slévající se;
-entie soutok (*řek*)
conform shodný, souhlasný, odpovídající (*čemu*); **-ar**
přizpůsobit, upravit; **-ation** přizpůsobení (*čemu*); **-ativ**
přizpůsobovací; **-itá** shoda, souhlas, přizpůsobení se
confront/ar postavit proti sobě, srovnat, porovnat, kon-
frontovat; **-ation** (vzájemné) srovnání, porovnání,
konfrontace
confus/er zmást, poplést, splést; **-ion** zmatek, záměna
congedi/e dovolená; dovolenka; propuštění (*ze služby*),
výpověď; ~ **de maternitá** mateřská dovolená, **-ar**
propustit, vypovědět; **-ament** propuštění, výpověď
congel/ar z(a)mrznout, zmrazit; **-ation** z(a)mrznutí, zmra-
zení
congenital vrožený
congest/er zahltit se; překrvit se; **-ion** (dopravní) zácpa;
překrvení *med.*; **-ionar** zahltit (*dopravu*); překrvit (*tkáň*)
conglomer/ar nahromatit, nakupit; **-ation** nahromadění,
nahromadění, konglomerace; **-ate** nesourodá směsice,
slepenec, konglomerát
Congo Kongo; **c-lesi** konžský; **c-leso** Konžan
congreg/ar shromáždit; **-ation** shromáždění (*zejm. círk.*)
congru/er shodovat se; **-ent** shodný, souhlasný; **-entie**
shoda, shodnost, kongruence
conifere jehličnatý strom *n.* keř, jehličnan
co(n)nivent mlčky srozuměný; **-ie** tichý souhlas, dohoda,
spoluovina; **-iar** mlčky schvalovat, trpět (*vědomě*)
conject/er dohadovat se, domýšlet se, tušit; **-ura** dohad,
domněnka, předpoklad; doplnění porušeného textu *lit.*
conjug/ar časovat *gram.*; **-ation** časování; **-ativ** časovací
conjun(c)t/er spojovat; **-ion** spojení; spojka *gram.*; **-iv**
spojovací; **-ive** spojivka *anat.*; **-ival** spojivkový; **-ura**
spojení, kombinace, vhodná shoda okolností
conjur/ar zapřísažat, zaklínat; **-ation** zaříkání, zaklínání;
-ator zaklínač, kouzelník
co(n)noss/er znát; **-entar** poznat, seznámit se; **-entie**
vědomost, znalost; seznámení, známost; **far** ~ (**con**)
seznámit se (*s*); **-ero** znalec; **-ete** známý (*osoba*)
conquest/ar dobývat; **-ation** dobývání; **-or** dobyvatel
consacr/ar (po-, vy-, za)světit, obětovat, věnovat (*čas*);
-ation (po-, vy-, za)svěcení, oddání se (*čemu*)
consci/er uvědomovat si; **-ent** vědomý (*si*) (*čeho*)
conscienti/e vědomí; svědomí; **-osi** svědomitý
conscr/ir odvést (*na vojnu*); **-ite** odvedenec, branec;
-ition odvod *vaj.*
consent/ir souhlasit, svolit; **-iment** souhlas, svolení
consequ/er vyplývat (*z čeho*); **-ent** důsledný; následný;
-entie důslednost, důsledek, následek; souslednost
conserv/e konzerva; **-ar** uchovat, zachovat, konzervovat;
-ation uchování, zachování, konzervace; **-atisme** kon-
zervatismus; **-ativ** konzervativní; **-ator** správce (*sbírky*),
konzervátor; **-atori** konzervační; **-atoria** konzervatoř
consider/ar brát v úvahu; ~ **quam** pokládat, považovat
za; **-ation** úvaha; ohled, zřetel; **-ábil** značný, význačný
consign/ar uložit, deponovat; podat (*k dopravě*); **-ation**
odeslání (*zboží*), složení (*peněz*); konsignace; **-ator** ode-
sílatel (*zboží*), deponent (*peněz*); konsignant; **-atario**
příjemce (*zboží*), adresát, konsignatář
consili/e rada; ~ **municipal** městská rada; **-ar** (po)radit;
-ator rádce, poradce; **-ero** rada, člen rady
consist/er sestávat (*z čeho*); spočívat (*v čem*); **-ent** sou-

držný; **-entie** soudržnost, pevnost, konzistence
consol/ar (u)těšit (*koho*); **-ation** utěšování, útěcha; **-ativ** utěšivý, útěšný, utěšující
consolid/ar upevnit, ustálit, konsolidovat; **-ation** upevnění, ustálení, konsolidace; **-atori** konsolidační
conson/ar souznít; **-ante** souhláska *gram.*; **-antie** souzvuk, shoda, soulad, harmonie; souznění, konsonance
consort druh, společník, choť, manžel, manželka; **prince-consort** princ manžel; **-ie** konsorcium *obch.*; společenství, sdružení; manželské společenství *práv.*
conspir/ar spiknout se, kout pikle; **-ation** soustředěné úsilí, konspirace; spiknutí; **-ativ** utajený, konspirační; **-ator** spiklenec
constant stálý, neměnný, konstantní
constat/ar zjistit, konstatovat
constellation postavení (*hvězd n. planet*); sběh okolností
constern/ar konsternovat, uvést v úžas, zděsit, ohromit; **-ation** ohromení, úžas, zděšení
constip/ar ucpat, způsobit zácpu; **-ation** zácpa *med.*
constitu/er usta(no)vit, založit; **-tion** usta(no)vení; ústa-va; složení (*půdy*); stavba (*tělesná*); **-tional** ústavní, konstituční; **-tiv** základní, podstatný; ústavodárný; **-ente** součást (*celku*), základní složka
constrict/er sevřít, stáhnout; **-ion** sevření; zmenšení, omezení; **-iv** stahující; **-or** svěrač (*sval*)
construct/er (vy)stavět; **-ion** (vý)stavba; **-iv** konstruktivní; **-or** konstruktér, stavitel
cónsul konzul; **-ari** konzulární; **-atu** konzulát
consult/ar (po)radit se, konzultovat; **-ation** porada, konzultace
consum/e spotřeba, konzum; **-ar** strávit (*o ohni, trápení*); sužovat; (o-, s)potřebovat, sníst, (s)konzumovat; **-ante** spotřebitel, konzument
consumpt/er spotřebovat; strávit, zničit (*o ohni*); opotřebovat; **-ion** spotřeba; strávení, zničení; opotřebování; **-iv** stravující, ničivý; spotřebitelský
contact/e dotyk, styk, kontakt; **-er** spojit se (*s*)
contagi/e nákaza; **-ar** nakazit; **-osi** nakažlivý
contamin/ar znečistit; infikovat; zamořit; nakazit
-ation znečištění; infikování; zamoření; nákaza
contante (= **contant moné**) hotovost (*hotové peníze*)
cont/e počet, výčet; **-ar** počítat (*i s čím*); čítat; **-ation** počítání; **-ator** počítač, počítadlo; **-ore** kancelář, písárna
contempl/ar pozorovat; rozjímat, přemýšlet; **-ation** rozjímání, hloubání, úvaha; pozorování; **-ativ** přemýšlivý, hloubavý, zamyšlený; **-ator** pozorovatel; hloubavec
contempor/an současný, moderní, dnešní; **-ane** současník; **-anie** současnost, dnešek
conten/er obsahovat, pojmout; **-ete**, **-entie** obsah, náplň
content spokojený; **-ar** (**se**) (u)spokojit (*se*); **-ativ** uspokojovací; **-ament** spokojenost, uspokojení
contest/ar napadnout (*nárok*); popírat (*co*), potírat (*koho*); **-ation** spor, rozepře; **-ábil** napadnutelný, sporný
contextu souvislost, kontext; **-al** kontextový
contigu/i přilehlý, sousední, styčný; **-itá** přilehlost, sousedství, styčnost, hraniční poloha
contiente pevnina, světadíl
contingente příděl, kvóta, kontingent (*zejm. voj.*)
continui/i nepřetržitý, plynulý; **-itá** nepřetržitost, plynulost, spojitost; trvalost; kontinuita; **-ar** pokračovat; **-ation** pokračování; **-al** (neu)stálý, ustavičný

conto účet; ~ **current** běžný účet, kontokorent
contore kancelář, písárna
contra proti; ~ **que** proti čemu(ž); ~ **to** naproti tomu
contraband/e pašování, podloudnictví; pašované zboží,
kontraband; **-ar** pašovat; **-ero** pašerák
contrabass basa, kontrabas *hud.*
contract/e smlouva, dohoda, kontrakt; **-ar** smluvit,
dohodnout, uzavřít (*smlouvu*); **-il** stažitelný *biol.*; **-ilitá**
stažitelnost; **-ion** smrštění, stažení, zkrácení, kontrakce;
uzavření (*smlouvy*); **-iv** stahovací; **-or** stahovač (*sval*);
-ual smluvní; **-ura** zkrácení (*šlach, vaziva*), kontraktura
contrad/ir odporovat (si); **-ition** protimluv, rozpor; **-itori**
odporující si, protimluvný
contra(h)/er smrštit, stáhnout; uzavřít (*sňatek, přátelství*); ~ **se**
smrštit se, stáhnout se; **-ente** smluvní strana, kontrahent
contraf/ar padělat; **-ation** padělání
contramandar zrušit objednané
contrapos/ir postavit proti sobě *n.* do protikladu; **-ition**
protiklad, kontrapozice
contrapunct kontrapunkt *hud.*
contrari opačný, protichůdný, protilehlý; **-ar** mařit, pře-
kazit, postavit se proti; **-e** opak; **-etá** protikladnost
contrast/e pravý opak; nápadný rozdíl; **-ar** ostře se lišit
contraven/ir jednat (*proti*), porušit, přestoupit; **-tion** po-
rušení, přestoupení; přestupek *práv.*
contribu/er přispět, přispívat; **-tion** příspěvní, příspěvek;
-tiv přispívající; **-or** přispěvatel
contr/ir zkrušit; **-ition** zkroušenost; **-itiv** zkrušující
control kontrola; **-ar** kontrolovat; **-ero** kontrolor
controvers/e spor, polemika, kontroverze; **-ar** popírat,
vyvracet
contura obrys, kontura
contus/er, -ionar pohmoždit; **-ion** pohmožděnina
convallaria konvalinka
convalesc/er zotavovat se (*po nemoci*); **-ente** rekonvales-
cent; **-entie** rekonvalescence, zotavování
conven/er hodit se; **-ent** vhodný; **-entie** vhodnost
conven/ir sejít se; **-ida** schůze, schůzka
convent/er dohodnout se, smluvit se; **-ion** dohoda,
úmluva, konvence; konvenčnost; **-ional** dohodnutý,
smluvený; obvyklý, konvenční
conventu klášter; **-al** klášterní
converg/er sbíhat se, konvergovat *geom.*; **-ent** sbíhavý;
-entie sbíhání, sbíhavost, konvergence
convers/ar rozmlouvat, konverzovat; **-ation** (roz)hovor
conver/ter obrátit (*zvl. na víru*); **-sion** obrat, přeměna
convex vypouklý, konvexní; **bi-** dvouvypouklý
convict/er přesvědčit; **-ion** přesvědčení; **-iv** přesvědčivý
convoc/ar svolat; **-ation** svolání
convoy konvoj (*ozbrojený doprovod; dlouhá řada dopravních
prostředků*); **-ar** (do)provázet; **-ero** doprovodce
convuls/er (křečovitě) stáhnout (*rysy*); **-ion** křeč; **-iv** kře-
čovitý, škubavý
cooper/ar spolupracovat; **-ation** spolupráce, součinnost;
-ator spolupracovník; **-ativ** kooperační; družstevní,
družstevnický, kooperativní; **-ative** družstvo
coopt/ar kooptovat; **-ation** kooptace
coordin/ar správně seřadit, uspořádat; uvést v soulad,
koordinovat; **-ation** koordinace; souřadnost *gram.*;
-ator koordinátor; **-ates** souřadnice; **-ativ** koordinační
cop/e číše, pohár; **-ette** pohárek

copec kopejka
copi/e opis, kopie, exemplář; **-ar** opisovat, kopírovat; napodobit; **-st** opisovač (*např. not*), kopista; napodobitel
copul/a spona, kopula *gram.*; **-ar** pářit se, kopulovat; souložit *med.*; **-ation** pohlav. spojení, kopulace; soulož *med.*; **-ativ** spojovací, kopulativní *gram.*; kopulační; **-ero** kuplíř
coquett koketní; **-ar** koketovat; **-erie** koketování, koketérie; **-o (-a)** koket(k)a
c(h)or sbor (*pěvecký*), chor; **-ale** chorál; **-ist** chórista
corage odvaha; **-osi** odvážný; **in-ar** povzbudit
corall/e korál; **-ero** (= **piscator de coralles**) lovec korálů; **-iera** koráloviště; **-in** korálový
córam před (*v čí přítomnosti*)
corb/e koš(ík); **-ero** košíkář
corc korek; zátka; **-iero** korkový dub; **-ar** zazátkovat; **des-ar** odzátkovat; **tira-corc** vývrtka
cord/e lano, provaz, šňůra; struna; **-ero** provazník; **-erie** provaznictví; **-age** lanoví
cordi/e srdce; **-al** srdečný; **-alita** srdečnost
cordon ozdobná šňůra, stužka; řádová stuha; kordón
co(r)rect správný; **-er** opravit; **-ion** oprava; **-iv** opravný; nápravný; **-or** korektor; **-ura** oprava
co(r)relat/er uvést ve vzájemný vztah n. soulad; **-ion** vzájemný vztah, souvztažnost, korelace; **-iv** souvztažný
co(r)respond/er odpovídat (*čemu*); dopisovat si; **-entie** shoda, soulad; korespondence; **-ente** korespondent
co(r)ridor chodba; průsek
corifé koryfej
corn roh *zool., hud.*; rohovina; **-at** (pa)rohatý; **-ette** kornet *hud.*; **-osi** rohovinatý; **-in** parohový, rohovinový, kostěný (*knoflík*); **-ament, -atura** parohy
cornamuse dudy *hud.*
cornea rohovka *anat.*
corniche římsa
cornille vrána
co(r)robor/ar posílit, posilovat; **-ation** posilování
co(r)ro/der korodovat, rozežít; **-sion** koroze; **-siv** žíravý; **-sive** žíravina
coron koruna; věnec; **-ar** korunovat; **-ation** korunovace
corpo (vojenské) těleso, (armádní) sbor; oddíl *voj.*
córp(or) tělo, trup, korpus; **-al** tělesný; **-ar** sdružovat; **-ation** korporace, sdružení, spolek, společnost; **in-ar** (při)vtělit, včlenit; ztělesnit; **in-ation** (při)vtělení
corpulent tělnatý, otlý; **-ie** tělnatost, otylost
corpúscul tělísko
corsage živůtek
corsare korzár, pirát
corset/e šněrovačka; **-era** korzetářka
Córsic/a Korsika; **c-an** korsický; **c-ano** Korsičan
cort/e dvůr, nádvoří; dvůr (*sídlo vladaře*); soudní dvůr; dvorec, hřiště, kurt; **-esi** zdvořilý, dvorný, galantní; **-esie** zdvořilost, dvornost, galantnost; **-esan** dvořan; **-esanesc** dvořenínský; **-esar** dvořit se
cortege družina, svita, doprovod; průvod (*zejm. pohřební*)
córtic/e kůra; **-al** korový; **des-ar** zbavit kůry, odkornit
cortine závěs, záclona, opona; **rul-cortine** roleta
co(r)rupt zkažený (*mravně*), úplatný, úplatkářský; **-er** (z)kazít (*mravně*), podplácet, korumpovat; **-íbil** úplatný; **-ion** mravní zkaženost; úplatnost, úplatkářství, korupce; **-iv** rozkladný, demoralizující
corvéa robota *hist.*

corve(t)te korveta *nam.*
corvo havran
cosac kozák
cose věc, záležitost
cosínus kosinus *geom.*
cosmécic kosmetický; **-a** kosmetika
cosm/o vesmír, kosmos; **-ic** vesmírný, kosmický; **-ográfic**
***-ographic** kosmografický; **-onaute** kosmonaut; **-opolit**
kosmopolitní; **-opolite** kosmopolita; **-opolític** kosmopo-
litický
cost/e žebro *anat.*; mořský břeh, pobřeží; **-al** žeberní; **-at**
žebernatý; **a-ar** připlout k pobřeží
costum/e oblek; kostým *div.*; ~ **national** kroj; **-ar** obléci
do kostýmu
cotangente kotangens *geom.*
cotis/ar přispět; **-ation** příspěvek (*členský, při sbírce*); ~ **se**
složit se (*mezi sebou*)
cotlette kotleta
coton bavlna; **-age** bavlněný materiál
cotórnice křepelka *zool.*
cov/ar sedět na vejcích, vysedět; **-ada, -ation** sezení na
vejcích, vysezení; **-atura** násada kuřat
covert obálka; **-ura** obal (*knihy*)
covr/ir (za-, po-, při)krýt; uhradit (*výlohy*); **-ition** pokrytí
(*výloh*); **-itura** (po-, při)krývka; **-iment** víko, poklop,
desky knihy; **-ícul** víčko, poklička
cox/e kyčel, kyčelní kloub *anat.*; **-al** kyčelní
crabe krab; **C-** Rak (*souhvězdí*)
crac třesk, prasknutí; ~! prásk!; **-ar** rachotit, praskat;
-ament praskání, rachot; **-uore** práskačka
crampe křeč
crampon skoba (*tesařská*), kramle; **-ar** upevnit skobou
cran jeřáb *tech.*
crani/e lebka; **-al** lebeční
crápul ničema, trhan, otrhanec; **-osi** otrhaný
crass/(e) špína, bláto, nečistota; **in-ar** zašpinit
crátere kráter, jícen (*sopky*), trychtýř, trychtýřovitá jáma
cravatte vázanka, kravata
crayon tužka; **-ar** nakreslit tužkou
cre/ar (s-, u-, vy)tvořit; **-ation** tvorba, tvoření, stvoření;
-ator stvořitel, tvůrce; **-ativ** tvořivý, tvůrčí; nápaditý;
-atura stvoření, tvor, bytost; výtvor
cred/e víra; **-er** věřit; **-entie** víra; **-ibil** uvěřitelný
credit/e úvěr, kredit; důvěra, obecná vážnost, kredit;
-er poskytnout úvěr; **-ive** bankovní příkaz; **-or** věřitel
crédul lehkověrný; **-itá** lehkověrnost
crem krém, smetana
creol kreol
crepar puknout, prasknout, rozskočit se
crepit/ar praskat (*ohně*), šustit; **-ation** praskání, šustění
crepon krep (*zvlněná hedvábná tkanina*)
crepúscul šero, soumrak; **-ar** šeřit se; **-ari** šerý, zšeřelý;
vyskytující se za soumraku
cresc/er růst, vzrůstat; **-ente** srpek měsíce, půlměsíc;
-entie růst, nárůst; **-on** výhonek, šlahoun, odnož *bot.*
cresson řeřicha *bot.*
creste hřeben (*horský*); hřebínek (*kohoutí*)
c(h)restomat(h)ie (chrestomatie) výbor četby
Cret/e Kréta; **c-esi** krétský; **c-eso** Kréťan
cret/e křída *geol.*; **-ar** (= **crete-scrire**) psát křídou; **-osi,**
-atri křídov(it)ý

cretin/o kretén *med.*; blbec *hovor.*; **-isme** kreténismus
creton kreton *text.*
creve rak; **-ette** mořský ráček
crev/ar puknout; **-ation** puklina
cri (vý)křik; **-ar** křičet; **-ada** křik, volání; **-ard** křikloun;
-erie křiklounství; **-achar, -alliar** vřískat, řvát, hulákat
cribell/e síto; **-ar** prosévat
crímin/e zločin; **-al** zločinný; trestný, kriminální; **-alist**
kriminalista; **-ard** kriminálník; **in-ar** obvinít
crin/e žíně; srst; **-iera** hříva; **-osi, -at** srstnatý
crippe jesle, žlab
cripta *cry... krypta *stav.*
criptografie *cryptographie (cryptografie) kryptografie
crisalide *chry... kukla *zool.*
crisanteme *chrysanth... (chrysant...) chryzantéma
cri/se krize; **-tic** kritický
crisp/ar kadeřít; **-ation** zkadeření; **-atura** kadeře
cristall/e *cry... krystal; křišťál(ové sklo); **-in** krystalický;
křišťálový; **-erie** skleněné zboží; **-isar** krystalizovat
c(h)ristian křesťanský; **-o, -a** křesťan, -ka; **-isme** křesťan-
ství; **-es, -ité** křesťanstvo
C(h)risto Kristus; **ante ~, a.C.** před Kristem, př. Kr.
C(h)rist-festa, C(h)rist-nascentie Vánoce
crític kritický; **-o** kritk; **-a** kritika; **-ar** kritizovat; **-ard**
kritikář; **-achar** kritikařit
croac/ar krákat, krákorat; **-ada** krákání, krákorání
Croat/ia Chorvatsko; **c-ic** chorvatský; **c-o** Chorvat
croc hák, skoba; vidlice (*telefonu*); **a-ar** pověsit, zavěsit
crochet/e háček; **-ar** háčkovat; **-age, -erie** háčkování
(*postup i výsledek*)
crocodile krokodýl
c(h)rom chróm *chem.*
c(h)rónic vleklý, chronický *med.*; **-itá** vleklost (*choroby*)
c(h)rón/ica kronika; **-ist** kronikář
c(h)rono/logie chronologie; **-metre** chronometr
cropp vole (*ptač*)
croquet/e kriket *sport.*; **-ar** hrát kriket
croquette kriketa *kuch.*
cruc/a berla; **-on** lempl, padavka
cruc/e kříž; **crucevia** křížovatka; **-ear** křížít (*plány, rasy*);
křížovat (*o lodi*); **-eament** křížení; křížování; **-eator, -ero**
křížník; **-ificar** ukřížovat; **-ial** křížový *anat.*; rozhodný,
rozhodující, kritický; **-ifix** krucifix (*kříž s Kristem*)
cruche džbán(ek)
crud surový (*nezpracovaný*); syrový (= **íncocinat**); ~ **ma-**
terie surovina; **-itá** surovost (*materiálu*); syrovost
cruel krutý, bezcitný, surový, nelidský; **-itá** krutost
crul/ar zřítit se (*o stavbě*), zbořit se; **-ation** zřícení
crumel drobek, střída; **-ar** drobit
crupe zadek, kříž (*koňský*)
crupp krup (*prudký záškrťový zánět sliznice hrtanu*) *med.*
crur/e stehno; **-al** stehenní
crusber/e rybíz; **-iero** rybízový keř
crust/e kůr(k)a; **in-ar** vykládat (*ozdobně*); **-acé** korýš
cub kostka (*dlažební, cukru, hrací*); krychle; trojmocnina;
du in ~ dvě na třetí; **-ar** krájet na kostičky; **-atura**
krychlový obsah, objem, kubatura; **-ic** kubický, krych-
lový; **rádica** ~ třetí odmocnina; **-ist** kubista; **-isme**
kubismus; **-ístic** kubistický
Cub/a Kuba; **c-an** kubánský; **c-ano** Kubánec
cucú kukačka
cucumbre okurka

cucurbite tykev, dýně
cud/e loket *anat.*; **-al** loketní; **a-ar se** opřít se lokty (*oč*)
cuid/a péče, starost; ošetřování; **cuida de malades** ošetřování nemocných; **-ar (pri)** pečovat, starat se (*o koho, oč*); **-osi** pečlivý, starostlivý
culbut/e přemet, kotrmelec; **-ar** udělat přemet
culinari kuchařský, kulinářský
culisse kulisa
cúlmin/e vrchol, nejvyšší bod; **-ar** kulminovat, vrcholit; **-ation** vrchol, (vy)vrcholení
culotte krátké kalhoty, šortky; ~ **de sport** trenýrky
culp/a vina; **-ar** vinit; **-ábil** vinen; **-abilitá** provinilost
cultell/(e) nůž; **-erie** nožířství
cultiv/ar obdělávat; pěstovat; rozvíjet; **-ation** obdělávání; pěstování; rozvíjení; kultivovanost; **-ator** pěstitel; **-atoria** školka (*pěstitelská*)
cultu kult, uctívání
cúmulo kup(k)a, hromada; **-ar** nahromadit, nakupit, kumulovat; ~ **se** kumulovat se, narůstat; **-ation** nahromadění, nakupení, kumulace; **-ativ** narůstající, stoupající; **a-ar** kupit, hromadit, akumulovat; **a-ation** kupení, hromadění, akumulace; **a-ator** akumulátor, baterie *el.*
cune/o klín (*nástroj*); **-ar** klínovat; **cuneiform** klínov(it)y
cunículo králík; **-ari** králičí; **-iera** králíkárna
cup řez; **-ar** řezat, krájet, stříhat; **-ation** řezání, krájení, stříhání; **de-ar** odříznout, odstříhnout
cupé oddělení (*ve vlaku*), kupé
cupido chtivý, chamtivý; **-itá** chtivost, chamtivost
cupl/e pár, dvojice (*manželů*), párek (*milenců*); **-ar** párovat; spojit (*vagóny*); **-ament** spojení, spojka *tech.*; **a-ar** spojit, spřáhnout; zapojit
cupol kopule, báh
cupon kupón, ústřížek
cupr/e měď; **-in** měděný
cur/a kúra, léčba, léčení; **-ar** léčit; **-ation** léčení; **-ativ** léčivý, léčebný, hojivý; **-ator** poručník, opatrovník
curass/e pancíř, krunýř (*i želví, račí*), brnění; **-ar** pancéřovat; **-iero** obrněnec, kyrysník *hist.*; **-ero** platněř *hist.*
curiosi zvláštní, zajímavý; zvědavý; **-tá** zvláštnost, zajímavost; zvědavost
curr/er běžet, utíkat; **-ent** běžný; **-ente** proud *el.*; **-ero** běžec, závodník; **-iero** posel, kurýr; **-ida** běh, závod; **ad-er** přiběhnout; **con-er** sběhnout se (*vyskytnout se současně*); závodit, soutěžit, konkurovat (*komu*); **dis-er** přednášet, rozprávět; **pre-er** předběhnout
curs/e běh, průběh; kurz (*finanční*); **-ion** kurzovné (*poplatek za kurz*); **-iv** ležatý (*písmo*); plynulý; **-ive** ležaté písmo (*rukopisu*), kurzíva; **-ori** letmý, zběžný; **-u** kurz (*učební*)
curt krátký; **-itá** krátkost; **a-ar** přikrátit, zkrátit
curtagero makléř *obch.*
curv/i křivý; **-e** křivka *geom.*; zatáčka; **-ar** z(a)křivit, ohnout; **-ation**, **-ament**, **-atura** zakřivení
cusin/o bratranec; **-a** sestřenice
cussin/e poduška, polštář; **-ette** polštářek; podložka *tech.*; ložisko (*stroje*)
cust/a peněžní výdaj, náklad; **-ar** stát (*o ceně*); **-osi** nákladný; **-ositá** nákladnost
custod/e strážce, opatrovník; správce (*umělec. sbírky*); **-iar** hlídat, opatrovat; **-ie** opatrování
custom zvyk, obyčej; **-al**, **-ari** obvyklý; **a-ar** přivyknout
cut/e kůže (*vydělaná*); **-in** kožený; **sub-an** podkožní (*inj.*)

cuttore kutr (*jednostěžník*)
cuv/e kád', vana; ~ **panificatori** díž(e); **-ette** bečka;
-ero bednář

D

dadá koníček, záliba, libůstka
dama dáma, paní; královna (*v šachu*)
damage škoda; **it es** ~ to je škoda; **-ar** poškodit; **-osi** škodlivý
damn/ar zatratit, proklít; **-ation** zatracení, věčné prokletí;
-ábil zavrženíhodný
dandy hejsek, floutek
dan/esi dánský, dánština; **-eso** Dán; **D-ia** Dánsko
danger/e nebezpečí; **-osi** nebezpečný
dans/a tanec; **-ar** tančit; **-ero** tanečník
Danubi/o Dunaj; **d-an** dunajský
dar dát
dat/a (= **factes**) údaje, skutečnosti, data (*zvl. životopisná*);
-e datum; **-ar** datovat; **database** databáze
dá(t)til datle; **-iero** datlovník
dativ dativ *gram.*
dax jezevec
de od, z (*předl. 2. pádu*)
debarc/ar vylodit se; vyložit (*z lodi*); vystoupit na břeh;
-ament vylodění, přistání (*lodi*); **-atoria** přístaviště
debatt/e debata, rokování; **-ar** debatovat, rokovat
debet/e účetní položka "má dáti", pasívum, debet; **-ar** zatížit účet (*koho*) částkou, zapsat na stranu "má dáti"
débil slabý; **-isar** oslabit; **-itá** slabost (*zprav. tělesná*)
deb/ir být dlužen; **-ite** dluh; vina *bibl.*; **-itor** dlužník;
viník *bibl.*; **-itosi** zadlužený
deboch/ar hýřit, oddávat se prostopášnostem
debord/ar překročit (*řeku*); přestoupit (*zákon*); vystoupit (*z břehů*); **-ation** překročení, přestoupení, vystoupení
debut (za-, po)čátek, první vystoupení, debut; **-ar** debutovat; **-ante** začátečník, debutant
decad/er upadat, klesnout; scházet; **-ent** úpadkový, dekadentní; **-entie** úpadek
decano/o děkan; **-atu** děkanství, děkanát
decant/ar scedit, slít, stáhnout (*kapalinu*), dekantovat;
-ation dekantace (*oddělování kapaliny od tuhých usazenin*)
decap/ar dekapovat (*odstraňovat povlak z kovových předmětů před jejich pokovováním galvanizací*); **-ation** dekapování
decapit/ar stít, utnout hlavu, dekapitovat; **-ation** stětí, utnutí hlavy, dekapitace
dece/der zemřít, zesnout; **-ss(e)** smrt, úmrtí
decembre prosinec
dec/er slušet se; **-ent** decentní, nevtíravý, vkusný;
-entie slušnost
decept/er zklamat (*koho*); **-ion** podvod, klam(ání); **-iv** klamný, ošidný; **a(p)parentie es deceptiv** zdání klame
dec/i deset; **-imal** desetinný; **-ene** desítka; **-ade** dekáda, období deseti dnů; **-ennie** desetiletí; desáté výročí
dec/der rozhodnout; **-sion** rozhodnutí; **-siv** rozhodný, rozhodující
deciffr/ar dešifrovat; **-ation** dešifrování
decigramme decigram; **-litre** decilitr
decim/ar decimovat (*ničit, oslabovat*); **-ation** decimování
decimetre decimetr
deciser odříznout
declam/ar deklamovat, přednášet; **-ation** deklamace,

přednes; **-ator** deklamátor, krasořečník
declar/ar prohlásit, vyhlásit; **-ation** prohlášení, vyhlášení
declin/ar ohnout, sehnout, sklánět; skloňovat *gram.*;
-ation sklon, naklonění; skloňování *gram.*
decliv/e svah, stráž, úbočí, sklon; **-itá** sklonitost (*půdy*)
decoct/er svařit; připravit odvar; **-ion** svaření; odvar
decolor/ar odbarvit; **-ation** odbarvení
decolt/ar obnažit (*krk, šjji*); **-ation** dekoltáž, hluboký výstřih; **-é** dekolt, výstřih
decompos/ir rozložit (*i chem*); **-ition** rozklad
decor/ar (o-, vy)zdobit; vyznamenat (*řádem*); **-ation** (o-, vý)zdoba; vyznamenání, řád; **-ativ** ozdobný, okrasný, dekorativní, dekorační; **-ator** dekoratér
decovr/ir odkrýt, odhalit, objevit; **-ition** odkrytí, ohalení, objev(ení); **-itor** objevitel
decrep/ir scházet (*věkem*); **-it** sešlý (*věkem*), vetchý
decescer/er ubývat; klesat; zmenšovat se; **-ent** ubývající, klesavý, sestupný; **-entie** ubývání, sestup, pokles
decup/ar odstříhnout, odříznout; **-ation** odstříhnutí
dedic/ar věnovat; zasvětit (*komu co*); připsat (*komu*) dílo;
-ation věnování, zasvěcení, připsání
dedoanar proclít
deduct/er dedukovat, vyvozovat; odvozovat (*původ*);
-ion dedukování, dedukce, závěr; **-iv** deduktivní
defec/ar vyprázdnit (*střeva*); pročistit, odkalit; **-ation** vyprázdnění (*střev*), pročištění, odkalení; **-ator** odkalovač
defect/e nedostatek, vada, kaz, chyba, porucha, defekt;
-ion selhání; **-iv** vadný, chybný, defektní
defen/der hájit, bránit, obhajovat; **-se, -sion** obrana; obhajoba; **-siv** defenzivní, obranný; **-sive** defenzíva, obrana, odrážení útoků; **-sor** obránce (*i sport.*); obhájce; ochránce (*víry*)
defet/e porážka *voj.*; **-ar** porazit *voj.*
defí výzva (*k zápasu*); **-ar** vyzvat; **-ation** vyzvání, výzva
deficit/e deficit, schodek, manko; **-ari** deficitní
defigur/ar zohydit, zkreslit, zkomolit, překroutit; **-ation**
defil/ar pochodovat při přehlídce; procházet kolem v řadě, defilovat; **-ation** defilování; **-é** slavnostní pochod při vojenské přehlídce, defilé
defin/ir určit, vymežit, definovat; **-ition** určení, vymezení, definice; **-itiv** rozhodný, konečný, definitivní
deflor/ar deflorovat, zbavit panenství; zbavit květů
deflu/er odtékat; **-entie, -tion** odtékání, odtok
deforest/ar odlesnit; **-ation** odlesnění
deform/ar změnit tvar; znetvořit, deformovat; **-ation** změna tvaru, znetvoření, deformace; **-ativ** deformační; **-i** pokroucený, pokřivený; **-itá** deformita *med.*
defraud/ar zpronevřit, defraudovat; **-ante** defraudant;
-ation zpronevěra, defraudace
degel obleva, tání; **-ar** (roz)tát
degener/ar upadat, chátrat; **-ation** upadání, chátrání
degrad/ar degradovat, ponížít; **-ation** degradace, ponížení
dejour/ar mít službu, úřadovat; **-ant** ve službě, úřadující
dejun/é snídaně; **-ear** snídat
del = de li
delat/er udávat, donášet; **-ion** udání, donášení; **-or** donašeč, udavač, denunciant
delect/ar bavit, obveselovat; **~ se** kochat se (*čím*);
-ation potěcha, potěšení; **-ábil** potěšující, rozkošný
deleg/ar delegovat, vyslat jako zástupce; **-ation** delegování, jmenování zástupcem; delegace; **-ate** delegát

delfine *delphine delfín
delicte přečin, delikt
deliber/ar rokovat, uvažovat; (po)radit se (*navzájem*),
usnést se; **-ation** rokování, porada, debata; usnesení
delic/at jemný, křehký, choulostivý; **-atesse** lahůdka,
pochoutka, delikatesa; **-ie** potěšení, slast; **-iosi** chutný,
lahodný, výtečný; rozkošný
delimit/ar vymezit, ohraničit, delimitovat; **-ation** vyme-
zení, ohraničení, delimitace; **-ativ** ohraničovací
delir/ar blouznit, třeštit; **-ie** blouznění, třeštění
deman zítra
demand/e žádost, požadavek, prosba, poptávka; **-ar** žá-
dat, požadovat
demarc/ar vytyčit hranici, ohraničit, vymezit; **-ation** vy-
tyčení hranice, ohraničení, vymezení
demarch/e diplomatický zákrok; **-ar** diplomat. zakročit
demasc/ar demaskovat, odhalit (*něčí špatnou zatajenou*
vlastnost); **-ation** demaskování, stržení masky, odhalení
dement dementní, slabomyslný; **-ie** demence, slabomy-
slnost; **-ar** zbavit rozumu
dementir úředně popřít, vyvrátit
demí půl, polovic, polovina, půlka; **demí-ciec** poloslepý
demiss/er odstoupit, podat demisi; **-ion** složení úřadu,
odstoupení, demise; **-ionar** odstoupit, vzdát se úřadu;
-ionario kdo odstupuje
democrat/e demokrat; **-ic** demokratický; **-ie** demokracie
demol/ir zbourat, demolovat; **-ition** zbourání, demolice
demon démon, zlý duch, běs, ďábel; **-ic** démonický, ďá-
belský; **-isar** změnit v démona
demonstr/ar vyložit (*názorně*), předvést, demonstrovat;
-ation vyložení, předvedení, demonstrace; **-ativ** de-
monstartivní, okázalý; ukazovací *gram.*
demont/er rozebrat, demontovat; **-age** demontáž
demor/a odklad, průtah, (po)zdržení; meškání; **sin** ~ bez
odkladu; **-ar** odkládat, zdržovat; meškat
deneg/ar popírat, zapírat, upírat; **-ation** popírání
denigr/ar očernit, pošpinit; **-ation** očernění, pošpinění
denomin/ar pojmenovat, dát jméno; **-ation** pojmenování,
označování jménem; **-ator** jmenovatel *mat.*
denov znovu, opět, zase
dens/i hustý, hutný; **-itá** hustota, hutnost; **-ore** husto-
ta (*míra*); **-allia** houští, houština
dent/e zub; **-al** zubní; **-age** chrup; **-atura** ozubení
dentell/e krajka; **-era** krajkářka
denuclear vypeckovat
denud/ar obnažit; svléci (*do naha*); **-ation** obnažení
denunci/a udání; **-ar** udávat, donášet; **-ation** udávání,
donášení; **-ator** udavač, donašeč
Deo Bůh (*křesťanský*); **Dómino Deo** Pánbůh;
de/o bůh (*pohanský*); **-al** božský; **-essa** bohyně; **-ist** deista;
-isme deismus; **-itá** božství; **-ificar** prohlásit za boha
departament oddělení, odbor
depart/e odjezd, odchod; **-er** odjet, odejít
depeche spěšná zpráva, depeše
depellar oloupat (*ovoce*); stáhnout (*kůži*)
depend/er (de) záviset, záležet (na); **-ent (de)** závislý,
odkázaný (na); **-entie** závislost
deper/ir slábnout, chřadnout, ztrácet se před očima;
-ition slábnutí, chřadnutí
deplazz/ar přemístit, posunout; **-ation** přemístění
deplor/ar želet (*čeho*); oplakat (*koho*); naříkat (*nad*); **-ábil**

žalostný, politováníhodný
depó sklad, skladiště
depolvar odstranit prach, oprášit
depopul/ar vylidnit; **-ation** vylidnění
deport/ar vykázat, vypovědět (*ze země*); násilím odvléci, deportovat; **-ation** vykázání, vypovězení; deportace
depos/ir odložit (*šat*); uložit (*peníze*); složit (*kauci*);
-itor ukladatel, deponent; **-ite** vklad; **-ition** uložení, složení; **-itoria** úschovna, depozitář
deposeder zbavit majetku, vyvlastnit
depay od té doby
deprav/ar zkazit (*mravně*); **-ation** zkaženost, zpustlost;
-ator kdo někoho mravně kazí
depre/der odebrat, ubrat; **-se** ubrání; **-ion** odeb(í)rání
depress/er deprimovat, skličovat; **-ion** deprese, sklíčenost, stísněnost; **-iv** depresivní, skličující, tísnivý
depriv/ar zbavit (*čeho*); připravit (*o*); **-ation** zbavení
depur/ar (o)čistit; **-ation** (o)čištění; **-ativ** čisticí
deput/ar vyslat, delegovat; **-ate** zástupce, delegát; poslanec; **-ation** deputace, delegace, delegáti
derange/ar rozrušit, uvést v nepořádek *n.* zmatek; **-ament** nepořádek, zmatek
derel/ar vykolejit; **-ament, -ation** vykolejení
deri/der vysmívat se, posmívat se (*komu, čemu*); **-sion** výsměch, posměch, posměšek; **-siv** posměšný
deriv/ar odvodit, odvozovat; **-ation** odvození., odvozování; odvozenina *gram., mat.*; **-ativ** derivační
derm/a kůže *anat.*; **-al** kožní; **-atologie** kožní lékařství
derut/e bezhlavý útek; úplná porážka; **-ar** zahnat na útek, rozprášit
dervish derviš
des- (*předpona s významem opaku*)
desabonn/ar zrušit předplatné; **-ament** zrušení předpl.
desa(p)parir (z)mizet, ztratit se; vyhynout
desa(p)prob/ar neschválit, zamítnout; **-ation** neschválení
desarmar odzbrojit
desbell ošklivý
desbroliar rozmotat, rozplétat
descargar složit (*náklad*); stáhnout (*progr. n. data do PC*)
deschargear vybí(je)t (*el., i zbraň*)
descen/der sestoupit, sestupovat, klesat; **-se** sestup, sjezd; spád, svah; **-sion** sestoupení, sestup; **-dente** potomek, následovník; **-dentie** sestupnost
descortic/ar zbavit kůry, odkornit; **-ation** odkornění
descr/i(pte)r popsat, (vy)líčit; **-i(p)tion** popis, (vy)líčení; **-i(p)tiv** popisný, deskriptivní
desde od; ~ **li comensa** od začátku
desestim/ar znevažovat; **-ation** znevážení
desert pustý, neobydlený; **-e** poušť, pustina
desert/er zběhnout, dezertovat; **-ion** zběhnutí, dezerce; **-or** dezertér, zběh
deservir odnášet, sklízet (*se stolu*); prokázat (*komu*) špatnou službu
desesper/ar zoufat (*nad čím*); **-antie** zoufalství, zoufalost
desfam/ar škodit na pověsti; **-ation** poškození pověsti
desfavor/e nepřízeň, nemilost; **-ábil** nepříznivý
desfid/er nedůvěřovat; **-e** nedůvěra; **-entie** nedůvěřivost
desflor/ar odkvést, (u-, z)vadnout; **-ation** odkvétání, uvadání, vadnutí; **-ear** odkvéstat, uvadat
desfortun neštěstí; **-osi** nešťastný
desgaje/ar vyplatit (*získat zpět*); **-ament** vyplacení (*zástavy*)

desgust znechucení; **-ar** znechutit
deshonest nečestný, nepoctivý; **-ie** nečestnost, nepoctivost
deshonor pohana, potupa; **-ar** hanobit, zneuctít; **-ation**
hanobení, zneuctění; **-ábil** potupný, hanebný
design/ar označit, určit, ustanovit (*do funkce*); **-ation**
označení, ustanovení (*do funkce*); **-ábil** ustanovitelný
desilusion rozčarování; **-ar** rozčarovat
desinbarc/ar vylodit (se); **-ation** vylodění
desinclin/ar odklonit; **-ation** odklonění
desinentie koncovka *gram.*
desir/e přání, touha; **-ar** přát si, toužit; **-ábil** žádoucí
desmelior/ar zhoršit; **-ation** zhoršení
desmetter odložit (*šat*)
desmoblar vyklidit (*místnost*)
desocupat nezaměstnaný; **-ion** nezaměstnanost
desol/ar zpusť; **-at** zpusť; **-ation** zpusť; **-at** zpusť; **-ion** zpusť; **-at** zpusť; **-ion** zpusť;
-ation zpusť; **-at** zpusť; **-ion** zpusť; **-at** zpusť; **-ion** zpusť;
despect/e nevážnost, pohrdání; **-er** nevážit si, pohrdat,
přezírat, nerespektovat; **-osi** pohrdlivý
desper/at zoufalý; **zoufale** odvážlivý; **-ate** zoufalý od-
vážlivec; **-ation** zoufalství, beznaděje
despit/e romrzelost, roztrpčení, nevole, zlost; **-ar** rozmrzet,
roztrpčit; **-ant**, **-osi** rozmrzelý, roztrpčený, zlostný
desplumar zbavit peří, (o)škubat
despot/e despota; **-ic** despotický; **-isme** despotismus
despreci/e podcenění, nevážnost, neúcta, pohrdání;
-ar znevážit, podceňovat, pohrdat; **-ation** znevážení,
podceňování
desquietar (se) znepokojit (se)
dessert dezert, zákusek
dessimil nepodobný, různý; **-itá** nepodobnost, různost
dessin/e kresba, výkres, nákres, (ná)rys; **-ar** (na)kreslit,
(na)rýsovat; **-ator** kreslíř, návrhář; **-uore** rýsovadlo
destin/ar určit (*k čemu*); **-e** osud; **-ation** určení (*k čemu*);
místo určení; **-ator** určovatel; **-atario** adresát, příjemce
destitu/er sesadit, zbavit úřadu; **-tion** sesazení; **-íbil** se-
saditelný
destruct/er zničit, zmařit; **-ion** zničení, zmar, zkáza, úplný
rozklad; **-or** ničitel; **-iv** ničivý, zhoubný
desun/ir rozštěpit; **-ion** nejednota; **-itá** nejednotnost
desvalor/(is)ar znehodnotit; **-(is)ation** znehodnocení
desvirginar zbavit panenství
detalli/e podrobnost, jednotlivost, detail; **-ar** podrobně
popisovat *n. líčit*; **-at** podrobný
detect/er zjistit, objevit, odkryt, odhalit; **-or** detektor, in-
dikátor, čidlo; **-ion** odhalování, pátrání; *el.* detekce; us-
měrnění; **-iv** pátravý; detektivní; **-ive** detektiv
deten/er zadržet; **-tion** zadržení, vazba
deterior/ar pohoršit, poškodit, zkazit, podlomit (*zdraví*);
-ation pohoršení, zhoršení, zkažení
determin/ar určit, rozhodnout, stanovit, vymezit; **-ation**
určení (*k čemu*); **-ativ** blíže určující, vymezující
deterrar vykopat ze země, vyrýt, vyhrabat
detest/ar hnusit si, nenávidět; **~ li labor** štítit se práce;
-ation ošklivost (*k*); **-ábil** ohavný, odporný, hnusný
deton/ar vybouchnout, detonovat, vybuchovat, třaskat;
-ation výbuch, detonace, exploze; **-ator** rozbuška
detorn/(e) objížďka, oklika, vytáčka; **-ar** odklonit od směru;
odvrátit (*koho od čeho*); **-ament** odklon; odvrácení
detra za, vzadu; **a** ~ dozadu; **de** ~ odzadu
detract/er zlehčit; odvést (*pozornost*); **-ion** zlehčování,

pomlouvání; **-iv** zlehčující; **-or** pomlouvač
detriment škoda, újma; **-ar** škodit; **-al** škodlivý
devalu/ar devalvovat, znehodnotit; **-ation** devalvace
devast/ar zpusťošit; **-ation** spoušť, zkáza, zpusťošení,
devastace; **-ativ** pusťošivý, ničivý
dev/e povinnost; **-er** mít, muset; **-entie** povinnost
develo(p)p/ar vyvíjet, vyvinout; vyvolat *fot.*; **-ament** rozví-
jení, rozvoj; vývoj; vyvolávání *fot.*; **-ator** vývojka *fot.*
devenir stát se (*kým, čím*)
deversuore jez, splav, hráz
devi/ar odchýlit se, odbočit, sejít z cesty; **-ation** odchyl-
ka, úchylka; deviace; objížďka, odbočka
devise heslo, zásada
devo/er obětovat, zasvětit, věnovat (*čas*); ~ **se** věnovat
se *n.* oddávat se (*čemu*); **-et** oddaný; **-tion** oddanost
devo/ar (z)hlítat, požírat, sežrat (*hltavě*); **-ation** požírání
dexteri obratný, zručný; **-tá** obratnost, zručnost
dextr/i pravý, (*nacházející se*) na pravé straně; **-e** pravá
strana; **a dextre** vpravo; **-ogirat** **-ogyrat** pravotoči-
vý *fyz., chem.*; **-orsi** pravotočivý *bot.*
diabet/e cukrovka (*nemoc*); **-ic** diabetický; **-ico** diabetik
diábol čert, ďábel; **per ~!** k čertu! **-ic** čertovský,
ďábelský; **-erie** rozpustilost, rošťáctví
diacon jáhen, diakon *círk.*; **-atu** jáhenství, diakonát
diadem diadém
diafan ***diaph...** průsvitný, průhledný; **-e** diafán
diafragma ***diaph...** bránice *med.*
diagon/al úhlopříčný, diagonální *geom.*; **-ale** úhlopříčka
diagramma diagram
diagnos/e diagnóza; **-tic** diagnostický; **-tica** diagnostika
dialect/e nářečí, dialekt; **-al** nářeční; **-ic** dialektický; **-ica**
dialektika; **-ico** dialektik; **-ologie** dialektologie
dialog dialog
diamant/e diamant; **-in** diamantový
diametr/e průměr (*tělesa, kruhu*); **-al** diametrální
diant(h)e karafiát
diapason tónový rozsah hlasu *n.* nástroje; ladička
dia(r)r(h)é průjem *med.*
diári/o deník (*časopis*); **-um** deník (*zápisník*), diář
diat(h)erm/ie diatermie; **-ic** diatermický
diatribe hanlivý spis, hanopis
dict/ar diktovat, předpisovat; **-ate** diktát (*vnucené rozhod-
nutí, příkaz*; též *diktovaný text*); **-ator** diktátor; **-atori** dik-
tátorský, pánovitý, rozkazovačný; **-atura** diktatura
diction dikce, způsob vyjadřování; přednes; výslovnost;
-árium slovník
didactic didaktický; **-a** didaktika
di/e den; **-al, -ari** denní; **-ario** deník (*časopis*); **-árium**
deník (*zápisník*), diář
diese křížek *hud.*; **do** ~ cis; **re** ~ dis; **fa** ~ fis
diet/e strava; dieta; **-ar** držet dietu; **-ic** dietní; **-ica** dietetika
di(f)fam/ar pomlouvat; **-ation** pomluva, utrhačství; **-atori**
hanlivý, utrhačný
di(f)fer/er lišit se; **-entie** rozdíl, diference; **-ent** odlišný,
rozdílný; **-ential** diferenciální *mat.*
di(f)fract/er ohýbat (*paprsky*); **-ion** ohyb; **-or** difraktor *fyz.*
difterite ***diphth...** záškrť
diftong ***diphth...** dvojhláska; **-al, -ic** dvojhláskový
di(f)fus/er rozšířit, propagovat; rozptýlit; **-ion** šíření, roz-
šírování; rozptýlení
diga hráz (*rybníka apod.*), přehrada (*vodní*)

digest/er (s)trávit (*potravu*), zaží(va)t; **-ion** (s)trávení, za-
žívání; **-iv** zažívací (*ústrojí*)
dign/i důstojný, čestný; ~ **de** hoden (*čeho*); **-ar** poctít,
vyznamenat; **-itá** důstojnost, hodnost, vysoký úřad;
-itario hodnostář
digress/er odchytil se, odbočit; **-ion** odbočení
dilat/ar rozšířit, zvětšit (*objem*); roztáhnout (*kovy teplem*);
-ation rozšíření, zvětšení objemu, dilatace
dilemma dilema
dilettant/e diletant; **-isme** diletantismus
diligence (poštovní) dostavník
diligent pilný, příčinlivý; **-ie** píle, příčinlivost
dill kopr
dilu/er rozředit; **-tion** zředění, roztok
diluvie potopa, zátopa
dimension rozměr, dimenze; **-al** rozměrový
diminu/er zmenšit; snížit (*cenu*); **-tion** zmenšení, úbytek;
snížení (*cen*); **-tiv** zdrobňující, deminutivní *gram.*; **-tive**
zdrobnělina, deminutivum *gram.*
dinám/ic ***dy...** dynamický; **-ica** dynamika; **-isme** dyna-
mismus; **-ite** dynamit; **-o** dynamo; **-ometre** siloměr
dinast/ie ***dy...** dynastie; **-ic** dynastický
diné oběd; **-ar** obědvat
dioces/e diecéze; **-an** diecézní
diplom/a diplom; **-ate** diplomat; **-átic** diplomatický; **-atie**
diplomacie; **-ática** diplomatika; **-atist** diplomatik (*historik*)
d/ir říci, povědět; **-ition** rčení
direct přímý; **-er** směřovat (*zásilku*); řídit; **-ion** směr; vede-
ní, řízení; **-iv** direktivní; **-ive** příkaz, směrnice; **-or** ředitel
discad/er rozpadnout se; **-e** rozpad
discern/er rozeznat, rozlišit; **-íbil** rozeznatelný; **-ement**
rozpoznání
discipl/e, -o žák, následovník; stoupenec
disciplin/e kázeň, disciplína; **-ar** ukáznit; **-ari** kázeňský
disco kotouč, terč, disk; *sport.* touš; gramofonová deska
discord/ie nesvornost; neshoda, rozepře; **-ar** být v roz-
poru, **-ant** jsoucí v rozporu; **-antie** neshoda, nesouhlas
discrep/ar odporovat si; **-ant** rozporný, nesouhlasný,
odporující si; **-antie** rozpor, neshoda, nesrovnalost
discret mlčenlivý, ohleduplný, taktní; **-ion** mlčenlivost
disculp/ar ospravedlnit, omluvit; **-ation** ospravedlnění
discur/er přednášet, promlouvat, rozprávět; **-se, -sion**
řeč, proslov, přednáška, rozprava, promluva
discuss/er diskutovat, debatovat, rokovat; **-ion** diskuse,
debata, rokování, rozprava
disenterie ***dy...** střevní úplavice, dyzentérie *med.*
disgraci/ar učinit nešťastným; **-e** nemilost
dislacerar roztrhat (*šaty*)
disle/xie ***dy...** dyslexie *med.*; **-ctic** dyslektický; **-ctico**
dyslektik
disloc/ar rozmístit; **-ation** rozmístění
dismembrar rozkouskovat, rozdělit, rozčlenit
disparat nestejný, rozdílný, nehodící se k sobě
dispens/ar zprostit (*povinnosti*); **-e** prominutí, zproštění,
osvobození (*od nějaké povinnosti*), dispens
dispep/sie ***dy...** dyspepsie; **-tic** dyspeptický
dispers/er roztrousit, rozptýlit, rozprášit; **-ion** rozptýlení,
rozptyl, disperze
dispezzar rozbít, roztrhat (*na kusy*)
dispon/er volně nakládat (*čím*); **-ente** disponent; **-íbil**
použitelný, dostupný, k dispozici; **-ibilitá** dostupnost

dispos/ir rozestavit, umístit (*po ruce*); **-ition** rozestavení, umístění; volné použití, dispozice; sklon, náchylnost
disput/ar debatovat, diskutovat, přít se, hádat se; **-ation** učená hádka, debata; **-ator** diskutér, účastník diskuse
dissect/er rozčlenit, rozřezat, rozkrájet; (roz)pitvat; **-ion** rozčlenění, rozřezání, rozkrájení, pitva
dissert/ar pojednávat (*učně*); **-ation** vědecké pojednání
dissid/er odštěpit se, být nekonformní; **-ent** odštěpenec-ký, disidentní; **-ente** disident; **-entie** odštěpení, rozkol
dissimul/ar tajit, skrývat; předstírat; přetvařovat se; **-ation** tajezení, skrývání; přetvářka; předstírání
dissip/ar rozehnat (*vítr, mraky, přen. obavy*); rozházet, promrhat (*jmění*); **-ation** rozehnání; mrhání
dissolu/er rozpustit *chem.*; **-tion** rozpuštění, roztok *chem.*
dissua/der rozmluvit (*komu co*); odradit (*koho od čeho*); **-sion** odrazování; **-siv** odrazující, odmítavý
dist/ar vzdálit (*od*); **-ant** vzdálený; **-antie** vzdálenost
distill/ar destilovat; **-ate** destilát; **-ation** destilace; **-ator** destilátor; **-ería** lihovar
distin(c)t odlišný, rozdílný; **-er** rozlišit, rozeznat; **-ion** rozezná(vá)ní, rozlišení; rozdíl (*národností, stavů*); **-iv** rozlišovací; **-et** ušlechtilý, jemný, vybraný (*chování*)
distract/er odvrátit (*pozornost*); rozptýlit (*mysl*); **-ion** odvrácení; rozptýlení, zábava; **-iv** rozptyl/ovací, -ující
distribu/er rozdělit, roznést, rozeslat; **-tion** rozdělování, rozesílání, roznáška; **-tiv** rozdělovací; distribuční (*sít*)
districte obvod (*městský*); okres
disturb/ar (vy)rušit; **-ation** (vy)rušení; **-ant** rušící
disun/ir rozbít (jednotu); **-ion** rozkol, roztržka
disvolu/er rozvinout, rozvíjet; **-tion** rozvinutí, rozvíjení
divag/ar bloudit sem a tam; odběhnout, odbočit (*v řeči*); **-ation** odběhnutí, odbočení
divan nízká pohovka, divan
diverg/er rozbíhat se *geom.*; odchylovat se; **-ent** rozbíhavý; odchylný; **-entie** rozbíhavost; odchýlení (*od*)
divers/(i) různý, rozmanitý; **-itá** různost, rozmanitost
divertiss/er bavit, obveselovat; **-ent** zábavný; **-ement** zábava, kratochvíle
divi/der (roz)dělit; ~ **con** sdílet (*s*); **-sion** (roz)dělení, dělba (*práce*); oddělení (*organizační*); divize *voj.*; **-sibil** dělitelný
divin božský; **-itá** božství, božská podstata; **-ar** hádat; **-ation** hádání; **-ator** hadač, jasnovidce
divorci/ar rozvést (*manželský pár*); **-e** rozvod
divulg/ar rozhlásit, rozšířit; **-ation** rozhlášení, rozšíření
doan/e clo; **-ero** celník; **-ería** celnice; **de-ar** proclít
doc/er učit; **-ente** učitel
docil učelivý; poddajný; **-itá** učelivost; poddajnost
dock loděnice, dok; **-ero** přístavní dělník, dokař
doct učený, vzdělaný
doctor (de, in) doktor (*čeho*); **-al** doktorský; **-atu** doktorát
doctrin/e nauka, učení; **-ari** doktrinářský; **-al** naučný
document listina, dokument, průkaz; **-ar** dokumentovat; **-ari** dokumentární
dogm/a dogma; **-átic** dogmatický; **-atica** dogmatika; **-ático** dogmatik; **-atisme** dogmatismus
dol/er bolet; **-ent** bolavý; **-entie** bolení; **-ore** bolest; **-orar** bolet; rmoutit, trápit *přen.*; **-osi** bolest/ivý, -ný
dóllar dolar
dom dům; ~ **de co(m)merce** obchodní dům
domene doména
domestic domácí, domácí; krotký; **-o** sluha; **-a** služeb-

ná; **-ar** ochočit
dómin/o pán; vládce; **-ar** panovat, ovládat; vévodit (*čemu*);
-ia panství, vláda; oblast
domit/ar krotit (*šelmy*); **-ation** krocení; **-ábil** krotitelný
don dar; **-ar** dát, darovat; **-ation** darování; **-ator** dárc
donjuan donchuán; **-esc** donchuánský
dorlot/ar hýčkat, mazlit; **-ation** mazlení; **-on** mazlivka
dorm/ir spát; **-e** spánek; **-itor** spáč; **-itoria** ložnice;
-ient spící; **-itiv** uspávací (*prostředek*)
dors/e hřbet, záda; **-al** hřbetní, dorzální
dos/e dávka (*lékařská*); **-ar** dávkovat
dot/e věno; **-ar** obdařit, vybavit (*čím*); **-ation** vybavení
dozen tučet
drach/ar mlátit (*obilí*); **-ator** mlátec; **-atoria** mlat; **-allia**
plevy; **-uore** cep
dracon drak
dragé cukrátko; pilulka
dragg/ar rýpat (*bagrem*), hloubit; **-ator** bagr (*řiční*)
drama drama; **-tic** dramatický
drástic drastický
dra(p)p sukno; **-ar** soukat; **-erie** drapérie, látkový závěs
dren/ar odvodňovat, vysoušet (*pozemky*); **-age, -ation**
odvodňování (*těž med.*)
dress/er cvičit (*zvíře*); **-or** cvičitel (*zvířat*); **-ura** výcvik
driade *dryade víla (*lesní*)
drill vrták (*nástroj*); **-ar** vrtat; **drill-machine** vrtačka
driv/ar být hnán (*proudem n. větrem*); **-e** unášení (*proudem*)
drogu/e droga; **-eria** drogerie (*prodejna*); **-erie** drogerie
(*drogistické zboží*); **-ist** drogista
droll/i žertovný, rozpustilý; **-erie** čtveráctví; komedie
dromedare velbloud (*jednohrbý*)
dron/ar utonout, utopit se; **-ation** utonutí; **-ada** tonutí
drone trubec
du dva, dvě; **-al** dvojný, duálový *gram.*; **-alisme** dvoji-
tost, podvojnost; dualismus *filoz.*; **-ant** dvacet
dúbit/e pochyba, pochybnost; **-ar** pochybovat; **-ábil,**
-osi pochybný, nejistý
duc vévoda; **-atu** vévodství; **-al** vévodský; **-essa** vé-
vodkyně
duch/e sprcha (*lázeň*); **-ar** sprchovat; **-uore** sprcha (*spr-
chový kout*)
duct/er vést; **-ion** vedení; **-iv** vodivý; **-íbil** poddajný;
-or vůdce
duct/il tažný (*kov*); **-ilitá** tažnost
duell souboj; **-ar** bít se v souboji; **-ante** duelant
duett duet *hud.*; **-ist** duetista
dulc/i sladký; **-itá** sladkost
dump/ar prodávat pod cenou; **-ing** ztrátový vývoz
dunc proto, pročez; tak, tedy
dune písečný přesyp, duna
dup/e důvěřivec, hlupák; **-ar** ošdit, napálit; **-ation** ošá-
lení; **-ator** podvodník, šejdíř; **-erie** šejdířství
duplic dvojí (*účel*), dvojitý, dvojnásobný; **-ar** zdvojit,
zdvojnásobit; **-ation** zdvojnásobení; **-ator** rozmnožovač;
-itá dvojitost, zdvojení, dvojkolejnost (*v řízení*)
dur tvrdý; **-itá** tvrdost
dur/a trvání; **-ar** trvat; **-ation** trvání; **-ábil** trvalý, trvan-
livý; **-ada** trvání; **-antie** trvalost
durant za, během (*války*); ~ **que** kdežto, zatím co

E

e a

e- (ex-) vy- (*předpona*): **educar, elaborar, emigrar, evacuar**
e/ar jít, chodit; **-ada** chůze, chození; **-ábil** schůdný
ebri/(e) opilý; **-ar** opít; **-etá** opilost; **in-ar (se)** opít (se)
echelon stupňovitý sled, formace *voj.*; stupeň (*ve vedení*)
e(x)clar/ar osvětlit, objasnit; **-ation** osvětlení, objasnění
eclat/e výbuch (*smíchu*); **-ar** vybuchnout (*smíchy*); vypuknout (*o válce*); **-ant** oslňující (*barva*), skvělý, zářný
e(c)clesi/a kostel; **-e** církev; **-al, -ástic** církevní
eclip/se (solari, lunari) zatmění (slunce, měsíce); **-tic** ekliptický; **-tica** ekliptika (*zdánlivá dráha slunce*)
ec(h)ó ozvěna; ohlas; **-ar** ozývat se ozvěnou
ecolog/o ekolog; **-ie** ekologie; **-ic** ekologický
econom ekonom, národohospodář; **-ie** hospodářství (*i národní*); šetrnost, spořivost; **-ic** hospodárný, šetrný; **-isar** šetřit; dobře hospodařit; **-isation** hospodárnost
ecran (promítací) plátno, ~ **de television** obrazovka
eczema ekzém
edelweiss protěž *bot.*
edicte edikt, výnos, proklamace
edific/ar (vy)budovat, postavit; **-ation** výstavba, budování; **-ator** budovatel; **-ie** budova, stavba
edit/er vydávat; **-ion** vydání; série; **-or** vydavatel, editor; **-oria** vydavatelství; **-orial** vydavatelský, redaktorský, redakční; **-orale** redakční článek, úvodník
educ/ar vychovávat; **-ation** výchova, vychování; vzdělání (*školi*); **-ator** vychovatel; **-ativ** výchovný
e(f)faciar smazat, vymazat, zahladit
e(f)faruchar vyděsit, polekat, vyplašit
e(f)fect/e účinek, efekt *fyz., tech.*, dojem; **-er** mít účinek, působit; **-iv** účinný, působivý; **-ivar** prosadit
e(f)fectu/ar uskutečnit, provést; **-ation** uskutečnění, provedení; **-ábil** uskutečnitelný, proveditelný
efemer/i *eph... pomíjivý; **-a** jepice
e(f)fervesc/er (vz)kypět, šumět, pění; **-ent** šumivý; překypující *přen.*; **-entie** (vz)kypění, šumění, pění
e(f)ficaci účinný, působivý; **-tá** účinnost, působivost
e(f)ficient účinný (*žádoucím směrem*), vhodný (*pro daný účel*); **-ie** schopnost (*výkonu*), účinnost, efektivnost
e(f)filat ostrý, tenký (*nabroušený*)
e(f)figie obraz, podob(i)zn(a) (*na minci*), figur(in)a
e(f)flu/er vytékat; **-ent** vytékající; **-entie** vytékání
e(f)foliar zbavit listů
e(f)forti/ar snažit se, usilovat; **-e** úsilí, námaha, snaha
e(f)frenat rozpustilý, bezuzdný
e(f)fus/er rozlévat, vyzařovat; **-ion** prolévání, vylévání, vytékání, výtok, efúze (*plynů*); **-iv** efuzivní, výlevný
egal stejný, rovný, rovnající se (*komu, čemu*); **-itá** rovnost; **-itari** rovnostářský; **-isar** vyrovnávat (*ve hře*); **-isation** vyrovnávání, srovnávání na stejnou úroveň
egard/(e) ohled; **-ar** přihlídnout (*k čemu*)
Egipti/a *Egy... Egypt; **e-an** egyptský; **e-ano** Egyptan
eglefin treska (*skvrnitá*)
ego vlastní já; **-céntric** egocentrický; **-ist** sobec, egoista; **-isme** sobectví, egoismus; **-ístic** sobecký, samolibý
ejacul/ar vyrážet (*slova*); vystříknout, ejakulovat
eject/er vyhazovat (*hlínu*); **-ion** vyhazování
elabor/ar vypracovat; **-ation** vypracování
elan elán, nadšení, rozmach, vzlet
elaps/er uplynout, uběhnout
elarg/ar rozšířit; **-ation** rozšíření
elástic pružný, elastický; **-itá** pružnost, elasticita

Elbe Labe

elect/er volit; **-ion** volba; **-or** volič; **-iv** volební (*období*);
-**ibil** volitelný; **-oral** volební (*místnost*)
eléctric elektrický; **-itá** elektřina
electro/cuter popravit (*na el. křesle*); **-cution** poprava
electroli/sar ***electroly...** elektrolyzovat; **-se** elektrolýza;
-**te** elektrolyt; **-tic** elektrolytický
elefant/e ***eleph...** slon; **-in** sloní
elegant elegantní; **-ie** elegance
elegie elegie, žalozpěv
element prvek, složka; živel; **-al** živelný; **-ari** základní
elev/e, -o žák; chovanec; **-a** žákyně; chovanka
elev/ar zvýšit; povznést (*mysl*); pěstovat, vychovávat;
~ **se** zdvihat se, tyčit se; **-ation** zvýšení, vyvýšení,
zdvih; povznesení (*mysli*); **-ator** výtah, zdviž; zdvihač
elf skřítek, diblík; **-a** víla
eli/der vynechat, vypustit (*gram*); **-sion** vynechávka
elite výkvět, elita
elixire elixír
ella ona
elimin/ar vyloučit, vyřadit; **-ation** vyloučení, vyřazení;
-**atori** vylučovací *sport*.
e(l)lip/se elipsa; **-soide** elipsoid; **-tic** elipsov(it)ý, eliptický
elocution vyjadřování, přednes
elogie chvála, pochvala, chvalořeč
elong/ar prodloužit *tech. (protažením)*; **-ation** prodloužení
eloquent výmluvný; **-ie** výmluvnost
elucid/ar vyjasnit, osvětlit; **-ation** vyjasnění, osvětlení
elucubr/ar s námahou vypracovat; **-ation** náročná práce
elu/der obejít (*nařízení*); vyhnout se (*odpovědnosti*), vykrou-
tit se; **-sion** vytáčka; **-siv** vyhýbavý (*Istivě*)
eman/ar vyzařovat; prýštit; **-ation** vyzařování, výron
emancip/ar (se) emancipovat (se); **-ation** emancipace
embarrass/e nesnáz, překážka; tíseň, rozpaky; **-ar** uvést
do rozpaků; překážet, vadit; **-ament** nesnáz, překážka
emblema (od)znak, symbol, emblém; **-tic** emblémový
embol/ie embolie *med.*; **-ic** embolický
embrasura výklenek (*okna, dveří*); střílna
embrion ***embryo...** embryo; **-ic** zárodečný, počáteční,
nevyvinutý
emend/ar zlepšit (*situaci*), opravit (*chyby v textu*), vylepšit
(*text*); pozměnit, doplnit (*návrh*); **-ation** zlepšení, oprava,
vylepšení; **-ament** doplněk (*zákona*); **-ábil** pozměnitelný
emerit vysloužilý (*jsoucí na odpočinku*); zasloužilý (*umělec*)
emers/er vynořit se, vyčnívat (*z vody*); **-ion** vynoření
emfa/se ***emph...** důraz; **-tic** důrazný; **-sar** zdůraznit
emigr/ar emigrovat, vystěhovat se (*ze země*); **-ation**
emigrace, vystěhovalectví; **-ante** emigrant, vystěhovalec
emin/er vynikat; **-ent** vynikající, význačný, znamenitý;
-entie vynikající vlastnost, znamenitost; věhlas
emiss/er vysílat, vydávat, vypouštět; **-ion** vyzařování,
sálání (*tepla*); vydání, emise (*známek, bankovek*); vysílání,
emise (*elektronů*); **-ario** emisar, posel
emo/er pohnout, dojmout; **-tion** pohnutí, dojetí, emoce;
-tiv citově zabarvený, emotivní
empir/ie zkušenost; **-ic** zkušenostní
employ/ar zaměstnávat; **-ate** zaměstnanec
emul/ar soutěžit, závodit, zápolit; **-ation** soutěžení, závo-
dění, zápolení
emuls/ion emulze; **-iv** (= **de emulsion**) emulzní
encáustic vosková barva; vosk na leštění podlah

encicloped/ie *ency... encyklopedie; **-ic** encyklopedický
enclitic příklonný *gram.*; **-a** příklonka *gram.*
endem/ie endemie; **-ic** endemický
endivie štěrbák *zahr.*
energ/ie energie; **-ic** energický
enerv/ar vyčerpat, vysílit (*nervově*), oslabit; **-ation, -ament** vyčerpání, oslabení; **-ant** vyčerpávající; rozrušující
enigm/a hádanka, záhada; **-atic** záhadný, nevyzpytatelný
enorm obrovský, ohromný, nesmírný
enot(h)ere pupalka *bot.*
enoy/a nuda, otrava; **-ar** nudit
ent/e bytost, tvor; **-itá** podstata *fil.*
entend/er (se) dohodnout (se); **-ement** dohoda, úmluva
entré (též: **unésim platil**) předkrm
entusias/me *enth... nadšení, entuziasmus; **-tic** nadšený
enucle/ar vyloupnout (*ořech*); odstranit pecku, vypeckovat; **-ation** vypeckování
enumer/ar vypočítávat (*jedno za druhým*); **-ation** výčet
enunci/ar vyslovit (*formulovat*); **-ation** výrok
épíc epický; **poesie** ~ epika
epicentre epicentrum
epicuréo (= **gurmande**) požitkář, epikurejec
epidem/ie epidemie; **-ic** epidemický
epiderm/a pokožka *anat.*; **-ic** pokožkový
Epifanie *Epiph... svátek Tří králů
epigraf *epigraph nápis, epigraf; **-ic** epigrafický
epigramm/a epigram; **-atic** epigramatický
epilep/sie epilepsie *med.*; **-tic** epileptický; **-tico** epileptik
epilog epilóg
episcop biskup; **-al** biskupský; **-atu, -ia** biskupství
episod/e epizoda; **-ic** epizodický, -dní
epístul epištola *bibl. a cír.*; **-ari** upravený ve formě dopisů
epitafie *epitaph... náhrobní nápis, epitaf
epit(h)ete básnický přívlastek; přídomek, epiteton
époc(h)/a období, doba, epocha, éra; **-al** epochální
epol rámě, rameno, plece; plecko
epopé epopéj
épos epos, epická báseň
equal rovný, stejný
equation rovnice *mat.*
equi- (ve složeninách značí rovno-, stejno-)
equilateral (rovno-, stejno)stranný
equilibri/ie rovnováha; **-ar** vyrovnat (*rovnováhu*); **-ist** ekvilibrista, provazolezec
equinoctie rovnodennost
equip mužstvo (*posádka*); družstvo, tým *sport.*; **-ar** vybavit, vystrojit; **-ament** vybavení, výstroj; **-age** ekvipáž
equitá rovnost, spravedlivost, spravedlnost (*přirozená*)
equival/er rovnat se (*komu, čemu*); **-ent** rovnocenný; **-ente** protihodnota, ekvivalent; **-entie** rovnocennost, ekvivalence
equivoc dvojsmyslný, dvojnásobný; **-ar** mluvit dvojsmyslně, vytáčet se; **-al** dvojnásobný, obojaký
era éra, doba, údobí
eradic/ar vykořenit, vymýtit; **-ation** vykořenění
eras/er (s-, vy)mazat; **-ura** vymazání, vymazané místo
erect/er vzpřímit, vztyčit; **-ion** vzpřímení, vztyčení; **-iv** topořivý; **-ibil** vztyčitelný
eremite poustevník
ergo tedy, tudíž, proto
érica vřes; **érica-prates** vřesoviště
erisipel *ery... růže, erysipel *med.*

ero/der (na-, roz)hldat, (na-, roz)rušit; **-sion** (na-, roz) hldání, (na-, roz)rušení; **-siv** erozivní

erótic erotický; **-a** erotika

err/a chyba; **-ar** chybovat, mýlit se; bloudit; **-ari** pochybený; **-osi** chybný; **-atic** bludný *geol.*; **-ore** omyl

eruca housenka *zool.*

erud/ir vzdělávat; **-ition** vědecké vzdělání, učenost, zběhlost; **-ito** učenec, vzdělanec

erupt/er vybuchnout (*sopka*), soptit; vyrazit (*vyrážka*); **-ion** výbuch (*sopečný*), erupce; vyrážka *med.*

escadre oddíl váleč. loďstva *n.* letectva, eskadra

escadron jezdecká setnina, eskadrona

escal/ar vystupňovat (*útok*); **-ation** vystupňování; **-ator** pohyblivé schodiště

escamot/ar manipulovat (*podvodně*), provádět triky; nechat zmizet; **-ator**, **-ero** eskamotér; **-age** eskamotáž

esca(p)/ar uniknout, vyvázat; unikat, ucházet (*plyn, pára*); **-ation** únik, útěk; unikání, ucházení; **-ada** únik, útěk; nerozvážený čin, eskapáda

escart/ar odsunout (*stranou*); **-ament** odsunutí

escort/e doprovod (*ozbrojený n. ochranný*); **-ar** doprovázet; eskortovat (*např. vězně*)

escrim/e šerm; **-ar** šermovat; **-ator**, **-ero** šermýř

escut/ar naslouchat (*čemu*); **-ator**, **-ero** naslouchač

eskimó Eskymák

esmalte smalt, email

esofag ***esoph...** hltan, jícen *anat.*

espade kord, krátký meč

esper/ar doufat; **-a**, **-antie** naděje

esprit/e vtip, důvtip, esprit; **-osi** duchaplný, vtipný

esque (*tázací částice*): zda, zdali(pak), jestli(pak)

esquiss/e náčrt(ek), nákres, skica; **-ar** načrtnout

essay/e esej; pojednání, stať, písemná práce, kompozice, umělecky zpracovaná úvaha; **-ar** pokusit se (*oč*)

ess/er být; **-entie** podstata, jsoucnost; třešť, výtažek, esence; **-ential** podstatný, hlavní

essuy/ar utírat, utřít, stírat; **-ette** utěrka

esta(f)fette štafeta

estal/ar rozprostřít; vystavit (*zboží*); **-age** výkladní skříň

est(h)et/e estét; **-ic** estetický; **-ica** estetika; **-isme** estetismus

estim/ar vážit si, cenit si; **-ation** úcta, vážnost; ocenění, odhadnutí; **-ábil** úctyhodný, vážený

estiv/e léto; **-al** letní; **-ar** trávit léto

estrade pódium (*zvýšená podlaha*); estráda

estuarie ústí (*řeky*)

estuche pouzdro

et/á stáří, věk; **-osi** letitý

etabliss/er založit, zřídit, usadit (*kde*); umístit (*v povolání*), etablovat; ~ **se** usadit se, usídlit se; **-ement** založení, zřízení, ustavení; závod, podnik; zaměstnanci (*podniku*)

etage poschodí, patro, podlaží; **-re** polička

etalon cejchovní míra

etappe úsek, etapa; období, vývojový stupeň

etc. (*zkr. etcétera = e céteri*) atd., a tak dále

ét(h)er/e éter; **-isar** znecitlivit éterem; **-ic** éterický

etern/i věčný; **-itá** věčnost; **-isar** zvěčnit

ét(h)ic mravní, morální, etický; **-a** etika (*nauka o mravnosti*)

etil/e ***ethy...** (**ety...**) etyl *chem.*; **-ene** etylén; **-ic** etylnatý

etimolog/o ***ety...** etymolog; **-ie** etymologie; **-ic** etymologický

etiquette pravidla chování; nálepka (*na lahvičce*), etiketa

et(h)nic etnický
et(h)nolog/o etnolog; **-ie** etnologie; **-ic** etnologický
etsi i když
etuí pouzdro
eucalipse ***eucaly...** eukalypt *bot.*
euc(h)arist/ie eucharistie *cír.*; **-ic** eucharistický
eufem/isme ***euph...** eufemismus; **-ístic** eufemistický
eufon/ie ***euph...** libozvučnost, libozvuk; **-ic** libozvučný
eunuc(h) (= **castrato**) eunuch
euritm/ie ***eurhyth...** (**euryt...**) eurytmie; **-ic** eurytmický
Europ/a Evropa; **e-an** evropský; **e-ano** Evropan
eut(h)anasie euthanasie *med.*
evacu/ar vyklidit, odsunout; vyprázdnit (*střeva, žaludek*);
~ **se** mít stolicí; **-ation** vyklizení, odsun; vyprázdnění
eva/der uniknout (*pozornosti*), vyhnout se (*nebezpečí*); **-sion**
únik, vyhnutí; **-siv** úhybný, vyhýbavý
evalu/ar ocenit, ohodnotit; **-ation** ocenění, ohodnocení
evanesc/er omdlít; (z)mizet, ztrácet se, vyprchat; **-ent**
prchavý, pomíjivý; **-entie** (z)mizení, vyprcháání; prcha-
vost; **-ement** mdloba
evangel/ie evangelium; **-ic** evangelický; **-ist** evangelista
evapor/ar (se) (od-, vy)pařovat (se); **-ation** odpařování
even/ir udát se; **-iment** událost
eventual případný; **-itá** možnost, možný případ
evers/ar vylít; **-uore** výlevka
evict/er vystrnadit, vypudit; soudně vystěhovat; zbavit
držby; **-ion** vypuzení; soudní vystěhování
evident zřejmý, patrný; **-ie** zřejmost, očividnost; eviden-
ce; **-iar** ozřejmit
evit/ar vyhnout se (*čemu*); **-ábil** vyhnutelný
evoc/ar vybavit, vyvolat (*vzpomínky*); **-ation** vyvolá(vá)ní
evolu/er vyvinout se; **-tion** vývoj, vývin, evoluce; **-tion-**
ari vývojový, evoluční (*teorie*); **-tionist** evolucionista
ex z, ze
exacerbar podráždit, rozjitřit; zhoršit (*nemoc*); zostřit (*spor,*
bolest); **-ation** podráždění, rozjitření; zhoršení, zostření
exact přesný; exaktní; **-itá** přesnost
exalt/ar velebit, vynášet (*chválit*); uvést ve vytržení;
-ation vytržení, exaltace; vynášení, velebení
exámín/e zkouška; **-ar** zkoušet (*žáka*); vyšetřit, prohléd-
nout (*pacienta*); **-ation** zkoumání, vyšetřování; vyšetře-
ní, prohlídka, ohledání; **-ational** zkuškový; zkušební
exasper/ar podráždit, pobouřit, rozhořčit; zhoršit (*nemoc*);
-ation podráždění, pobouření, rozhořčení; zhoršení
exaud/ir vyslyšet; **-ition** vyslyšení
excav/ar vyhloubit, vykopat; **-ation, -age** hloubení, ko-
pání; výkop, vykopávka
exce/der překročit, přestoupit, přesáhnout (*míru*); **-dent**
překračující; **-dentie, -ss** výstřelek, vybočení z mezí,
výtržnost; **-ssiv** nemírný, přehnaný, přílišný
excell/er vynikat, vyznamenat se; **-ent** výborný, výteč-
ný; **-entie** výtečnost; **E-entie** čestný titul význ. osob
except/er vyjmout; **-ion** výjimka; **-ional** výjimečný
excerpt/e výpisek, výtah; **-er** vypisovat
exchange výměna; **-ar** vyměnit (*zač*), vyměnit si (*vzájem-*
ně), směnit
excis/er vyříznout, vykrojit, vystříhnout; **-ion** operativní
odnětí, vyříznutí; výstřižek
excit/ar vzrušit, rozčílit, pobouřit; (vz)budit (*hněv, soucit*);
-ation vzrušení, rozčilení; **-ábil** vznětlivý, popudlivý
exclam/ar zvolat, vykřiknout, provolávat; **-ation** zvolání,

výřik; **-ativ** zvolací

exclu/der vyloučit, vyjmout; **-sion** vyloučení, vyjmutí;
-siv výlučný, výhradní; **-sivitá** výlučnost, výhradnost

exco(m)uni/er vyobcovat (*z církve*); **-on** vyobcování

excortic/ar odkornit, zbavit kůry; **-ation** odkornění

excre/er vyměšovat; **-ment** výměšek; **-tion** vyměšování

excresc/er vyrůstat, tvořit výrůstek; **-entie** výrůstek (*na kůži n. sliznici*)

exculp/ar zprostit viny; **-ation** zproštění viny

excur/rer podniknout výlet; odbočit (*od tématu*); **-sion** výlet, vyjížďka, zájezd, prohlídka; **-sionist** výletník

excus/ar omluvit, prominout; **-a** omluva

exe/ar vycházet, vyjít (*ven*); **-ada** východ (*místo*)

execr/ar proklínat; **-ation** proklínání, zatracování; **-ábil** ohavný, odporný, mizerný

execut/er vykonat, provést, splnit; vyřídit (*objednávku*);
popravit (*odsouzenec*); **-ion** vykonání, provedení, vyřízení, splnění; zabavení, soudní vymáhání; **-iv** výkonný; **-ive** výkonná moc, exekutiva; **-or** vykonavatel

exempl/e příklad; **-are** exemplář; **-ari** příkladný

exempt vyňatý (*z*), osvobozený (*od*), zproštěný (*čeho*);
-er vyjmout (*z*), osvobodit (*od*), zprostit (*čeho*); **-ion** vynětí, osvobození, zproštění

exerc/ir (vy)cvičit; vykonávat, provozovat (*funkci, praxi*);
-itie cvičení, (vý)cvik; vykonávání (*funkce*); **-ida** výcvik

exhal/ar exhalovat; **-ation** exhalace

exhaust/er vyčerpat, vyprázdnit, vypumpovat; vysílit;
-ion vyčerpání (*zásob*); vysílení; **-iv** vyčerpávající, důkladný, úplný; vysilující; **-or** čerpadlo

exhib/ir ukazovat co na odív; **-ition** ukázka, předvedení

exhort/ar vybízet (*povzbudivě*), napomínat (*k čemu*); **-ation** vybídnutí, napomenutí; **-ativ, -atorí** vybízecí

exhum/ar exhumovat; **-ation** exhumace

exig/er vyžadovat, požadovat; **-ent** vyžadující, náročný;
-entie požadavek, náročnost

exili/e vyhnanství; **-ar** vyhnat (*ze země*), vypovědět,
poslat do vyhnanství; **-ate** vyhnanec

exist/er být, žít, trvat, existovat; **-ent** jsoucí; nynější;
-entie bytí, jsoucnost, trvání, výskyt; živobytí, život

exlogiar se vystěhovat se

exoner/ar osvobodit (*od čeho*); **-ation** osvobození

exorbitant přemrštěný (*o ceně*), přehnaný

exorcis/ar vymítat (*děbla, zlé duchy*); **-ation** vymítání

exot rostlina *n.* živočich cizokraj. původu; **-ic** exotický

expan/der rozšířit (*se*), rozpínat (*se*); **-sion** roztažení,
rozpětí, rozpínání, expanze; **-siv** rozpínavý

expatri/ar vypovědět z vlasti; **-ation** zbavení občanství

expect/ar očekávat, čekat; **-ation** očekávání

expector/ar vykašlávat; **-ation** vykašlávání

expediente prostředek v nouzi, východisko

exped/ir vypravit, zasílat, odbavit, odeslat; **-ition** výprava (*vědecká, válečná*); vypravení, odeslání, zásilka; **-itiv** hbitý, rychlý, spěšný; **-itor** zasílatel, odesílatel

expens/e výdaj, vydání, útrata; **-es** náklady, výlohy, režie; **-er** vydat, utratit; vynaložit (*úsilí*); **-iv** nákladný

exper/ir zažít, zakusit; **-ientie** zkušenost; **-iment** pokus;
-imental pokusný; **-imentar** dělat pokusy

expert/e odborník, znalec; **-ise** znalecký posudek

expi/ar odčinit, odpykat si; **-ation** odčinění, odpykání

expir/ar vydechnout; skonat; vypršet (*o Ihůtě*); **-ation** vydechnutí, výdech; skon; vypršení, uplynutí (*Ihůty*)

explic/ar vysvětlit, vyložit; **-ation** vysvětlení, výklad;

-ativ vysvětlující, vysvětlovací
explicit výslovný, jasný; zřetelný
explo/der explodovat, vybuchnout; **-sion** výbuch; **-siv** výbušný, třaskavý; **-sive** třaskavina, výbušnina
explor/ar (pro)zkoumat, ohledat, pátrat; **-ation** zkoumání, průzkum, výzkum; **-ator** badatel, výzkumník
explo/der těžit, zužitkovat; vykořisťovat; **-ation** těžba, dobývání, zužitkování; vykořisťování; **-ator** vykořisťovatel; **-ero** těžař
expon/er vystavit (*účinkům*); exponovat; **-ente** exponent
export/ar vyvážet (*do ciziny*); **-ation** export, vývoz; **-ator** vývozce
expos/ir vystavovat (*na výstavě*); vykláda (*zboží*); **-ition** expozice (*i fot.*); **-itor** vystavovatel
express/er vyjádřit; **-ion** vyjádření, výraz; **-ionisme** expresionismus; **-ionist** expresionista; **-iv** výrazný; vyjadřovací; **-ivitá** výraznost
exprompte spatra (*bez přípravy*)
expropri/ar vyvlastnit; **-ation** vyvlastnění
expuls/er vyloučit (*ze školy*), vypudit, vyhnat, vykázat; **-ion** vyloučení, vypuzení, vykázání
expurg/ar vyčistit; **-ation** vyčištění
exquisit vybraný, znamenitý
exsangu/ar vykrváčet; **-ation** vykrvácení
exta/se extáze; **-tic** extatický
exten/der roztáhnout, rozšířit, rozprostírat; **-sion** roztažení, rozšíření, rozpětí; **-siv** rozsáhlý, značný; **-sibil** roztažitelný; **-sibilitá** roztažitelnost
extenu/ar vyčerpat, vysílit; **-ation** vyčerpání, vysílení
éter mimo
exterior/e (ze)vnějšek; exteriér; **-i** vnější, venkovní, zevní; zahraniční (*politika*); **-itá** vnějšnost
exterland cizina, zahraničí
extermin/ar vyhubit, vyhladit, vybít; **-ation** vyhubení
extern venkovní, zevní
exterr/ar vyhrabat (*ze země*); vykopat; **-ation** vykopání
extin(c)t/er (u-, z)hasit (*ohně*); zhasínat (*světlo*); **-ion** uhašení; zhasnutí; **-or** zhasědlo; vypínač (*světla*)
extirar vytáhnout, vytasit (*zbraň*)
extirp/ar vyhubit, vytrhat (*plevel*); **-ation** vyhubení
extor/der vydírat (*peníze*); **-sion** vyděračství
extrad/ir vydat (*stíhanou osobu*); **-ition** vydání (*zločince*)
extra/(h)er, -(ct)er vytáhnout, vytrhnout (*zub*); **-(c)te** výňatek, výtah; výtažek; **-(c)tion** vytažení, vytržení (*zuby*)
extran cizozemský, zahraniční; **-ia** cizina, zahraničí
extraordinari mimořádný, zvláštní, nevšední
extraterrestri mimozemský
extravagant přemřštěný, výstřední; **-ar** chovat se výstředně; **-antie** přepjatost, výstřednost;
extrem krajní, extrémní; **-itá** (nejzazší) konec, krajnost; **-ist** extrémista; **-isme** extremismus
exuber/ant hojný, oplývající, překypující (*čím*); **-ar** oplývat (*čím*); **-antie** přemíra, hojnost
exult/ar (za)jásat, (za)plesat, **-ation** (za)jásání

F

fabe bob *bot.*
fábric/a továrna, výrobná; **-ar** vyrábět; **-ante** továrník, výrobce; **-ate** (tovární) výrobek; **-ation** výroba
fábul bajka; **-ar** bájit; **-ist** bajkář; **-osi** vybájený
facette faseta, broušená ploška (*drahokamu*)

faciata políček, facka
faci/e obličej, tvář; **-al** lícní, obličejový
facil snadný, lehký; **-itá** snadnost; **-isar** usnadnit
fact/e skutečnost, skutek, fakt; **-ic** faktický, skutečný;
-iv faktivní *gram.*; **-or** činitel, faktor; **-ura** účet, faktura
factoria obchodní stanice (*obvykle v zámoří*)
facult/á schopnost, oprávnění; fakulta *škol.*; **-ativ** nezá-
vazný, nepovinný (*např. školní předmět*)
fad mdlý, nechutný; nudný, nezajímavý, fádní
fago buk
fagocyte *phagocyte (fagocyte) fagocyt *biol.*
fagott/e fagot *hud.*; **-ist** fagotista
falc/e kosa; **-ette** srp; **-ear** sekat, kosit; **-ero** žnec
falcon sokol; **-ero** sokolník
fall/ir neuspět, selhat, propadnout; chybit, minout se;
-ida upadání; **-iment** úpadek (*finanční*); **-íbil** omylný,
klamný; **-ibilitá** omylnost, klamnost (*např. vnímání*)
fals nepravdivý; nepravý, falešný; **-ar** překroutit (*prav-*
du); **-itá** faleš(nost); **-ificar** padělat, falšovat; **-ification**
padělání, falšování; **-ator** padělatel, falzifikátor
falsette falzet *hud. (hlavový způsob zpěvu u muž. hlasů)*
fam/a pověst; **-osi** proslulý, pověstný; **-ositá** proslulost
fam/e hlad; **suffrer** ~ hladovět; **-ine** hladomor
familiar/i důvěrný, dobře známý; **-isar** obeznámit; **-itá**
důvěrnost, nenucenost; obeznámenost
famili/e rodina; **-al** rodinný
fanale světlo signální věže, majáku; maják, světelná bóje
fanát/ic fanatický; **-ico** fanatik; **-isme** fanatismus
fanfaron prášil, chvástal, vychloubač; **-ar** vychloubat se
fang/o bláto, bahno; špína; **-osi** blátivý, zablácený
fantasie *ph... fantazie
fantoma *ph... přelud, přízrak, vidina
far dělat, činit, konat (*ve složeninách fact-, -or, -íbil*)
faraon *ph... faraón; **-ic** faraónský
fare *ph... maják
farc/e nádivka *kuch.*; **-ear** nadívat
farin/e mouka; **-ar** posypat moukou; **-osi** moučnatý
faring/e *phary... hltan; **-ite** zánět hltanu
farisé/o *ph... farizej; **-ic** farizejský
farm/e hospodářství, statek; farma; **-ero** farmář
farmac/ia *ph... lékárna; **-ie** lékárnictví; **-ist** lékárník;
-éutic lékárnický, lékárenský (*průmysl*)
farmacopé *ph... úřední seznam léků, farmakopéa
fars/e fraška (*i div.*); šprým, žertovný kousek
faruchi divoký, plachý
fasan *ph... bažant; **-a** bažantí slepice; **-iera** bažantnice
fasc/e svazek, otep; **-ist** fašista; **-isme** fašismus
fascie povázka *anat.*
fascin/ar okouzlit; **-ation** okouzlení; **-ant** okouzlující
fase *ph... stupeň (*vývojový*), udobí, fáze (*i el., astr.*)
faseol *ph... fazole *bot.*
fasson tvar, podoba, stříh; **-ar** dát tvar, modelovat ,
upravit; **-ament** modelování, úprava
fat/e osud; **-al** osudný; smrtelný; **-alisme** fatalismus
fatig/a únava; **-ar** unavit
fatu/i povrchní, hejskovitý; **-o** hejsek; **-itá** povrchnost
fauc/ar prskat (*o kočce*); **-ada** prskání, prskot
fauce chřtán, jícen
favor/e přízeň; laskavost; **-ábil** příznivý; **-ar** podporovat
(*koho*), přát (*komu*); **-isar** dávat někomu přednost, nadřžo-
vat mu; **-ite** oblíbenec; favorit; **-itisme** protekcionářství

fayance fajáns
fe/a víla; **-erie** pohádková, výpravná hra; **-éric** čarovný, kouzelný, pohádkový; **fe-raconta** pohádka
febr/e horečka; **-osi** horečnatý
februar únor
fec lejno, výkal; **-al** fekální; **-allia** chátra; **-ar** kálet
fecund úrodný, plodný; **-ar** oplodnit; **-itá** plodnost
féder/e spolek, svaz; **-ar** sdružit; **-al** spolkový, svazový; **-ation** sdružení, svaz, federace; **-ativ** federativní
felga loukoť
felic/i šťastný; **-ie** štěstí; **-itá** štěstí (*pocit*)
felicít/ar blahopřát; **-ation** blahopřání
feltr/e plst; **-in** plstěný; **-ar** plstit
fémin/a žena; **-in** ženský; **-initá** ženskost
fémur stehno; **-al** stehenní
fen seno; **-iere** seník; **-ar** sušit seno
fen/der (roz)štípat, (roz)štěpit, rozbít (*atom*); **-sion** (roz)štěpení; **-sura** puklina, štěrbina
fenestre okno
fenícul fenykl
fenómen ***ph...** jev, úkaz, neobyčejný zjev; **-al** výjimečný, znamenitý
ferie výroční trh, veletrh
ferment kvas; **-ar** kvasit; **-ation** kvašení
feroc/i divoký; zuřivý (*šelma*); **-itá** divokost, zuřivost
ferr/e železo; **-ar** okovat; **-age** kování (*výrobek*); **-atura** okování (*koně*); **-ic** železnatý; **-in** železný; **-osi** železitý
ferro/vía železnice; **-viari** železniční; **-viario** železničář
ferro/glattar žehlit; **-glattuore** žehlička
ferruin/e rez; **-at** rezavý
fertil úrodný, výnosný; **-itá** úrodnost, výnosnost; **-isar** zúrodnit
férul metla (*na děti*)
ferv/er horlit; **-id** horlivý; **-ent** horoucí; **-ore** horlivost
fest/a svátek; slavnost, oslava; **-ar** (o)slavit; **-al, -iv** sváteční
festin/e hostina, hody; **-ar** hodovat
feston věncoví, girlanda; **-ar** ověnit
fet/er smrdět; **-id** smradlavý, smrdutý; **-iditá** smrdutost
fetich/e fetiš; **-isme** fetišismus
fet/o plod, zárodek *biol.*; **-al** plodový, fetální, zárodečný
feud/e léno *hist.*; **-al** feudální, lenní; **-alisme** feudalismus
fez fez
fi! fuj!
fiacre fiakr
fiabl/e přezka; **-ar** sepnout přezkou
fibr/e vlákno *biol.*; **-osi** vláknitý; **-in** vlákninový
fíbula lýtková kost *anat.*
fiche lístek (*kartotéční*)
fict/er předstírat, fingovat; **-ion** zdání, smyšlenka; **-iv** smyšlený, zdánlivý, fiktivní
fid/e důvěra, víra; **-er** důvěřovat, věřit
fidel věrný; **-itá** věrnost
fier hrdý, pyšný (*nač*); **-itá** hrdost (*ušlechtílá*)
figu/e fík; **-iero** fíkovník
figur/a postava, figura; **-ar** zobrazit; být uveden (*kde*); **-ation** znázornění; **-ante** statista
fil nit, příze; **metall-fil, ferrofil** drát; **-ar** příst; **-ade, -age** předivo; **-atura** předení; **-ero** přadlák; **-ería** přádelna
filantrop ***philanth...** filantrop; **-ic** filantropický; **-ie** filantropie

filatel/ie *ph... filatelie; **-ic** filatelistický; **-ist** filatelista
file řada (*osob, vozů*); soubor *inf.*; **far** ~ tvořit frontu
filé filé, plátek masa
filharmon/ie *ph... filharmonie; **-ic** filharmonický
fílic/e kaprad', -í, -ina; **-al** kaprad'ový; **-iform** kaprad'ovitý
fili/o syn; **-a** dcera; **-al** synovský, dceřiný; pobočný, vedlejší; **-ale** pobočka, filiálka
Filipin/es *Philippin... Filipíny; **f-esi** filipínský; **f-eso** Filipínek
filistin/o *ph... šosák, filistr; **-isme** filistrismus
film film; **-ar** filmovat; **film-actor** filmový herec
filolog/o *ph... filolog; **-ie** filologie; **-ic** filologický
filosof *philosoph filozof; **-ie** filozofie; **-ic** filozofický
filtr/e filtr, cedník; **-ar** filtrovat, cedit
filú dareba, uličník, holomek
fin jemný; **-esse** jemnost, jemný odstín; důvtip
financi/es finance *pl.*, peněžní prostředky; **-ar** financovat; **-ari** finanční; **-ero** finančník
fin/e konec; ~ **de semane** víkend; **-ir** (do-, s-, u)končit, dodělat; **-ition** (do-, s-, u)končení, dodělání; **-al** konečný, závěrečný; **-ale** finále *sport.*; koncovka *gram.*
fingr/e prst; **-ale** náprstek
Finland Finsko; **f-esi** finský; finština; **f-eso, finno** Fin
firm pevný; **-itá** pevnost; **-ar** zpevnit; **-ation** zpevnění
firma firma, podnik
firmament nebeská bář, obloha
fisc/o státní pokladna; **-al** berní, daňový
físic *phy... (fy...) fyzický; **-a** fyzika; **-al** fyzikální; **-o** fyzik
fisiolog/ie *phy... (fy...) fyziologie; **-ic** fyziologický; **-o** fyziolog
fisio(g)nomie *physiognomie (fy...) fyziognomie
fiss/er štěpit (*atom*); **-ion** štěpení; **-ura** prasklina, trhlina
fístul píštěl *med.*
fito- *phyto- (fyto-) (*ve složeninách značí vztah k rostlinám*)
fix pevný (*bod*); stálý (*plat*); **-ar** (při-, u)pevnit; upřít (*zrak, pozornost*); určit, stanovit; **-ation** (při-, u)pevnění; **-ator** ustalovač; **-itá** stálost
flac kaluž, louže
flacon flakón, lahvička na voňavku
flad placka
flagga vlajka, prapor
flagell/e důtky, karabáč; metla, bič *přen.*; *zool.* bičík; **-ar** bičovat; **-ation** bičování
flagr/ar planout, šlehat; **-ant** zjevný (*křivda*), do očí bijící
flamm/e plamen; **-ear** plápolat; **in-ar** vznítit, zapálit
flanar toulat se, potulovat se
flanc/a bok; **de** ~ z boku; **-ar** stát bokem; krýt z boku
flar/e čich, větření; **-ar** čichat, větřit
flatt/ar lichotit; **-osi** lichotivý, lichotný
flatu závan; větry (*ve vnitřnostech*); **-ar** vypouštět větry; **-ent, -osi** nadýmavý; **-entie, -ositá** nadýmání, větry
flaut/e flétna; **-ist** flétnista
flech/e šíp, šipka; **-iere** toulec
flegma *ph... netečnost; **-tic** netečný
flex/er ohnout, skrčit; **-ion** ohýbání, flexe; **-íbil** ohebný
flicca (= **puella**) dívka
flirt/e flirt; **-ar** flirtovat
flittre cetka
flo(c)c vločka (*sněhová i ovesná*)
flor květ(ina); **-al** květinový; **-ar** kvést; **-ear, -escer** kvést, vzkvétat; **-escent** kvetoucí (*i přen.*); **-escentie**

květenství; **-ist** květinář
florette fleret *sport.* (pružný kord s kuličkou na konci)
flóscul květnaté slovo *n.* výraz; bezobsažná věta
flott/a lodstvo (*válečné n. obch.*); **-ar** plout (*o předmětu*);
 plavit (*dříví*); **-ator** plavec (*dříví*); **-uore** vor
flox *ph... flox, plaměnka *bot.*
fluctu/ar kolísat, měnit se (*např. počet obyvatel*); **-ation**
 kolísání, stálý pohyb
flu/er plynout, téci; **-ent** plynulý, tekoucí; **-entie** plynulost
fluor fluor *chem.*; **-escentie** fluorescence; **-escer** fluores-
 kovat; **-ide** fluorid
flut (*mořský*) příliv; **re-** odliv; **-ear** přitékat a odtékat
fluvi/e řeka; **-al** říční (*plavba, přístav*)
foca *ph... tuleň
foc/o ohnisko; **-al** ohniskový
foderale pouzdro; pochva (*meče*)
fódere podšívka *text.*
fólder adresář, složka *inf.*
fo(l)ílicul míšek, váček *med.*
foli/e list, lupen; arch (*papíru*); **-ette** lístek; **-age** listí
folieton fejeton, podčárník
foll/i bláznivý, pošetilý; **-ie**, **-esse** bláznovství, pošetilsto
football [fútbol] kopaná, fotbal
foment/ar podněcovat; přikládat teplý obklad *med.*;
-ation teplý obklad *med.*
fond/e tavba; **-er** tavit, slévat, lít (*kovy*); **-age** slévání;
-ero slévač; **-ería** slévárna
fonétic *ph... fonetický; **-a** fonetika; **-o** fonetik
font/e pramen, zdroj; zřídlo; **-ane** kašna, fontána
football [fútbol] fotbal, kopaná
for pryč
for/e otvor, díra; **-ar** vrtat; **-ator** vrták (*nástroj*)
foren cizí; cizinecký, zahraniční; **-ia** cizina; **-o** cizinec
forest les; **-al** lesní; **-ero** lesník; **forest-cultura** lesnictví
forfet/e (= **summa total**) paušál; **-ari** paušální (*odměna*)
forfícul škvor
forj/ar kovat (*železo*); **-ero** kovář; **-ería** kovárna
forlu/ar pronajmout; **-ator** pronajímatel
form/e tvar, útvar; podoba; forma; **-ar** (u-, vy-)tvořit,
 (z)formovat; **-al** vnějškový, formální
formíc/a mravenec; **-iera** mraveniště; **-ar** hemžit se
fórmul formule, vzorec; **-ar** slovně vyjádřit; vyslovit;
-ation způsob slovního vyjádření, formulace
forn(e) kamna, plotna; pec; pečící trouba
forrag/e krmivo, píce; **-ero** krmič
fórsan snad
fort silný, mocný, vydatný; **-ie** síla; **-iar** nutit; **-ificar**
 opevnit; upevnit, posílit; **-ification** opevnění, pevnost;
-eresse pevnost, tvrz
fortun štěstí, štěstěna; (šťastná) náhoda; **-osi** šťastný
 (*osud*); **-at** šťastný (*výsledek*); **esser ~ in** mít štěstí (*v čem*)
fórum fórum
fosfate *phosph... fosfát *chem.*
fosfor *phosph... fosfor *chem.*; **-escer** fosforeskovat;
-ic fosforečný
foss/e jáma, příkop; **-ar** hloubit; **-ette** důlek, jamka;
-uore nástroj na hloubení
fossil fosilní *geol.*; **-e** fosilie
foto *ph... fotka, foto; **-amator** fotoamatér; **-a(p)parate**
 fotoaparát, **-archive** fotoarchiv; **-célul** fotobuňka;
-elétric fotoelektrický; **-montage** fotomontáž

fotograf *photograph fotograf; **-ar** fotografovat; **-ic** fotografický; **-ie** fotografie (*snímek i umění*)
foton *ph... foton *fyz.*
fox liška *zool.*
foxtrott foxtrot
foy oheň; ~ **errant** bludička; **-osi** ohnivý; **-atri** ohnivý (*jako oheň*); **-iere** ohniště, krb
fracass/e řinčení, třeskot; **-ar** roztříštit, rozbít napadrt
fract/er (roz)lámat, přelomit, zlomit, rozbít; **-ura** zlomenina; **-ion** zlomek (*též mat.*); oddělená část, frakce; **-ional** zlomkový; dílčí, oddělený; **-ionari** frakcionářský
fragil křehký, rozbitný; **-itá** křehkost, lámavost
fragment zlomek., úlomek, část; **-ari** zlomkový, neúplný
frambere malina
frame rám, rámeček; podstavec
franc upřímný, otevřený; **-itá**, **-ore** upřímnost, otevřenost
franc/esi francouzský; francouzština; **-eso** Francouz;
F-ia Francie
franc-masson svobodný zednář
frange třáseň, třepení
frapp/ar bouchat, klepat, ťukat (*na dveře*); **-a** ťuk; **-ant** nápadný, do očí bijící; **-ada** bouchání, klepání, ťukání
frase *ph... věta, fráze; **-ologie** frazeologie
fratern (= fratrin) bratrský; **-al** bratrský (*vztah*); z bratrovy strany (*příbuzný*); **-itá** bratrství; **-ité** bratrstvo; **-isar (se)** sbratřit (se); **-isation** sbratření
fratr/e bratr; **-in** bratrský
fraud/e podvod; **-ar** podvádět, šidit; **-atori**, **-osi** podvodný; **-ero** podvodník
fraxine olše
fren brzda; **-ar** (za)brzdit; držet na uzdě; **-ation** brzdění
frene/sie *ph... frenezie; **-tic** frenetický; **-tico** frenetik
frequent častý; **-ar** navštěvovat (*školu, divadlo*), chodit často kam; **-at** rušný, frekventovaný (*ulice*); **-ation** docházka; **-ie** frekvence, četnost výskytu; kmitočet
fresar frézovat
fresber/e jahoda; **-iero** jahodník
fresco freska
frete náklad; **-ar** nakládat
fri/ar drobit, drolit; **-ábil** drolivý
fricassé zadělávané maso, frikasé
frict/er třít, mnout; **-ion** tření; **-ionar** mazat, třít (*nemocného*)
frig/er zábst: **yo frige** je mi zima; **-id** studený; chladný, frigidní; **-iditá** chlad; chladnost, frigidita; **-idar** (o)chladnout; **-idari** chladicí; **-idator** ochlazovač; **-ore** zima, chlad; **-orífic** chladicí; **-orificar** (o)chladit, (z)mrazit
fringille (*též: pinson*) pěnkava *zool.*
fripon šibal, taškář, dareba; **-ar** taškařit; **-erie** taškařina
fr/ir smažit, péci (*na pekáči*); **-itura** smažení; smaženina
frisc čerstvý, svěží; **-ore** svěžest
fris/er kadeřit (*vlasy*); **-ero** kadeřník; **-ion** kadeření; **-ura** kadeření, kadeře
frisson chvění, mrazení (*po těle*); **-ar** třást se (*zimou, hrůzou*)
frivol lehkovážný; **-itá** lehkovážnost
fro od (*směr i odlišení*)
front/e čelo; průčelí; fronta; **-al** čelní, přední; **a-ar** čelit, vzdorovat; **-iera** hranice; **-on** ozdobný štít, lomenice
frossar zmačkat
frott/ar třít, drhnout (*podlahu*); **-ation** tření, drhnutí
fruct/e ovoce, plod (*i přen.*); **-ose** fruktóza; **-osi** ovocný; **-uosi** plodný (*užitečný*); **-iferi** plodonosný; ovocnářský;

-ificar využít, zhodnotit; **-iero** ovocný strom
frufrut/ar šustit (*o dámských šátech*)
frugal střídmy, skromný (*jídlo, život*); **-itá** střídmost
frument pšenice
frustr/ar zklamat, zmařit (*naději*); **-ation** zklamání, frustrace
ftis/e *phthis/e souchotiny; **-ic** souchotinářský
fug/ir uprchnout; **-ida** únik, útěk; **-ient** prchající; **-itor**
 uprchlík; **-itiv** chvilkový (*známost*); prchavý (*okamžik*)
fularde šátek (na krk)
fulgur/ar blýskat se na časy; **-ation** blýskání na časy
fulígene saze
fullar valchovat *tech.*
fúlmin/e blesk; **-ar** blýskat se
fum kouř, dým; **-ar** kouřit, čadit, dýmat; **-ator** kuřák
fumic/ar udit; **-ation** udění
fund/e dno, spodek; pozadí; základ; **-ar** založit; **-ation**
 založení; nadace; **-ator** zakladatel; **-ament** základ
funebr/e smutek; **-i** smuteční
funel nálevka, trychtýř
funeral pohřební; **-e** pohřeb
funest zlověstný; neblahý, zhoubný (*vliv*); **-ie** zlověstnost
fung/o houba; **-osi** houbovitý (*nádor*); zamořený houbou
funícul vlákno *bot.*; provazec (*semenný aj. med.*); **-are** (po-
 zemní) lanovka
furb prohnaný; **-on** darebák, podvodník; **-eríe** prohnanost
furca vidle, vidlice, vidlička
fur/er zuřit, běsnit; **-ie** vztek, zuření, zběsilost; **-ore** zuřivost, běsnění; **-iar** rozzuřit, rozvsteklít; **-iosi** vzteklý, zuřivý, divoký, zběsilý
furette fretka *zool.*
furgon nákladní vůz, (uzavřený) vagón
furn/ir poskytovat; dodávat, dodat; vybavit; **-ition** poskytování (*informací*); **-itor** poskytovatel, dodavatel; **-itura** dodávka; **-iment** poskytnutí
furt/er (u)krást; **-e** krádež; **-or** zloděj; **-iv** kradmý (*pohled*), tajný; **-ero** zloděj; **-eríe** zlodějna
furúncul vřed, nežit
fus/er tavit, slévat; sloučit (se); **-ion** tavba, slévání; sloučení, splynutí, fúze; **-ionar** sloučit (se), splynout; **-íbil** tavitelný; **-ibilitá** tavitelnost; **-íbile, -ette** pojistka *el.*; **-uore** tavný kelímek, tyglík
fusil puška; **-ar** (od-, za)střelit; **-ada** střelba; **-ero** střelec
futil nicotný, malicherný; **-itá** nicot/a, -nost, malichernost; **-age** nicotnost (*bezpečná věc*)
futur/e budoucnost; budoucí čas *gram.*; **-i** budoucí, příští; **-itá** budoucnost; **-ist** futurista; **-isme** futurismus

G

gage zástava; **in-ar** (= **dar in gage**) dát do zástavy;
des-ar vyplatit (*zástavu*)
gala slavnostní
galant dvorný, galantní; **-eríe** galantnost; **-hom** kavalír
gala/xe galaxie *astr.*; **-ctic** galaktický; **via** ~ Mléčná dráha
galere galej(e); **galer-sclavo** galejník
galerie galerie
galimatias galimatyáš (*zmatek, nepořádek*)
gallin/e(s) kur domácí, slepice; **-o** kohout; **-a** slepice; **-elle** kuře; **-ería** slepičárna; **-iere** kurník
gallon galon (*dutá míra*)
galon tkaloun, lemovka, prýmek
galopp/a cval, trysk; kvapík; **-ar** jet tryskem, cválat

galvan/ic galvanický; **-isar** galvanizovat; **-isme** g-ismus
gamache kamaše; holenice
gamb/e noha (*celý úd*), hnát; **-ear** házet nohama
gambale holínka, kozačka
gamme stupnice, škála
ganglion nervová *n.* mízní uzlina *med.*
gangren sněť, gangréna *med.*; **-osi** gangrenózní
gani/e zisk, výdělek; výhra; **-ar** získat, vydělat; vyhrát
gans/e husa (*všeob.*); **-o** husák; **-a** husa
gante rukavice
gap/ar civět, čumět, okounět, zevlovat; **-on** zevloun
garage garáž
garant/e ručitel, **-iario** rukojmí; **-ie** záruka; **-ir** (za)ručit
garbe snop (*obilí*)
gard/ar opatrovat, ostříhat, ochraňovat; **-a(tion)** hlídka
(*hlídání*); **-ator**, **-ero** hlídač, strážce
garn/ir obložit (*mísu*), ozdobit; (o)lemovat; vybavit (*čím*);
-itura soupřava; **-iment** obloha (*příkrm*), obložení (*mísy*)
garnison vojenská posádka, garnizona
ga(r)rot roubík; **-ar** ucpávat ústa roubíkem, utahovat r-em
garson chlapec, hoch; číšník; **-ach** dareba, uličník
gas plyn; **-ometre** plynoměr
gast host; **-ería** hostinec
gastronom labužník; **-ic** labužnický; **-ie** kuchařské umění
gaudi/e radost, veselí; **-ar** radovat se
gay veselý; **-itá** veselost
gazelle gazela *zool.*
gazette noviny, časopis
gazon trávník
geisha gejša
gel/a mráz; **-ar** (z)mrznout; **-ate** zmrzlina
gel/é huspenina (*ovocná*), rosol, želé; **-atine** želatina
gemell/e dvojče; **-ar** zdvojit
gem/ir sténat, naříkat; kňučet; **-ida** sténání
gen *gen biol.*; **-ic** genový
gen/a obtíž; **-ar** obtěžovat, vadit
general všeobecný; **-isar** zevšeobecnit
generale generál
génér/e rod *gram.*; druh *bot., zool.*; **-ar** plodit; vyvíjet, tvořit;
-ation pokolení, lidský rod, generace; vznikání, plození,
tvoření; **-ator** ploditel; generátor; **-ic** rodový, druhový
generos/i velkomyslný, šlechtný, štědrý; ušlechtilý (*ví-*
no); **-itá** velkomyslnost, šlechtnost, štědrost
génese zrod, vznik
genétic genetický; **-a** genetika; **-o** genetik
gengiv/e dásěň; **-ite** zánět sliznice dásní *med.*
geni/al geniální; **-alita** geniálnost; **-e** nadání; **-o** nadaný
člověk, génius
genit/er (z)plodit; **-ive** genitiv *gram.*; **-or** rodič; **-al**
genitální; **-ale** pohlavní orgán, genitál; **-ura** (z)plození
Genova Ženeva
genre žánr (*druh lit. a um. díla*)
gente lidé; čeládka (*služebnictvo*)
gentiane hořec *bot.*
gentil laskavý, přívětivý; **-esse** laskavost, přívětivost
gentilman džentlmen
genú koleno; **agenuar se** kleknout si
genuflex/ion (po)kleknutí; **-er** (po)kleknout, klečet
genuin pravý, nefalšovaný; **-itá** pravost
geode/sie geodézie; **-tic** geodetický
geograf ***geograph** geograf; **-ie** geografie; **-ic** geografický

geolog/o geolog; **-ie** geologie; **-ic** geologický
geometr/o geometr; **-ie** geometrie; **-ic** geometrický
geranie geranie, muškát (*květina*)
ger/er spravovat, řídit (*podnik*); **-ente** správce; **-entie**
správa, spravování, vedení, řízení (*podniku*)
german německý; němčina; **G-ia** Německo; **g-ic** germán-
ský; **g-ico** Germán *hist.*; **g-o** Němec
gémin/e zárodek, zárodečný klíček; **-ar** (vz)klíčit
gest/e pohyb rukou, posunek; gesto; **-icular** gestikulo-
vat; **-iculation** gestikulace; posunky
géyser gejzír
ghetto ghetto
gigant/e obr; **-esc**, **-ic** obrovský, obrovitý
gilete vesta (*pánská*)
gimnasie *gy... (= **licéo**) gymnázium
gimnast *gy... cvičenec, gymnasta; **-ic** gymnastický, tělo-
cvičný; **-ica** gymnastika, tělocvik; **sala de ~** tělocvična
gips *gy... sádra
giraffe žirafa *zool.*
gir/ar *gy... kroužit, točit se; **-ation** kroužení, otáčení;
-atori krouživý, otáčivý; **-on** káča (*hračka*)
giro směnečný rukopis, žiro
glaci/e led; **-al** ledový, mrazivý; ledovcový; **-ar** zledo-
vatět; **-n** ledový (*z ledu*); **-era** ledárna; **-ere** lednice
glacie-monte ledovec
gladi/e meč; **-ar** bojovat mečem; **-ator** gladiátor *hist.*
gladiol gladiola
glande žalud *bot.*
glándul žláza *med.*
glass sklenice
glatt hladký; **-itá** hladkost; **-ar** hladit (*povrch*)
gleb/e hrouda; **-osi** hroudovitý
glicerine *gly... glycerín
glire plch *zool.*, sedmispáč
gliss/ar klouzat; **-id** kluzký; **-uore** skluzavka
glob/e (země)koule; glóbus; ~ **del ócul** oční bulva; **-al**
celkový, celosvětový, globální; **-alisation** globalizace
glóbul kulička; ~ **de sangue** krvinka; **-ari** kulovitý
glori/e sláva; **-osi** slavný
gloss/e poznámka (*na okraji*), vysvětlivka; **-árium** glosář
glot/ir hltat, polykat; **-on** hltoun; **-onerie** hltavost
glucose glukóza *chem.*
glutin/e lepidlo; **-ar** lepit; **-osi** lepkavý
gneiss rula *geol.*
gnistar šustit, šelestit; praskat (*o ohni*)
gnome skřítek
gnu pakůň *zool.*
gobeline gobelín *text.*
gol gól
golf golf *sport.*; **-e** (mořský) záliv
gonde stězej dveří
gondol gondola (*člun*); koš balónu; **-ero** veslař na gondole
gorille gorila *zool.*
gót(h)ic gotický; **-a** gotika
govern/ar vychovávat; **-ation** výchova; **-essa** vychovatelka
graci/e milost (*odpuštění*); přízeň; půvab; **-osi** půvabný,
milý, líbezný; **-ositá** půvab, ladnost; graciéznost
gracil křehký, jemný, útlý, něžný; **-itá** útlost, štíhlost,
křehkost, ladnost
gradu stupeň; **-al** postupný, stupňovitý; **-ar** stupňovat,
zesilovat, gradovat; opatřit měřicí přístroj stupnicí, gra-

duovat; **-ation** stupňování, gradace; graduace
gráf/ic *graph... grafický; **-ica** grafika; **-isme** grafismus;
-ite tuha, grafit; **-ologo** grafolog; **-ologie** grafologie
gramm gram
gra(m)mátic gramatický (*výzkum*); **-a** gramatika; **-o** gramatik; **-al** gramatický (*pravidlo*)
gramofon *grammophon gramofon; **disco de** ~ gr. deska
granat/e granát (*minerál*); granátové jablko (*ovoce*)
gran/e zrno (*obilí*); **-age** zrní; **-ar** drtit na zrno; zrnit; **-osi** zrnitý; **-iera** stodola; **-iere** sýpka
grand velký; **-esse** velikost (*i přen.*); **-iosi** velkolepý;
-itá velikost (*závažnost*); **-ore** velikost (*rozměr*); **-matre** babička; **-patre** dědeček; **-parentes** dědeček a babička
granite žula *geol.*
gránul zrnko, zrníčko; **-ar** granulovat, vytvářet zrna, **-ation** granulace; **-arí** zrnitý (*sníh*); **-at** granulovaný
grass tučný, tlustý; **-e** tuk; **-ar** mastit, mazat; **-osi** tučný
grat vděčný; **-itá** vděčnost; **-ie** milost; **-iment** zpropitné
grate mříž(ka)
gratific/ar odměnit; **-ation** čestný dar, odměna, ocenění
grattar (po)škrábat, škrabat, drbat
gratuit bezplatný, zdarma
gratul/ar blahopřát; **-ante** gratulant; **-ation** blahopřání
grav těžký, vážný (*stav*); **-itá** tíže, závažnost
grav/er (vy)rýt (*do kovu*); **-ero** rytec; **-ura** rytina
gravid těhotná; březí; **-a** těhotná žena; **-itá** těhotenství
gravi/e štěrk; **-era** šterkovna
gravit/ar tíhnout, gravitovat; **-ation** gravitace
grec řecký; řečtina; **G-ia** Řecko; **g-o** Řek
greft/e roub, štěp; **-ar** (na)roubovat, štěpovat
greg stádo
grel kroupy; **-ar: it grela** padají kroupy; **-un** kroupa
gremie klín (*lidský*), lůno (*i přen.*)
grenad/e granát (*střela*); **-ero** granátník; **-iero** granátovník *bot.*; **-ine** grenadina (*druh limonády*)
Grenland Grónsko; **g-esi** grónský
griff/e dráp, pařát; **-ar** (po)drápat, (po)škrábat
grill gril, rošt, rožeň; mříž; **-ar** grilovat; **-ade** pečeně na roštu
grillie *gryllie cvrček *zool.*
grim/ar (na)líčit (*líčidly*); **-e** líčidlo
grimass/e úšklebek, grimasa; **-ar** dělat grimasy
grimp/ar (vy)šplhat; **-ada** šplh(ání)
grin/ar šklebit se, zubit se
grins/ar skřípat (*zuby*); vrzat (*o dveřích*)
grippe (= **influenza**) chřipka
gris/(i) šed(iv)ý; **-atri** našedlý; **-on** šedivý stařec
grisú důlní třaskavé plyny
griv/e hoře, žal, zármutek; **-ar** soužit se, trápit se
gross tlustý, tělnatý, zavalitý; **-ore** tloušťka
grosse veletucet (12 tuctů)
grossier/i hrubý, sprostý; **-itá** hrubost, sprostota
grotesc směšný, pitvorný, groteskní
grotte jeskyně
grue jeřáb *zool.*
gruel krupice *kuch.*
gru(n)n/ir bručet (*o zvířeti*); chrochtat; vrčet (*o psu*); **-iaci** bručivý, chrochtavý, vrčivý; **-ida** bručení, chrochtání, vrčení
grupp/e skupina; **a-ar** seskupit
guanci/e tvář, líce; **-ar** (= **guancie-batter**) (z)políčkovat, (z)pohlavkovat, (z)fackovat; **-ade, -ata** políček, pohla-

vek, facka
guardi/e hlídka, stráž; **-ar** držet stráž; **-an** strážce; **-st** gardista
guatar (alquem) číhat (*na koho*)
Guayan/a Guajana; **g-esi** guajanský
Guatemal/a Guatemala; **g-esi** gutemalský
gudron dehet; **-ar** (na)dehtovat
guerr/e válka; **-ear** válčit; **-ero** válečník
guf výr *zool.*
guid/ar vést (*ukazovat cestu*); **-e** průvodce (*i kniha*); **-ero** průvodce; **-on** řídítka (*u kola*)
guilde cech
guillotín/e gilotina; **-ar** gilotionovat
Guine/a Guinea; **g-an** quinejský
guirlande girlanda
guitarr/e kytara; **-ist** kytarista
gulache guláš
gumm/e guma; **-ar** (po)gumovat; **-iero** gumovník
gúrgul hrdlo, hltan, chřtán; **-ear** kloktat; **-eada** kloktání
gurmand labužnický; **-e** labužník; **-age** pochoutka
gust chuť; vkus; **-ar** ochutn(áv)at; **-osi** chutný
gutt/e kapka; **-iere** okap; **-ear** kapat
gúttur hrdlo, hltan, jícen, chřtán; **-al** hrdelní (*hláska*)
gubern/ar vládnout; ovládat (*vášně*); **-ament** vláda; **-ia** gubernie; **-ator**, **-ero** gubernátor, guvernér

H

hábil obratný, dovedný, šikovný, zručný; **-itá** obratnost, dovednost, schopnost, zručnost; **-itar** uschopnit; oprávnit
habit/ar bydlet; **-ation** obydlí, bydlení, bydliště; **-ante** obyvatel
hábitu zvyk, návyk; **-al** obvyklý
hacc/a motyka; **-ar** okopávat (*půdu*); **-uore** okopávačka
hach/ar sekat (*sekerou*); **carne -at** sekaná; **-e** sekera
hag/(a) (živý) plot; **-ar** oplotit; **-atura** oplocení
Haiti Haiti; **h-an** hajtský
hal/a dech; **-ar** dýchat; **-ation** dýchání; **-ade** dechnutí; **in-ar** vdechovat; **in-ation** vdechování
hall hala, dvorana, síň
halló! haló!, nazdar!
halo světelný kruh (*kolem slunce n. měsíce*)
halt/a zastávka (*na pochodu*); **-ar** zastavit (se); **halt!** stát!
haltere činka *sport.*
ha(l)lucin/ar halucínovat; **-ation** halucinace; **-atori** halucinační
hamac vysuté lůžko
hamstre křeček *zool.*
hanche bedra, kyčle (*bok*)
handball házená *sport.*
hangare kůlna; hangár (*i let.*)
happ/ar lapnout, chňapnout
har mít (*pomocné sloveso*)
harem harém
harengo sled' *zool.*; ~ **marinat** slaneček
harmon/ie harmonie; **-ic**, **-iosi** harmonický; **-ica** harmonika; **-ium** harmonium; **-isar** harmonizovat
harness postroj; brnění (*pancíř*); **-ar** strojit (*koně apod.*)
harp/e harfa; **-ero** harfař; **-ist** harfeník, harfista
hasard náhoda; **-al** náhodný; **-ar** hazardovat
hasp/e naviják, vrátek; **-ar** navíjet
hast/a spěch, chvat; **-ar** spěchat, chvátat

haust/er čerpat; **ex-er** vyčerpat; **ex-ion** vyčerpání; **ex-iv** vyčerpávající; **ex-or** čerpadlo
havarie havárie
haver mít, vlastnit
Hawai Havaj; **h-an** havajský
hay je, existuje; ~ **du possibilitás** jsou dvě možnosti
hebréo Hebrej(ec), žid; **-a** Hebrejka, židovka; **-ic** hebrej-
ský; hebrejšťina
hectar hektar (*plošná míra*)
hectolitre hektolitr
hedre břechťan *bot.*
helic/e lodní šroub, vrtule; šroubovice, spirála, šnek *tech.*
-oidal šroubový, šroubovitý; **-oide** šroubová plocha
helicóptere vrtulník, helikoptéra
heliotrop slunečnice
helm přilb/a, -ice, helm/a, -ice
hem domov; **-atri** domácí
hemo/filie ***hemo/ph...** hemofilie; **-r(rh)oides** hemoroidy *med.*
hépat/e játra *anat.*; **-ic** jaterní; **-ite** hepatida *med.*
herald/e hlasatel, herold *hist.*; **-ic** erbovní; **-ica** heraldika
herb/e tráva, bylina; **-osi** travnatý; **-ivori** býložravý; **-ari**
trávní; **-arisar** zatrávnit; **-árium** herbář; **-iera** trávník
hered/ar dědit; **-ie**, **-age** dědictví; **-ante** dědic; **-ic** dědický;
-itá dědičnost; **-ital**, **-itari** dědičný
here/sie kacířství; **-tic** kacířský; **-tico** kacíř
heriss/er (se) ježít (se); **-on** ježek *zool.*
hermeline hermelín *text.*
hermético hermetický
hernie kýla *med.*
heró/e hrdina, rek; **-ic** hrdinský; **-isme** hrdinství; **-a** hrdinka
heron volavka *zool.*
hérpes opar *med.*
hers/e brány *agr.*; **-ar** vláčet (*pole bránami*)
hesit/ar váhat; **-ation** váhání; **-ant** váhavý
hiacinte ***hyacinthe (hyacinte)** hyacint
hi/ar zívát; **-ada** zívání
hibrid ***hy...** hybridní; **-e** kříženec *biol.*; **-isar** křížít; **-isation**
křížení
hicc/a škytnutí; **-ar** škytat; **-ada** škytání, škytavka
hideosi ohyzdný, škaredý; **-itá** ohyzdnost, škaredost
hidrante ***hy...** hydrant
hidrate ***hy...** hydrát *chem.*
hidráulic ***hy...** hydraulický; **-a** hydraulika
hidre ***hy...** hydra *myt.*
hidrogen ***hy...** vodík *chem.*
hidroterapie ***hydroth... (hydrot...)** vodoléčba
hien ***hy...** hyena (*i přen.*)
hieroglif ***hieroglyph** hieroglyf; **-ic** hieroglyfický
higien/e ***hy...** zdravotní; **-ic** zdravotní;
hygienický; **-ist** zdravotník; hygienik
hilar/i veselý, rozjařený; **-itá** veselost
himne ***hy...** hymna
hinn/ir (za)řehtat, ržát; **-ida** řehtání
hindú Hind; Ind; **-ic** hindský; **-isme** hinduismus
hinterland zázemí
hipérbol ***hy...** hyperbola; **-ic** hyperbolický
hipertension ***hy...** vysoký (krevní) tlak
hipno/se ***hy...** hypnóza; **-tic** hypnotický; **-tisar** hypno-
tizovat; **-tisor** hypnotizér; **-tisme** hypnotismus
hipocrit/e ***hy...** pokrytec; **-ic** pokrytecký
hi(p)podrom hipodrom

hi(p)popótame hroch
hipotec/a *hypoth... (**hypot...**) hypotéka; **-ar** zatížit hypotékou
hipotension *hy... nízký (krevní) tlak
hipotenuse *hy... přepona *geom.*
hipote/se *hypoth... (**hypot...**) hypotéza; **-tic** hypotetický
hirar najímat (*osoby*)
hirunde vlaštovka *zool.*
hispan španělský; španělština; **H-ia** Španělsko; **h-o** Španěl
hissar vztyčit, vytáhnout vlajku
hister/ie *hy... hysterie; **-ic** hysterický; **-ico** hysterik
histor/ie historie; **-ic** historický; **-ico** historik
hístrico *hy... dikobraz *zool.*
hivern/e zima (*roční doba*); **-al** zimní; **-ar** (pře)zimovat;
-ation (pře)zimování
ho- (*ve složeninách*): **hodíe** dnes; **hoannu** letos;
ho-matine dnes ráno; **ho-véspere** dnes večer
hobby záliba, koníček; **-ist** koníčkář
hobó/e hobo; **-ist** hoboista
hoccar dřepět, sedět na bobku
hockey hokej
hodí/e dnes; **-al** dnešní
hollá! hola!
Holland Holandsko; **h-esi** holandský; **h-eso** Holanďan
hom člověk; **-an** lidský, člověčí; **-anité** lidstvo; **-anité**
lidství, člověčenství
homage hold
homare humr *zool.*
homeopat(h) homeopat; **-ie** homeopatie; **-ic** homeopatický
homicid/e vrah; **-ie** vražda
homogen homogenní; **-itá** homogennost
homolog homologický; **-ie** homologie
homónim *...ym homonymní; **-e** homonymum; **-ie** homonymie
homosexual homosexuální; **-itá** homosexualita
honest poctivý, čestný; **-itá** poctivost, (po)čestnost
honor čest; počest, pocta; **-ar** (po)ctít; honorovat;
-ation poctění; honorování; **-ari** čestný (*člen*); **-arie**
honorář; **-ábil** ctihodný; **-ífic** čestný (*titul*)
hont/e hanba; **-ar** hanbit se; **-osí** hanebný
hor hodina (*trvání, doba*); **-a** hodina (*na hodinách*); **-al**,
-ari hodinový; **-árium** jízdní řád
horde horda, tlupa, sběr
hordeo ječmen
horizont/e horizont; **-al** horizontální
horlog/e hodin(k)y; **-ero** hodinář
horr/er děsit se; **-íbil** hrozný, strašný; **-ore** hrůza, děs
horticultura zahradnictví
hósped hostitel; **-al** pohostinný; **-alité** pohostinnost
hospicie hospic, útulek
hospital/e nemocnice; **-isar** hospitalisovat; **-ari** nemocniční
hostie (= **pane euc(h)arístic**) hostie
hotel hotel; **-ero** hoteliér
hostil nepřátelský; **-itá** nepřátelství
huf kopyto (*koně*); **huf-ferre** podkova
human lidský, humánní; **-ist** humanista; **-isme** lidskost, hu-
manismus; **-itá** lidskost, humanita; **-itari** dobročinný, hu-
manitární; **-itario** humanitář
humid vlhký, mokrý; **-itá** vlkost, mokro, vláha; **-(ífic)ar**
svlažit, zavlažit
humil ponížený, pokorný; **-itá** poníženost, pokora; **-ar (se)**
(**se**) ponížít (se), pokořit (se); **-iar** ponížít, pokořit (*poráž-*
kou); **-iation** ponížení, pokoření

humo humus, prst
humor humor; **-ist** humorista; **-ístic** humoristický
Hungari/a Maďarsko; **h-an** maďarský; **h-ano** Maďar
hurrá! hurá!
hússar husar
hussit/e husita; **-ic** husitský; **-itisme** husitství

I

ibis ibis *zool.*
icon/e ikona
idé idea, myšlenka, pojem; představa; nápad; ponětí; **-al** ideální; dokonalý, vzorný; **-ale** ideál, vzor; **-alist** idealista; **-ologo** ideolog; **-ologie** ideologie; **-ológic** ideologický
idént/ic totožný; **-itá** totožnost; **-ificar** zjistit totožnost
idill/e *idy... idyla, selanka; **-ic** idylický
idioma idiom, ustálené rčení *gram.*; řeč; **-tic** idiomatický
idiot idiot; blbec, hlupák, pitomec; **-ic** idiotský; **-ie** blbost, hloupost, pitomost; idiotie *med.*; **-isme** idiotismus *gram.*; idiotie *med.*
idol bůžek, modla; **-atrar** zbožňovat, klanět se (*modlám*); **-atrie** modlářství; **-atro** zbožňovatel
i. e. (*zkr. it es*) tj., to jest
ignomini/e potupa, pohana; **-osi** potupný
ignor/ar nevídat si (*koho, čeho*), ignorovat; **-ante** nevědomý, neznalý člověk; **-antie** nevědomost, neznalost
il on
ili oni, ony
i(l)lu/der klamat, šálit; **-sion** přelud, klam, iluze; **-siv** klamný, zdánlivý; **-sori** klamný, iluzorní; **-sionist** iluzionista
i(l)lumin/ar osvětlit; osvětit; **-ation** osvětlení; osvětlení
i(l)lustr/ar ilustrovat; znázornit; **-ation** vyobrazení; znázornění, příklad, vzor; **-ativ** znázorňující; **-ator** ilustrátor
image obraz, obrázek
imágin/e představa; **-ar** představit si; **-ation** představivost, představa; **-ari** pomyslný, neskutečný; **-ativ** představivý
imbeci(l)l slabomyslný, imbecilní; **-e** imbecil; **-itá** imbecilita
i(m)mens(i) nezměrný, nesmírný, ohromný
i(m)minent ihned nastávající, bezprostředně hrozící (*nebezpečí*)
imit/ar napodobit; **-ation** napodobení, imitace; **-ator** napodobitel
i(m)mol/ar obětovat (*bohu*); **-ation** obětování, oběť
i(m)mortalle slaměnka *bot.*
imped/ir překážet, bránit, vadit; **-iment** překážka, zábrana
imper/ar (roz-, při)kazovat; **-ativ** rozkazovací
imper/ie říše; císařství; **-ator** vládce; císař; **-atoressa** císařovna; **-ial** říšský; císařský; **-ialisme** imperialismus
impertinent nestoudný, drzý; **-ie** nestoudnost, drzost
ímpetu prudkost; výbuch (*hněvu*); **-osi** divoký (*proud*), prudký, bouřlivý (*povaha*); **-ositá** prudkost, bouřlivost
implorar úpěnlivě prosit, vzývat
import/ant důležitý; **-antie** důležitost; **-ar** mít důležitost; **to ne importa** to není důležité, na tom nezáleží
import/ar dovážet (*z ciziny*); **-ation** dovoz; **-ator** dovozce
importun dotěrný, neodbytný; **-ar** dotírat (*na koho*)
impos/ar imponovat; vzbuzovat úctu; **-ant** velkolepý
imposir vnutit; prosadit (*vůli*)
impost/(e) dávka, poplatek, daň (*ze zboží*); **-ar** ukládat daň
imprec/ar proklínat; **-ation** proklínání, prokletí
impregn/ar napustit, impregnovat (*čím*)
impress/er vtisknout; **-ion** dojem; **-ionar** učinit dojem, zapůsobit; **-iv** působivý; **-ivitá** působivost
improvis/ar improvizovat; **-ation** improvizace

imput/ar přičítat, připisovat (*komu co*); **-ation** přičítání
i(m)mun imunní *med., práv.*; **-itá** imunita; **-isar** imunizovat;
-isation imunizace *med.*
in v, do
ín- (*zápor u příd. jmen*): **ímpolit** nezdvořilý
inamor/at zamilovaný; **-ar se** zamilovat se
inan marný; plytký, prázdný; **-itá** marnost; plytkost
ínapt nevhodný, nezpůsobilý; **-itá** nevhodnost
inaugur/ar slavnostně zahájit *n.* uvést v úřad; **-ation**
slavnostní zahájení; **-al** zahajovací, nástupní
inball/ar (za)balit; **-age** (za)balení; **-ator, -ero** balič
inbocatura ústí (*řeky*)
inbosc/ar položit do zálohy; **~ se** lehnout do zálohy;
-ade záloha (*skryté místo*), léčka, nástraha
inbras/ar zapálit, roznítit (*ohně*); **-ament** zapálení
inbrass/ar obejmout; **-ada** objímání; **-ament** objetí
inbroliar zamotat, zaplést, uvést ve zmatek
incant/ar okouzlit, nadchnout; začarovat, zaklít; **-ament**
okouzlení; **-ation** zaklínání, zaříkávání; **-atori** zaklínací
incarcer/ar uvěznit, vsadit do vězení; **-ation** uvěznění
incarn/ar vtělit, ztělesnit; **-ation** vtělení, ztělesnění
incendi/e požár; **-ar** zapálit; **-ator** žhář, palič
incens/e kadidlo; **-ar** kadit (*kadidlem*)
incestu krvesmilstvo; **-osi** krvesmilný
inch coul (*míra*)
incident/e příhoda, událost (*nemilá*); **-al** náhodný
incis/er zaříznout, zakrojit; **-ion** (chirurgický) řez, zářez
incitar pobídnout, vybízet (*koho k čemu*)
íncivil nezdvořilý; nevzdělaný
inclin/ar klonit se, inklinovat, mít sklon (*k*); **-ation** sklon,
náchyllost, náklonnost, inklinace
inclu/der zahrnout, obsáhnout, pojmout; vložit (*do obál-*
ky); **-sion** zahrnutí; **-siv** včetně
incognito pod cizím jménem, na zapřenou
incolerar rozhněvat
íncolori bezbarvý
incombr/ar (u)zavřít; zatarasit; **-ation** uzavření
ínco(m)ensurabil nesouměřitelný
íncompat/ibil neslučitelný; **-ibilitá** neslučitelnost
íncoscient nevědomý; **-ie** nevědomí
íncosiderat nerozvážený, neuvážený
íncosstant nestálý, vrtkavý (*o počasí*)
íncoscontestabil nesporný
íncoscontr/a setkání; **-ar** potkat (*koho*), setkat se (*s kým, čím*)
íncosconven/ent nepřístojný, nevhodný; **-entie** nevhodnost
íncosconveni/ent nevýhodný; **-entie** nevýhodnost
íncoscorage/ar dodat odvahy, povzbudit; **-ament** povzbuzení
íncoscorpor/ar (při)vtělit, včlenit; ztělesnit; **-ation** (při)vtělení
íncr/e inkoust; **-iere** kalamář
íncrescement přírustek
íncrimin/ar obvinít; **-ation** obvinění
íncrust/ar vykládat (*perletí apod.*); **-ation** vykládání
íncude kovadlina
ínculcar vštípit, vrýt v paměť
ínculp/ar obvinít, nařknout; **-ation** obvinění, nařknutí
íncult nepěstěný, nevzdělaný
íncurvar dovnitř ohýbat
índangerar ohrozit
índehebíl (= **íne(f)faciabil**) nesmazatelný; **-itá** nesmazatelnost
índemn/i neporušený, nezraněný; **-itá** náhrada škody,
odškodné; **-isar** odškodnit; **-isation** odškodnění

index ukazatel; index, seznam; rejstřík (*v knize*); ukazováček
Indi/a Indie; **Í-c Oceane** Indický oceán
indian indický; indiánský; **-o** Ind; Indián
indic/ar ukázat, označit; **-ation** údaj, označení; **-ator** uka-
z(ov)atel; **-ie** (ná)znak, známka (*čeho*)
indi(f)ferent lhostejný, netečný; **-ie** lhostejnost, netečnost
indigen domorodý; **-e** domorodec; **-atu** domovská příslušnost
indig/er být v nouzi, strádat; **-ent** nemajetný, potřebný,
chudý; **-entie** nedostatek, bída, nouze
indign/ar rozhořčit; **-ation** rozhořčení
indispensabil nepostradatelný, nezbytný
indispos/it indisponovaný; **-ition** indispozice
indisputabil nesporný
indistin(c)t nezřetelný, nejasný; **-ibil** nerozeznatelný
individu/e jedinec, jednotlivec, individuum; **-al** jednotlivý,
individuální; **-ist** individualista; **-alita** individualita
indivisibil ne(od)dělitelný, nedílný
indocil neučelnivý, tupý; **-itá** neučelnivost
indoeuropan indoevropský; **-o** Indoevropan
indolent lhostejný, netečný; **-ie** lhostejnost, netečnost
indolorar způsobit bolest
indoss/ar převést směnkou; **-ament** rubopis (*na směnce*)
induct/er uvést (*v omyl, v pokušení*); přimět (*k čemu*); indu-
kovat *et.*; **-ion** uvedení; indukce; **-or** induktor; **-iv** in-
dukční, induktivní
indulg/ent shovívavý; **-entie** shovívavost, shovění; **-er**
(po)shovět
indur/ar (vy-, za-, z)tvrdit; **-ation** (vy-, za-, z)tvrdnutí
industri/e průmysl; **-al** průmyslový
inebriar se opít se
ínegal nestejný, různý; **-itá** nestejnost, různost
inept nezpůsobilý; nejapný; **-ie, -itá** nejapnost
inert netečný, nečinný; setrvačný; **-ie** netečnost; setrv.
ínexorabil neúprosný
ínexpectat neočekávaný
ínfallibil neomylný
infam hanebný, podlý, sprostý; **-ation** zneuctění, zhanobení; **-ie** hanebnost, podlost, sprostota
infant/e (-o, -a) dítě; **-al, -in** dětský; **-il** dětský, dětinský;
-ilisme infantilismus; **-esc** dětský (*jako dítě*); **-ie** dětství
infanter/ie pěchota, pěší vojsko; **-ist** příslušník pěchoty
infect/er nakazit, zamořit; **-ion** nákaza; **-iv** nakažlivý
infer/er vyvozovat, usuzovat; **-entie** vyvození, závěr
inferior/i nižší (*škola*), podřadný, méněcenný; **-itá** pod-
řadnost, méněcennost
infern/e peklo; **-al** pekelný, ďábelský; **-alita** ďábelskost
infiltr/ar pronikat, prosakovat; **-ation** prosáknutí
infinitesimal nekonečný, jdoucí do nekonečna
infinitive infinitiv (*neurčitý způsob slovesný*)
ínfirm slabý, neduživý, churavý; **-ero** ošetřovatel
inflamm/ar vznítit, zapálit; **-ation** vzplanutí, zápal; zánět
med.; **-ábil** hořlavý, vznětlivý; **-atori** zánětlivý *med.*;
-ette zápalka
infl/ar nadmout, nafouknout; **-ation** nadýmání; inflace;
-atura boule, otok
inflex/er ohnout; **-ion** ohnutí; **-íbil** nepoddajný
influenza (též: **grippe**) chřipka
influ/er mít vliv; **-ent** vlivný; **-entie** vliv, působení;
-entiar ovlivňovat
íňform beztvary
inform/ar informovat, uvědomit, zpravit (*o čem*); **-ation**

informace, zpráva; **-ativ** informativní; **-ator** informátor
inforti/ar posílit; **-ation** posílení
infortun neštěstí; **-osi**, **-at** nešťastný
infossar zahrabat, zakopat
infra dole, níže (*v textu*); **ad** ~ dolů; **de** ~ zdola, zezdola
infum/ar naplnit dýmem, zakouřit (*místnost*)
infurter se vkrást se, vplížit se
infus/er vlévat, nalévat; **-ion** vlití, nalití; infúze *med.*
ingage/ar najímat (*osoby*), angažovat; dát v zástavu, zastavit; **-ament** najímání, angažmá; zástava; závazek
ingeni/osi důmyslný, důvtipný, vynalézavý; **-ositá** důmysl, důvtip, vynalézavost; **-ero** inženýr
ingenui nevinný (*výraz tváře*), bezelstný, naivní
ingest/er přijímat potravu, polykat; **-ion** příjem potravy
inglotir pohlit, spolknout
ingran/ar zapadat do sebe (*o ozubení*); **-age** ozubení
ingrass/ar (vy)krmit (*vepře, husu*); **-ament** krmení (*na žír*)
ingrat nevděčný; **-itá** nevděk
ingrediente přísada, složka, součást
inhagatura oplocení
inhal/ar vdechovat; **-ation** vdechování
inhib/ir zabraňovat, potlačovat; **-ition** zabrání
inhum/ar pohřbít, pochovat; **-ation** pohřbení
inici/ar začít, dát popud; zasvěcovat; **-al** počáteční; **-ale** počáteční písmeno, iniciála; **-ation** zasvěcení; **-ative** podnět, popud, počáteční impuls; **-ator** původce
íninte(l)ligibil nesrozumitelný
inject/er vstříknout, dát injekci; **-ion** vstříknutí, injekce; **-or** vstříková tryska
injoyar potěšit
injuri/ar nadávat, utrhat na cti; **-e** nadávka, urážka; **-osi** hanlivý, urážlivý
injustice křivda, příkoří, bezprávi; **far** ~ **a** křivdit (*komu*)
ínlegal nezákonný; **-itá** nezákonnost; ilegalita
ínlegitim nezákonný; nemanželský
ínlicet nedovolený
inlogi/ar (se) ubytovat (se); **-ation** ubytování
inmatricular zapsat do matriky, imatrikulovat
ínmediat bezprostřední; **-itá** bezprostřednost
ínmemorial nepamětný
inmers/er vnořit, ponořit; **-ion** ponoření; **-íbil** ponorný
inmigr/ar přistěhovat se; **-ation** přistěhoval/ci, -ectví
inmixter vmísit, přimísit; ~ **se** vmísit se
ínmobil nehybný, neschopný pohybu; **-itá** nehybnost
ínmoderat nevázaný, bezuzdný; **-ion** nevázanost
ínmortal nesmrtelný; **-itá** nesmrtelnost; **-isar** zvěčnit
ínnocent nevinný; prostoduchý; **-ie** nevinnost
ínnociv neškodný; **-itá** neškodnost
innov/ar zavádět novoty, změny; zlepšit (*zavedením nového*); **-ation** inovace; **-ator** novátor, zlepšovatel
inocul/ar (na)očkovat (*strom i přen.*); **-ation** očkování
ínopinēt neočekávaný
ínno(p)portun nevhodný, nepříhodný
inorgolliar se naparovat se
inpalliar vycpat slámou
ínpari nestejný, nerovný; lichý (*číslo*)
ínpartial nestranný; **-itá** nestrannost
inpavonar se nadýmat se (*jako páv*)
ínpenitent nekající
ínpermeabil nepromokavý, nepropustný
ínperturbabil klidný; neochvějný

inpestar zamořit (*čím*)
inplongear (po, -v)nořit
inpolit nezdvorný
impossibil nemožný; **-itá** nemožnost; **-isar** znemožnit
inpotent bezmocný, nemohoucí; impotentní *med.*
inprevidet nepředpokládaný
inprisonar uvěznit, vsadit do vězení
inprobabil nepravděpodobný
inprofundar prohloubit; ~ **se (in)** zahloubat se (*do čeho*)
inpuđ/ent nestydatý; **-entie** nestydatost
inpuniar *impugnar (u)chopit, chytnout, popadnout
inquest/e anketa; dotaz; **-er** dotazovat se; **-or** tazatel
inquiatar (se) znepokojit (se)
inquisit/er pátrat; vyšetřovat; **-ion** pátrání; vyšetřování; inkvizice; **-iv** pátravý, zvědavý; **-or** inkvizitor
inradicar zakořenit
inrangepear zařadit
inrasonabil nerozumný
inrational protirozumový, iracionální; **-itá** protirozumovost
inreal neskutečný; **-itá** neskutečnost
inremov/ibil nenávratný; **-ibilitá** nenávratnost
inrespons/ábil nezodpovědný; **-abilitá** nezodpovědnost
inreverent neuctivý; **-ie** neúcta
inrichar (se) obohatit (se)
inrol/ar najímat osoby; **-ament** nábor; odvod *voj.*
inrupt/er (se) vloupat se; **-ion** vloupání
insalubr/i nezdravý (*byt, kraj*); **-itá** nezdravost
insanguat zkrvavený
insclavar zotročit
inscr/ir napsat (*na*), vepsat (*do*); nadepsat; **-ition** nápis, nadpis; přepis, věnování (*knihy*)
insect/e hmyz (*jedinec*); **-ivore** hmyzožravec; **-ivori** hmyzožravý
inseniar/ar vyučovat; **-ament** vyučování
insensat nesmyslný
inseparabil ne(od)dělitelný, nerozlučný
insert/er vložit, vsunout; ~ **un anuncie in li jurnale** inzerovat; **-ion** vložení, vsunutí; inzerce; **-ete** vložka
insidi/ar strojit úklady; **-e** úklad; **-osi** záluďný, zákeřný
insigne odznak
insignificant bezvýznamný; **-ie** bezvýznamnost
insinu/ar vnuknout; našept(áv)at; ~ **se** vlichotit se, vlouďit se, vetřít se (*do přízně koho*); **-ation** našeptávání
insipid bez chuti, nijaký, nanicovatý; **-itá** nanicovatost
insister trvat na čem, naléhat nač
insociabil nespolečenský; **-itá** nespolečenskost
insol/ar (se) slunit (se); **-ation** slunění; úžeh, úpal
insolent nestoudný, drzý; **-ie** nestoudnost, drzost
insolubil nerozpustný; neřešitelný, nerozluštitelný
insolv/abil, -ent neschopný platit, nesolventní
insomnie nespavost
insonori nezvučňý
insorciar okouzlit, nadchnout, unést; začarovat, zaklít
insordidar zašpinit, umazat
inspect/er dohlížet; **-ion** dozor, dohled, inspekce
inspir/ar vdechnout, vnuknout; nadchnout, (vz)budit (*zájem*); **-ation** vdechnutí; vnuknutí, inspirace
instabil vratký, nestálý (*počasí*); **-itá** vratkost, nestálost
install/ar nastolit; zavést, zřídít; **-ation** nastolení, uvedení v úřad; zavedení, zřízení (*vodovodu*), instalace
instant okamžitý; určený k rychlé přípravě; **-an** okamžitý (*účinek*); **-e** okamžik, chvíle; **-ie** příslušňý úřad, instance

instig/ar ponoukat, podněcovat, štvát; **-ator** štváč
instinct/e pud, instinkt; **-iv** pudový, instinktivní
instituer (u)stanovit, zřídit; **-te** institut, ústav, zařízení;
-tion ústav, zařízení; ustavení, zřízení
instruct/er učit, vyučovat; poučit; **-ion** vyučování; ná-
vod, nařízení, předpis, instrukce; **-ional** instruktážní;
-iv poučný; **-or** učitel, instruktor
instrument nástroj; **-al** nástrojový, instrumentální; **-ar**
instrumentovat *hud.*; **-ation** instrumentace
insubordin/ar odepřít poslušnost; **-ation** nekázeň, ne-
poslušnost (*ve službě*)
insul ostrov; **-ano** ostrovan; **-ari** ostrovní
insult/ar urazit, tupit, hanět (*koho*), nadávat (*komu*); **-e**
napadení (*slovní*), nadávka, urážka, pohana
in summa celkem, dohromady, úhrnem; krátce řečeno
insuperabil nepřekonatelný, nepřemožitelný
insuportabil nesnesitelný
insurg/er pobuřovat; vzbouřit; ~ **se** vzepřít se, postavit
se (*proti komu*); **-ent** vzbouřený
insu(r)rect/er vzbouřit se, povstat (*proti komu*); **-ion** pov-
stání, vzpoura
intact nedotčený, neporušený
intangibil nedotknutelný; **-itá** nedotknutelnost
integr/i celistvý, úplný, nedílný; bezúhonný; **-itá** celist-
vost, úplnost, nedílnost; bezúhonnost; **-ar** integrovat;
-ant neodlučitelný, nezbytný; **-ation** zcelení, sjednoce-
ní; **-al** integrální; **-ale** integrál *mat.*
inte(l)lectu duch, rozum, chápavost; **-al** duševní, rozu-
mový; **-ale** intelektuál, vzdělanec
inte(l)lig/er chápat; **-ent** inteligentní, bystrý, chápavý;
-entie inteligence (*schopnost i spol. třída*); **-ibil** srozumí-
teľný
intemper/ant nemírný, nestřídmý; **-antie** nemírnost
intens/(i) prudký, silný, intenzivní (*pocit*); **-itá** síla, mohut-
nost; stupeň napětí, intenzita; **-iv** silný, mohutný, usilov-
ný, intenzivní (*činnost*); **-ivitá** intenzivnost
intent/er zamýšlet; **-ion** úmysl, záměr; **-ional** úmyslný
inter mezi
interact/e meziaktí, mezihra; **-ion** vzájemné působení
intercal/ar vložit, vsunout; **-ation** vložení, vsuvka
interce/der přimluvit se (*za koho*), zasáhnout (*v čí pro-
spěch*); **-ssion** přimluva, zakročení
intercept/er zachytit, zadržet (*zprávu*); **-ion** zachycení
interchange výměna
intercomprender se dorozumět se; **-sion** dorozumění
intercostal mezižeberní *anat.*
interdict/er zakázat, zapovědět; **-ion** zákaz, zapovězení
interest/e zájem; **-ar (se)** zajímat (se); **-ant** zajímavý
interest úrok
interfer/er zasahovat, plést se (*do*); křížit se (*zájmy*);
-entie zásah, zasahování (*do*); vzájemné působení *fyz.*
interim (pro)zatím; mezitím; **-ari** (pro)zatímní, dočasný
interior/e vnitřek; **-i** vnitřní (*část*)
interject/er vložit, vsunout (*slova*); **-ion** citoslovce
intermedie mezihra *hud.*; zprostředkování
intermitt/er přerušovat; **-ent** přerušovaný, přerývaný
intern vnitřní, domácí (*nemoc, doprava, obchod, politika*);
-ar internovat; **-ament** internace; **-ate** internát
international mezinárodní; **-itá** mezinárodnost
interpell/ar interpelovat; **-ation** dotaz, interpelace
v parlamentě

interpol/ar vkládat (*slova do textu*); **-ation** pozdější vsuvka v textu, interpolace
interpos/ir položit (*mezi*), vsunout; **-ition** poloha (*mezi*)
interpren/der podniknout; **-se** podnik; **-sor** podnikatel
interpret/ar tlumočit, vykládat; umělecky předvést, interpretovat (*roli*); **-ation** výklad, tlumočení; interpretace; **-e** tlumočnický; herec, recitátor, zpěvák
interpunct/ion rozdělovací znaménko *gram.*; dělení rozd. znaménky; **-er** opatřit rozd. znaménky
interrar zahrabat, zakopat; pohřbít, pochovat
interrog/ar dotazovat se; vyvolat, zkoušet (*žáka*); vyslýchat; **-ation** otázka, dotaz; výslech; **-ator** dotazovatel; **-ativ** tázací *gram.*
interrupt/er přerušit; přetrhnout; **-ion** přerušení
interstellari mezihvězdný
interspacie meziprostor
interstici/e mezera, škvíra; **-al** mezerní *geol.*; vmezeřený (*tkáň, substance*) *med.*
intertener bavit, obveselovat
intervalle mezidobí, přestávka, mezera (*časová*)
interven/ir zakročit, zasáhnout (*do*); **-tion** intervence, zákrok (*i chirurg.*), zásah; přímluva
interver/ter obrátit (*co*); směnit; **-sion** obrat; směna
interview interview [-vjú]; **-ar** interviewar [-vjuar]
intestin/e střevo; **-al** střevní
íntim niterný; důvěrný, intimní; **-itá** důvěrnost, intimnost
intimid/ar zastrašit, nahnat strach; **-ation** zastrašování
intitul/ar opatřit názvem, pojmenovat
íntoler/abil nesnesitelný; **-ant** nesnášenlivý; **-antie** nesnášenlivost
inton/ar intonovat, zanotovat; **-ation** intonace
in tot celkem; vůbec
intoxic/ar otrávit; **-ation** otrava
intra uvnitř
ítractabil nepoddajný, nepovolný
intrallia vnitřnosti, útroby
intranía vnitrozemí
íntransigent nekompromisní, nesmlouvavý
intr/ar vejít, vstoupit; **-ada** vstup
intrepid neohrožený, nebojácný; **-itá** neohroženost
intrig/a intrika, pikle; **-ante** intrikán; **-ar** intrikovat
intrínsic vnitřní (*podstata n. hodnota*); niterný
intro- směr dovnitř (*ve složeninách*)
introduce/er uvést (*do*), zavést (*kde*); **-ion** úvod, uvedení, zavedení; **-iv** úvodní, vstupní
intru/der vniknout, vetřít se; **-sion** vnikání, dotěrnost; **-siv** vnikavý; dotěrný; **-sor** vetřelec
intuit/er (vy)tušit; **-ion** intuice; **-iv** intuitivní
inund/ar zaplavit; **-ation** povodeň, záplava, zátopa
inva/der vpadnout, vniknout; **-sion** vpád, vniknutí, invaze; **-siv** invazní, útočný; **-sor** nájezdník, vetřelec
invalid neplatný; invalidní; **-itá** neplatnost; invalidita
invari/abil neměnný; **-abilitá** neměnnost
invectiv/e urážlivý výrok, nadávka; **-ar** nadávat (*komu*)
invelo(p)/ar zavinout, zabalit; **-e** obal, rouška
invenenar (se) otrávit (se)
inventari/e inventář; inventura; **-ar** provádět inventuru
invent/er vynalézt, vymyslet; **-ion** vynález; výmysl; **-iv** vynalézavý; **-ivitá** vynalézavost; **-or** vynálezce
inversi obrácený, opačný, zpětný (*chod stroje*), invertní
íntersimil nepravděpodobný
inver/ter obrátit (*chod stroje*); převrátit (*slovosled*), **-sion**

obrácení, obrat; převrácení; **-siv** inverzní (*fotomateriál*)
investig/ar zkoumat, vyšetřovat; pátrat; **-ation** výzkum;
 pátrání; **-ativ** výzkumný; **-ator** badatel; vyšetřovatel
invest/ir investovat; uvést v úřad; **-ition** vklad kapitálu;
 investice; **-itura** uvedení v úřad
invi/ar pos(í)lat; **-a, -age** zásilka
invidi/e závist; **-ar** závidět; **-osi** závistivý; **-ábil** závidě-
 níhodný
inviolabil neporušitelný, nedotknutelný
invit/ar zvat, pozvat; **-ation** zvaní, pozvání
invoc/ar dovolávat se (*pomoci*); vzývat; **-ation** vzývání
involu/er zavinout, za(o)balit; **-ette** plenka (*na děti*); **-te**
 závin, závitka *kuch.*; **harengo-involute** zavináč
involuntari nedobrovolný; bezděčný, mimovolný (*pohyb*)
invulnerabil nezranitelný
iod/e jód *chem.*; **-oform** jodoform
ion ion(t) *chem.*; **-isar** ionizovat; **-osfere** ionosféra
iota měkké i, iota; **ni un** ~ ani ň = nic
i(r)radi/ar vyzařovat; sálat; **-ation** vyzařování
Iran Írán; **i-esi** íránský; **i-eso** Íránec
Irak Irák; **i-esi** irácký; **i-eso** Iráčan
iride kosatec *bot.*
i(r)rig/ar zavodňovat, zavlažovat; **-ation** zavodňování,
 zavlažování; **-ator** zavlažovač; **-atori** zavlažovací
iris duha; duhovka *anat.*
i(r)risar vytvářet duhové barvy
i(r)rit/ar (po)dráždit, popudit; **-ation** (po)dráždění, **-ábil**
 vznětlivý, popudlivý
Irland Irsko; **i-esi** irský; **i-eso** Ir
iron/ie ironie; **-ic** ironický
i(r)rupt/er vtrhnout; ~ **se** vloupat se; **-ion** vpád, vtrnutí
islam/(isme) islám; **-ic** islámský; **-isar** islamizovat
Island Island; **i-esi** islandský; **i-eso** Islandčan
isol/ar odloučit; izolovat; **-ation** osamocení, odlou-
 čení, izolovanost; izolace; **-ator** izolátor
isotope izotop *chem.*
Israel Izrael; **i-ian** izraelský (*občan*); **i-iano** Izraelec;
i-ite izraelita (*Žid*); **-ític** izraelský (*náboženství*)
ist(h)me zemská šíje; úžina
it ono
Itali/a Itálie; **i-an** italský; italština; **i-ano** Ital
iter/ar opakovat; **-ation** opakování; **-ativ** opakovací
itinerarie cestovní plán, trasa
ivor slonová kost, slonovina; **-in** ze slonoviny
ixode klíště *zool*

J

ja již, už
jabot žabó *text.*
jac/er ležet; **-ent** ležící
jaguar jaguár
jalon měřičská tyč; **-ar** vytyčovat; **-ament** vytyčení
jalus/i žárlivý; **-ie** žárlivost
jamá (ně)kdy (*vůbec kdy*); **nequí** ~ nikdo nikdy
jambon šunka; uzená vepřová kýta
januar leden
Japan Japonsko; **j-esi** japonský; japonština; **j-eso**
 Japonec
jaqu/e kabát(ek), kazajka, bunda, sako; **-ette** žaket
jardin/(e) zahrada; **-ar** zahradničit; **-age** zahradničení;
-erie zahradnictví (*obor*); **-ero** zahradník

jargon slang, hantýrka, žargon
Java Jáva; **j-neso** Javánek; **j-nesi** javánský
jazz džez
jersé vlněná tkanina, žerzej
Jesú Ježíš; ~ **Cristo** Ježíš Kristus; **infant** ~ Ježíšek
jesuit jezuita; **-ic** jezuitský; **orden de jesuites** j. řád
jett/ar házet, metat, vrhat (*i pohledy*); **-allia** smetiště
joc/a žert, šprým; **-ar** žertovat, šprýmovat; **-aci, -osi** žertovný; **-on** šprýmař
joll/i hezký, pěkný, pohledný; **-iesse, -itá** pohlednost
jongl/ar žonglovat; provozovat kejkle; **-ero** žonglér; kejklíř; **-erie** žonglování; kejkle, kejklířství
jokey žokej *sport.*
jonke džunka *nám.*
jorne den (*opak noci*)
jovedí čtvrtek
jovial bodrý, dobromyslný, žoviální; **-itá** bodrost
joy/a radost; **-ar** radovat se; **-osi** radostný
joystick ovládací páka k počítačovým hrám
júbil jásot; **-ar** jásat; **-ada, -ation** jásání; **-é** jubileum
judé/o žid; **-ic** židovský; **-isme** judaismus
júdic/o soudce; **-al** soudcovský; **-ar** (po-, roz-, u)soudit; **-ament** soud, úsudek; posudek; rozsudek; **-iari** soudní (*řád, řízení*); **-ie** soud (*tribunál*); **-ial** soudní, justiční; **-iosi** soudný, rozvážný
ju/ir těšit se (*čemu, z čeho*), spokojeně užívat; **-ida (de)** užívání (*čeho*); **-ition** požitek, radost
Julí červenec
Julio červen
jun(c)t spolu, dohromady; **-er** spojit; **-ion** spojení; **-ura** spojení, kloub *tech.*
junevre jalovec *bot.*
jungle džungle
junior mladší (*osoba*); synátor *žert.*; **-es** dorostenci *sport.*
jup sukně; **-on** spodnička
jur/ar přísahat; dušovat se; **-ament** přísaha
jur/e právo; **-ist** právník; **-istic** právnícký; **-ídic** právní, právnícký; **-isdiction** soudní pravomoc; **-isprudentie** právnictví, práva; **-ato** porotce; **-ie** porota *práv., um.*
jurnal/(e) noviny, deník; **-ist** novinář; **-ístic** novinářský
just spravedlivý, správný; právě, zrovna; **-esse, -itá** správnost; **-ificar** ospravedlnit; **-ificábil** ospravedlnitelný
justici/e spravedlnost; justice; **-ario** právní úředník
jute juta *bot.*
juvel klenot, šperk, skvost; **-ero** klenotník; **-erie** klenotnictví, klenoty; **-erífa** klenotnictví (*prodejna*)
júven/(o) mládenec, jinoch; **-a** panna, dívka; **-il** mladistvý
juxta- vedle sebe (*ve složeninách*)

K

kálium draslík *chem.*
Kamtchatka Kamčatka
karate karate
Kasakhstan Kazachstán
kepi lehká vojenská čapka
khaki khaki
khan chán *hist.*
khanjar kindžál
khedive khedive (*titul egypt. místokrále*)
kil kýl (*lodi*)
kilo/gramme kilogram; **-metre** kilometr; **-watt** kilowatt
kimono kimono

kiosk kiosk
kirsch (= **cherry-brandy**) višňovka, višňový likér
kivi kivi *zool.*
knut karabáč, bič
kolkhoz kolchoz; **-ian** kolchozn/í, -ický; **-iano** kolchozník
Koréa Korea; **k-an** korejský; korejština; **k-ano** Korejec
Kraków Krakov

L

la ji, jí
labi/e ret, pysk (*i stydký*); **-al** retný *gram.*; **-at** pyskatý *bot.*
labil vratký; **-itá** vratkost
labirinte ***labyrinthe (labirinte)** bludiště, labyrint (*i anat.*)
labor práce; **-ar** pracovat; **-ero, -ator** dělník, pracovník;
 -atoria laboratoř, pracovna; **-iosi** pracný; **-aci, -osi**
 pracovitý
lacay/o lokaj; **-esc** lokajský
lacca lak, fermež; **-ar** lakovat; **-ator** lakýrník
lace tkanice, šněrovadlo; **-ar** šněrovat
lacer/ar roztrhat
lacerte ještěrka
lacón/ic úsečný, stručný; **-isme** úsečnost, stručnost
lácrim/e slza; **-ar** slzet
lact/e mléko; **-ar** dávat mléko; **-ation** doba kojení, laktace;
 -ero mlékař; **-ic** mléčný (*kyselina*); **-iferi** mléčný (*žláza*);
 -in mléčný (*z mléka*); **-ose** laktóza *chem.*; **-osi** mléčnatý;
 -age mléčné jídlo
lacune mezera (*v paměti, v textu; též nedostatek*)
lad/e plech; **-ero** klempíř
lago jezero
lagune laguna
láic laický, neodborný; **-o** laik, neodborník
lall/ar broukat, žvatlat; **-ation** dětské broukání, žvatlání
lama lama *zool.*; láma (*budhistický kněz*); **Dalai Lama**
lam/e želízko; čepel (*nože*); **-elle** (= **lámine**) plátek (*kovu*),
 plíšek, destička; **-ette** (= **lámine rasatori**) čepelka (*holici*)
lament/ar bédovat, naříkat; **-ation** bédování, nářek;
 -ábil politováníhodný, žalostný
lamin/ar válcovat (*kovy*); **-ería** válcovna; **-ator** valcíř
lampe lampa; **lamp-cilindre** ***-cylindre** cylindr (*lampy*)
lampire ***lampyre** světluška (*hmyz*)
lampred mihule *zool.*
land země (*správní celek*)
lan/e vlna (*ovčí*); **-osi** bohatý na vlnu; **-at** vlnatý; **-in** (= **de lane**) vlněný; **lanin file, file de lane** = vlněná příze;
 -atri podobný vlně; **-age** vlněná látka; **-erie** vlnařství
langu/ir malátnět; nýt, mřít touhou; **-id** malátný, mdlý;
 unylý; **-ore** malátnost, ochablost; touha
languste langusta *zool.*
lans/e ***lanci/e** kopí, oštěp; **-ar** házet, vrhat; vrhnout
 (*zboží na trh*); vypustit (*družici, raketu*); **-ator** vrhač *sport.*;
 -ero kopiník *hist.*; **-ette** ručička (*hodinek*); lanceta *med.*
lanuge chmýří; prachové peří
lápíd/e kámen; **-ari** stručný, úsečný; vytesaný do kame-
 ne (*o písmu*); **-osi** kamenitý; **-ar** kamenovat (*koho*)
lapp/e záplata; **-ar** záplatovat; **-allia** lapálie (*maličkost*)
lard/e slanina, špek; **-ar** špikovat; **-ette** škvarek; **-osi**
 špekový (*salám*)
larg široký; **-ore** šířka, šíře; **-itá** širokost
laring/e ***lary...** hrtan; **-ite** zánět hrtanu
larve larva

lasciv necudný, nemravný; **-itá** necudnost; **-on** necuda
lass (*pomocné vybízející sloveso*): **lass nos cantar!** zpívejme!
lassar nechat; ~ **le tranquil n. in pace** nechat ho na pokoji
láter/e strana, bok; **-al** postranní, boční
laterne lucerna, svítidla
latin latinský; latina = **li (lingue) latin**; **-ist** latinista;
-isar polatinštit; **-isme** latinismus
latitúdin/e zeměpisná šířka; **-al** týkající se zeměp. šířky
latrine latrína, záchod (*obyčejný*)
latte lať(ka)
la(t)tug locika *bot.*
Latví/a Lotyšsko; **I-an** lotyšský; **I-ano** Lotyš
laube loubí, besídka
laud/e chvála, pochvala; **-ar** chválit; **-ation** chválení;
-ábil chvályhodný, chvalitebný; **-ativ** pochvalný
laure vavříin; **-at** ověnčený vavříinem; **-ate** laureát
lava láva
lav/ar (u)mýt, prát; **-era** pradlena; **-ería** prádelna; **-ábil**
prací (*látka*); **-age** mytí (*auta, vlasů*); **-uore** umyvadlo;
lava-machine pračka *tech.*
lavende levandule *bot.*
lax nedbalý, lhostejný, vlažný; uvolněný; **-ar** uvolnit,
pustit (*kořist*); **-ation** tělesné ochabnutí *med.*; **-ativ**
projímavý *med.*; **-ative** projímadlo; **re-ar** uvolnit se
le jej, jemu
lecc/ar lízat, olizovat; **-on** mlsoun
lecion lekce, úkol; (vyučovací) hodina
lect/ion přednáška; **-or** lektor
le/der poškodit, poranit; **-sion** poškození, poranění, léze
le/er číst; **-ibil** čitelný; **-tion** čtení (*činnost*); **-tor** čtenář;
-tura čtení (*věc ke čtení*)
leg/ar odkázat (*komu co*); vyslat; **-ate** odkaz, dědictví;
legát (*papežský vyslanec*); **-ation** poselstvo; vyslanectví;
-ator pořizovatel závěti; testátor; **-atario** odkazovník,
který dostává odkaz, legatář
leg/e zákon; **-al** zákonný; **-alisar** uzákonit; **-alisation**
uzákonění; **-alita** zákonnost, zákonný stav
legende legenda; vysvětlivka (*k obrázku, plánu*)
legion legie; **-ario** legionář
legislat/er dávat zákony; **-ion** zákonodárství, legislativa;
-iv zákonodárný; **-ura** zákonodárný sbor, legislatura
legítim oprávněný, zákonný; manželský (*dítě*); **-ar** oprávnit;
prohlásit za zákonné (legitimní), **-ation** oprávnění; **-itá**
oprávněnost, zákonnost
legum/e(s) zelenina; **-ine** luštěnina; **-inosi** luštěninový
lemur lemur *zool.*
len/i mírný; **-ir** mírnit (*bolest*); **-itá** mírnost; **-itiv** mírnivý
lent pomalý, zdlouhavý; **-ore** pomalost, zdlouhavost
lentige piha
lentille čočka (*luštěnina*)
leon lev; **-a** lví; **-in** lví; **-ello** lvíče
leonto/don pampeliška; **-podio** protěž *bot.*
lépor zajíc; **-in** zaječí
lepr/a malomocenství, lepra *med.*; **-osi** malomocný, lep-
rorní; **-oso** malomocný (*člověk*); **-osoria** leproserie
les je, jim
lett/e lože, lůžko, postel; **-iere** lehátkové nosítka *hist.*
lettr/e dopis; **-ero** listonoš
leutenant poručík
lev/ar zvedat; ~ **se** zvedat se; vycházet (*slunce, měsíc*);
-antar (**se**) zvednout (*se*), vstát; **-ere, -ette** páka;

-uore zvedák; **e-ar** zvýšit, vyzdvihnout; pěstovat, vychovávat; **sub-ar (se)** (po)zdvihnout (se)

leven droždí

lev/i lehký; **-itá** lehkost

levogirat *levogyrat levotočivý *fyz., chem.*

lévuľ levý; **-on** levák

léxic/o lexikon, slovník (*zvl. naučný*); slovní zásoba; **-al** slovníkový; slovní (*týkající se slovního významu*); **-ograf** ***-ograph** lexikograf; **-ografie *-ographie** lexikografie

li určitý člen *gram.*

Líban/o Libanon; **I-esi** libanonský; **I-eso** Libanonec

libéllul šídlo, vážka (*hmyz*)

líber volný, svobodný; **-al** svobodomyslný; **-alisme** liberalismus; **-ar** (de) osvobodit (*od čeho*); **-ation** osvobození; **-ator** osvoboditel; **-tá** svoboda

libertin prostopášný; **-o** prostopášník; **-ar** vést prostopášný život; **-age** prostopášnost

libration librace *astr.*

libr/e kniha; **-ero** knihkupec; **-ería** knihkupectví

liccar téci (*o nádobě*)

licé/o *ly... gymnázium; **-an** gymnazijní; **-ano** gymnazista

lic/er být dovoleno, smět; **-entie** dovolení; povolení; bezuzdnost, nevázanost; **-entiar** rozloučit se (*s kým*), propustit (*z vojny, z práce*); **-entiosi** bezuzdný, nevázaný

lichen lišejník; lišej *med.*

lift výtah, zdviž; **ski-lift** (lyžařský) vlek

lig/a svaz; **-ar** (s-, při)vázat, navázat (*přátelství*); **-ament** vazivo, šlacha *med.*; **-atura** vázání (*not*); podvázání *med.*

lign/e dřevo; **-atri** dřevitý; **-in** dřevěný; **-osi** dřevnatý

lila šeřík, bez *bot.*

lilie lilie

limace hlemýžď, šnek, slimák, plž

lim/e pilník; **-ar** pilovat; **-allia** piliny (*kovové*)

limfa *lympha (lymfa) míza, lymfa *anat.*; **-tic** mízní, lymfatický

límit/e mez, hranice; **-ar** omezit; ~ **con** hraničit s; **-ation** omezení; **-ativ** omezující; **de-ar** ohraničit, vymežit

limon citrón

limpid čirý; **-itá** čirost

lin len; **-atri** jako len; **-age** lněné zboží; **-in** lněný

linch/ar lynčovat; **-ation** lynčování

line/a čára, linka; řádka; linie; **-ar** linkovat; **-ale** pravítko; **-ament** rys (*obličej*); **-atura** linkování, notová osnova; **-ari** lineární, přímočarý; **a-ar** seřadit (*do řady*)

lingot ingot, odlitek kovu (*ve tvaru kužele n. jehlanu*), blok

lingu/e jazyk, řeč; **-al** jazykový; **-ach** hatmatilka; **-age** řeč, mluva (*očí, dětí, zvířat, čísel*); **-arda** klepna; **-ist** jazykovědec; **-ístic** jazykov(ědný); **-ística** jazykověda

linse čočka (*optická*)

linx *lynx rys *zool.*

liqu/er být tekutý; **-id** tekutý; likvidní; **-idar** likvidovat; **-idation** likvidace; **-ificar** zkapalnit; **-or** likér

lire *lyre lira (*mince*); lyra *hud.*

líric *lyric lyrický; **-a** lyrika

Lisboa Lisabon

liste listina, seznam, soupis

litanie litanie *círk.*

litigi/e (soudní) pře, spor; **-ar** soudit se; **-osi** sudičský

litograf/ie *lithograph... litografie; **-ar** litografovat

li(t)tor/e pobřeží, nábřeží, břeh; **-al** pobřežní; **-ale** pobřeží

litre litr

litt malý; **-itá, -esse** malost

litter/e písmeno; **-al** doslovný; **-ari** literární; spisovný;
-ator literát; **-atura** literatura
lit(h)uan litevský, litevština; **L-ia** Litva; **I-o** Litevec
liturg/ie liturgie *církv.*; **-ic** liturgický
liver/ar dod(áv)at (*zboží*); **-ation** dodání; **-ator** dodavatel
livid zsinalý; **-itá** zsinalost
livre libra (*angl. měna*)
livré livrej
lixiv/e louh; **-ar** louhovat; **-age** louhování
lob/e lalok *anat.*; **-at** laločnatý; **-ul** lalůček; **-ulari** lalůčkový
loc místo; **-al** místní; **-ale** místnost; **-alitá** lokalita; **-alisar**
určit místo; **-ar** umístit; (pro)najmout; **-atario** nájemník
lock-out výluka (*z práce*)
locuste kobylka, koník (*hmyz*)
locution úsloví, rčení
logí byt, ubytování; **-ar** bydlet; **-ero** ubytovatel
lógic logický; **-a** logika
long dlouhý; **-ore, -itá** délka
longánim shovívavý; **-itá** shovívavost
longitúdin/e zeměpisná délka; **-al** týkající se zeměp. délky
lontan daleký, vzdálený; **-ie** dálka, dálava
loqu/ací hovorný, povídavý; **-acitá** hovornost
lor jejich
lorni/ette kukátko (*divadelní*); **-ar** dívat se kukátkem
lot los; **-ar** losovat; **-erie** loterie
lota mník *zool.*
loyal věrný, oddaný, loajální; **-itá** loajalita
lu (*člen pro abstrakta*): ~ **bell** to krásné = krásno
lu/ar (pro)najmout (si); **-age, -ation** nájem (*užívání*); **-ator**
nájemce; **for-ar** pronajmout (*komu*); **lu-precie** nájemné
lúbr/ic kluzký; **-icitá** kluzkost; **-ificar** mazat (*olejem*)
luca otvor (pro světlo), průvlak (*na lodi*), vikýř
luc/e světlo; **-er** svítit; **-id** jasný; **-iditá** jasnost, přehled-
nost; **-idar** osvětlit; **-ent** zářný, zářící, jasný
lucerne vojtěška *bot.*
lucio štika
lucr/e zisk, výdělek; **-ar** získat, vydělat; **-ativ** výnosný
luct/e zápas, boj; **-ar** zápasit; **-ero** zápasník
luctu smutek (*po kom*); **-osi** plný smutku
lu/der hrát (si); **-de** hra; **-dette** hračka; **-sor** hráč
lue/s lues, příjice, syfilis; **-tic** luetický; **-tico** luetik
lugubri žalostný, truchlivý (*pohled*)
lull/ar (u)koléb(áv)at; **-icant** ukolébavka; **-uore** kolébka
lúmin/e světlo; **-osi** světelný, svítící, jasný; **-ar** svítit
lun/e luna, měsíc; **-ari** lunární, měsíční; **-iform** měsícovitý
lunátic (*též: somnambul*) náměsíčný; **-o** náměsíčník (*i hanl.*)
lunedí pondělí
lupanare bordel, nevěstinec
lupe lupa
lupine vlčí bob *bot.*
lup/o vlk *zool.*; **-a** vlčice; **-iere** vlčí doupě
lúpul chmel
lupus lupus *med.*
lu(r)r/e vnaidlo, (ná)vnada; **-ar** vnařit (*návnadou*)
Lusati/a Lužice; **I-an** lužický; **I-ano** Lužičan
luscinia slavík
lusor v. **luder**
lustr/e lesk, třpyt; lustr; **-ar** dodat třpytu (*čemu*), krášlit
loute loutna
lutre vydra
luvear lavírovat *nám.*

lux/ar vykloubit, vymknout; **-ation** vykloubení, vymknutí
luxu luxus, přepych; **-osi** luxusní, přepychový
luxuri/e rozkoš, rozmařilost; **-osi** bujný, rozmařilý; **-ar**
žít v přepychu, rozkoši, rozmařilosti

M

ma ale, avšak
maccaroni makaróny
macer/ar máčet (*konopí, len, byliny*); **-ation** macerace
mach/ar žvýkat; **-uore** čelist
machin/e stroj; **-al** strojový; mechanický (*mimovolný*);
-erie stroje, strojní zařízení; **-ist** strojník
macrel makrela
mácul skvrna; **-ar** poskvřnit, potřísnit; **-osi** skvrnitý;
-atura makulatura; **ín-at** neposkvřněný
madonna madona
madrepore větevník, madrepora (*korálový polyp*) zool.
madrigal madrigal *hud., lit.*
magasin/e sklad zboží; **in-ar** uskladnit; **-ero** skladník
magazine ilustrovaný časopis, magazín
magistrale magistrála
magistrate magistrát (*městský úřad*)
magistro magistr (*titul*)
magnánim velkodušný; **-itá** velkodušnost
magnésium hořčík *chem.*
magnet/e magnet; **-ic** magnetický; **-isar** magnetizovat;
-isme magnetismus
magnífic nádherný, velkolepý; **-entie** velkolepost
magnolia magnolie
mag/o mág, kouzelník; **-ie** magie, kouzelnictví, kouzlení;
-ic magický, kouzelný, čarovný; **-ico** kouzelník
magr/i hubený; **-itá, -ore** hubenost
mahagon mahagon
mahometan mohamedánský
máis kukuřice
majestá veličenstvo (*titul*); **su** ~ jeho (její) veličenstvo;
majest/ie vznešenost, majestátnost; **-ic, -osi** vznešený,
majestátní
majólica majolika
major/i plnoletý (= **plen-etosi**); větší; *dur hud.*; **-itá** plnole-
tost; **-ité** většina; **-atu** majorát; **-itari** majoritní, většinový
majúscul velké písmeno
mal zlý, špatný; **-e** zlo; **-itá** špatnost; **-ard** darebák
malad nemocný; **-ie** nemoc; **-iv** neduživý, chorobný
malar/ie malárie *med.*; **-ic** malarický
malaventura nehoda, neštěstí
maled/ir zlořečit, proklínat; **-it** zatracený, zlořečený,
zpropadený, prokletý; **-ition** zlořečení, proklínání
malefator darebák, ničema, zločinec, zlosyn
maléfic zlý, škodlivý, působící zle; **-ie** zlo, zlý čin
malessere neduh, nemoc
malevolent zlovolný, zlomyslný; **-ie** zlovůle, zlomyslnost
malfid/ent nedůvěřivý; **-entie** nedůvěřivost
malformation deformace, zrůdnost
malfortun neštěstí, nešťastný osud
malgré přes (*navzdory*)
malherbe plevel
malhumorat špatně naložený
malici/e zlomyslnost; **-iosi** zlomyslný, škodolibý
malign/i škodlivý; zhoubný, maligní *med.*; **-itá** zhoubnost
malin zlomyslný; škodlivý; **-itá** zlomyslnost; škodlivost

malle/ar kout, táhnout; **-ábil** kujný, tažný, poddajný
mallie oko (*při pletení, na punčoše*)
malodor/e zápach; **-ar** zapáchat; **-ant** páchnoucí
malsan nezdravý
malt slad
Malt/a Malta; **m-esi** maltský; maltézský *hist.*; **m-eso**
Maltan, Maltézan
maltract/ar týrat, zle nakládat; **-ation** špatné zacházení
malvolent zlovolný; **-ie** zlovůle
mamá máma, maminka
mamm/e prs; **-ar** krmit (*z prsu*); **-antar** nakrmit (*z prsu*);
-elle prsní bradavka; **-ifere** savec
manc/a nedostatek; **-ar** chybět, scházet, nedostávat se
manch/e rukáv; **-ette** manžeta
mand/ar objednat, přikázat; pověřit; **-ate** mandát, zmoc-
nění, příkaz; **-atario** zmocněnec; **-ante** zmocnitel
mandarin/e mandarínka (*plod*); **-iero** mandarínka (*strom*)
mandarino mandarín
Mandjuri/a Mandžusko; **-an** mandžuský
mandoline mandolína
mandragore mandragora
mándul mandle *bot.*; **-iero** mandloň, mandlovník
manege jízdárna (*krytá*), manéž
maner zůstat, setrvat
mangl/e mandl; **-ar** mandlovat
mani mnohý, leckterý; **-cos** leccos
maniac šílenec, zuřivec, maniak; **-al** maniakální
manicur/e manikúra; **-ist** manikér
maniere způsob
manifest/ar projevit, dát najevo; manifestovat, demon-
strovat; **-ation** projev(ování), manifestace, demonstrace
manipul/ar zacházet s čím, manipulovat
manivelle klika stroje; **axe de ~** zalomený hřídel
manj/ar jíst; **-age** jídlo; **-allia** žrádlo *hanl.*; **-atoria** jídelna;
-ábil jedlý; **-uore** jesle, krmelec; koryto, žlab (*ve chlévě*)
mann muž; **-ic, -esc** mužský
manna mana
manovr/e manévr; **-ar** manévrovat; **-ada** manévrování
mans/ar (z)krotit; **-i** krotký, mírný
mansarde mansarda
manto plášť (*kabát*)
manten/er udržovat; **-tion** údržba; **-tor** údržbář
manu ruka; **-al** ruční; **-ale** příručka; **-ade** hrst; **-ar** ovlá-
dat (*stroj*); **-ábil** ovladatelný (*stroj*); **-ette** držadlo (*páky*)
manufactur/a továrna, výrobná; **-ero** výrobce
marc/a značka; známka; **-ar** (o)značit; zaznamenat (*gól*)
march/a pochod; chod (*stroje*); **-ar** pochodovat, kráčet;
běžet (*motor*); **-ette** chůda
marcipane marcipán
marc/ir (u-, z)vadnout, uschnout; **-id** (u-, z)vadlý
mardí úterý
mar/e moře; **-ea, -eada** příliv a odliv, slapy
margarine margarín
margarita kopretina
márgin/e okraj, lem; **-al** okrajový; **-alie** poznámka na
okraji textu; **-ar** nechat *n.* tvořit okraj, lemovat, obrou-
bit; opatřit poznámkami na okraji
maria-balne vodní lázeň *kuch.*
marin/ar nakládat (*maso, ryby*); **-ade, -age** marináda *kuch.*
marin mořský; **-e** námořnictvo; **-ero** námořník
marionette loutka, marioneta *div.*

marit/o manžel; **-a** manželka; **-al** manželský; **-ar** oddat, (o)ženit, provdat; **-age** sňatek, svatba, manželství
marítim přímořský (*město, pobřeží*)
mark marka (*měna*)
marmelade marmeláda
marmite hrnec na vaření (*s poklicí*)
marmor mramor
marmotte svišť
Marocc/o Maroko; **m-an** marocký; **m-ano** Marokánec
marod/ar pleníť (*při lupičských nájezdech*); **-ero** pleníťel
ma(r)ron (jedlý) kaštan (*plod*); **-iero** (jedlý) kaštan (*strom*)
marotte koníček, záliba
Mars Mars; **m-ane** Marťan
marTE březen
martell kladivo; **-ar** bušit kladivem, kovat
martial vojenský, válečný; stanný (*soud, právo*)
martir/o ***martyr...** mučedník; **-ie** muka, útrapy; **-isar** umučit
martre kuna *zool.*
marvel div, zázrak; **-osi** podivuhodný, zázračný
masc/a maska, škraboška; **-ar** maskovat, zakrý(va)t
máscul samec; **-in** mužský; samčí; **e-ar** vykastrovat
massacr/e krveprolití, řež, masakr; **-ar** povraždit
mass/ar masírovat; **-age** masáž; **-ero** masér
masse hmota; masa, spousta, množství
massiv masívní; **-e** masív; **-itá** masívnost
mast stožár, stěžeň
máctic tmel; **-ar** tmelit; žvýkat
mastr/e, -o mistr; **-essa** mistrová; **-ie** mistrnost; **-isar** ovládat (*odborně*)
masturb/ar onanovat; **-ation** onanie
matemátic ***math...** matematický; **-a** matematika
materie hmota, látka
material hmotný, materiální; **-e** materiál; **-ist** materialista; **-isme** materialismus; **-isar** materializovat
matern/al mateřský (*péče*); z matčiny strany (*příbuzný*); **-itá** mateřství; **congedie de** ~ mateřská dovolená
matin/e ráno, jítro; **-al** ranní, jitřní; **-ear** rozednívat se
matrasse žíněnka, matrace
matr/e matka; **-in** mateřský (*jazyk*); **-ina** (= **bapt-matre**) kmotra; **-astra** (zlá) macecha
matricid/e matkovrah; **-ie** matkovraždy
matrici/e matrice, forma; **-ar** odlévat *n.* lisovat (*výrobek*)
matricul členská kniha; matrika (*ve škole*); **in-ar** zapsat (*za člena*); **ex-ar** zrušit členství
matrimoni/e manželství; **-al** manželský
matrina kmotra
matte rohož
matur dospělý, zralý; **-itá** dospělost, zralost
matutines ranní mše *cír.*
max(im) nej-; ~ **bon** (= **bonissim**) nejlepší
maximal největší, nejvyšší, krajní
máxime životní zásada, pravidlo
máximum nejvyšší míra *n.* množství
may květen
me mne, mě, mi; **yo lava** ~ myji se
meandre zákrut (*řeky*)
mec(h)ánic mechanický; **-a** mechanika; **-o** mechanik
mecen mecenáš, příznivec, ochránce
meche knot, doutnák
med prostřednictvím, skrze

medall/ie medaile; **-ion** medailón(ek)
médic lékařský; **-o** lékař, medik; **-al** lékařský; **-ar** léčit;
-ine medicína, lékařství; **-inal** lékařský, hojivý; **-inar**
podávat lék; **-ament** lék; **-astro** mastičkář, šarlatán
medi/e prostředek; **-al** (pro)střední; průměrný; **-ation**
prostřednictví; **-ator** prostředník; **in-at** okamžitý, bez-
prostřední; **inter-e** mezihra
medievi/e středověk; **-al** středověký
mediocr/i prostřední, průměrný, nevalný; **-itá** průměrnost
medit/ar přemýšlet, uvažovat, hloubat (*o čem*); rozjímat;
-ation přemýšlení; rozjímání; **-ativ** přemýšlivý; rozjímavý
mediterrane/an středozevní; **M-o** Středozeví, Středozevní moře
médium médium (*spiritistické*)
medulle morek, dřev
meduse medúza
megea zlá žena, fúrie
melasse cukerný sirup, melasa (*krmivo*)
melc/ar dojít; **-ator** dojič
melé srážka, rvačka, bitka
melior (= **plu bon**) lepší; **a-ar** zlepšit; **a-ation** zlepšení
melod/ie melodie; **-ic, -iosi** melodický
melolont(h)e chroust
melone meloun
mem i, ba i, dokonce i
membrane membrána *biol., tech*; blána, plena, mázdra *med.*
membr/e člen; úd; **-itá** členství; **-ité** členstvo; **dis-ar**
rozčlánkovat, rozčlenit
memor/ar pamatovat (si); **-ábil** památný, pamětihodný;
-antie vzpomínka; **-ativ** památný; **-ation** pamatování;
-isar učit se zpaměti; **-ie** paměť; památka; vzpomínka;
-iale památník; **a-ar** připomenout (*komu co*); **re-ar**
vzpomínat; **co-ar** vzpomenout (*výročí*), připomínat si
menaci/e hrozba; **-ar** hrozit
menage domácnost; **-ro** hospodář; **-ra** hospodyně; **-ar**
vést domácnost; **-ament** vedení domácnosti
menagerie zvěřinec
méndic/o žebrák; **-ar** žebrat; **-ation** žebrání; **-ant** žebravý
menestrel potulný pěvec *n. herec*
mening/e mozková blána; **-ite** zánět mozkových blan
menstru/ar mít menstruaci; **-ation** menstruace, měsíčky
mensu měsíc (*kalendářní*); **-al** měsíční; **-ale** měsíčník;
-alita měsíční splátka
ment/e mysl, duch; **-al** duševní; **-alita** mentalita
mention zmínka; **-ar** zmínit se
ment/ir lhát; **-ie** lež; **-itor, -iard** lhář; **-erie** prolhanost;
-iaci, -iosi lživý, prolhaný
menton brada
menú menu, jídelní lístek
menuett(e) menuet
mercat/e trh; **-or** trhovec; **-oría** tržnice
merc/e zboží; **-ero** obchodník; **-erie** obchod (*činnost*);
-eria obchod (*místnost*); **-ar** obchodovat; **-ator** obchodník
mercenari žoldnéřský; **-o** žoldněř
mercurdí středa
mercurie rtuť *chem.*
meridi/e poledne *astr.*, jih; **-an** polední; **-ane** poledník
meridional jižní, jihozemský
merit/e zásluha; **-er** zasloužit si; **-ori, -osi** záslužný
merle kos
mers/er nořit, máčet; **e-er** vynořit se, vyčnívat (*z vody*);

in-er vnořit, namáčet, potopit; **sub-er** ponořit, potopit
mersí dík; **-ar** (po)děkovat; **-osi** vděčný; **-ositá** vděk
méspil mišpule
mesquin nuzný, skromný
messe mše; **dir** *n.* **celebrar li** ~ sloužit mši
mestier/e řemeslo; **-al** řemeslný
mestisse míšenec, mestic
mesur/a měření, míra; opatření; takt *hud.*; **batter li** ~
udávat takt; **prender li -as** učinit opatření; **-ar** měřit
metáfor *...**phor** metafora; **-ic** metaforický
metall/e kov; **-ic** kovový (*barva, lesk*); **-in** kovový (*z kovu*);
-isar povelci kovem; **-urgie** metalurgie
metamorfose ***metamorphose** metamorfóza
meteor/(ite) meteor(it); **-ic** meteorický
meteorologie meteorologie; **-ic** meteorologický
metil/e ***methyl...** (**metyl...**) metyl *chem.*; **-ene** metylén *chem.*
met(h)od/e metoda, způsob; **-ic** metodický; **-ist** metodista *círk.*;
-isme metodismus *círk.*; **-ologie** metodologie, metodika
metr/e metr; **-ic** metrický
metter klást, položit, postavit, dát (*co kam*); vložit; obléci
(*šaty*); about (*boty*)
meute smečka
mi můj, moje
miaular mňoukat
mica slída
micado mikádo
micr/i drobný, malý; **-itá** drobnost (*čeho*)
microbio mikrob; **-logo** mikrobiolog; **-logie** mikrobiologie
micro/cosmo mikrokosmos; **-film** mikrofilm; **-fon** ***-phon**
mikrofon; **-metre** mikrometr; **-organisme** mikroorganis-
mus; **-scop** mikroskop; **-scópic** mikroskopický
midí poledne; **in plen** ~ v pravé poledne
miel med; **-at** medový (*s medem*); **-osi** medový (*i hlas*)
migr/ar putovat, stěhovat se; **-ation** stěhování (*obyvatel-*
stva); pravidelné stěhování ptáků aj. živočichů *zool.*
migren migréna
mild jemný; mírný
milici/e milice; ~ **territorial** domobrana; **-an** milicionář-
ský; **-ano** milicionář
mi(l)li/e míle; **petre mi(l)liari** milník (*i přen.*)
milit/ant bojov(n)ý, bojující; válečný; **-ante** bojovnk *polit.*;
-are vojsko; **-ari** vojenský (*soud*); válečný (*soud, umění*);
-arisation militarizace; **-arisme** militarismus; **-arist**
militarista
mill tisíc; **-ene** tisícovka; **-ennie** tisíciletí; **-enari** tisíciletý;
-enarie tisící výročí; **-ésim** tisící; tisícina
millete proso, jáhly
milli/arde miliarda; **-gramme** miligram; **-metre** milimetr
million milión; **-ario** milionář
milve luňák *zool.*
mim/e posunek; **-ar** napodobit (*posuňky*); **-ic** mimický;
-ica mimika; **-ico** mimik; **-o** mim
mimose mimóza *bot.*
min/e důl; mina; **-ero** havíř, horník; **-iera** důl
mineral minerální; **aqua** ~ minerálka; **-e** minerál, nerost
minibus mikrobus
mínim nejméně; ~ **bon** nejhorší
minimal nejmenší, nejnižší, krajně malý, minimální
minimum nejmenší míra *n.* množství, minimum
minion oblíbenec, miláček; **-a** oblíbenkyně
ministeri/e ministerstvo; **-al** ministerský

ministr/ante ministrant *cír.*; **-ar** (= **servir li messe**) ministr
 nistrovat; **-ation** přísluhování, služba; ministrování
 (*zastávání duchovní služby*); **-e** ministr

minocte půlnoc

minor/i menší; moll *hud.*; **-itá** menšina (*parlamentní*); **-ité**
 menšina (*lidí*)

mint(h)e máta peprná *bot.*

minu méně; ~ **bon** horší; **-er** (u)menšit; **-ende** menšenec

minuci/e maličkost; drobnůstka; **-osi** velmi podrobný,
 zevrubný; puntičkářsky přesný

mínus méně, bez, minus *mat.*

minúscul malé písmeno

minute minuta

miop ***my...** krátkozraký; **-ie** krátkozrakost

miosótis ***my...** pomněnka

mirabelle mirabelka (*plod*)

mirácul zázrak; **-osi** zázračný

mirage fata morgána, přelud

mir/e muška (*u pušky*); **-a** údiv; **-ar** divit se; mířit

miriade ***my...** myriáda

mirra ***myrrha** myrha *bot.*

mirte ***my...** myrta *bot.*

mirtille ***my...** borůvka; ~ **rubi** brusinka

misant(h)rop škarohlíd, misantrop; **-ie** misantropie

miser/e bída, nouze; **-ábil**, **-i** bídny, nuzný; **-ar** trpět bídu

misericordi/e milosrdenství; **-osi** milosrdný

miss/er pos(í)lat; **-ion** posláni; misie; delegace, mise;
-ionario misionář; **-age** poselství, zpráva, vzkaz; zásilka;
-agero posel

misteri/e ***my...** záhada; **-osi** záhadný

místic ***my...** mystický; **-o** mystik; **-isme** mysticismus

mistific/ar ***my...** oklamat, mystifikovat; **-ation** mystifikace

mit/e ***myth...** (**myt...**) báje, mýtus; **-ic** bájný, mytický;
-ologie bájesloví, mytologie

mitig/ar (z)mírnit; **-ation** (z)mírnění

mixt/er míchat, mísit, směšovat; **-ion**, **-ura** směs(ice)

móbil pohyblivý, mobilní; **-itá** pohyblivost, mobilita

mobl/e nábytek (*kus*); **-ar** vybavit nábytkem; **-ament**
 nábytek; **-ero** truhlář (*výrobce nábytku*)

moc/a posměšek; **-ar** posmívat se; **-ada**, **-age** posmívání

mocca moka (*druh kávy*)

mod/a móda; **-ista** modistka

mod/e způsob; **-al** způsobový; modální *gram.*; **-alita** způsob,
 metoda; modalita

modell/ar modelovat; **-age** modelování; **-e** model, vzor

moder/ar mírnit, omezovat; **-ation** (z)mírnění; **-ativ** mírnící

modest skromný; **-ie**, **-itá** skromnost

módic levný, mírný (*cena*)

modific/ar pozměnit, upravit; **-ation** pozměnění, úprava

módul modul; **-ar** modulovat; **-ation** modulace

módus modus

moha(m)medane mohamedán

mo/er přimět, pohnout (*koho k čemu*); **-tion** pohyb; **-tiv**
 hybný, hnací; **-tive** pohnutka, důvod; motiv; **-tor** motor

mo(f)f/a plíseň; **-ar** plesnivět; **-osi** plesnivý

mol žernov, mlýnský kámen; **-ar** semlít, rozemlít; rozměl-
 nit (*zuby*); **-ari** třenový; **-are** stolička (*zub*)

Moldavi/a Moldávie, -avsko; **m-an** moldavský

moldavite vltavín *geol.*

molécul molekula; **-arí** molekulární

molest/ar obtěžovat; **-ation**, **-ie** obtěžování

molin/e mlýn; **-ar** mlít (*obil*); **-ero** mlynář; **-erie** mlynářství; **-eria** mlýnice; **-age** melivo
moll měkký; **-itá, -esse** měkkost; **-ar** měkčit
molo molo, přístavní hráz
moment okamžik, chvílka, moment; **-e** moment *fyz.*: ~ **de inertie** moment setrvačnosti; **-an** okamžitý; přechodný, chvilkový
mónac(h)/(o) mnich; **-a** jeptiška; **-al** mnišský; **-atu** mnišství (*situace*); **-isme** mnišství (*systém*); **-iera** klášter
Mónaco Monako; **monegasc** monacký
monarch samovládce, monarcha; **-ic** monarchický; **-ie** monarchie; **-ist** monarchista; **-isme** monarchismus
monastere klášter
mon/é peníze; **-ete** peníz, mince; **-etar** razit mince; **-etari** mincovní, peněžní; měnový
Mongoli/a Mongolsko; **m-an** mongolský, mongolština
mon/ir napomenout, upomenout; **-ition** napomenutí, upomínka; **-itor** monitor *voj. (i počítačový)*; **-itiv, -itori** napomínací, káravý, karatelský; upomínací (*dopis*)
mono- (*ve složeninách značí jedno-*)
monócul monokl
monolog monolog
monopol monopol; **-isar** monopolizovat; **-ist** monopolista
monosillabic *monosy... jednoslabičný
monstr/ar ukázat; **de-ar** předvést; **de-ation** předvedení, ukázka; **-u** obluda, nestvůra; **-uosi** obludný, nestvůrný; ohromný; **-uositá** obrovitost, ohromnost; nestvůrnost
mont/e hora, kopec; **-ar** stoupat (*na horu, do kopce, po schodech*); **-an** horský; **-ania** horstvo (*pohoří*); **-aniosi, -osi** hornatý; **-ette** pahorek
montante svislá hrana (veřejí), sloupek *tech.*
mont/er montovat, sestavit (*přístroj*); **-ero** montér; **-age, -ura** montáž, sestavení (*přístroje*)
monument památka (*historická, umělecká*), památník; pomník; ~ **sepulteri** náhrobek; **-al** velkolepý
mopp/e mop (*utěrka na holi*); **-ar** utírat mopem
mops mopslík
mor/a odklad, průtah, (po)zdržení; **-ar** odložit, (po)zdržet; **-tori** moratorní; **-torie** moratorium
morasse bažina, močál
Moravi/a Morava; **m-an** moravský; **m-ano** Moravan
morb/e nemoc, choroba; **-id** nemocný, chorobný
morber/e moruše (*plod*); **-iero** moruše (*strom*)
morbille spalničky
mor/der kousnout, uštknout; **-daci** kousavý (*pes*); **-dent** jízlivý, kousavý; **-sion, -sura** kousnutí, uštknutí
mor/e(s) mrav(y); **-ale** morálka; **-isar** moralisovat; **-itá** mravnost, mravní cit; **-ist** mravokárce, moralista
morfin/e *morph... morfium, morfin; **-ist** morfinista; **-isme** morfinismus
mor/ir zemřít; **-ient** umírající
morni ponurý, (po)chmurný, zasmušilý
morosi mrzutý (*člověk*), nevrlý; **-itá** mrzutost, nevrlost
morse udidlo
morsura v. **morder**
mort mrtvý; **li Mare M-** Mrtvé moře; **-e** smrt; **-o** nežítík, umrlec; **-al** smrtelný; **-ale** smrtelník; **-alita** smrtelnost, úmrtnost; **-ar** usmrtit, zabít; **-ation** usmrcení, zabítí; **-ativ** usmrcující; **-ator, -ard** zabiják, vrah
mortese dlab (*otvor pro čep*)
mortific/ar umrtvovat (*vášně*); trýznit (*tělo*) *náb.*; **-ation**

umrtvování; trýznění
mortre malta
morúe treska (*obecná*)
mosáica mozaika
mosc/a moucha; **-allia** mušinec
Moscva Moskva
moské mešita
mosquito komár, tiplice
most mladé (nedokvašené) víno, mošt
mostard/e hořčice *kuch.*; **-iere** nádobka na hořčici
motor motor; **-i** hybný, hnací; motorový; **-cicle** *-**cycle**
 motocykl; **-cyclist** *-**cyclist** motocyklista; **-isar** moto-
 rizovat; **-isation** motorizace; **-ist** motorista; **-isme** mo-
 torismus
motto heslo, průpověď, motto
mov/er hýbat, hnout, pohánět; **-ida, -entie** pohyb;
-ement pohyb; hnutí; ruch, provoz
movette racek
muc hlen; **-osi** hlenovitý; **-ositá** hlenovitost
mudd/e bahno, kal; **-osi** bahnitý
muff rukávník
mu/ir bučet; **-ida** bučení
mul mezek, mula
mulatte mulat
mult mnoho; **-itá** mnohost; **-ité** množství (*čeho*); **-íplic**
 mnohonásobný; **-iplication** násobení, množení; **-iplicar**
 násobit; **-iform** mnohotvárný
multa peněžité trest, pokuta
mund/e svět; **-al** světový; **-an** světský; **-ano** světák
municip/ie obec (*městská*); **-al** městský, obecní; **dom** ~
 radnice; **-alité** městská vrchnost
munificent šlechetný, velkodušný; štědrý
mun/ir vybavit, zásobit (*čím*); **-ition** střelivo; **-itionar**
 opatřit střelivem
mur zeď, stěna; **-age** zdivo; **-al** nástěnný; **-ero, -ator**
 zedník; **-ar** zdít; **in-ar** zazdít
murmur/ar bublat (*potůček*); šumět (*dav*); bručet, mumlat;
 brblat, reptat; **-ada** bubláni; šumění; mumláni; reptání
mus myš; **-iere** myší díra
musa múza
muscat/e muškát (*plod*); **-in** muškátový
musco pižmo
múscul sval; **-ari** svalový; **-osi** svalnatý
mus(e)l čenich, čumák; rypák; tlama, huba; **-iere** náhubek
muséo muzeum
músic/a hudba; **-al** hudební; **-ante** hudebník
musquet/e mušketa *hist.*; **-ero** mušketyr
mustach/e knír; **-ut** kníratý
mustele (= **putorette**) kolčava, lasi/ce, -čka
musulmane muslim
mustr/e vzor; vzorek; **-árium** vzorkovnice
mut němý; **-o** němý člověk, nemluva; **-itá** němota
mut/ar měnit (*těž hlas*); **-ation** změna, mutace; **-ábil** pro-
 měnlivý, schopný proměny; **-abilitá** proměnlivost
mutil/ar zmrzačit, zkomolit; **-ation** zmrzačení, zkomolení
mutual vzájemný; **-itá, -isme** vzájemnost

N

nabob nabob (*nadutý boháč*)
nacr/e perleť; **-ar** vykládat perleť; **-i** perleťový
nafta ***naphtha** nafta; **-line** naftalín

naiv naivní; **-itá** naivita
nam neboť
nan/o trpaslík; **-i** trpasličí; **-itá** trpaslictví, zakrslost
nap tuřín
Napoli Neapol
narcisse narcis
narco/se narkóza; **-tic** uspávací, omamný; **-tico** uspávací prostředek, narkotikum; **-tisar** uspávat *med.*, omámit
narice chřípí; nozdra
narr/ar vyprávět; **-ation** vyprávění; **-arator** vyprávěč
nasc/er (na-, z)rodit se, povstat; vzniknout; **-ent** rodící se; **-entie** narození, vznik, zrod; **dar ~ a** zplodit
nas/e nos; **-al** nosní; nosový *gram.*; **nasecorn** nosorožec
nasse vrš, síť
nat/iv rodilý, rodem; domovský; **-ive** rodák; **-ivitá** narození; **-al** rodný (*kraj, ves*); **-alitá** porodnost
nátrium sodík *chem.*
natur/a příroda; **-al** přírodní, přirozený; **-alitá** přirozenost
naufage ztroskotání (*lodi*); **-ar** ztroskotat
nause/a nevolnost (*od žaludku*); **-ar** zvedat žaludek; oškličit si; **-osi** nechutný, odporný; **-ativ** zvedající žaludek
náutic plavební, plavecký; **-a** plavectví, mořeplavecké umění
nav/e loď; **-al** lodní; námořní (*bitva*); **-ette** čluněk *text.*
navig/ar plout (*lodi*), plavit se; **-ation** plavba, vodní doprava; navigace; **-ator** mořeplavec; navigátor
nayade víla (*vodní*)
ne ne (*zápor před slovesem*): ~ **parlante pri** nemluvě o
nébul mlha; **-ose** mlhovina *astr.*; **-osi** mlhavý; **-ositá** oblačnost; **-ar** mžít; **-ari** mlhovinný
necess/i potřebný, nutný, nezbytný; **-itá** potřeba, nutnost, nezbytnost; nouze; **-itar** vyžadovat; **-itosi** potřebný (*chudý*)
necós nic
néctar nektar (*i bot.*); **-in** nektarový
necú nikde
necun ani jeden, žádný; nikdo
Nederland Nizozemsko, Nizozemí; **n-esi** nizozemský; **n-eso** Nizozemec
nefrit/e ***neph...** zánět ledvin, nefritis *med.*; **-ic** ledvinový
neg/ar popřít, zapřít; **-ation** zápor *i gram.*, negace; **-ativ** negativní, záporný (*věta, částice*), zamítavý (*odpověď*)
neglig/é nedbalky; **-er** nedbat, opominout; **-ent** nedbalý; **-entie** nedbalost; **-ibil** zanedbatelný
negoci/e obchod; záležitost; **-ar** (pro-, vy)jednávat; obchodovat; **-ante** obchodník; **-ation** vyjednávání, (obchodní) jednání; obchodování
negr/o černoš; **-essa** černoška; **-ello** černoušek
nenufare ***nenuphare** leknín
neo- (= **nov-**) (*ve složeninách značí novo-*)
neologisme neologismus, jazykový novotvar
nepot/e vnouče; **-o** vnuk; **-a** vnučka; **-isme** strýčkování
neproquó není zač! (*odpověď na poděkování*)
nequal nijaký
nequam (= **nullmen**) nijak, nikterak
nequande nikdy
nequant pranic
nequel žádný
nequem nikoho (*4. p.*)
nequí nikdo
nequó nic
nerv/e nerv; **-al** nervový; **-osi** nervózní; **-ositá** nervozita

nest/e hnízdo; **-ar** hnízdit
nett čistý; **-itá** čistota; **-ar** (o)čistit, uklízet; **-ation** čištění, úklid; **-o** čistá váha (*bez obalu*); čistý příjem
neutr/i středního rodu *gram.*; **-al** neutrální; **-alita** neutralita; **-alisar** neutralizovat; **-um** střední rod *gram.*
nevé ledovcový sníh, firn
nevo synovec
ni ani; **ni ... ni** ani ... ani
niche výklenek
nickel nikl; niklák (*mince*); **-ar** (po)niklovat
nigr/i černý; **N- Mare** Černé moře; **-ar** (na-, o)černit; **-itá, -ore** čern
nimb/e svatozář; **-ar** obdařit svatozáří
nimfa ***nympha (nymfa)** nymfa, víla, rusalka
nin devět; **-ant** devadesát
nitr/e ledek; **-ic** dusičný; **-ate** dusičnan, nitrát; **-ite** dusitan; **-ogen** dusík; **-osi** dusitý
niv/e sníh; **-al** sněžný; **-osi** sněhový (*mrak*); **-ear** sněžit
nivell hladina, úroveň (*životní*); **-ar** vyrovnat (úroveň); **-ation, -ament** vyrovnání (úrovně); **-ette** vodováha; **-isation** vyrovnávání (*zvl. platové*) na stejnou úroveň
no ne, nikoli(v) (*samostatný zápor*)
nóbil šlechtický, urozený; **-o** šlechtic; **-itá, -esse** šlechtictví, urozenost; **-ité** šlechta
nobl/i šlechtný, ušlechtilý; **-esse** jemné chování
noc/er škodit; **-iv** škodlivý; **-ivita** škodlivost
noct/e noc; **-al** noční
nod/e uzel; **ligni** ~ suk; **-ar** zauzlit
noi my
nomad/e kočovník, nomád; **-ic** kočovný; **-isme** kočovnictví
nómin/e jméno; **-al** jmenovitý (*hodnota*); jmenný *gram.*; **-ar** (po-, vy)jmenovat, ustanovit; **-ation** jmenování, ustanovení; **-ativ** nominativní *gram.*; **-ative** první pád
non- ne- (*zápor u podst. jmen*): **nonfumator** nekuřák
nonna = **mónaca** jeptiška
nonchalant nenucený; **-ie** nenucenost, nonšalance
nonsense nesmysl
nor náš
nord sever (*svět. strana*); **nord-pol** severní pól
norm/e norma, obvyklá míra; **-al** normální, obvyklý; **-alisation** normalizace; **-ativ** normativní (*určující normu*)
Norvegi/a Norsko; **n-an** norský; norština; **n-ano** Nor
nos nám, nás
nostalg/ie stesk po domově; teskná touha po něčem
not/e nota *hud.*; nóta; **-a** poznámka; **-ar** poznamenat (si); **-ábil** vážený (*občan*), významný, vynikající (*osobnost*)
notari/o notář; **-atu** notářství
notici/e poznámka, stručné sdělení; **-árium** zápisník
notific/ar oznámit, sdělit (*úřed.*); **-ation** oznámení, sdělení
notion pojem, ponětí
notor/i obecně známý, pověstný; **-itá** obecná známost
nov nový; **-itá** novinka, novost
novell/e krátká povídka, novela *lit*; **-esc** povídkový; **-ist** pisatel novel
novembre listopad
Nov Fundland Nový Foundland (*ostrov*)
Nov Guinéa Nová Guinea
novici/o novic; nováček, začátečník; **-atu** noviciát
nov-rich zbohatlík
Nov York Nový York
Nov Zeland Nový Zéland

nu nyní, teď; nuž(e); **desde** ~ od nynějška;
 ~ **bon!** nuž(e) dobrá!
nu ... nu hned ... hned
nuanci/e odstín, jemný rozdíl; **-ar** jemně odlišovat
nub/e mrak; **-age** mračno; **-at, -osi** mračný (*obloha*)
nuc(h) vaz, šíje, týl; **-al** šíjový
nuc/e ořech; **-ette** oříšek
nucle/o jádro; **-in** jadrový; **-ari** jaderný fyz.
nud nahý; holý (*zem*); **-itá** nahota
nudle nudle
null žádný; nula; **-men** nijak, nikterak
númer/e množství, počet; **-ar** čítat (*mít počet*); **-al** číselný;
-ale číslovka; **-ation** číslování; **-ator** číslovačka; čítatel
mat.; **-ic** číselný, početní (*převaha*); **-osi** četný, hojný
numeró číslo; **-tar** (o)číslovat
nuncio nuncius (*papežský*)
nupti/e svatba; **-al** svatební
nutr/ir (u)živit, kmit; **-ition** výživa, vyživování; **-itiv**
 výživný; **-itor** živitel; **-itura, -iment** potrava

O

o nebo
o ... o buď ... anebo
oase oáza (*i přen.*)
obduction pitva, obdukcce *med.*
obed/ir poslouchat (*koho*); **-ient** poslušný; **-ientie** po-
 slušnost; **des-ient** neposlušný
obes/i otlý; **-itá** otylost
object/e věc, předmět (*poznání, myšlení*); předmět *gram.*;
 objekt (*samostatná stavba*); **-er** namítat; **-ion** námitka;
-ionar namítat, mít námitky; **-iv** věcný, objektivní;
-ive objektiv; **-ivitá** objektivnost
oblig/ar zavázat (*k čemu*); **-a, -ation** závazek, povinnost;
-ativ, -atori povinný, závazný; **-antie** ochota, laskavost
obliqu/i šikmý, kosý; nepřímý *gram.*; **-itá** šikmost
obliter/ar umořit (*závazek*); znehodnotit (*známku razítkem*);
-ation umoření; znehodnocení; neprůchodnost *med.*
oblivi/ar zapomenout; **-ie** zapom/enutí, -nění; **-osi, -aci**
 zapomnětlivý
oblong podlouhlý
óbol obol(us), dárek, almužna; starořecká drobná mince
obscen necudný, oplzlý; **-itá** necudnost, oplzlost
obscur tmavý, temný, nejasný; **-itá** tma, temnota, nejas-
 nost; **-ar** zatemnit; **-ante** tmář, zpátečník; **-antisme**
 tmářství, zpátečnictví
obse/der obtěžovat, dotírat (*neodbytná myšlenka*); **-ssion**
 nutkavá představa, posedlost
observ/ar (z)pozorovat, všimnout si; dodržovat, zacho-
 vávat (*nařízení*); **-ation** pozorování; dodržování; **-ator**
 pozorovatel; **-atoria** pozorovatelná, hvězdárna, obser-
 vatoř; **-antie** zachovávání, dodržování (*nařízení*)
obsolet zastaralý, vyšlý z užívání
obstacul překážka
obstin/ar (se) trvat na svém; **-ation** umíněnost, svéhla-
 vost, zarputilost, tvrdošijnost; **-aci, -at** umíněný, své-
 hlavý, zarputilý, tvrdošijný
obstruct/er ucpat, zanést, zahradit, zatarasit (*průchod*);
 zabraňovat, zdržovat (*jednání*); **-ion** zábrana, překážka
obten/er dostat, obdržet (*žádané*), dosáhnout, získat;
-tion obdržení; **-íbil** dosažitelný, k mání
obtru/der vnutit (*komu co*); **-sion** vnučování (se); **-siv**

dotěrný

obtur/ar ucpat, zacpat, zazátkovat; **-ation** ucpání; **-ator**

uzávěr (na pušce i fot.)

obtus/i tupý (úhel i přen.); **-itá** tupost (i přen.)

o(c)asion příležitost; **per** ~ příležitostně; **-al** příležitostný, nahodilý; **-ar** způsobit

Occident/e Západ; **o-al** západní; **o-alist** okcidentalista

ocean/e oceán; **-ic** oceánský

oci/e volná chvíle; **-osi** líný, zahálčivý; **-ositá** zahálka

oct/ave oktáva *hud.*; **-ette** oktet, -o *hud.*

octobre říjen

octroyar propůjčit, udělit

ócul oko; **-ari** oční; očitý (*svědek*); **-are** okulár; **-ares**

brýle; **-ar** zběžně pohlédnout (na); zběžně projít (co);

-ettar pokukovat; **-ist** oční lékař; **-istic** oční (*lékařství*)

o(c)cult skrytý, tajný, okultní; **-ar** skrývat, tajit; **-ation** utajení, utajování; **-isme** kultismus

o(c)cup/ar zaměstnat; obsadit (*místo*); zastávat (*úřad*); ~ **se** (**při**) zabývat se (*kým, čím*); **-ation** zaměstnání; obsazení, okupace

o(c)curr/er stá(va)t se, přihodit se, udát se, vyskytnout se; **-entie** výskyt; událost

odi/e nenávist; **-ar** nenávidět; **-osi** nenávistný

odor/e vůně; **-ar** vonět

o(f)fen/der urazit (*koho*), pohanit; **-se** urážka; **-siv** urážlivý; útočný; **-sive** ofenzíva, útočení, útok

o(f)fert/a nabídka; **-ar** nabízet

o(f)ficero důstojník

o(f)fici/e úřad; **-a** kancelář; **-al** úřední, oficiální; **-osi** poloúřední; **-ario** úředník

o(f)ficina dílna

ogiv/e gotický lomený oblouk; **-al** lomený; gotický

ogr/e lidojed (*v pohádkách*); **-essa** ježibaba

oh! ó!, oh!, och!, ach!

ohm ohm *fyz.*; **-metre** ohmmetr

old starý; **-esse**, **-itá** stáří; **-on** stařec

ole/o olej; **-ar** olejovat; **-ari** olejářský; **-atri** olejovitý

(*jako olej*); **-ic** olejový (*kyselina*); **-iere** olejnička; **-iero**

olejovník; **-iferi** olejnatý (*rostlina*); **-osi** olejnatý, mastný

olimpiade ***olymp...** olympiáda *sport.*

oliv/e oliva (*plod*); **-iero** oliva (*strom*)

ombr/e stín; **-ar** stínit; **-osi** stinný; **-age** stínování

ombre(I)I slunečník

ómin/e zlé znamení, osudná předzvěst; **-osi** zlověstný, osudný, neblahý

omiss/er vynechat, vypustit, opominout; **-ion** vynechání, opominutí

omni všichni, každý; **in** ~ **casu** v každém případě

ómnibus autobus

omnicos všechno

omnidial (= **quotidian**) každodenní;ездеjší

omniloc všude

omnipotent všemohoucí

omnivor všežravý

on člověk, lidé (*všeobecný podmět*); ~ **di** říká se, lidé říkají, prý; **hodie** ~ **ne labora** dnes se nepracuje

oncle strýc

opac neprůhledný; **-itá** neprůhlednost

opal/e opál *geol.*; **-escer** opaleskovat; **-escentie** opalescence; **-in** opálový

ópera opera

oper/ar působit (*o léku*); fungovat, pracovat; operovat (*koho*); **-ation** působení, činnost; operace (*i voj.*); **-ativ** operativní (*činný*); **-ator** operátor; operatér *med.*; **-atori** operační (*sál, zákrok*)

operette opereta

opi/ate opiát, narkotikum; **-um** opium

opin/er mýnit, domnívat se; **-ion** mínění, názor

opiniatri tvrdošíjný, vytrvalý (*odpor*)

o(p)pon/er oponovat; **-ente** oponent

o(p)portun příhodný, vhodný (*příležitost*); **-itá** vhodná příležitost; **-ist** oportunist; **-isme** oportunismus

o(p)pos/ir postavit se proti; oponovat (*komu, čemu*); odpovídat; **-ition** opozice, protivná strana; odpor

o(p)press/er potlačovat; utiskovat; **-ion** potlačování; útlak, útisk; **-or** potlačovatel, utiskovatel

opt/ar volit, rozhodnout se (pro); **-ation** opce; **-ativ** optativní; **-ative** optativ *gram.*

óptic optický; **-a** optika; **-o** optik

óptim nejlepší; **-isme** optimismus; **-ist** optimista; **-ístic** optimistický

opulent bohatý, hojný; **-ie** bohatství; nadbytek, hojnost

or nyní však

oral (= **boccal**) ústní

orang/e pomeranč; **-iero** pomerančovník

orat/or řečník; **-ori** řečnický

órbite oběžná dráha; očníce *med.*

ordalie boží soud (*zkouška ohněm apod.*)

ordinal řadový (*číslovka*)

órdin/e řád; pořádek; uspořádání; **-ar** uspořádat

ordinari řádný; obyčejný

órden řád (*vyznamenání*); řehole *cír.*

ordon nařízení, rozkaz; **-ar** nařídit, rozkázat; **-antie**: **o(f)ficero de** ~ pobočník (*dříve důstojnický sluha*)

orel ucho *anat.*; **-ari** ušní; **-ist** ušní lékař

orelion (= **parotite**) zánět příušnic *med.*

órfan *orph... sirotek; **-age** siroba, osiřelost; **-i** osiřelý

organ/e ústrojí, orgán; **-ic** ústrojní, organický; **-isar** organizovat; **-isation** organizace; **-isator** organizátor; **-isatori** organizační; **-isme** organismus

órgan/e varhany; **-ero** varhanář; **-ist** varhaník

orgolli/e pýcha, nadutost; **-osi** pyšný, nadutý

orient/e východ (*území*); **O-** Orient (*země na východě*); **Extrem** ~ Dálný Východ; **o-al** východní, orientální

origin/e původ, počátek, vznik; **-al** originální, původní; **-ale** originál; **-alita** originalita; **-ar** pocházet; vznikat; **-ari** pocházející z, původem z; **původní** (*vlast*)

orl/e okraj; obruba, lem; **-ar** obroubit, lemovat

orn/ar (o-, vy)zdobit; **-ament** ozdoba; **-amental** ozdobný

ornate (= **vestment ceremonial**) ornát *cír.*

ornit(h)olog/o ornitolog; **-ie** ornitologie; **-ic** ornitologický

ornitorinco *ornithorhyncho ptakopysk *zool.*

ort(h)o/dox ortodoxní, pravověrný; pravoslavný; **-doxie** pravověrnost; pravoslaví; **-gráfic** *-graphic pravopisný; **-grafie** *-graphie pravopis; **-logie** ortologie; **-lógic** ortologický; **-pedie** ortopedie; **-pédic** ortopedický

oscill/ar kmitat; **-ation** kmitání, chvění; **-ator** oscilátor

oss/e kost; **-in** kostěný; **-osi** kostnatý; **-age** kosti; **-ament**, **-atura** kostra; **-ette** kůstka; **-ificar** zkostnatět

ost východ (*svět. strana*); **O-** Východ (*východní Evropa a Asie*)

ostage rukojmí; **tener in** ~ držet jako rukojmí

ostent/ar stavět na odiv; **-ation** okázalost, vyzývavost;

-ativ okázalý, vyzývavý
ostre ústřice
otite zánět (středního) ucha
o(t)tomane otoman, pohovka
ott osm; (ve složeninách **oct-**): **octave, octette**; **-ant** osmdesát;
-antario osmdesátník
ovation ovace; pocta
ov/e vejce; **-al** vejčitý; **-age** vaječný pokrm; **-ar** snášet vejce; **-árium** vaječník *anat.*; **-in** vaječný; **blanc-ovine** bílek; **ov-yelbe** žlutek
ovr/e dílo; **-ero** dělník; **-erité** dělnictvo; **-ar** pracovat;
-age dílo (*výtvor*); **-achar** zpackat; **-ache** zpackanina
oxale šťovík *bot.*
oxid/e kysličník; **-ar** okysličovat; ~ **se** rezavět; **-ation** okysličování, oxidace
oxigen *oxygen kyslík
ozon ozón; **-ic** ozónový; **-isar** ozónovat, ozonizovat

P

pacc/a balík; **-ar** (za)balit; **-age** balení (*činnost*); balík;
pacc-fil motouz
pac/e mír; pokoj, klid; **-ífic** klidný, pokojný; mírový;
-ificar uklidnit; smířit
pachá paša *hist.*
Pacific (Oceane) Pacifik, Tichý / Pacifický oceán
pact/e úmluva, dohoda, pakt; **-ar** umluvit se, (u)jednat
paddl/e pádlo; **-ar** pádlovat
padelle pánev, omeletník
pag. (*zkr. págine*) str., strana, stránka (*knihy*)
pagan pohanský; **-o** pohan; **-isme** pohanství
pagay/e pádlo, veslo (*lopatovitě*); **-ar** pádlovat, veslovat
page páže *hist.*
págine strana, stránka (*knihy*); **-al** stránkový; **-ar** stránkovat; **-ation** stránkování
país kraj(ina), země; domov; **-an** venkovský; **-ano** venkovan, sedlák; **-age** krajina (*obraz*)
pal kůl, sloup, tyč (*i telegrafní*)
palace palác
pálat/e patro *anat.*; **-in** patrový *anat.*; **-al** patrový *fon.*
paletó svrchník (*lehký*)
palette paleta
paliss/e kůl, tyčka (*v plotě*); **-ade** palisáda, tyčkový plot;
-ar ohradit tyčkovým plotem
pall/e lopata; **-ade** lopata (*čeho*); **-ar** házet lopatou
pall/er být bledý; **-id** bledý; **-idítá, -ore** bledost
palli/ar (z)mírnit (*bolest*); **-ativ** mírnící (*bolest*), mírnivý
palli/e sláma; **-osi** slamnatý; **-age** podestýlka (*slámou*)
palm/e palma *bot.*; **-iero** palmovník
palp/ar hmatat; **-ation** vyšetření pohmatem; **-ábil** hmatatelný (*důkaz*)
palpebr/e oční víčko; **-ar** mrkat
palpit/ar tlouci, bušit (*o srdci*); **-ation** tlukot, bušení (*srdce*)
palud/e bažina, močál; **-osi** bažinatý, bahnitý
panacé univerzální lék, všelék
panache chochol
Panam/á Panama; **p-esi** panamský
pan/e chléb; **-ería** pekárna; **-ette** houska, rohlík, žemle;
-iere chlebník; **-ificar** péci (*chléb*); **-ificator** pekař
pa(n)ne(l)l výplň (*dveří*); panel (*i řídicí*), vývěsní deska, (reklamní) štít; **-ar** obkládat (*stěnu deskami*); **-age** (= **mur-**

covritura), táflování, ostění
pánic panický (*strach*); **-a** panika
panne porucha *tech.*; **esser in** ~ mít poruchu
panoram/a panoráma; **-ic** panoramatický
pans/e břicho, panděro; **-ut** břichatý
pantalon kalhoty (*dlouhé*)
pant(h)eon panteón
pant(h)ere panter *zool.*
pantufle treпка, bačkora; **-on** muž "bačkora"
pap/a papež; **-al** papežský; **-atu** papežství; **-ist** papežec; **-isme** papeženectví; **-ábil** způsobilý být papežem
papá táta, tatínek
papagaye papoušek
papavre mák
paper/e papír; **pacc-papere** balicí papír; **-age** papírovina; **-allia** starý papír; **-in** papírový
papilion motýl
papill/e bradavka (*chuťová*), papila *anat.*; **-ari** papilární
pápul kožní pupenec, puchýř (*od horka*)
papyre papyrus
paquette balíček
para- (*obrana proti*): **para-choc** nárazník
parábol parabola *geom., lit.*; **-ic** parabolický; **-oide** paraboloid
paracad/e padák; **-ist** parašutista, výsadkář
parad/e okázalost, paráda (*nádhera*); ~ **militari** přehlídka voj.; **-ar** slavnostně defilovat (*při přehlídce*)
paradis/e ráj; **-ic** rajský
paradox paradox; **-al** paradoxní; **-ie, -itá** paradoxnost
para-fango (též: **para-mudde**) blatník
paraf/e ***paraph...** parafa, podpisová značka; **-ar** opatřit para fou
para(f)fin/e parafín; **-ar** parafinovat
parafra/e ***paraphras...** parafráze; **-ar** parafrázovat
paragraf ***paragraph** paragraf; odstavec (*zákona*)
Paraguay Paraguay; **p-an** paraquayský
parali/se ***paraly...** ochromení, ochrnutí; **-tic** ochrnutí; **-sar** ochromit
parapete zábradlí mostu, balkónu apod., předprseň
para-pluvie deštník
par/ar odvrátit, odrazit (*ránu*); **-ada** odvrácení
parasit/e cizopasník; příživník; **-ic** cizopasný; příživnický; **-ar** parazitovat, žít příživnický
para-sole slunečník
para-vente zástěna (*proti větru*)
parc park, sad
parc/ar parkovat; **-age** stanoviště, parkování
parcell/e parcela; **-ar** parcelovat
pardon odpuštění, prominutí; milost; ~ ! odpusťte!, promiňte!; **-ar** odpustit, prominout; **-ábil** odpustitelný, prominutelný; **ín-ábil** neodpustitelný
pare pár (*bot, rukavic*)
parent příbuzný; **-itá** příbuznost; **-ité** příbuzenstvo
parent(h)ese závorka; **metter in -s** dát do závorek
paret/e stěna (*i skalní n. anat.*); příčka (*zděná*)
parfúm voňavka; **-ar (se)** navonět (se); **-ería** voňavkářství (*prodejna*); **-erie** voňavkářské zboží; **-ero** voňavkář
par/i rovný, stejný (*počtem*); sudý (*číslo*); **-itá** rovnost, stejnost, stejný počet
parí sázka; **-ar** sázet, vsadit se
paria pária
Paris Paříž; **p-an** pařížský; **p-ano** Pařížan

parl/ar hovořit, mluvit; **-aci** hovorný; **-ament** parlament, sněmovna; **-amentar** vyjednávat (*podmínky*); **-amentari** parlamentární, parlamentní; **-amentario** parlamentář, vyjednávač; **-ator** řečník; **-atoria** hovorna

Parnass/e Parnas (*pohoří v Řecku*); **p-ian** parnaský

paroc(h)/o farář; **-ia** fara; farnost; **-al** farní

parod/ie parodie *lit.*; **-iar** parodovat; **-ic** parodický; **-ist** parodista

parol slovo; ~ **indicatori** heslo (*slovníkové*)

paroti/de průšnice (*žláza*); **-te** zánět průšnic *med.*

parquete parket (*přízemí hlediště*)

parquett podlaha z parket; **-age** parkety; **-ar** parketovat

parsimon/ie skoupost, lakomství; **-iosi** skoupý, lakomý

part/e část, díl; **-ial** částečný, dílčí

partenero partner, společník

parterre přízemí (*v divadle*)

particip/ar účastnit se, podílet se (*na čem*); **-ante** účastník, podílník; **-ation** účast(enství)

participie přičestí *gram.*

particul částice; *částice gram.*; **-ari** jednotlivý, zvláštní; **-arimen** obzvláště; **-arità** jednotlivost, zvláštnost; **-arisar** drobit, štěpit; **-arisme** odstředivá snaha

partipren/der (z)účastnit se (*čeho*); **-se** účast

part/ir dělit; **-ie** partie *obch., šach. (i sňatková)*; část krajiny; **-ial** dílčí, částečný; **-ition** dělení; **-itiv** dělivý *gram.*

partis/e strana *polit.*; **-ane** stoupenec, straník; partyzán

partú všude

partur/ir porodit; **-ition, -age** porod

paru sýkorka

Pasc(h)/a Velikonoce; **-al** velikonoční

pa(s)smen prýmek; **-ero** prýmkař; **-erie** prýmkařství, prýmkařské zboží; **-ar** ozdobit prýmkou

pasquill hanopis, paskvil; literární a umělecký zmetek

pasquinade paskvináda (*šáškovství, zvl. v jevištní podobě*)

pass/age pasáž (*i hud., v knize*), průchod, průjezd, přechod (*místo*); **-agero** cestující, pasažér; **-ar** projít, projet, přejít; míjet, plynout (*o čase*); **-ante** kolemjdoucí; **-ábil** schůdný, sjízdný; obstojný

passa-parol heslo

passate pasát (*vítr*); minulost; minulý čas *gram.*

passa-témpor kratochvíle

passion vášně, náruživost; **-ar** hluboce rozrušit; **-al, -at** vášnivý, náruživý

Passione pašije *círk.*

passiv pasívní, nečinný; **-itá** pasivita; **-e** trpný rod *gram.*; **-es** pasíva *obch.*

passport pas (*cestovní*)

passu krok; ~ **de scruve** závit; **-ar** kráčet

past/a těsto; pasta; **-osi** těstovitý

pastelle pastel (*barevná křída n. výtvarné dílo*)

past/er pást; **-ero** pastýř; **-or** pastor; pastýř; **-oral** pastorální, pastýřský; **-ura** pastva; **-urar** hnát (stádo) na pastvu; **-urage** pastvina

pastete paštika

pastille pastilka

pastinaca pastinák *bot.*

Patagoni/a Patagonie; **p-an** patagonský

patent/e výhradní právo, patent; **-ar** patentovat

patere hák (*na šaty*), věšák

patern (= **patrin**) otcovský; **-itá** otcovství; **-al** otcovský (*autorita*); z otcovy strany (*příbuzný*)

paternostre motlitba Otčenáš; páternoster (*nepřetržitá zdviž*)
pat(h)étic patetický
patíbul šibenice
patient trpělivý; **-ie** trpělivost; **-osi** plný trpělivosti
pátina patina
patin/e brusle; **-age** bruslení; **-ar** bruslit; **-ator** bruslař;
-atoria, -uore kluziště
pat/ir trpět, strádat (*čím*); **-iente** pacient
pat(h)olog/o patolog; **-ie** patologie; **-ic** patologický
patr/e otec; **-ia** vlast; **-in** otcovský; **dom** ~ rodný dům
patriarch patriarcha; **-al** patriarchální; **-atu** patriarchát
patrici/o patricij *hist.*; **-atu** patriciát
patrimoni/e rodové dědictví; **-al** rodový; otcovský (*zděděný po otci*)
patrino (= **bapt-patre**) kmotr
patriot patriot; **-ic** patriotický; **-isme** patriotismus
patron šéf, majitel, zaměstnavatel; ochránce, patron; **-age** záštita, patronace; **-al** patronátní; **-atu** patronát; **-isar** ochraňovat, podporovat
patrulli/e hlídka, patrola; **-ar** hlídkovat, patrolovat
patte tlap(k)a, pracka
paus/e přestávka, pauza; oddech; **-ar** učinit přestávku
pauperisme hromadná chudoba, chudinství
pav/e dlaždice, dlažební kostka; **-ar** dláždit; **-ament, -age** dlažba (*silniční*); **-ero** dlaždič
pavillion pavilón; zahradní besídka
pavon páv; **-essa** pávice; **-ear (se)** nadýmat se
pay/ar (za)platit; **-ation, -ament** placení, platba
pecc/a hřích; **-ar** hřešit; **-ator** hříšník
pech smůla, nezdár
péctin/e hřeben; **-ar** česat
péctor hrud', prsa; **-al** hrudní, prsní
pecuni/e peníze; **-ari** peněžitý, peněžní
pedagog/o pedagog; **-ic** pedagogický; **-ica** pedagogika
ped/e noha (*chodidlo*); **-al** nožní; **-ale** pedál; **-alar** šlapat (pedály kola, varhan); **-eator** chodec
pedestale podstavec
pedícul veš; **-ari** vší (*týkající se vši*); **maladie** ~ zavšivení (*u zvířat*); **-ose** zavšivení *med.*; **-osi** všivý, zavšivený; **-at, -ut** zavšivený
pedvia pěšina, stezka
pejor horší; **-ar** zhoršit; **-ativ** hanlivý, pejorativní; **-ative** slovo hanl. významu, pejorativum *gram.*
Peking Peking; **-esi** pekingský
pelargónium muškát (*pelargónie*)
pelicane pelikán *zool.*
peling/ar měřit hloubku vody *nám.*
peliss/e kožich; **-ero** kožišník; **-ería** kožišnictví
pell/e kůže, pokožka; slupka (*banánu*); škraloup (*na mléce*); **de-ar** zbavit slupky *n.* kůže
pellerine pelerína
pellícul blanka; vlasová šupina, lup
pelmel páté přes deváté, pestrá všehochuť
pelote klubko
peloton rota *voj.*; skupina závodníků, zvl. cyklistů *sport.*
pen/a námaha, úsilí; **-ar** namáhat se, snažit se; ~ **se** usilovat, přičinit se; **-osi** namáhavý, obtížný, pracný
pend/er věšet; viset; oběsit; **-ente, -ette** přívěsek; **-entie** visutost, visení; **-ete** oběšenec; **-uore** šibenice; **-ard** šibeničnický; **ponte pendent** závěsný most
péndul kyvadlo; **-ar** kývat se (*o kyvadle*)
penetr/ar pronikat; **-ation** pronikání; **-ant** pronikavý

penínsul poloostrov; **-ari** poloostrovní
pénis penis, pyj *anat.*
penit/er kát se; **-ent, -ential** kající; **-ente** kajícík;
-entie kajícnost, pokání; **-entiari** kázeňský (*řád*);
-entiaria káznice; **-entiario** trestanec
pennie penny, pence
penombre pološero, přitmě
pens/ar myslet; **-ada, -ation** myšlení; **-ator** myslitel
pension důchod, penze; penzión; ubytování se stravou;
-ar dát do výslužby, penzionovat; **-ario** důchodce, penzista; strážník
Pentecoste svatodušní svátky, letnice
penúltim předposlední
per pomocí (*čeho*): ~ **un gladié** mečem
perche okoun *zool.*
percent procento; **-age** procentní sazba; **-ual** procentní
percept/er postřehnout (*smysly*), vnímat; **-ion** vjem, vnímání; **-iv** vnímavý, **-ibil** vnímatelný
perconstructor vybudovat, vystavět
percur/rer zběžně projít *n.* projet *n.* pročíst; ujet (*vzdálenost*); **-se** trať, projetá dráha
percuss/er udeřit, narazit; (po)klepat, poklepem vyšetřovat *med.*; **-ion** úder, náraz; poklep *med.*; **-iv** perkusní (*střel. zbraň*); k provádění poklepu *med.*
perd/ir ztratit; prohrát; **-e, -ida, -ition** ztráta; prohra
perdrice koroptev
perduct/er provést; **-ion** provedení
perdur/ar přetrvat; **-a** přetrvání
peregrin/o poutník; **baston de** ~ poutnická hůl; **-ar** (pro)cestovat, (pro)putovat, bloudit; **-age** pouť (*procesí náb.*, putování); **-ation** cestování, putování, bloudění
perenni trvalý, stálý; víceletý *bot.*; **plante** ~ trvalka *bot.*
perfect dokonalý, bezvadný; **-ion** dokonalost; **-ibil** zdokonalitelný; **-ionar** zdokonalit
perfid proradný, věrolomný; **-ie, -itá** proradnost
perfinir dovést do konce
perfor/ar proděravit, provrtat, perforovat; **-ation** perforace, proděravění, dírkování, provrtání; **-ator** dírkovač
perform/ar provést, vykonat; **-antie** výkon *sport.*
pergamene pergamen
pérgola besídka, loubí
perifer/ie ***periph...** okraj, okrajová část, periférie; **-ic** periferický
perifras/e ***periph...** parafráze, volný opis, volné zpracování; **-ar** parafrázovat, vyjádřit jinými slovy
period/e období, doba, perioda; **-ic** periodický
periostr/e okostice *anat.*; **-ite** zánět okostice
peripetie náhlý obrat, nečekaná příhoda
per/ir zajít, zhynout; **-ition** záhuba, zhynutí
periton pobříšnice *anat.*; **-ite** zánět pobříšnice
perjuri/e křivá přísaha; **-osi** křivopřísežný; **-ar** křivě přísahat
perlaborar zpracovat
perle perla; **-conche** perlodka; **-matre** perleť
perlustr/ar zjišťovat (*úředně*), propátrat; **-ation** úřední prohlídka, zjišťování, propátrání, průzkum
perman/er trvat, neustávat; **-ent** trvalý, stálý, nepřetržitý; **-entie** trvalost, stálost, nepřetržitost
perme/ábil propustný, prostupný; **-abilitá** propustnost, prostupnost; **-ar** prostoupit
permiss/er dovolit, povolit; **-ion** dovolení, povolení

permut/ar vyměnit, z(a)měnit, přehodit (*písmena*); **-ation** změna pořadí
pernici/e zhouba, zkáza; **-osi** zhoubný
pernoct/ar přenocovat; **-ation** přenocování
peror/ar uzavřít řeč; **-ation** závěr řeči
perpendicul kolmice; **-ari** kolmý, svislý; **-arita** kolmost
perpetu/i, -al ustavičný, neustálý, věčný; **-ar** zvěčnit;
-ita ustavičnost; stálé trvání, věčnost
perplex rozpačitý, zaražený, zmatený; **-ita** rozpačitost
perquisit/er prohledat (*úředně*); **-ion** prohlídka (*úřední*)
persecut/er pronásledovat, stíhat; **-ion** pronásledování, stíhání; **-or** pronásledovatel
persequ/er sledovat, pronásledovat; pokračovat (*v čem*)
persever/ar vytrvat; **-antie** vytrvalost
Pers/ia Persie *hist.* (*dnešní Írák*); **p-an** perský; **p-ic** perský (*záliv*); **p-ano** Peršan
persiane žaluzie
pérsic broskev (*plod*); **-iero** broskvoň; **-iera** brosk. sad
persifl/ar posmívat se, pošklebovat se
persist/er stát, trvat (*na čem*); **-ent** pevný, vytrvalý;
-entie stálost, vytrvalost
person osoba; **-al** osobní; **-ale** osazenstvo, personál;
-alita osobnost, osobitost; **-ificar** zosobňovat
perspectiv perspektivní; **-e** perspektiva, vyhlídka, výhled
perspicac/i prozíravý; **-ita** prozíravost
persua/der přesvědčovat, přemlouvat; **-sion** přesvědčování, přemlouvání; **-siv** přesvědčivý
pertin/ent patřičný, příslušný, náležitý; **-er** patřit, příslušet, (při)náležet (*k*); **-entie** příslušnost (*k*)
perturb/ar rušit, vyrušovat; **-ation** rušení, vyrušování;
-ator rušitel; **-ativ, -atori** rušivý
Perú Peru; **p-an** peruánský; **p-ano** Peruánek
pe(r)ruqu/e paruka; **-ero** parukář; **-iere** pouzdro na paruku
perus/ar opotřebovat (*co*); obnosit (*šaty*)
pervenir dostat se (*kam*)
pervers/i zvrácený, zvrhlý; **-ita** zvrácenost, zvrhlost
pervinca barvínek, brčál *bot.*
perviv/er prožít; **-entie** prožití
pes/a váha, tíha; **-ar** vážit (*kolik*); **-ant** těžký; **-antie** tíha
péssim nejhorší, velmi špatný; **-isme** pesimismus; **-ist** pesimista; **-ístic** pesimistický
pest/e, -ilentie mor, morová nákaza; **-ilent(ial)** morový
petale květní lístek
petarde prskavka; světelná raketa
pet/ir prosit, žádat; **-ida** prosba, žádost; **-ition** petice;
-itionario prosebník, žadatel
petr/e kámen; **-osi** kamenitý; **-in** kamenný; **-ificar** proměnit (se) v kámen, zkamenět; ustrnout *přen.*; **-allia** kamenná drť; **-ero** kameník; **-iera** kamenolom
petrosel petržel
petul/ant nevázaný, bouřlivý; **-antie** nevázanost; **-ar** dovádět, skotačit; **-on** neposeda
p. ex. (*zkr. por exemple*) např., například
pezze kus
piaff/ar hrabat (*o koni*), dupat
pian(i) tichý, tiše; **-íssim** velmi slabě *hud.*
pian/o piano; **-ino** pianino; **-ist** pianista
pic hrot, špička; vrchol (*horský*)
pic/a steh; bod(nutí); **-ar** bodat, píchat; **-atura** bodnutí, píchnutí (*hmyzem*)
pico datel

pict/er malovat; **-ero, -or** malíř; **-uresc** malebný; **-ura** malířství, malování; malba, obraz; **-ural** malířský
pie zbožný; **-tá** zbožnost, pieta
pigment pigment (*barvivo*); **-ar** obarvit pigmentem;
-ation pigmentace
pigmé/o *py... trpaslík (*rasa*); **-ic** trpasličí
pigr/i líný; **-itá, -esse** lenivost
pijama *py... pyžamo
pilare pilíř, sloup, podpěra
pilastre pilastr (*plochý výstupek ve stěně*)
pile hromada; hranice (*dříví*); sloup(ec), el. článek, baterie
pilli/ar plnit, loupit, drancovat; **-age** plenění, loupení, drancování; lup (*kořist*); **-ator, -ard** lupič, plenič, plení-
tel, drancovník, kořistník, olupovač
píllul pilulka
pilone *py... sloupový podstavec *arch.*
pilori/e *py... pranýř; **-ar** pranýřovat
pilot lodivod; pilot (*letadla*), letec; **-ar** řídit loď *n.* letadlo;
-age řízení lodi *n.* letadla, pilotáž
piment nové koření
pinacot(h)eca obrazová galerie, obrazárna
pinácul (ozdobná) věžička, vrcholík *stav.*
pin/e borovice, sosna; **-iera** borový háj
pinc/e kleště; **-ear** štípat; **-ette** pinzeta; klíštky (*na cukr*)
pingl/e jehlice, špendlík; **-ar** (při)špendlit
pinguine tučňák *zool.*
pinion pastorek (*převodové ozubené kolečko*)
pinne ploutev
pinsel štětec; **-ar** malovat štětcem
pinson (= **fringille**) pěnkava *zool.*
pinte pinta (*dutá míra*); púllitr (*piva*), žejdlík *přen.*
pioch/e krumpáč, špičák; **-ar** kopat krumpáčem
pion kámen (*ve hře na šachovnici*); pěšák (*v šachu*)
pionero pionýr, průkopník
pip dýmka, lulka; **-ette** pipeta *chem.*
pipi/ar pípat, pištět; **-ada** pípání, pípot
pipr/e pepř; **-ar** (o)pepřit; **-iere** pepřenka; **-iero**
pepřovník *bot.*; **-iera** pepřovníkový háj
pips tipec (*nemoc drůbeže*) *zool.*
piramid/e *py... pyramida; **-al** pyramidální (*i přen.*)
pirat/e pirát; **-erie** pirátství; **-ic** pirátský
pir/e hruška (*plod*); **-iero** hrušeň; **-iera** hrušňový sad
pirite *py... pyrit *geol.*
piro- *pyro- (*ve složeninách značí vztah k ohni n. k žáru*)
pirose *py... pálení žáhy, pyróza *med.*
pirotéc(h)nic *py... pyrotechnický; **-a** pyrotechnika; **-o**
pyrotechnik
piruett/e pirueta; **-ar** dělat piruety; baletit
pisc/e ryba; **-ar** chytat ryby, rybařit; **-ator** rybář; **-ero**
prodavač ryb; **-ería** rybárna; **-iera** rybník (*na chov ryb*);
-ine (plavecký) bazén, koupaliště (*umělé*), plovárna
pis/e hrách; **-iere** hrachový lusk
piss/ar močit; **-uore** pisoár
pistach/e pistácie (*plod bot.*); **-iero** pistácie (*strom*)
pist/ar roztloukat (*koření*), rozmělnit; **-uore** moždíř
piste (závodní) dráha; sjezdovka
pistill/e pestík *bot.*; **-ari** pestíkový
pistol pistole, bambitka; **-ero** pistolník
piston píst, klapka
pivot čep (*otočný*); **-ar** otáčet se (*kolem čepu*)
pizz/a (slaný) koláč, placka (*se sýrem, rajčaty apod.*); **-ería**

hospůdka, kde se prodávají pizzy

placat/e plakát; **-ar** plakátovat

placca deska (*kovová*), plát

placent/a plodové lůžko, placenta *anat.*; **-al, -ari** placentový

placid tichý, klidný, mírný; **-itá** klidnost, mírnost

plafon strop (*i přen.*)

plage písčité pobřeží, pláž

plagi/ar dopustit se plagiátu, plagovat; **-ate** plagiát; **-ator** plagiátor; **-atori** plagiátorský

plan/(i) plochý, rovný; **plani-** (*ve složeninách vztah k rovině*):

planimetrie; **-e** (= **projecte**) plán; **a(c)compleer li** ~

splnit plán; **-ar** plánovat (= **projecter**); **-ear** plachtit,

vznášet se; **-ura** pláň, planina, rovina

planc/a deska, prkno; **-ette** destička

plant/e rostlina; **-ar** sázet (*rostliny*); **-age, -ation** sázení, výsadba; plantáž; **-ator** plantážník; **-atoria** školka

plaque plaketa; pamětní deska

plást/ic plastický; **-ica** plastika *um. i med.*; **-icitá** plastičnost

plastre náplast

pla(t)t plochý, rovný, placatý; **-e** plát; **-form** plošina, nástupiště; **-il** talíř; **-ó** náhorní rovina; (velký) podnos

platane platan *bot.*

platin/e platina *chem.*; **-ar** platinovat; **-ic** platinový

plausibil přijatelný, pravděpodobný

plazz/a místo; prostranství; náměstí; **-ar** umístit

plebey/o plebejec; **-an** plebejský

plebiscite hlasování, plebiscit

plect/er plést (*splétat*); **-age, -ura** pletení

pled/ar obhajovat (*koho před soudem*); **-a** obhajoba; **-ard** pokoutní advokát

plen plný; **-itá** plnost; **-ar** plnit; **-ari** plenární

plend/ir stěžovat si, žalovat; **-e** stížnost, žaloba

plenipotent/ie plná moc, zplnomocnění; **-iari** zplnomocněný;

-iario zplnomocněnec

plenlunie (též: **plenilune**) úplněk

plénum plénum

ples + *inf* (*zdvořilostní rozk. způsob*) prosím, račte

ples/er (za)líbit se (*komu*), zamlouvat se; **-ent** příjemný;

-entie příjemnost; **-ura** radost, potěšení, zalíbení

pleur/a pohrudnice *anat.*; **-ite** zánět pohrudnice

pleve pleva *bot.*

plic/a záhyb, puk (*u kalhot*); **-ar** skládat, přehýbat

plomb/e plomba (*zubní*); **-ar** (za)plombovat (*zub*)

plonge/ar potopit, ponořit; **-ro** potápěč

plor/ar plakat; **-ada** pláč

plu víc(e); **plu ... plu** čím ... tím; ~ **bon** lepší; **ne** ~ již ne

plucc/ar (o)škubat (*ptáka*)

pluche plyš

plug pluh; **-ar** orat; **-ator** oráč

plum pero (*ptačí, na psaní*); **-age** peří; **-at** opeřený

plumb/e olovo; **-ar** vylít olovem; **-age** plomba (*kovová*)

pluparté většina

plur/i více, větší množství; **-ale** množ. číslo, plurál *gram.*;

-alítá mnohost

plus plus, a *mat.*; (*znaménko*) signe de addition

pluvi/e déšť; **-ar** pršet; **-osi** deštivý

pm. (*zkr. pos midí*) odpoledne, po poledni

poc málo; **un poc** trochu; **poc a poc** pozvolna

podest zvýšené pódium, stupínek na jevišti, podesta

poema báseň

poesie poesie, básnictví

poet/e básník; **-essa** básnířka; **-ic** básnický; **-ica** poetika; **-isar** zbásnit; **-astro** veršotepec
pol pól, točna; **-ari** polární; **-arita** polarita; **-arisar** polarizovat
polac polský; polština; **-o** Polák
polém/ic polemický; **-ica** polemika; **-isar** polemizovat
polic/ie policie; **-ist** policista
polichinelle šašek, paňáca
polifon/ie ***polyph...** (**polyf...**) polyfonie; **-ic** polyfonický
poliglott ***poly...** polyglot
Polinesi/a ***Poly...** Polynésie; **p-an** polynéský
polip ***polyp** polyp *med.*
pol/ir hladit (*kov*), (vy)leštit; **-ition** hlazení; **-itura** politura
polit zdvořilý, uhlazený; **-esse** zdvořilost, uhlazenost
polític politický; **-a** politika; **-o** politik; **-astro** politikář;
-itá političnost
polka polka (*tanec*)
póllen peľ, pyl
póllice palec
pollu/er poskvřnit, znečistit (*vzduch, vodu*); **-tion** znečištění, poluce (*těž med.*)
polo pólo *sport.*
polonese polonéza (*tanec*)
Polonia Polsko
poltron zbabělec, baba; **-i** zbabělý; **-erie** zbabělost
polv/e prach; **-ar** (za)prášit; **it -ea** práší se; **-osi** prašný
pom jablko; **-iero** jabloň; **-iera** jabloňový sad
pomade pomáda
pomp/e pompa, okázalost, nádhera; **-osi** pompézní
pónder/e váha; závaží; **-ar** vážit (*co*); zvažovat (*důvod*)
pont/e most; **-al** mostní; **-on** ponton, mostní člun
pontífic pontifikální; **-o** papež; velekněz; **-atu** pontifikát
pople topol
pópul lid; **-osi** lidnatý; **-ari** lidový, národní; populární;
-arita popularita; **-ache** lůza; **-arisar** popularizovat;
-ar obývat, osídlit, zalidnit; **-ation** obyvatelstvo;
lidnatost
por pro (*účel*); ~ **que** aby
porc/(o) vepř, prase; **-a** prasnice; **-eria** vepřín; **-erie** svinstvo; **-in** vepřový, prasečí; **-ine** vepřové (maso)
porcospine (= **hístrico** ***hy...**) dikobraz *zool.*
pore pór *anat.*
porro pórek *bot.*
port/a dveře, brána; branka, gól *sport.*; **-ario** dveřník;
-ero vrátný; **-eria** vrátnice
porta-folie pouzdro na spisy, aktovka; ministerské křeslo
porta-moné peněženka
porta-plum násadka na pero
port/ar nést, nosit; **-ábil**, **-ativ** přenosný; **-ator** nosič
porta-voce hlásná truba, megafon, tlampač
porte porto, poštovné
portion (po)díl, dávka; porce; **-ar** (roz)dělit; porcovat
portret/e portrét; **-ar** portrétovat; **-ist** portrétista
portu přístav; **-ari** přístavní
Portugal Portugalsko; **p-esi** (též: **portuguesi**) portugalský;
portugalština; **p-eso** (též: **portugueso**) Portrugalec
portuore nosítka
pos po (*časově*)
pos/a postoj, póza; stání modelem; **-ar** stát modelem;
-ero pozér
posdatar opatřovat pozdějším datem, postdatovat

pos/ir klást, položit; umístit, postavit; **-ition** poloha, postavení, postoj; **-itiv** pozitivní, kladný; **-itura** držení těla, postoj, póza

poslabor čas po práci

posmidí odpoledne

posnepote pravnouče

posscrite postscriptum

poss/er moci; **-ibil** možný; **-ibilitá** možnost; **-ibilisar** umožnit

posse/der mít, vlastnit; **-ssion** držba, majetek, vlastnictví; **-ssiv** gram. přivlastňovací; **-ssor** majitel, vlastník

post- (= **pos-**) (ve složeninách značí následnost, po-): **pósthum**

post/a pošta; **in-ar** dát na poštu; **-al** poštovní

postament podnož, podstavec, spodek

poster/ori pozdější; zadní; **-ore** zadek; **-té** potomstvo

pósthum posmrtný; **-o** pohrobek

posti(l)lion postilión (kočí pošt. dostavníku; "poštovský panáček")

post/o místo, stanoviště; **-ar** postavit, umístit (hlídky)

postul/ar požadovat, dožadovat se; **-ation** požadavek, žádost; **-ativ** týkající se požadavku; **-ate** předpoklad

postura držení, postavení

potasse draslo, potaš chem.

potate brambor, zemák

potent mocný, silný; **-ie** síla, moc(nost); mocnina mat.; **-ial** potenciální; **-iar** zesilovat (účinek); umocňovat

pott/e hrnec, nádoba; **-ero** hrnčič; **-ería** hrnčičství (prodejna); **-erie** hrnčičství (hrnčičské zboží)

povr/i chudý, ubohý; **-itá**, **-esse** chudoba

poy potom, pak

práctic praktický; **-a** cvik, praxe; zvyklost; **-al** praktický; **-ar** provádět, provozovat; **-ante** praktikant; **-ábil** proveditelný; sjízdný, schůdný

Prag/a Praha; **p-an** pražský; **p-ano** Pražan

pram prám (převoznický); **-ero** převozník

prate louka, lučina

prebend/e obročí, prebenda (důchod i pozemek); **-ario** obročník

precar/i překerní (situace); **-itá** překernost

prece/der předcházet; **-dent** předchozí, předcházející; **-dente** precedens; **-dentie** přednost; **-ssor** předchůdce

precept/er vyučovat; **-or** (domácí) učitel, vychovatel

preci/e cena; **-osi** cenný, drahý, vzácný (nerost); draho-cenný; **-ositá** drahocennost; **a-ar** (o)cenit, vážit si

precipit/ar vrhnout (střemhlav); srážet (páru); ~ **se** vrhnout se, řítit se; **-ation** chvat, kvap; srážka (vodní)

precipitie propast, strž; záhuba přen.

precipue hlavně, zvláště, zejména

precis/(i) přesný; **-er** upřesnit; **-ion**, **-itá** přesnost

precoc/i předčasný, raný; **-itá** předčasnost

precurs/or předchůdce, průkopník; **-ori** průkopnický

predic/ar kázat; **-a**, **-ation** kázání; **-ator** kazatel

predilection záliba

pred/ir předpovědět; **-ition** předpověď

predomin/ar převládat, převažovat; **-antie** převaha

prefabric/ar předem vyrobit stav.; **-at** panelový

prefaci/e předmluva; **-ar** opatřit předmluvou

prefect/e prefekt; **-ura** prefektura

prefer/er dávat přednost (čemu), mít raději; **-entie** přednost, obliba; **-ibil** výhodnější, lepší

prefix/e předpona gram.; **-ar** dát n. připojit na začátek (ěho); spojit s předponou gram.

preg/a modlitba; **-ar** modlit se; **-ator** modlící se člověk
pregnant přesný, výstižný; **-ie** pregnancy, výstižnost
prejudic/ar prejudikovat; **-ament** předsudek
prejudici/ar (po)škodit, ublížit; **-e** újma, škoda
prelate prelát *cír.*
preliminar/i předběžný; **-ie** předběžnost
prelud/e předehra; **-er** hrát předehru, preludovat
prematur předčasný
premedit/ar promyslet (*předem*); **-ation** předběžná úvaha;
promyšlenost
premidí dopoledne
premi/e prémie, cena (*za vynikající výkon*); odměna; výhra;
pojistné; **P- de Nobel** Nobelova cena; **-ar** odměnit
premiss/e premisa, předpoklad; **-er** předeslat
prender vzít, brát (si); **-se** špetka; **-sion** braní, vzetí
prenómine křestní jméno
prepar/ar připravit, strojit, chystat; **-ation** příprava
preponder/ar převažovat; **-ant** převážný; **-antie** převaha
preposition předložka *gram.*
prepucio předkožka *anat.*
prería prerie, step
prerogative přednostní právo, výsada
presbit *presbyt (= **long-vident**) dalekozraký; **-ie** daleko-
zrakost
presc skoro, téměř, málem
prescr/i(pte)r předepsat; **-i(p)tion** předpis
present přítomný; **-ie** přítomnost; **-e** přítomný čas *gram.*
-ar podat, předložit (*k podpisu*); představit (*osobu, teorii*);
(před-, u)vést (*film*); **-ation** předložení; představení;
(před-, u)vedení
preserv/ar uchovat, zachovat, uchránit; **-ation** uchová-
ní, zachování; **-ativ** ochranný
presid/er předsedat; **-ente** předseda; prezident; **-entie**
předsednictví, prezidentství; **-ential** předsednický,
prezidentský; **-ie** předsednictvo
press/e lis; tisk, noviny; **-er** (vy)lisovat; (s)tlačit, tisk-
nout, zmáčknout; vymačkat (*pomeranč*); **-ion, -ura** li-
sování; tisknutí; tlak, nátlak; nápor *sport.*
prest/a půjčka; **-ar** půjčit; **-ería** půjčovna; **-ator** půjčo-
vatel
prestidigitat/or varietní kouzelník; **-ion** kouzlení
prestigi/e prestiž, renomé; **-osi** prestižní, renomovaný
prestr/o kněz; **-a** kněžka
presumpt/er domnívat se, předpokládat; **-ion** domnění,
předpoklad; **-iosi** sebevědomý; **-iv** domnělý, předpo-
kládaný, pravděpodobný
pret hotov, připraven
preten/der ucházet se (*oč*), dělat si nároky; **-dente** ucha-
zeč; **-sion** nárok; **-siosi** náročný
préter mimo, kolem; **-eante** kolemjdoucí; **-ear** míjet; **-ir**
minout (*bez povšimnutí*)
pretérite minulý čas *gram.*
pretext/er předstírat; **-e** záminka, výmluva
pretti hezký, švarný
preval/er převládat; **-ent** převládající; **-entie** převaha
prevent/er předejít, zabránit (*čemu*); **-ion** prevence, před-
cházení; **-iv** preventivní, ochranný
previ/der předvídat; **-sion** předvídání, předpověď
pri o, ohledně
prim první; **-a** prima, prvotřídní; **-ari** primární, prvotní;
-atie prvenství, primát; **-itiv** prvotní, původní, prvo-

bytný; primitivní, jednoduchý

primogenit prvorozený; **-ura** prvorozenství

primordial původní, prvotní

prímul prvosienka, petrklíč *bot.*

princ/e princ; **-essa** princezna; **-ipe** kníže; **-ipatu** knížectví

principal hlavní, základní

principi/e princip, zásada; **-al** principiální, zásadní

print/ar tisknout; **-a(tion)** tisk(nutí); **-age, -ate** tiskopis, tiskovina; **-ero** tiskař; **-ería** tiskárna

prior/i přední; přednostní; **-itá** přednost; prvenství

prisma hranol; **-tic** hranolový, prizmatický

prison vězení; **-ari** vězeňský; **-ario** vězeň, zajatec; **in-ar** uvěznit, vsadit do vězení

priv/ar připravit (*oč*), zbavit (*čeho*); ~ **se (de)** odříci si (*co*); **-ation** odnětí, zbavení; nedostatek, ztráta; **-ativ** odnímací, zbavovací

privilegi/e privilegium, výsada; **-ar** privilegiovat, nadat výsadou; **-at** privilegovaný, výsadní, požívající výhod

pro pro (*příčina*), kvůli, z, ze; ~ **que** poněvadž, protože; ~ **quo** proč?; ~ **to** proto

proa přední díl, část; před (lodi)

probábil pravděpodobný; **-itá** pravděpodobnost

problem/a problém; **-átic** problematický; **-ática** problematika

proced/er postupovat; **-e, -entie** postup; **-ura** procedura, metodický postup

process/(e) proces (*postup, průběh, vývoj*), pochod *chem.*; **-ion** procesí *círk.*; **-or** procesor *tech.*

processu proces, spor, přelíčení (*soudní*); **-al** proces(uál)-ní; **-ar (contra)** vést proces (proti), soudně stíhat

proclam/ar (veřejně) prohlásit, vyhlásit; **-ation** provolání, (veřejné) prohlášení, výzva, proklamace

procrastin/ar odkládat (*ze dne na den*); **-ation** odkládání

procre/ar plodit; **-ation** plození; **-ativ** plodivý, tvořivý

procur/ar obstarat, opatřit, sehnat; **-a(tion)** plná moc

prodig/o marnotratník; **-aci, -al** marnotratný; **-alita** marnotratnost; **-ar** promarnit, plýtvat; **-ation** plýtvání

prodigi/e div, zázrak; **-osi** úžasný, zázračný

product/e výrobek, produkt; **-er** vyrobitt, (z)plodit; **-ion** výroba; produkce (*filmu*); **-iv** produktivní, plodný, výnosný; **-ivita** produktivita, výnosnost; **-or** výrobce

pro(e)minent vynikající, význačný; **-ie** význačnost

profan světský (*nenáboženský*); laický; **-o** laik, neoborník; **-ar** znesvětit; **-ation** znesvěcení, zneuctění, zneužití

profess/er provozovat (*povolání*); přednášet (*na univerzitě*); **-ion** povolání, profese; **-ional** profesionální; **-or** profesor; **-oratu** katedra, profesorský sbor; **-ura** profesura

profet/e *proph... prorok; **-essa** prorokyně; **-ic** prorocký; **-ie** proroctví; **-isar** prorokovat

profil profil; **-ar** profilovat

profila/xie *prophy... (profy...) opatření učiněná předem, profylaxe; **-ctic** ochranný, obranný, předem učiněný

profit/e prospěch, užitek, výtěžek, zisk; **-ar (de)** těžit (z)

profund hluboký; důkladný; **-esse, -itá** hloubka, hloubkost; důkladnost; **-ore** hloubka (*rozměr*); **-ar** hloubit

progenit/er plodit (*potomstvo*); **-or** předek; **-ura** potomstvo, potomci

prognos/e předpověď; prognóza *med.*; **-tic** prognostický; **-tícar** předpovídat; **-tication** předpovídání; **-tico** prognostik

programm/a program; **-ar** programovat; **-átic** programo-

vý (*prohlášení*); **-ation** programování; **-ator** programátor
progress pokrok, prospěch (*škol.*); **-er** dělat pokroky, postupovat; **-ion** postup, progrese; řada *mat.*; **-iv** progresivní
prohib/ir zakázat; **-ition** zákaz; **-itiv** zakazující
project/e návrh, projekt, plán (*do budoucna*); **-er** vrhat světlo; promítat (*film*); projektovat, plánovat; **-ile** střela, projektil; **-ion** projekt, plán; promítání; průmět; **-ist** plánovač, projektant; **-iv** projektivní (*geometrie*); **-or** promítací přístroj, projektor; světlomet
prolet/ari proletářský; **-ario** proletář; **-ariatu** proletariát
prolific plodný; bohatý (*nač, čím*)
prolix rozvláčný; **-itá** rozvláčnost
prolong/ar prodloužit (*časově*); **-ation** prodloužení
promen/ar procházet se; **-ada** procházka; **-ade** procházková cesta
promess/e (pří)slib; **-er** (pří)slíbit; **-ori** obsahující závazek
promin/ent vynikající; **-ente** přední osobnost; **-er** vynikat; **-entie** výtečnost, vynikající postavení
promo/(v)er povýšit (*koho*), podpořit; napomoci (*čemu*); **-tion** povýšení, postup; **-tor** podporovatel
promontorie předhoří; mys
prompt okamžitý, pohotový; hbitý; **-itá** pohotovost, hbylost
promulg/ar vyhlásit; **-ation** vyhlášení, vyhláška
pronómin/e zájmeno; **-al** zájmenný
pronunci/ar vyslovovat; **-ation** výslovnost
propag/ar propagovat, šířit (*myšlenky*); **-ation** propagace, šíření (*ideí*); **-ator** propagátor, šířitel (*ideí*); **-ande** propaganda; **-andist** propagandista
proportion poměr (*vzájemný*); **-es** rozměry, proporce; **-al** úměrný; **-alitá** úměrnost
propos/ir navrhnout; **-ition** návrh; **-itor** navrhovatel
propri vlastní; **-etá** vlastnictví; **-etario** majitel, vlastník
propuls/er pohánět (*vpřed*); **-ion** pohon; pohyb dopředu; **-iv** pohonný; **-or** hnací motor
proquó proč
prorog/ar prodloužit (*lhůtu, platnost*); odročit (*zasedání*); **-ation** prodloužení, odročení, odklad
prosa próza; **-ic** prozaický; **-ist** prozaik
proscr/ir vypovědět (*ze země*); **-ite** vyhnanec, vypovězenec, psanec; **-ition** proscipce, vypovězení (*ze země*)
proselite ***proselyte** (= **convertite**) prozelyta, novověrec, nově obrácený (*na víru*); nový stoupenec
prósit! na zdraví!, ať slouží! (*při přípitku*)
prospect/e výhled, rozhled; prospekt; **-or** hledač (*zlata*)
prosper/i prospívající, zdárný; **-ar** dařit se, prospívat; **-itá** zdar, úspěch, blaho(byt), rozkvět
prostat/a předstojná žláza, prostata; **-ic** prostatický
prostitu/er prostituovat; **-ta** prostitutka; **-tion** prostituce
prostern/ar povalit, srazit; přemoci, pokořit; ~ **se** vrhnout se na zem, padnout na tvář; **-at** přemožený, pokořený, ležící tváří k zemi; **-ation** povalení, porážení na zem; pokoření se
prostr/ar vysílit, oslabit; **-ation** vysílení, zmoženost
protagonist hlavní postava (*románu*); průkopník
protect/er chránit; **-ion** ochrana; **-ional** ochranný; **-or** ochránce, příznivec, protektor; chránič; **-oratu** protektorát
protest/e protest, ohrazení se; **-ar** protestovat, ohradit se; **-ante** protestant; **-antisme** protestantismus; **-ation** protest(ování), ohrazení se
protoco(l)l protokol; **-ar** (za)protokolovat; **-ari** protokolární
prov/a zkouška; **-ar** (vy)zkoušet, zkusit

proven/ir pocházet (*odkud*); **-ientie** původ
proverbi/e přísloví; **-al** příslovečný
provi/der opatřit, zásobit (*čím*); **-dent** prozíravý; **-dentie** prožetelnost, prozíravost; **-sion** zásoba; **-sor** opatrovatel; správce; **-sori** prozatímní, dočasný
provinci/a provincie, venkov; **-al** provinciální, venkovský, maloměstský; **-alo** provinciál, venkovan
provoc/ar (vy)provokovat, podněcovat, dráždit; vyvolat, způsobit; **-ation** provokace; **-ator** provokatér
próxim nejbližší, příští; blízký, nedaleký; blízko; **-o** bližní; **-itá** blízkost, sousedství
prud upejpvavý; **-erie** pruderie, přemrštěný stud
prudent opatrný, rozvážný; **-ie** opatrnost, rozvážnost
pruine jíní, jinovatka
prun švestka (*plod*); **-iero** švestka (*strom*); **-iera** šv. sad
prunt/ar vypůjčit si; **-a** výpůjčka; **-ation** vypůjčení
prurit/ar svědět, svrbět; **-ation** svědění, svrbění
Prussi/a Prusko; **p-an** pruský; **p-ano** Prus
pruv/a důkaz; **-ar** dokázat; **-ábil** dokazatelný
psalm/e žalm; **-ist** žalmista
psaltre žaltář, kniha žalmů
pseudónim *...**nym** pseudonymní; **-e** pseudonym
psych/e ***psych...** duše(vno); **-iátric** psychiatrický; **-iatrie** psychiatrie; **-ic** duševní, psychický
psic(h)olog/o ***psych...** psycholog; **-ie** psychologie; **-ic** psychologický
psic(h)opat ***psychopath (psychopat)** psychopat; **-ie** psychopatie; **-ic** psychopatický
púber pohlavně dospělý; **-tá** pohlavná dospívání, puberta
públic veřejný; **-a** veřejnost; **-itá** zveřejnění; rozšíření zprávy; veřejný ohlas; **-ar** uveřejnit, publikovat; **-ation** uveřejnění, publikace; **-ist** novinář, publicista
púdding pudink
púdel pudl(ík) (*druh psa*)
pud/er stydět se; **-ic** stydlivý; **-ore** stud
pudr/e pudr, prášek; **-ar** pudrovat; **-iere** pudřenka
puella děvče, dívka
púer chlapec, hoch
pueril chlapecký, dětský (*věk*); dětinský (*argument*); **-itá** chlapeckost, dět(in)skost
pulce blecha
pullóver pulovr
pulmon plíce (*jedna*); **-ari** plicní; **-ite** zápal plic
puls/e puls, tep; **-ar** pulsovat, tepat; **-ation** pulsace
pulp/e duž(n)ina (*ovoce*); **-osi** dužnatý
púlver/e prach (*střelný*); prášek; **-iera** prachárna; **-isar** rozmělnit, rozdrtit na prach; **-isiation** rozmělnění, rozdrčení na prach; **-isator** drtič
puma puma *zool.*
púmice pemza
pump/e pumpa; **-ar** pumpovat, čerpat; **-ero** hasič; pumpař
punch punč
punctu bod, tečka; **-al** přesný, dochvilný; **-alita** přesnost, dochvilnost; **-ar** tečkovat; **-ation** tečkování
pund libra (*váha*)
puni/e ***pugn/e** pěst; **-ade** hrst; **-ale** dýka; **-alar** (pro)bodnout (*dýkou*); **-ata** rána pěstí
pun/ir (po)trestat; **-ition** potrestání, trest; **-itiv** trestný
punt/a hrot, špička; **-ar** zahrotit, zašpičatit, ořezat (*tužku*); **-at** špičatý; **-ament** zahrocení, zašpičatění
pupé loutka; kukla (*hmyzu*)

pupille zřítelnice, zornice, panenka (*oční*)
pupill/o svěřenec; **-a** svěřenka; **-ari** svěřenecký
pupitre pult
pur čistý, jasný; ryzý; **-itá, -esse** čistota
puré kaše
purg/ar očistit (*od*); projímat (*střeva*); **-a** čistka; **-ation** očištění (*od*); projímání (*střev*); **-ativ** očišťující; projí-
 mavý; **-ative** projímadlo; **-atoria** očištec *náb.*
purific/ar (o-, vy)čistit; **-ation** (o-, vy)čištění; výmaz *práv.*
puritan/o puritán; **-ic** puritánský; **-isme** puritánství
púrpur nach, purpur; **-in** nachový, purpurový
purulent hnisavý; **-ie** hnisání
pus (= **sú(p)pur**) hnis
pusi(l)ánim malodušný, bojácný
puss/ar strkat, tlačit, posunovat; **-ada** strkanice
pústul puchýřek, vřídek, uher, neštovička; **-osi** puchýř-
 kovitý, uhrovitý; **-ar** tvořit *n.* působit puchýřky
putativ domnělý *práv.*
putch puč; **-ist** pučista
puteo studna, šachta
pútor tchoř
putorette (= **mustele**) kolčava, lasi/ce, -čka
putr/ir hnít; **-ition** hnití; **-itura** hniloba; **-ificar** hnít,
 kazit se; **-ient** hnijící; **-id** shnilý, stuchlý, zkažený

Q

quadr- čtver-, čtyř- (*ve složeninách*); **quadrate** čtverec;
quadripede čtvernožec; **quadruplic** čtyřnásobný
qual jaký
qual/itá jakost; vlastnost; **-itativ** kvalitativní; **-ificar** kva-
 lifikovat; **-ification** způsobilost, oprávnění, kvalifikace
qualcunc jakýkoli
qualmen jak (*tázací a zvolací*)
quam jako, než (*srovnávací*); ~ **si** jako by
quamcunc jakkoli
quande kdy; když, až (*časově*); **just** ~ jakmile
quandecunc kdykoli
quant kolik; **in** ~ pokud
quant/e kvantum, množství (*jednotlivé*); **-itá** kvantita,
 mnohost, početnost; **-itativ** kvantitativní, mnohostní;
-ité množství (*čeho*); veličina *mat.*
quar čtyři; **-ant** čtyřicet
quarantene karanténa
quart čtvrt, čtvrtina; **-al** čtvrtletní; **-ale** čtvrtletí
quarter/e byt, ubikace; čtvrť (*městská*); **-ar** ubytovat
quartette kvartet, -o *hud.*
quartz křemen
quasi jakoby, takřka
quast (s)třapek
que že
quel který
quelc několik; **-vez** několikrát, mnohdy
quelcunc kterýkoli; leckterý
quem koho (*4. p.*)
querc dub; **-in** dubový
querell/e hádka, rozepře, svár; **-osi** svárlivý; **-ar** hádat
 se; **-ante** kverulant
question otázka; **-ar** ptát se; **-árium** dotazník
qui kdo; **de** ~ koho, čím
quicunc kdokoli
quiet klidný, tichý; **-itá, -esse** klid

quill brk
quin pět; **-ant** padesát
quincalli/a železářské zboží; **-ero** železář; **-ería** železářství
quintale metrický cent, metrák
quintessentie kvintesence, trest; jádro, podstata
quintette kvintet, -o *hud.*
quixot/erie, -isme donkichotství; **-ic** donkichotský
quiproquó přehmat, omyl; záměna (*osob v dramatu*)
quirl/ar kvedlat; **-e, -uore** kvedlačka
quitt prost (*dluhu, závazku*), vyrovnán, kvit; **-ar** opustit, zanechat; **~ li servicie** vystoupit ze služby; **-antie** stvrzenka (*o zaplacení dluhu*), kvitance; **a-ar** osvobodit (*u soudu*), zprosit žaloby; **~ se de** zhostit se (*čeho*)
quo co; **-cunc** cokoli
quote (po)díl, kvóta
quotidian (= **omnidial**) každodenní; vezdejší
quotiente podíl, kvocient *mat.*

R

rabatt/e srážka z ceny, sleva; **-ar** poskytovat slevu
rabi/e vzteklost; zuřivost; vzteklna *med.*; **-at, -osi** vzteklý
rabbin/o rabín; **-ic** rabínský
rabot hoblík; **-ar** hoblovat; **-uore** hoblice; **-allia** hobliny
r(h)achit/e, -ide křivice, rachitida, rachitis *med.*; **-ic** křivičný, rachitický
rácket pálka, raketa (*tenisová*)
racont/a povídka, vyprávění; **-ar** vyprávět, povídat
rade rejda *nám.*
rad/er leptat; **-ura** lept
rádic/a kořen, slovní kmen *gram.*; odmocnina *mat.*; **duésim, triésim** ~ (= ~ **quadrátic, cúbic**) druhá, třetí odmocnina; **-al** kmenový *gram.*; radikální, důkladný; **-ale** radikál *mat., chem., polit.*; **-alisme** radikalismus
radi/e paprsek; **-al** paprskovitý; **-ar** zářit; **-ation** záření, radiace; **-ant** zářící, sálající; **-ator** radiátor (*topné těleso*)
radiograf ***radiograph** rentgen (*přístroj*); **-ar** rengenovat (*snímkovat*); **-ic** rentgenový; **-ie** snímkování; rentgenový snímek
radioscop rentgen (*přístroj*); **-ar** rentgenovat (*prohlížet*); **-ic** rentgenový; **-ie** rentgenování (*prohlížení rentgenem*)
radís ředkvička
rádus poloměr, rádius *geom.*
radot/ar žvanit; **-age** žvanění
ráfane ***raph...** ředkev
raff/ar urvat, uchvátit, rvát, trhat; **-ade** urvaný kus
ra(f)fin/ar (pře)čistit, zjemnit, rafinovat; **-ade** raf. bílý cukr
raftre krokev
ragú ragú *kuch.*
rajá rádža
rakete raketa *tech.*
ral/ar chropět, chrčět; **-a** (smrtný) chropot; **-ada** chropění
ralli/ar (opět) shromáždit; **-ament** znovuospořádání (*poraženého vojska*)
ram/e větev; **-age** větroví; **-allia** klestí; **-ificar** rozvětvovat (*se*); **-ification** rozvětvení, odbočka
ramm/(e) beran(idlo); **-ar** zatlouci, zarazit
rampe rampa
ran/(e) žába; **-in** žabí; **-atri** žabí (*jako žába*); **-ello** pulec
rancid žluklý; zatuchlý
rancor/e nevraživost, zášť; **-ar** nevražít; **-osi** nevraživý
rang stupeň, hodnost

range řada, pořadí; **-ar** řadit; **a-ar** uspořádat; sjednat
ranson výkupné; **-ar** vykoupit (*se zajetí, otroctví*)
ranúncul pryskyřník *bot.*
rap řepa
rapaci dravý, hrabivý; loupeživý
rapid rychlý; **-itá** rychlost; **-e** peřej, slap
rapiere rapír *hist.*
ra(p)port (služební) hlášení, zpráva, raport; **-ar** podat zprávu, hlásit; referovat; **-ero** zpravodaj, reportér; referent
r(h)apsodie rapsódie *lit., hud.*
rapt/e únos; loupež; **-er** unést (*dítě*); (u)loupit; **-age** lup (*kořist*); **-ion** únos; loupež; **-or** únosce; **-iv** loupežný
rar řídký, vzácný; **-itá** vzácnost, rarita
ras holý; hladký; oholený; **-ar** (o)holit; **-ator** holič; **-atoria** holírna; **-uore** břitva, žiletka, holicí strojek
rascal/e darebák, lump, ničema, padouch; **-atri** darebácký; **-itá** darebáctví, lumpárna
rasl/e řinkot (*zbraní*), hrčení (*povozu*); **-ar** řinčet, hrčēt
rason důvod; rozum; **-ar** uvažovat (*logicky*); odůvodnit; **-ábil** rozumný; **-ament** úvaha (*logická*); odůvodnění
rasp/e rašple; **-ar** rašplovat
rass/e rasa; **-al** rasový (*čistota*); **-isme** rasismus; **-ist** rasista; **-ístic** rasistický; rasový (*teorie*)
rastr/e hrábě; **-ar** hrabat (*hráběmi*); **-age** hrabání
rat/e splátka; **-ificar** schválit, ratifikovat (*smlouvu*)
ration rozum; **-al** rozumový; hospodárný; **-alisar** zhospodárnit
ratt/e krysa; **-ero** krysař; **-iera** past na krysy
rauc chraptivý; **-ore** chrapot; **-itá** chraptivost
ravine rokle, strž, úvoz, úžlabina
raviss/er uchvátit, nadchnout, okouzlit; **-ent** úchvatný, okouzlující; **-ement** okouzlení
ray/(e) pěšinka (*ve vlasech*); rejnok *zool.*; **-ar** rozčesávat vlasy pěšinkou
rayon obvod, okres, okrsek
re věc, záležitost; (**in**) **re (de)** ohledně, ve věci (*čeho*)
react/er reagovat; **-ion** reakce; **-ionari** reakční; **-iv** reaktivní; **-ivitá** reaktivita
real skutečný, reálný; **-itá** skutečnost, realita; **-isar** uskutečnit, provést; **-isation** uskutečnění, realizace
rebell/er vzbouřit se; **-ion** vzpoura, povstání, vzbouření; **-ic, -iosi** odbojný; **-o** povstalec, vzbouřenec
rébus rébus
recalcitrant svéhlavý, vzpurný
recapitul/ar rekapitulovat, shrnout; **-ation** rekapitulace
recens/er posuzovat dílo, recenzovat; **-ion** zhodnocení; kritika díla, recenze; **-ente** posuzovatel díla, recenzent
recent nedávný, nejnovější, poslední; **-men** nedávno
recept/er přijmout (*osobu*); **-ion** příjem, přijetí; recepce; **-ionist** recepční úředník; **-or** příjemce; přijímač *rad.*; sluchátko *telef.*
receptu předpis, recept *med., kuch.*; **-ar** předepsat (*o léku*)
recidiv/e návrat, opakování (*nemoci, trest. činu*), recidiva; **-ist** recidivista
recipiente nádoba, nádrž(ka)
reciproc vzájemný; **-itá** vzájemnost
recit/ar přednášet, recitovat; **-ation** přednes, recitace; **-ator** přednášeč, recitátor; **-ativ** recitační
reciv/er dostat, obdržet; **-age** obdržená věc; příjem; **-ement** přijetí (*zboží*); **-íbil** k dostání
reclam/ar dožadovat se (*nápravy*), urgovat (*co*), reklamo-

vat; **-ation** stížnost, urgence, reklamace
reclame reklama; **far ~ por** dělat reklamu (*čemu*)
reclu/der zamknout, zavřít; **-sion** odloučení (*samota*)
recognosc/er prozkoumat, zjišťovat (*před akcí*); **-ida** průzkum
reco(l)le/er (se) sebrat se, vzchopit se
reco(l)lier posbírat
recolt/e sklizeň, úroda, žeň, žně; **-ar** sklízet (*úrodu*)
reco(m)mand/ar doporučit; **-ation** doporučení; **-ábil**
doporučeníhodný
recompens/ar odměnit, odplatit; **-e** odměna, odplata
recompr/a výkup; **-ar** vykoupit (*nazpět*)
reconcili/ar (u)smířit, urovnat, smírně vyřešit; **-ation**
(u)smíření, smír; **-atori** smířlivý, smírný
reco(n)noss/er poznat (*po hlase*); **-ent** rozeznávající (*co*);
-entie poznání; **-íbil** poznatelný
reconvalesc/er zotavovat se (*po nemoci*); **-ente** reconvalescent; **-entie** reconvalescence, zotavování
récord rekord *sport.*; **-mann** rekordman
recre/ar rekreovat (se), zotavovat se; **-tion** rekreace, odpočinek, zotavení; znovutvoření; **-tiv** rekreační
recrut/e branec, nováček; **-ar** odvádět na vojnu, rekrutovat; **-ament** odvod; nábor
rect přímý (*rovný*); správný; pravý (*úhel*); **-itá** přímost; **-ificar** narovnat, napravit (*omyl*)
rectángul pravoúhelník; **-ari** pravoúhlý
rector rektor; **-atu** rektorát
réct/um konečník *anat.*; **-al** konečníkový
recuper/ar znovu získat, rekuperovat *tech.*; **~ se** vzpamátovat se (*ze ztráty*); **-ation** znovuzískávání, rekuperace
recur/rer utéci se (*k*); **-se** útočiště
recus/ar odmítnout (*soudce pro předpojatost*) *práv.*; **-ation** odmítnutí *práv.*; **-ábil** odmítutelný (*soudce, svědek*)
redact/er redigovat; **-ion** redakce; **-or** redaktor
redempt/er vykoupit; **-ion** vykoupení; **-or** vykupitel
reduct/er snížit, zmenšit (*počet*), redukovat; **-ion** snížení, zmenšení, redukce; **-íbil** redukovatelný; **-iv** snižovací
redute hradba, násep, val
refar předělat
refectoria jídelna (*společná klášterní*), refektář
refer/er odkazovat (*nač*), podávat zprávu, referovat; **-ente** zpravodaj, referent; **-entie** odkaz, doporučení; informace; **-ate** zpráva; odd. úřadu; **-er se (a)** odvolávat se (*nač*)
referéndum veřejné hlasování, referendum
reflect/er přemýšlet (*o čem*), uvažovat; **-ion** přemítání, úvaha, reflexe; **-or** reflektor, odrazové zrcadlo
reflex reflexní, bezděčný; **-e** reflex; odraz, odlesk; **-er** odrážet *fyz.*, zrcadlit; **-iv** reflexivní, zvrtný *gram.*; **-ive** reflexívum *gram.*
reflut odliv
reform/e nové uspořádání, reforma; **-ar** napravit (*mravy*), přetvořit, reformovat; **-ation** reformace; **-ator** reformátor
refract/er lomit paprsky; **-ion** lom paprsků; **-or** velký čočkový dalekohled *astr.*
refrane refrén
refrenar držet na uzdě, krotit
refriger/ar (o-, vy-, z)chladit; **-ante** chladicí prostředek; **-ator** chladnička, lednička
refrigid/ar se nachladit se; **-ation** nachlazení
refrisc/ar (se) občerstvit (se), osvěžit (se); **-ament** občerstvení, osvěžení

refug/ir utéci se, uchýlit se (*k*); **-ie** útočiště (*pomoc*);
-ia útočiště (*místo*), útulek, (*ochranná*) chata (*v horách*);
-iente, -itor uprchlík, utečenec
refus/a odmítnutí, odepření; **-ar** odmítnout, nechťit
refut/ar vyvracet (*námítky*); **-ation** vyvrácení
regal/e bohatá hostina; **-ar** bohatě (po)hostit, (po)čas-
tovat; **-ar se** hodovat; **-ade** bohaté (po)hoštění
regambar vyhazovat (*o koni*)
regard/(e) pohled; ohled; **-ar** hledět (*nač*), pohlížet
regatta regata *sport.*
regener/ar obnovit, znovuvytvořit; **-ation** obnovení,
znovuvytvoření; **-ativ** regenerační
regie režie (*divadelní, filmová*); státní správa
regíme režim, vládní systém; životospráva
regiment pluk *voj.*
region kraj(ina), oblast (*správní*); **-al** krajský, oblastní
regiss/er vést, řídit, režírovat; **-or** režisér
registr/e kniha záznamů, rejstřík; rejstřík (*u varhan*); **-ar**
zaznamenat (*těš na zvuk. pás*), registrovat; **-ation** zápis,
záznam, registrace; **-ator** pořadač (*dopisů*); záznamník
regn/e panství, vláda, říše (*přírodní*); **-ar** panovat, vlád-
nout; **-antie** panování, vládnutí
regress návrat, zpětný postup; úpadek; postih *práv.*; **-er**
vracet se; **-iv** zpětný, regresivní; postihový, regresní
regret/e lítost, politování; **-ar** litovat, želet (*čeho*); **-ábil**
politováníhodný
régul pravidlo; **-ar** regulovat; **-ation** regulace; **-ari** pra-
videlný; **-arita** pravidelnost; **-ativ** regulativní; **-arisar**
uvést řád (*do*); zpravidelit
rehabilit/ar rehabilitovat; **-ation** rehabilitace
reincarn/ar reinkarnovat, vtělit se; **-ation** reinkarnace
reinstallar znovu uvést v úřad; nově instalovat
reject/er odmítnout, zamítnout, zavrhnout; **-ion** odmítnu-
tí, zamítnutí, zavržení
reiett/ar odhodit, zahodit, odvrhnout; **-ation** odvržení
rejunter dohonit, dostihnout (*koho*)
rel kolejnice; **-age, -ament** kolejiště; **relvía** železnice;
relvía subterrán podzemní dráha
relaborar předělat, přepracovat
relat/er (a) vztahovat se (*nač*); **-ion** vztah, poměr, spojení;
-iv poměrný, relativní; vztažný *gram.*
relax/ar uvolnit (*svaly, kázeň*); ~ **se** uvolnit se, oddech-
nout si; **-ament, -ation** uvolnění, relaxace
relé stanice k přepřahání koní; relé *tech.*; **-ar** přepřahat;
vystřídat
releg/ar vypovědět (*odkud*), vyobcovat; **-ation**
vypovězení, vyobcování
relevant důležitý, závažný; **-ie** důležitost, závažnost
relief reliéf (*soch. dílo*)
religi/on náboženství; **-osi** náboženský; zbožný
reliquie relikvie *náb.*
relvía železnice
rem veslo; **-ar** veslovat; **-ation** veslování; **-ator** veslař
remachar přežvykovat
reman/er zbývat, zůstat; **-ent** zbývající, zbytkový;
-entie remanence *fyz.*
remarc/a poznámka; **-ar** poznamenat, podotknout;
zpozorovat, všimnout si; **-ábil** pozoruhodný
remedi/e náprava, odpomoc; prostředek, lék; **-ar** napra-
vit (*co*); odpomoci (*čemu*)
rememorar vzpomínat

remetter se vzpamatovat se
reminisc/er vzpomínat; **-entie** vzpomínka; **-enties** vzpomínky, paměti
remise kůlna, remíza, vozovna
remiss/e vrácení zásilky; dočasná úleva choroby; **-er** vracet, zaslat zpět; přechodně polevit (*o chorobě*); odpustit (*hříchy, trest*); **-íbil** odpustitelný; **-ion** odpuštění; úleva, zmírnění; **-iv** promíjivý
remorc/ar vléci, táhnout (*co*); **-ator** vlečná loď; tahač
remors/e výčitka, hryzení svědomí, lítost
remover odstranit, odklidit
remplazz/ar nahradit; **-ament** nahrazení, náhrada
remuner/ar odměnit, honorovat; **-ation** odměna, honorář
ren ledvina; **-al** ledvinový
renasc/entie obrození, obroda, nový rozkvět, renesance; **-er** obrodit se, znovu rozkvést, vzklíčit
rendevú schůzka, dostaveníčko; rande *hovor.*
rend/ir vrátit, odevzdat, odvést; prokázat (*službu*); **-iment, -ition** výnos, výtěžek; **-itá** výnosnost, zúročení
reneg/ar odpadnout; **-ate** odpadlík, přeběhlík, zrádce
renit/er odporovat, vzdorovat; **-ent** odbojný, vzpurný; **-entie** odpor, vzdor(ovitost), vzpurnost
renne sob
renom/é dobré jméno, pověst; **-at** proslulý, věhlasný
renov/ar obnovit, renovovat; **-ation** obnovení, renovace
rent/a důchod, renta; **-ar** vyplácet se, rentovat se; **-ábil** rentabilní; **-abilitá** rentabilita; **-ario, -ero** rentiér
renunci/ar vzdát se, odříci se, zříci se (*čeho*); **-ation** vzdání se, odřeknutí se, zřeknutí se, odmítnutí (*čeho*)
renvers/ar překotit, převrátit, převrhnout; vyvrátit (*teorii*); **-ament** převrácení; převrat, zvrát
r(h)eostate reostat *el.*
repar/ar opravit, spravit; **-ation, -atura** oprava, správka
repart/ir rozdělit; **-ition** rozdělení
repast/e jídlo (*svačina, oběd, večeře*); **-ette** přesnídávka
repatri/ar repatriovat; **-ate** repatriant; **-ation** repatriace
repent/er litovat, kát se; **-entie** lítost (*nad čím*), pokání
reper/e (poznávací) znamení, označení; **-ar** objevit, najít (*podle pozn. znamení*)
repercuss/er odrazet (se); **-ion** odražení; zpětný náraz
repertorie repertoár
repet/ir opakovat; **-ition** opakování; **-itor** domácí učitel
repezz/ar látat, spravovat, záplatovat; **-ation** látání
réplic/a odpověď (*na kritiku*); kopie (*umělec. díla*); **-ar** odpovědět, namítnout
report/ar přinášet zprávy; **-age** reportáž; **-er** (-ó-) reportér
repos/e odpočinek; **-ar** odpočívát; **-uore** lehátko
repesalie odvěta, odvetné opatření, represálie
represent/ar představovat; zastupovat; **-ante** představitel, zástupce, reprezentant; **-ation** představení; zastoupení, reprezentace; **-ativ** reprezentativní
repress/er potlačit; **-ion** potlačení; **-iv** potlačující; odvetný, represivní
reprimand/e pokárání, důtka; **-ar** pokárat, dát důtku
reproch/e výčitka, výtka; **-ar** vyčítat, vytýkat
reproduct/er reprodukovat; rozmnožovat; **-ion** reprodukce, rozmnožování; **-íbil** reprodukovatelný; **-iv** reprodukční
rept/er plazit se; **-ile** plaz; **-iv** plazivý
republic/a republika; **-an** republikánský; **-ano** republikán
repudi/ar odvrhnout, zavrhnout, zapudit (*manželku*); **-ation** zapuzení, zavržení
repugn/ar odpuzovat; **-ant** odpuzující; **-antie** odpor,

nechuť

repuls/er (ostře) odmítnout, odvrhnout; **-ion** odmítnutí, odvržení; **-iv** odmítavý; **-ori** repulzní (*motor*)

repuss/ar odrazit, odstrčit

reput/ar ctít (*dobré jméno*); **-ation** dobrá pověst, vážnost

requisit/er požadovat *práv.*; zabavovat (*pro voj. účely*), rekvírovat; **-ion** požadavek *práv.*; zabavení, rekvizice *voj.*

reseda rezeda *bot.*

resent/ir (živě) pociťovat; **-iment** (živý) pocit

reserch/a bádání, zkoumání, výzkum; pátrání; **-ar** bádát; pátrat; **-ator** výzkumník

reserv/e výhrada; záloha, rezerva; **-ar** vyhradit; rezervovat; ~ **se** vyhradit si; **-atia** rezervace (*přírodní*); **-ation** vyhrazování; rezervování, rezervace; **-ist** záložník *voj.*; **-uore** nádrž(ka)

resid/er bydlít, sídlit, zdržovat se (*kde*); **-ent** bydlící, sídlící, bytem (*kde*); **-ente** usedlík; rezident *přen.*; **-entia** sídlo, obydlí, byt; **-ential** obytný (*čtvrť*)

residue zbytek, zůstatek

resign/ar odstoupit, vzdát se (*funkce, úřadu*), rezignovat; **-ation** odstoupení, odevzdanost, rezignace; ~ **se** odevzdat se (*svému osudu*)

resin/e pryskyřice; **-osi** pryskyřičný

resist/er odol(áv)at; **-ent** odolný; **-entie** odolnost; odboj

resolu/er rozhodnout se; usnést se; **-tion** rozhodnutí; usnesení, rezoluce

reson/ar odrážet zvuk, (za)zní(va)t, zvučet; rozléhat se;

-ation zvučení; **-ant** zvučící; **-antie** ozvuk, rezonance

resorpt/er vstřebávat, pohlcovat, vsakovat; **-ion** vstřebávání, pohlcování, vsakování

respect/e úcta, vážnost; **-ar** ctít, mít v úctě; **-ábil** úctyhodný, slušný; **-osi** uctivý

respir/ar dýchat, oddechovat; **-ation** dýchání, dech; **-ativ** dýchací

respon/der odpovědět (*nač*); **-se** odpověď

respons/ar odpovídat (*zač*); **-ábil (por)** odpovědný (*za*); **-abilitá** odpovědnost

ressor pružné pero, pružina

ressurse prostředek; zdroj (*surovin a materiálních potřeb*)

rest/(-age, -antie) zbytek, zůstatek, ostatek; nedoplatek; **-ar** zbývat, zůstat; **-ant** zbylý, zbývající

restaur/ar obnovit, znovuzřídit, restaurovat; **-ation** obnova, znovuzřízení, restaurace (*uměleckého díla*); **-ator** restaurátor

restor/ar (se) občerstvit (se); **-ante** restaurace (*hostinec*), restaurant; **-ation** občerstvení; **-ator** restaurátor; **-ería** restaurace (*hostinec*)

restitu/er navrátit (*v předešlý právní stav*), obnovit; **-tion** navrácení, obnovení; **-tiv** restituční *práv.*

restrict/er omezit, snížit (*počet*); **-ion** omezení, snížení, restrikce; **-iv** omezovací, restriktivní

result/ate výsledek; **-ar** vyplývat; **-ante** výslednice

resum/ar shrnout; **-é** shrnutí; přehled, stručný obsah

resu(r)rect/er vstát z mrtvých; **-ion** zmrtvýchvstání

resuscit/ar oživovat, křísit; **-ation** kříšení, oživování

retabliss/er obnovit, znovuzřídit; **-ement** znovuzřízení

retard/ar zpozdít; **-ation, -ament, -e** zpoždění

rete síť; **rete-sac** síťovka (*na nákup*)

reten/er zadržet; **-tion** zadržení; vazba (*policejní*)

reticul kabelka, taštička

retine sítnice *anat.*

retir/ar odejít (*do ústraní, na odpočinek*); stáhnout (*z oběhu*);
-at žijící v ústraní *n.* na odpočinku
r(h)etoric řečnický, rétorický; -a řečnictví, rétorika
retorn návrat; -ar navrátit se
retorte křivule, retorta *chem.*
retract/ar odvolat (*přiznané*); -ion odvolání
retra/(h)er stáhnout (*co zpět*); ~ **se** stáhnout se, ustoupit;
-ida stahování (se), ústup
retro zpět, nazpátek; (pozpátku = **con li dorse adavan**)
retrospectiv nazpět hledící, retrospektivní
retuch/e retuš; -ar poopravit, retušovat; -ero retušér
r(h)euma revma; -tic revmatický; -tisme revmatismus
reun/ir shromáždit, spojit, sjednotit; -ion shromáždění,
opětné sjednocení, schůze, sraz
revanch/a odplata, odvěta, oplátka, revanš; -ar oplatit
(*komu co*), revanšovat se (*zač*)
rev/a sen (*touha*); -ar snít (*toužit*); -aci, -osi snivý; -erie
snění (*touha*)
revel/ar odhalit, zjevit; -ation odhalení, zjevení
revellie budíček *voj.*
reven/ir navrátit se, opět přijít; -ida návrat; -iente
navrátilce
revenj/a (po)msta; -ar (po)mstít se
revenú příjem, důchod (*z majetku*)
rever/er ctít, uctívat; -ent uctivý; -entie uctivost,
(hluboká) poklona
revers/e rub, zadní strana; -al obrácený, opačný; -ar
obrátit, překlomit
rever/ter obrátit naruby; -sion obrácení; návrat (*k původ-
nímu typu*), reverze *biol.*; -siv zvratný, vracející se; -sibil
oboustranný (*látka*), obratitelný
revi/der opět spatřit, shledat se; -de, -dentie shledání;
til revide! na shledanou!; -ser přehlédnout, přezkou-
mat, (z)revidovat; -sion přehlédnutí, přezkoumání, re-
vize; -sor revizor
revivific/ar (= **reviventar**) oživit; -ation znovuoživení
revoc/ar odvolat, zrušit; -ation odvolání, zrušení
revolt/e vzpoura, vzbouření; -ar (se) vzbouřit (se)
revolu/er otáčet se, obíhat *astr.*; -tion otáčení, oběh,
obrátko, obrat; převrat, revoluce; -tionario revolucionář
revólver revolver
revúe časopis, revue; přehlídka, přehled
revuls/er odvádět (*bolest*) *med.*; -ion odvedení (*bolesti*)
rey král; -er kralovat; -entie kralování; -ia království;
-essa královna; -atu královský úřad; -al královský
Rhen Rýn; r-an rýnský
rhódium rhódium *chem.*
rican/ar ušklibat se; uštěpačně se smát
rich bohatý; -esse bohatství; -o boháč; -ard bohatec
ricochett/e odraz; -ar odrazit se, odskočit (*o kulce*)
ridelle žebřina (*vozu*)
ri/der smát se; -se, -sion smích; -sibil směšný
ridícul směšný; -ar posmívat se; -isar zesměšnit
rig/id strnulý, tuhý (*neohebný*); -itá strnulost, tuhost;
-ore přísnost; -orosí přísný; -orist asketa, puritán
rim/(e) rým; -ar rýmovat; -ero rýmař
rimbors/a(ment) dobírka; úhrada (*pohledávky*); -ar
(u)hradit (*pohledávku*); **contra -a(ment)** na dobírku
rimess/e poukaz (*peněží*); -ar poukázat (*peníze*)
r(h)inócero (= **nasecorn**) nosorožec
r(h)init/e, -ide zánět nosní sliznice, rýma

rins/ar vypláchnout; (vy)máchat (*prádlo*); **-allia** pomyje
ris rýže; **-iera** rýžové pole, rýžoviště
risc/a nebezpečí, riziko; **-ar** dávat v sázku, riskovat;
-ant riskující; **-osi** nebezpečný, odvážný, riskantní
ritm/e *rhyth... (ryt...) rytmus; **-ic** rytmický; **-ica** rytmika
ritu obřad; **-al** rituální; **-ale** rituál
rival/e sok, soupeř; **-isar** soupeřit; **-itá** soupeření
rive břeh
river/e potok; **-an** potoční
rivet/e nýt; **-ar** nýtovat; **-ation** nýtování
rix/e rvačka, pranice; **-ar** rvát se; **-osi** rvavý; **-ard** rváč
robe dámské šaty, róba; roucho
robinete kohoutek (*vodovodu*)
róbot robot
robust silný, statný, robustní
rocc/a skála, hornina; **-osi** skalnatý; **-age, -allia** kamení
rococó rokoko
ro/der hryzat, hlodat, ohlodávat; **-sion** hlodání, hryzání;
-dente hlodavec *zool.*
r(h)ododéndron rododendron *bot.*
rol role, úloha
Rom/a Řím; **r-an** římský; **r-ano** Říman
roman román; **-ce** romance; **-esc** v románském slohu, romaneskní; románový; **-ic** románský (*sloh*); **-ico** Román;
-ist romanista; **-isar** porománštit
romántic romantický; **-a** romantika; **-o** romantik
r(h)omb/e kosočtverec; **-oide** kosodélník
ronc/ar chrápat; **-ada, -ament** chrápání; **-ator** chrápající
rond kulatý, okrouhlý; **-ore, -esse** kulatost; **-elle** kruhová podložka *tech.*; **-e** kolo (*oběhnuti*) *sport.*; kruh; obchůzka
ronron/ar příst (*o kočce*); **-ada** předení
ros/e růže; **-i** růžový; **-atri** narůžovělý; **-árium** růženec;
-eola rozeola, růžovka *med.*; **-ette** růžice, rozeta; **-iera** růžový sad; **-iero** růžový keř
rosé rosa
rosine rozinka
rospe ropucha
ross rusovlasý, zrzavý; **-itá, -ore** zrzavost
rost/ar péci (*maso*); **-ate** (= **carne rostat**) pečeně; **-bif** hovězí pečeně, rostbíf
rot/e kolo; **-ar** otáčet se, kroužit; **-ation** otáčení, rotace;
-ativ rotační (*stroj*); **-atori** rotační (*pohyb, síla*); **-age** kolečka stroje, soukolí; **-or** rotor *tech.*
rot-patine koloběžka
rótul (kolenní) česka *anat.*
rotunde rotunda *stav.*
rubande stuha, páska, stužka
r(h)ubarbe rebarbora, reveň *bot.*
rub/i červený, rudý; **R- Mare** Rudé moře; **-ar** (na)-červenit; **-atri** načervenalý; **-eola** zarděnky *med.*;
-icol (= **rubi-péctor**) červenka *zool.*; **-ie** červánky;
-ijar červenat se, zčervenat; **-ine** rubín; **-ore** červeň
rúbric/a sloupec, rubrika; **-ar** rubrikovat
ruc přeslice (*kužel na předení*)
ruce náběra, náběr, náběrek *text.*
ruct/ar říhat, krkat; **-ation** říhání, krkání
rucul/ar vrkat, cukrovat (*o hrdličce*); **-ada** vrkání
rud hrubý (*neotesaný*), drsný; **-esse, -itá** hrubost, drsnost
rudiment základ, (prvo)počátek; nevyvinutý zárodek *biol.*;
-al, -ari základní, (prvo)počáteční; zárodečný *biol.*
rug/a vráska; **-ar** vraštit; **-osi** drsný (*na hmat*), vrásčitý;

-ositá drsnost, vrásčitost

rugby ragby

rug/ir řvát (*o lvu*); **-ida, -iment** řvaní

ruin/e záhuba, zkáza; zbořenina, zřícenina; **cader in -es** chátrat, rozpadat se; **-ar** (z)ničit, (z)ruinovat; podlomit (*zdraví*); přivést na mizinu; **-osi** zhoubný, zkázonosný; sešlý, na spadnutí

rul svitek, role (*papíru*), válec (*silniční*); **-ar** svinout; válet, koulet se; válcovat (*silnici*); **-age, -ada** válení; válení; válcování; **-ade** ruláda; **-ette** ruleta

rum rum

Rumani/a Rumunsko; **r-an** rumunský

rumin/ar (= **remachar**) přežvykovat; **-ation** přežvykování; **-ante** přežvýkavec *zool.*

rumore pověst (*nezaručená zpráva*), řeči; hukot

rupt/er zlomit, rozbít; **-ion, -ura** zlomení; přerušení, prolomení, průlom; **-íbil** rozbitný, křehký; **rupte-furte** krádež vloupáním; **rupte-furtard** lupič

rur/e venkov; **-al** venkovský; polní (*cesta*); **-ano** venkovan, sedlák

russ ruský; ruština; **R-ia** Rusko; **r-o** Rus

rúst/ic venkovský; hrubý, neotesaný; **-ico** venkovan, sedlák

rute cesta, trasa (*cesta postupu*)

rutin/e řemeslná dovednost, zběhlost; **-ero** rutinér; **-ari** rutinérský; **-at** zběhlý, rutinovaný

S

sábbat(h) sabat, šábes (*v žid. náb. sváteční den sobota*)

sabot/ar sabotovat; **-age** sabotáž; **-ero** sabotér

sabr/e šavle; **-ar** tít šavlí

sac pytel; vak, tlumok; **sac-gasse** slepá ulička

sa(c)c(h)arine sacharín

sacco sako

sacerdot/e kněz; **-al** kněžský; **-ie** kněžství

sacr/i posvátný; **-ar** pomazat (*na krále*); klít *hovor.*; **-al** bohoslužebný; křížový, bederní *med.*; **-ament** svátost

-amental svátostní; **-osant** svatosvatý

sacrific/ar obětovat; **-ation** obětování; **-ator** obětník;

-ie oběť, obětování; **-ial** obětní; **-iosi** obětavý

sacrileg/o svatokrádežník; **-ie** svatokrádež; **-iosi** svatokrádežný

sacristi/a zákristie; **-an(o)** kostelník

safran šafrán *bot.*

sagac/i ostrovtipný, bystrý; **-itá** ostrovtip, bystrost

sag/i moudrý; **-o** mudrc; **-itá, -esse** moudrost

sal/e sůl; **-ar** (o-, po)solit; **-iere** slánka; **-age** slané pečivo; **-in** solnatý; **-osi** slaný; **-ina, -iera** salivar(na);

-inero solivárník; **-initá** solnatost

sala sál, síň; dvorana

salad/e salát *kuch.*; **-iere** salátová mísa

salamandre mlok *zool.*

salari/e mzda, plat; **-ar** odměňovat mzdou; **-al** mzdový

sald/o zůstatek, saldo; **-ar** vyrovnávat (*účet*), saldovat

sálice vrba

salient vyčnívající; nápadný; **-ie** nápadnost

salive slina; **-ar** slinit

salmon losos *zool.*

salon salón

salop špinavý; **-ar** (u-, za)špinit; **-ona** šmudla, špindíra

salpetr/e ledek *chem.*; **-osi** ledkový

salsic/e párek, uzenka; **-ería, -erie** uzenářství, uzeniny;
-ero uzenář
salt/a skok; **-ar** (vy)skočit; **-ettar** poskakovat
saltarelle kobylka (*hmyz*); italský lidový tanec
salubr/i zdravý (*zdraví prospěšný*); **-itá** zdravot
salut/(e) pozdrav; ~ ! nazdar!; **-ar** pozdravit, přivítat;
salutovat, vzdávat poctu *voj.*; **-ation** pozdrav(ení);
-ari prospěšný; léčebný, léčivý
salv nepoškozený, bez úrazu; **san e** ~ bez pohromy;
-ar zachránit; spasit; **-ation** záchrana; spása; **-ator**
zachránce; spasitel
sam týž
samovar samovar
sambuc černý bez; **berre del** ~ bezinka
san zdrav, zdravý; ~ **e salv** bez pohromy; **-ar** z(a)hojit,
uzdravit; **-ation** ozdravení; uzdravení; **-atoria** léčebna;
-itá zdraví; **-itari** zdravotní; zdravotnický; **-ario** zdra-
votník
sanction schválení (*zákona*), potvrzení; donucovací opatře-
ní, sankce; **-ar** schválit, potvrdit, uzákonit; sankcionovat
sangu/e krev; **-ar** krvácet; **-ation** krvácení; **-in** krevní;
krvavý; **-inari** krvelačný; **-inosi** krvavý, krevnatý
sanguisuc pijavice, pijavka *zool.*; vydřiduch *přen.*
san(c)t svatý; **-esse, -itá** svatost; **-ificar** posvětit;
-ification posvěcení; **-uárium** svatyně
sapat/e střevíc, bota; **-ero** obuvník, švec; **-ería** obuvni-
ctví (*prodejna*); **-erie** obuvnictví (*obuvnické zboží*)
sap/er chutnat (*jak*); **-id** chutný; **-ore** chuť; **-orar**
vychutnávat; **-orosi** chutný
sapient moudrý (*znalostmi*); **-ie** moudrost (*ve znalostech*);
sapienti sat (*lat.: dosti pro rozumného*) moudrému napověz
sapon mýdlo; **-ar** (na)mydlit; **-ero** mydlář; **-ería** mydlárna;
-ette toaletní mýdlo; **-iere** miska na mýdlo
sapp/e zákop *voj.*; **-ar** podkopat; **-ero** zákopník, *sapér voj.*
sarcl/ar plít (*záhon*); **-uore** plečka (*nástroj*); **-age** plení
sarco rakev
sarment úponka (*vinné révy*); **-osi** úponkovitý
sat dost; **-ie(tá)** sytost; **til satietá** dosyta; **-iar** (na)sytit;
-iábil nasytitelný
satan/o ďábel, satan; **-ic** ďábelský, satanský
sate(I)lite satelit
satine satén *text.*
satir/e satira; **-ic** satirický
satisf/ar uspokojit; **-a(c)tion** uspokojení; zadostiučinění,
satisfakce; **-a(c)tori** uspokojivý, dostatečný
satur nasycený *chem.*; **-ar** nasytit, saturovat; **-ation**
nasycení, saturace; **-itá** nasycenost
saturdí sobota
sauce omáčka; **-iere** omáčník
sauerkraut kyselé zelí
savagi divoký, divý; planý; **-a (= region savagi)** divočina;
-tá divokost; **-erie** zvěřinářství; **-ne** zvěřina (*maso*); **-o**
divoch
sav/er vědět, umět; **-entie** vědění, znalost
savur/ar vychutnávat (*s požitkem*); **-osi** chutný
Saxon/ia Sasko; **s-ic** saský
scabelle podnožka
scabi/e svrab, prašivina; **-osi** svrabovitý, prašivý
scad/er být splatný; vypršet (*lhůta*); **-entie** splatnost, den
splatnosti; **-et** splatný; prošlý (*lhůta*)
scaf *scaph skříň

scafalde lešení
scafandr/e *scaph... skafandr; **-iero** potapěč
scafote popraviště
scalad/ar ztékát, útočit (*pomocí žebříků*); **-a** ztékání, útočení
scal/e žebřík; stupnice, škála; **-ette** žebříček; **-iere** scho-
diště; **-un** příčel (*žebříku*), schod
scald/ar (o-, s)pařit; **-atura** opařenina
scalp kůže na hlavě, skalp; **-ar** skalpovat; **-el** skalpel *med.*
scandal/e skandál; **-isar** skandalizovat; **-osi** skandální
scan/der skandovat (*v metricce*); **-sion** skandování
Scandinav/ia Skandinávie; **s-ic** skandinávský; **s-o** Skandinávec
scann/(e) sken *inf.*; **-ar** skenovat; **-ator** skener
scáanner (= **scannator**) skener *inf.*; **-ist** skenerista
scápul lopatka *anat.*
scarabé brouk
scarlat šarlat, nach; **-in** šarlatový; **-ine** spála, šarlach *med.*
scarmuche šarvátka, potyčka, bitka
scarp/e sráz, příkrý svah; stěna příkopu (*opevnění*), škarpa;
-ar skopat stěnu příkopu; **-at** příkrý, strmý, srázný
scarsi chudý, skoupý, nuzný; **-tá** nedostatek, nouze
scatulle krabice, škatule
scen/e jeviště, scéna; výjev, výstup; **-ic** scénický
scéptic skeptický; **-a** skepse; **-isme** skepticismus
sceptre žezlo
schem/a schéma; **-átic** schematický; **-aticitá** schematic-
nost; **-atisme** schematismus
schism/a rozkol; **-átic** rozkolnický; **-ático** rozkolník
schizofren/ie *schizoph... schizofrenie *med.*; **-ic** schizofrenický
sciática ischias *med.*
scient/ie věda; **-ial** vědní; **-ic**, **-ífic** vědecký; **-ist** vědec
scintill/e jiskra; **-ar** jiskřit; **-ation** jiskření; **-ear** jiskřit se
sclav/o otrok; **-age**, **-atu**, **-itá** otroctví; **-erie** otročina; **-ic**
otrocký; **-ist** otrokář; **sclavo-sistema** otrokářství
sclus/e (*též: scluse-porta*) zdymadlo; **-ar** propouštět
zdymadlem; **-ero** zdymadlář
sc(h)ol škola (*všeobecně*); **-a** škola (*budova*); **-e** škola
(*systém, učení*); **-ari** školní; školský; **-ero** školák
scope cíl; účel
scorbut/e kurděje *med.*; **-ic** kurdějový
scorie struska, škvára
scorpion štír *zool.*
scot skotský; **S-ia** Skotsko; **s-e** Skot
scrapp/ar (o)škrabat, (roz)strouhat; **-ette**, **-uore** škrabka
(*nástroj*), struhadlo
scren stínítko; (televizní) obrazovka
scr/ir psát; **-ite** písemnost; **-itiv** písemný; **-ition** psaní;
-itor pisatel, spisovatel; **-itura** písmo, rukopis
scróful krtice *med.*; **-osi** krtičnatý
scrot/e šourek *med.*; **-al** týkající se šourku
scrumage skrumáž *sport. (shluk hráčů před brankou)*
scrúpul ohled (*morální*), zábrana; výčitka svědomí; **-osi**
přepjatě přísný, svědomitý, úzkostlivý; **-ositá** přepjatá
přísnost, svědomitost, úzkostlivost
scrutine hlasování, volební kolo; sčít. hlasů (*při volbách*)
scrurv/e šroub; **-ar** (při-, za)šroubovat; **-ation** šroubová-
ní; **-iere** matice (šroubu); **scrurv-serrator** svěrák
scud/e štít; **-ero** štítonoš *hist.*
scudelle miska
sculpt/er vyřezávat (*ozdobně*), vytesávat; **-or** sochař; ~
in ligne řezbář; **-ura** sochařské dílo, plastika, skulptura;
sochařství; **lignosculptura** řezbářství; **-ural** sochařský

scum pěna; **-ar** pěníť; **-ant, -osi** pěníťvý; šumivý (*nápoj*);
-ear pěníť se; **vin scumant** *n.* **scumosi** šumivé víno, sekt
scunc skunk, smradoch
scur/ar drhnout (*podlahu, nádobí*); **-ation** drhnutí; **-ette**
kartáč na drhnutí, drátěnka na nádobí
scurel veverka
scuril čťverácký; **-itá** čťveráckost
se se, sebe, si, sobě (*pouze pro 3. osobu*)
seb/e lůj; **-al, -ic, -i** lojový; **-osi** lojovitý
secale žito
seclu/der odloučit (*od*); **-sion** odloučení
seconde vteřina, sekunda
secre/er vyměšovat; **-tion** vyměšování, **-tori** vyměšovací
secret tajný; **-e** tajemství; **-ario** tajemník, sekretář
sect/a sekta; **-ari** sektářský; **-ario, -ano** sektář
sect/er odkrojit, odříznout; protnout; **-ion** řez(ání), odříz-
nutí; oddíl, úsek, sekce; **-ionar** rozdělit, rozkouskovat;
-ura řez; **-or** úsek, sektor
sécul století; **-ari** staletý; svěťský; **-arisar** zesvětštit
secun podle, dle
secund (= **duésim**) druhý; **-ari** druhotný, druhořadý;
střední (*škola*); **-ar** sekundovat, pomáhat, podporovat
(*svým souhlasem*); **-ante** svědek při souboji, sekundant;
-e sekunda
secur bezpečný, jistý; **-ar** jistit (*zebezpečovat*); **-itá** bezpečí, jistota; bezpečnost
se/der sedět; **-de** sedadlo; sídlo; **-dentar (se)** posadit (se);
-ssion schůze, zasedání
sediment usazenina; **-ari** usazený (*hornina*)
sedit/ion vzpoura, povstání; **-iosi** buřičský, povstalecký
sedl/e sedlo; **-ar** (o)sedlat; **-ation** (o)sedláání; **-ero** sedlář;
-ería sedlářství
seduct/er svádět; **-ion** svádění, svedení, svod; **-iv**
svůdný, lákavý; **-or** svůdce
seg/a pila; **-ar** řezat; **-ation** řezání; **-ería** pila (*podnik*);
-uore koza (*na řezání*); **-allia** (*těž: seg-půlvere*) piliny
segl/e plachta (*lodi*); **-ar** plachtit (*na vodě*); **-ero** výrobce
plachet; **-ator** plachtař *sport.*
segment úsek *med., zool.*; úseč *geom.*
sejorn/e pobyt; **-ar** pobývat
select/er vybrat, vyvolit; **-ion** výběr, selekce; **-iv**
výběrový, selektivní
selerí celer
self sám (*osobně*); **-ic** sobecký
seman/e týden; **-al** týdenní; **-ale** týdeník
semafore ***semaph...** návěstidlo, semafor
sembl/ar zdát se; **-ant** zdánlivý; **-antie** zdání
sem/e semeno, sémě; **-ar** sít; **-ada, -ation** setí; **-ero**
semenář; **-eríe** semenářství
semestr/e pololetí, semestr; **-al** pololetní
semi (= **demí**) polo-: **semiconductor** polovodič
semi-colon (= **punctu-comma**) středník *gram.*
seminar/ie seminář; **-ist** seminarista
semit/e semita; **-ic** semitský
sempre vždy(cky), stále, pořád
sempreverde stále zelený strom *n.* keř; věčně svěží píseň
semprevive netřesk *bot.*
senat senát; **-or** senátor; **-orial** senátorský
senil stařecký; **-itá** stařeckost
senior pán, pan; **-a** paní; **-etta** slečna; **-atu** hodnost nej-
staršího člena; **-ia** feud. panství *hist.*; **-itá** stařešinství

sénior senior, stařešina (*v kolektivu*)
sense smysl (*čeho*); **nonsense** nesmysl
sensibil citlivý (*nač*)
sensu smysl *fyziol.*; **-al** smyslný; **-alita** smyslnost
sentenci/e průpověď; výrok; rozsudek; **-al** odpovídající výroku; **-ar** odsoudit (k); **-osi** duchaplný, poučný, myšlenkově bohatý; ostře formulovaný
sentinell(e) hlídka, stráž
sent/e cit, pocit; **-ir** cítit, pocítovat; **-iment** cit, pocit; **-imental** citový, sentimentální; **-íbil** citelný
separ/ar oddělit, odloučit; **-abilitá** oddělitelnost; **-ation** oddělení, odloučení; **-ativ** oddělovací; **-ator** oddělovač
sepia sépie *zool.*
septembre září
septette septet, -o *hud.*
séptic septický
sepult/e hrob; **-er** pohřbí(va)t; **-ero, -or** hrobník; **-oria** hřbitov; **-orial** hrobový, pohřební; **-ura** náhrobek, hrob, hrobka
sequ/er následovat; **-ent** následující, další; příští (*rok*); **-entie** posloupnost, pořadí, sled
sequestr/e sekvestr *med.*; **-ar** zabavit *práv.*, dát do nucené správy; **-ation** nucená správa (*majetku*), sekvestrace (*i med.*); **-ator** nucený správce, sekvestor
seraf *seraph serafín
serái serail *hist., arch.*
serb srbský; **S-ia** Srbsko; **s-o** Srb
serch/ar hledat; **-a** hledání; **-ero** hledač
seren jasný, nezkalený; klidný (*počasí*); **-itá** jasnost, klid
serenade serenáda
sergente četař; strážmistr
seriale seriál
seri/e řada, série; **in** ~ sériový *el.*; **-al** řadový, sériový
serios/i vážný; solidní; **-itá** vážnost; solidnost
sermon kázání, promluva; **-ar** kázat, řečnit
serpent/e had; **-ar** (= **repter**) plazit se; **-ear** klikatit se (*cesta*); **-in** hadí
serr/ar sevřít; **-ette** svěrák; **-atura** sevření
serrur/e zámek (*dveří*); **-ero** zámečnický; **-erie** zámečnictví
sérum sérum
service stolní nádobí, náčiní; soubor (*kávoový ap.*), servis; podání, servis *sport.*
servicie služba
serviette ubrousek
servil otrocký, podlízavý; **-itá, -isme** otrockost, podlízavost, patolízalství
serv/ir sloužit; ~ **li messe** ministrovat (*při mši*); **-itor** služebník, sluha; server *tech.*; **-ero** číšník; **-ient** sloužící
servitud/e nevolnictví; **-ario** nevolník
serv/o nevolník; **-a** nevolnice; **-age** poroba, nevolnictví
seson roční období, sezóna
session zasedání
sestra sestra
set/e žízeň; **haver** *n.* **sentir** ~ mít žízeň; **-osi** žíznivý
sett sedm; (*ve složeninách sept-*): **septette**; **-ant** sedmdesát; **-antario** sedmdesátník
sétter setr (*druh psa*)
sever/i přísný; drsný, krutý (*počasí*); **-itá** přísnost; krutost
sextette sextet, -o *hud.*
sexu pohlaví; mluv. rod *gram.*; **-al** pohlavní, sexuální; **-alita** pohlavnost, sexualita; **-ologo** sexuolog

sfer/e *sph... koule *geom.*; oblast činnosti; sféra; **-ic**
kulový (*plocha*), sférický; **-oide** sféroid *geom.*

shah šach (*panovník*)

sheriff šerif

shilling šilink

shrapnell šrapnel

si jestli(že)

sibil/ar syčet; **-ant** sykavý; **-ante** sykavka *gram.*

Sibiri/a Sibiř; **s-an** sibiřský

sicc suchý, uschlý; **-ore** sucho; **-ar** (u)sušit; **-ation**
sušení, schnutí; **-itá** suchost; příkrost *přen.*

síder/e hvězda; **-al** hvězdný (*o čase*)

siffl/ar pískat, hvízdát, fičet; **-a** písknutí; **-ada** pískání;
-ette, **-uore** píšťala

sífilis/s *syph... (syf...) příjice, syfilis; **-tic** syfilitický; **-tico**
syfilitik

sifon *siph... násoska; láhev na sodovou vodu; sifon *tech.*

sigill/e pečeť; **sigill-cire** pečetní vosk; **sigill-stamp**
pečetítko; **-ar** (za)pečetit; **-ation** (za)pečetění

signal/e signál; **-ar** oznámit (*komu co*), upozornit (*nač*);
-isar signalizovat; **-isation** signalizace

sign/e znamení, znaménko, značka; příznak; **-ar** pode-
psat; **-atura** podpis; **-atario** kdo podepsal, signatář

signific/ar znamenat; mít význam; **-ation** význam; **-ant**
významný (*čin, událost*); **-ativ** významný (*úsměv, pohled*)

silent mlčící; tichý; **-ie** mlčení, ticho; **-iosi** tichý; zamlklý

Silesi/a Slezsko; **s-an** slezský; **s-ano** Slezan

silf *sylph (sylf) skřítek; **-a** víla

sílic/e křemen, pazourek (*kámen*); křemenka; **-ate** křemi-
čitan, silikát; **-ic** křemičitý; **-ium** křemík *chem.*; **-osi**
křemenitý; **-ose** silikóza *med.*

silique lusk

silk hedvábí; **-in** hedvábný; **-age** hedvábnina; **-erie**
hedvábnictví, hedvábné zboží

sill *syll práh

síllab/e *sy... slabika; **-ar** slabikovat; **-ic** slabikový,
slabičný; **-árium** slabikář

silo silo

siluette stínový obraz; obrys věci *n.* člověka

silv/a *sy... (hustý) les; **-al**, **-in** lesní; **-osi** lesnatý;
-icultura lesnictví

simbol *sy... symbol, znak; **-ic** symbolický; **-isar**
symbolizovat

simetr/ie *symm... (sym...) symetrie; **-ic** symetrický

simfon/ie *symp... (symf...) symfonie; **-ic** symfonický

simi/e opice; **-o** opičák; **-ar** opičit se; **-erie** opičárna;
-an, **-esc** opičí; **-atri** opičí (*jako opice*)

simil podobný; **-itá** podobnost; **-ar** podobat se

simpat/ie *sympath... (sympat...) sympatie; **-ic** sympatický;
-isar sympatizovat

simpl/i prostý, prostoduchý, pošetilý; **-esse** prostota,
prostoduchost; **-on** pošetilec, hňup, blbeček, prostáček

símpl/ic prostý, jednoduchý (*ne složitý*); **-icitá** prostota;
jednoduchost; **-ificar** zjednodušit; **-ification** zjedno-
dušení

simptom/a *sy... příznak, symptom; **-átic** symptomatický

simul/ar předstírat, napodobit, simulovat; **-ante** simulant;
-ation napodobení, přetvářka, simulace

simultan současný; **-itá** současnost (*dějů*)

sin bez (*předložka*)

sinagoga *sy... synagóga

sinap hořčice *bot.*; **-isme** používání hořčičných náplastí
sincer/i upřímný; **-itá** upřímnost
sincop/e ***sy...** synkopa *hud., gram.*; **-ar** synkopovat
sindical ***sy...** oborový, odborářský; **-isme** odborové hnutí, odborářství; **-ist** odborář
síndic/o ***sy...** zástupce, mluvčí organizace; **-ate** odborový svaz, odbory
sinecura výnosný, bezpracný úřad *n.* funkce
singlutar vzlykat, štkát
síngul jediný; **-are** jednotné číslo *gram.*; **-ari** jednotlivý; zvláštní, podivný; **-aritá** jedinečnost; zvláštnost
sinistri neblahý, zlověstný
sinistrorsi levotočivý *bot.*
sinod/e ***sy...** synod, -a *círck.*; **-ic** synod(ál)ní
sinónim ***synónym** synonymní; **-e** synonymum; **-ie** synonymie
sinta/xe ***sy...** skladba, syntax *gram.*; **-ctic** syntaktický
sinte/se ***synth...** (**synt...**) syntéza (*i chem.*); **-tic** syntetický
sinu klín (*člověka*)
sinu/osi klikatý, křivolaký; **-itá** klikatost, křivolakost
sínus sinus *geom.*; **-oide** sinusoida
sirene siréna (*píšťala*)
sirena siréna *myt.*
sirop sirup; **-osi** sirupovitý
sirotar srkat, pomalu popíjet
sism/e ***seism/e** zemětřesení; **-ologo** seizmolog; **-ologie** seismologie
sistem/a ***sy...** systém; **-átic** systematický; **-atisar** systematizovat
sitell(e) vědro
situ/ar postavit, položit, umístit; **-ation** postavení, poloha; situace, celkový stav, poměry, okolnosti
sive ... sive buď ... buď
six šest; (*ve složeninách sext-*): **sextante**, **sextette**
sixant šedesát; **-ene** kopa (*60 kusů*)
ski lyže; **-ar** lyžovat; **-ator** lyžař
slamm bahno; **-iera** bahniště
slang hantýrka, slang
slav/(ic) slovanský; **-o** Slovan; **-isme** slovanství
slif/ar brousit; **-uore** brus; **-petre** brousek
sling prak; **-ar** vrhat prakem
slitt/e saně, sáně; **-ar** sáňkovat; **-ation** sáňkování
slovac slovenský; slovenština; **-o** Slovák
Slovakia Slovensko
smeralde smaragd *geol.*
smeril smírek *geol.*
sniff/ar věřit, čenichat, čmuchat; **-ada** čmuchání
soaré večírek (*společenský*)
sobri střízlivý; střídmy, mírný; **-etá** střízlivost; střídmost
soci/o druh, společník; **-etá** společnost (*pospolitost*); **-eté** společnost (*skupina osob něčím spojených*); **-ábil** družný, společenský; **-ari** sdružovací; **-al** sociální, společenský; **-alist** socialista; **-alisme** socialismus
socle podstavec
soda soda; sodovka
sofa pohovka s opěradly
sof/isme ***soph...** sofismus; **-ist** sofistik; **-ística** sofistika
soffl/e van; **-ar** foukat, vanout, vát, dout; ~ **se li nase** vysmrkat se; **-ator** foukač; **-ette**, **-uore** měch (*na vzduch*)
sol sám
soldat/e voják, vojín; **-esca** soldateska (*vojenská sběh*)

sol/e slunce; **-ari** sluneční; **in-ar (se)** slunit (se)
sole/a podešev, podrážka; **-ar** podrazit (*obuv*)
soledí neděle
solemn/i slavnostní; **-itá** slavnostní ráz
solicit/ar žádat, snažně prosit; **-ation** naléhavá žádost;
-ator žadatel
solicitude péče, starost(livost)
solid pevný, tuhý; **-e** těleso *geom.*; **-itá** pevnost, tuhost
solidari solidární; **-tá** solidarita
sol/ist sólista; **-itá** samota; **-itari** osamělý; samotářský;
-itario samotář; **-itude** osamělost, samota; **-o** sólo
solu/er řešit; **-ibil** rozpustný; řešitelný; **-ibilitá** rozpust-
nost; řešitelnost; **-tion** roztok; řešení; **dis-er** rozpouštět
solv/ábil, -ent solventní; **-abilitá, -entie** solventnost
sómmit(e) vrchol(ek)
somnámbul náměsíční; **-isme** náměsíčnost; **-ist** náměsíčník
somní/e sen; snění; **-ar** snít; **-aci** snivý; **-erie** snílkovství;
-on snílek; **-osi** plný snů
somnol/ent spavý, ospalý; **-entie** spavost, ospalost; **-er**
dřímat, podřimovat
son zvuk; hláska; **-ar** zvučet, znít; **-ation** zvučení, znění;
-ata sonáta *hud.*; **-etto** sonet; **-ette, -uore** zvonek
sond/e olovnice; sonda *med.*; vrt *geol.*; **-ar** pátrat, zkou-
mat, sondovat; **-age** průzkum, zkoumání, sondování
sonor/i zvučný, znělý; **-itá** zvučnost, znělost
sorci/e kouzlo, **-ar** kouzlit, čarovat; **-ero** čaroděj; **-era**
čaroděj/ka, -nice; **-erie** kouzelnictví, čarodějnictví; čáry
sordid špinavý; **-ar** (u-, za)špinit; **-age, -allia** špína;
-esse špinavost (*hanebnost*); **-ona** šmudla, špindíra
sort/e druh, odrůda; **-ir** (roz)třídit; **-iment** sortiment
sosie dvojník
sospir/e (po)vzdech; **-ar** vzdychat
sovente často
soveran/(i) svrchovaný, suverénní; **-itá** svrchovanost,
suverenita; **-o** panovník, vladař, vládce
soviet sovět; **-ic** sovětský
soya sója *bot.*
spaci/e prostor, místo, mezera; vesmír; **-al** prostorový;
vesmírný, kosmický (*lod*); **-osi** prostorný, prostranný;
-ar prokládat, dělat mezery *typ.*
spad/e rýč; **-ar** rýt
spaliere zahradní špalír, laťková mříž
sparni/ar (u)šetřit, spořit, střídat; **-age** úspora
sparro vrabec
sparvero krahujec
spasm/a křeč; **-ódic** křečovitý
spatel špachtle, stěrka
spátul lopatka; kopist
speci/e druh, odrůda; **-al** zvláštní, speciální; **-alitá**
zvláštnost, specialita; **-alist** odborník, specialista;
-alisar přesně vymezit, specializovat; **-alisation**
specializace; **-fic** specifický; **-ficar** specifikovat
specimen ukázka, vzorek
spect/ar přihlížet (*čemu*), dívat se (*na koho, co*), pozorovat;
-ator divák
spectácul podívaná; představení, divadlo; **-ari** zvláštní,
neobvyklý, budící pozornost
spectr/e přízrak; strašidlo; spektrum; **-al** strašidelný;
spektrální
specul/ar hloubat, přemýšlet (*o*); spekulovat; **-ation**
hloubání, přemýšlení; teorie; spekulace; **-ator** speku-

lant; **-ativ** hloubavý, přemýšlivý
spégul zrcadlo; **-ar** zrcadlit se
sperma sperma; **-tic** spermatický
spess silný, tlustý (*kniha*); **-ore** tloušťka
spi/ar, -onar slídit, špehovat; **-on** vyzvědač, špeh;
-onage vyzvědačství
spica klas
spic/e koření; **-ear** kořenit; **-erie** kořenářství (*činnost*);
-eria kořenářství (*prodejna*); **-ero** kořenář
spinace špenát
spin/e trn, ostn, bodlina; **-al** páteřní, míšň; **-osi** trnitý,
ostnatý, bodlinatý; **spine dorsal** páteř
spin-crusbere angrešt
spindl/e vřeten; **-ero** přadlák; **-era** přadlena
spir/ar dýchat; **-a** dech; **-ade** dechnutí; **-ation** dýchání
spiral spirálový, spirálovitý, šroubový, šroubovitý,
točitý; **-e** spirála, závitnice
spiréa tavolník *bot.*
spirit/e duch (*strašidlo, přízrak*); **-ist** spiritista; **-isme**
spiritismus
spíritu duch (*osobnost*); **-al** duchovní; **-alisar** oduchov-
nit; **-alisme** spiritualismus; **-alist** spiritualista; **-alita**
duchovno(st); **-osi** duchaplný, oduševnělý
splen slezina *anat.*; **-ite** zánět sleziny *med.*; **-ic** slezinný
splend/er lesknout se, zářit; **-id** skvělý, nádherný; **-ore**
lesk, zář; nádhera; **-ent** lesknoucí se
splint poleno; **-iere** dřevník; **-iera** hranice (*k zapálení*)
splittr/e tříska, štěpina; **-ar** (roz)štípat (*na třísky*)
spoli/ar oloupit; **-ation** oloupení, lup; **-ator** lupič
spon/der zasnoubit; **-so** ženich; **-sa** nevěsta; **-sario**
družba (*svatebčan*); **-saria** družička; **-sales** zasnuby;
-sion zasnoubení
spongi/e houba (*mycí*); **-osi** houbovitý, pórovitý
spontan nenucený, samovolný, spontánní; **-itá** nenuce-
nost, samovolnost, spontánnost
sporadic ojediněle se vyskytující
spor výtrus *bot.*
sporn ostruha
sport sport; **-ist, -mann** sportovec; **-iv** sportovní
sprit/e líh, lihovina; **-osi** lihový, alkoholický
spruzz/a proud vody; (vý)střík; **-ar** stříkat, chrstnout; **-ette**
postřikovač; **-uore** stříkačka; **sur-ar** postřikat, počekat
spul cívka; **-ar** navíjet na cívku
sput/ar plivat; **-age** plivanec; **-uore** plivátko
squadre úhelník *geom.*
squadron jezdecká setnina, eskadrona
squale žralok
squall náraz větru; **-osi, -i** bouřlivý, větrný
squam/e šupina *biol.*; **-osi** šupinatý
squelett/e kostra, skelet; **-ic** kostrový, kosterní
squerm/a šerm; **-ar** šermovat; **-ator** šermíř
stab(e) štáb *voj.*
stábil stálý; pevný, pevně umístěný; **-isar** stabilizovat;
-isation stabilizace; **-itá** stabilita
stadie stav, stupeň vývoje, fáze, stadium
stagn/e rybník, stojatá voda; **-ar** stát (*o vodě*); váznout,
stagnovat; **-ation** stojatost; váznutí, stagnace
stal ocel; **-eria** ocelárna; **-in** ocelový; **-ar** (z)ocelit
stalle stáj, konírna; **bov-stalle** chlév
stallon hřebec
stamp razítko (*nástroj*); **-a** razítko (*otisk*); **-ar** (o)razítkovat

stand stav (*poměry*); **-ar** mít se (*jak*)
standard vzor, standard; **-isar** typizovat, standardizovat
standarte korouhev, praporec, standarta
stann/o cín; **-ar** cínovat; **-atura** (po)cínování; **-ero** cínař
stanniol staniol
stapl/e hromada (*srovnaná*); **-ar** skládat na hromadu
st/ar stát; **-ant** stojící; **-ation** stanice; nádraží; **-ari** nehybný, pevný; **-ative** stojan, stativ; **-atura** postava
stat/e stát; **-al** státní; **-mann** státník, politik
státic statický; **-a** statika
statístic statistický; **-a** statistika; **-o** statistik
statu stav (*situace*); **-al** stavový
statue socha; **-tte** soška
statu/er stanovit; **-te** stanovy, řád; **-tari** daný stanovami
stell/e hvězda; **-ari** hvězdný; **-at** hvězdnatý
stelte chůda
stenograf ***stenograph** stenograf
step- (**-filie**, **-matre** etc.) nevlastní (dítě, matka atd.)
steppe step
sterc/o hnůj, mrva; **-ar** hnojit
stereotip stereotyp; **-ic** stereotypní
steril neúrodný, neplodný, jalový, planý; **-itá** sterilita;
-isar sterilizovat; **-isation** sterilizace
sternut/ar kýchat; **-ation** kýchání
stigma znamení, stopa po poranění; blizna *bot.*; **-tic** stigmatický; **-tisar** označit, poznamenat, stigmatizovat
stímul pobídka, podnět; **-ar** povzbuzovat, podněcovat;
-ation podněcování (*organismu k vyššímu výkonu*); **-ativ** dráždivý, povzbuzující
stip lodyha, stonek *bot.*
stipend/ie stipendium; **-iari** stipendijní; **-iario** stipendista
stípíte stopka (*plodu, listu*)
stipul/ar vyhradit si, vymínit si; **-ation** smlouva, ujednání
stir ***styr** kormidlo, volant; **-ar** řídit (auto, loď), kormidlovat; **-bord** pravá strana lodi; **-ero**, **-mann** kormidelník
stiv/ar ukládat náklad do lodi; **-ator** nakladač (*do lodi*)
stock sklad (zboží), zásoba
stoff látka *text.*
stóic stoický; **-isme** stoicismus; **-o** stoik
stómac(h) žaludek; **-al** žaludeční
stoppar zastavit (*stroj, vůz aj.*); **stop!** stát!, stůj!
stoppl/e strniště; **-age** paběrky; **-era** paběrkačka
storc čáp
storm bouře, bouřka; **storm-atacca** zteč; **storm-ataccar** vzít útokem, ztéci; **-osi** bouřlivý, prudký; **-ear** bouřit, hnát se (*o větru*)
stovar dusit (*maso*)
strab/i šilhavý; **-ar** šilhat; **-isme** šilhavost; **-ator**, **-on** šilhavý člověk, šilhavec, šilhoun
strad/e ulice; **-ette** ulička
stramplar klátit, třepat, házet (*čím*)
strandar uvíznout na mělčině
strangi/i (po)divný, zvláštní; **-itá** podivnost, zvláštnost
strangul/ar (u)škrtit, (za)rdousit; **-ation** (u)škrcení, (za)rdoušení; zaškrcení (*tepny*), zauzlení (*střeva*) *med.*
strap řemen; **-ero** řemenář
strapaci/e trmácení, námaha, útrapa; **-ar** trmácet (*koho*), namáhat, ~ **se** trmácet se; **-osi** namáhavý, úmorný
stratagema válečná lest, úskok
strat/e vrstva; **-ificar** zvrstvit; **-ification** zvrstvení
strateg/o stratég; **-ie** strategie; **-ic** strategický

strax ihned, okamžitě
strec čára, škrť; **-ar** škrťat
strett úzký, těsný; **-e** mořská úžina
stric(h)nine ***strych...** strychnin
strict přesný; přísný, stručný, striktní; **-esse** striktnost
strid/ent ječivý, pronikavý; **-er** ječet, vrískat
stri/e pruh, rýha; **-ar** pruhovat, rýhovat
strígul hřeblo; **-ar** hřebelcovat
stripp třmen
stroc (= **colpe de manu**) rána, úder
struce pštros
strudle závin, štrúdl
struma vole, struma *anat.*
strumpe punčocha; **demí-strumpe** ponožka;
strump-lace podvazek
stucc/a štuk(a), jemná omítka; **-ar** štukovat; **-ation**
štukování; **-atura** plastická výzdoba ze štuku
studi/e učení, studium; studie; **-ar** učit se, studovat;
-ante student; **-osi** pilný, příčinlivý
stuff/ar vycpat; **-age** vycpávka
stul židle
stult hloupý, pošetilý; **-esse** hloupost, pošetilst; **-o,**
-on hlupák, pošetilec; **-erie** hloupost (*kousek*)
stump pahýl; špaček, nedopalek (cigarety)
stup/end ohromující, úžasný; **-er** udivit, překvapit;
-id hloupý, tupý, pitomý; **-iditá** hloupost, tupost,
pitomost; **-ore** strnutí; úžas; duševní tupost *med.*
stupef/ar ohromit, omráčit (*smysly*); **-ation** údiv, úžas;
-ant ohromující, úžasný; **-at** udivený, ohromený
stupp/(e) koudel; **-ar** ucpat koudelí; **-age** ucpávka
stur jeseter *zool.*
sturn špaček *zool.*
su jeho, její
Suab/ia Švábsko; **s-ic** švábský; **s-o** Šváb
suav/i líbezný, půvabný; libý; **-itá** líbeznost, půvabnost
sub pod; **de** ~ zpod
subaltern podřízený (*úředník*)
subir podstoupit
subit náhlý
subestim/ar podceňovat; **-ation** podceňování
subject podrobený, podřízený; **-e** předmět, věc, subjekt;
individuum; podmět *gram.*; poddaný; **-er** podrobit,
podřídít; **-ion** podrobení, podřízení; **-iv** subjektivní
subjugar ujařmit
sublev/ar (nad-, po)zvednout; pobouřit; ~ **se** (po)zdvih-
nout se; vzbouřit se, povstat; **-ation** pozdvižení, povstání
sublím vznešený; **-ar** sublimovat *chem.*; **-itá** vznešenost;
-ate sublimát *chem.*
sublinear podtrhnout; zdůraznit
sublocat/ario podnájemník; **-ion** podnájem
submarine (= **nave submersíbil**) ponorka
submers/er ponořit, potopit, zatopit; **-ion** ponoření;
zátopa; **-íbil** ponorný
submitter podřídít; předložit (*návrh*)
submit/er podrobit, podmanit (*koho*); ~ **se** podrobit se;
-ion podrobení, podřízení, poslušnost; **-iv** poddajný
subordin/ar podřazovat, podřizovat; **-ation** podřazenost,
podřízenost, subordinace; podřadnost *gram.*
subri/der usmívat se; **-se** úsměv
subrog/ar postoupit své právo jinému; **-ation** nabytí
věřitelských práv (*zaplacením dluhu za dlužníka*) *práv.*

subscr/ir podepsat; upisovat (*půjčku*); předplatit si;
-**ition** podpis; upisování; předplatné, subskripce;
-**itor** podpisovatel, předplatitel
subsequ/er následovat, jít za sebou; -**ent** následující
subsidi/e podpora (*peněžitá*), příspěvek; -**ar** podporovat
subsist/er živit se; -**entie** obživa, živobytí
substanti/e podstata; látka, hmota; -**al** podstatný; znač-
ný; -**ar** dokázat, odůvodnit *práv.*; -**osi** vydatný
substantiv/e podstatné jméno *gram.*; -**ic** mající vlastnosti
podst. jména; -**isar** učinit podst. jménem
substitu/er nahradit, zastupovat; dosazovat *mat.*; -**te** ná-
hradník, zástupce; -**tion** náhrada, zastoupení; dosazení
substoff podšívka *text.*
substrec/ar podtrhnout, podškrtnout; -**ation** podtržení
subsuol podlož
subtasse podšálek
subtegment podkroví
subten/er podepřít (*nemocného*), držet; podporovat; -**tion**
podepření; podporování; -**e** podpěra; podpora
subterfuge úskok, vytáčka
subterran podzemní; **etage** ~ suterén; **rel-via** ~ pod-
zemní dráha; -**e** podzemí
subtil jemný, útlý, subtilní; -**itá** jemnost (*povahy*), útlost;
-**isar** zjemnit
subtra(h)er, -(ct)er odčítat; -**(h)ende** menšitel *mat.*;
-**(c)tion** odčítání
suburb/e předměstí; -**an** předměstský
subvention podpora (*peněžitá*), subvence; -**ar** dotovat,
poskytovat subvence
subver/ter podvracet; -**sion** podvratná činnost; -**siv**
podvratný
subvestimentes spodní prádlo
suc/ar cucat, sát; -**on** kojeneček; -**uore** sosák (*hmyzu*);
-**ette** dudlík (*láhve*)
suc šťáva; -**osi** šťavnatý
succe/der následovat (*po*); -**ssion** posloupnost, postup;
následnictví; pozůstalost; -**ssiv** následný, po sobě jdou-
cí; -**ssor** následník
success úspěch, zdar; -**ar** mít úspěch, uspět; -**osi** úspěšný
sucr/e cukr; -**ar** pocukrovat, sladit; -**age** cukrování,
slazení; sladké jídlo; -**ero** cukrovarník; -**ería** cukrovar;
-**erie** cukrovinky; -**iere** cukřenka; -**osi** cukernatý
su(c)cumber podlehnout (*čemu*), podřít se
su(c)curs pomoc (*v nouzi*), příspěvek; -**ar** přispět, přispěchat
na pomoc, vypomoci (*komu*); -**or** pomocník (*v nouzi*)
su(c)cuss/e otřes (*zatřesení, trhnutí*); -**er** (za)třást, cloumat,
lomcovat (*čím*); -**iv** cloumavý, třesavý
sud jih; -**ic** jižní
sud/ar potit se; -**ation** pocení; -**ore** pot; -**orífic** potní
su/er šít; -**tion** šití; -**tor** krejčí; -**tura** šití, sešití; šev
su(f)fic/er (do)stačit; -**ent** dostatečný; -**entie** dostatečnost
su(f)fix/e přípona *gram.*; -**al** příponový
su(f)foc/ar (u)dušit; -**ation** (u)dušení; -**ant, -ativ** dusivý
su(f)fragi/e volební právo; hlas(ování); -**ar** hlasovat;
-**ette** sufražetka; -**st** zastávce volebního práva
suffl/ar napovídat (*i div.*); -**ero** nápořád (*osoba*)
suffr/er (s)trpět, snášet; -**entie** utrpení
su(f)flé náky
suggest/er vnuknout, vsugerovat; našeptat; -**ion** vnuk-
nutí, podnět; návrh; sugesce; -**iv** podnětný, sugestivní
suicid/e sebevrah; -**al** sebevražedný; -**iar (se)** spáchat

sebevraždu; **-ie** sebevražda
suita suite (*i hud.*), průvod, družina
sulc/a brázda, rýha; **-ar** brázdit
suld/ar spájet, svářet (*kovy*), letovat; **-ero** svářeč; **-atura** spájení, sváření, letování; místo sváru, svár
sulf/ate síran; **-ide** sirník; **-ite** siřičitan
sulfur síra; **-ar** sířit; **-ic** sirný; sírový (*kyselina*); **-osi** siřičitý; **-iera** sirný důl
sultan/e sultán; **-atu** sultanát; **-essa** sultánka
summ/a součet, úhrn, částka, obnos, suma; **-ar** sečíst, shrnout; **-ation** sčítání, hromadění, shrnutí; **-ari** souhrnný; **-arium** souhrn, résumé, stručný přehled
sumptu/osi nákladný, přepychový; **-ositá** přepychovost
suol půda, země; podlaha; **planc-suol** prkenná podlaha
su(p)p polévka; **-iere** polévková mísa
su(p)pé večeře; **-ar** večeřet
súper nad, nad-; bezvadný, super; **-ar** převýšit, předčit; překročit (*plán*); přemoci, překonat, zdolat
superabund/ar mít nadbytek; **-ant** nadbytečný, přehojný; **-antie** velká hojnost, přemíra; nadbytek
superb nádherný, skvělý; hrdý, pyšný; **-ie, -esse** nádhera, skvělost; hrdost, pýcha
superbus velký autokar
superchargear přetěžovat
superfar předělat
superfici/e povrch, hladina; plocha; **-al** povrchový; povrchní; zběžný; **-alita** povrchnost
superfilm velkofilm
superflú přebytečný, zbytečný; **-er** přebývat, zbývat; **-ita** přebytečnost, zbytečnost
superhoman nadlidský
superimpost(e) daňová přírážka
superior/i vyšší, vrchní, hořejší; nadřazený, nadřízený; **-ita** převaha; nadřazenost, nadřízenost
superlativ vynikající, superlativní; **-e** 3. stupeň *gram.*
supermarket velká samoobsluha
supernatural nadpřirozený
supernumer/ari přespočetný; **-ario** náhradník
superpassar překonat, předčit; vynikat (*nad*)
superpassuar překročit, přestoupit (*co*)
superpender vznášet se (*nad čím*)
superpos/ir nadřadovat; klást na sebe, navrstvit; přeložit (*přes sebe*); **-ition** nadřadění; umístění nad něčím
superscr/ir nadepsat; **-ite, -ition** nadpis, nadepsání
supersónic nadzvukový
superspect/er přehlédnout (*zrakem*); **-ion** přehled; **-iv** přehledový
superstici/e pověra; **-osi** pověřivý
supervi/der dozírat, dohlížet; **-sion** dozor, inspekce
superviv/er přežít, přečkat; **-entie** přežití
su(p)plant/ar vystrnadit, vytlačit (*koho*), **-ation** vytlačení
su(p)ple/er doplnit, dodat; **-ment** doplněk, dodatek; příloha; **-mental, -mentari** doplňkový, dodatkový
su(p)plic/ar naléhavě prosit; **-ation** naléhavá prosba
su(p)plici/e trest smrti; trápení, muka; **-ar** popravit; mučit, trápit
su(p)port podpěra; stojan; **-ar** podpírat; snášet, strpět
su(p)pos/ir předpokládat; **-ition** předpoklad
su(p)positorie čípek *med.*
supra nahoře, výše (*v textu*); **vide** ~ viz výše
suprem vrchní, nejvyšší; svrchovaný; **-ita, -atie** svrcho-

vanost; nadřazenost, převaha *přen.*; **-ate** supremát *círk.*
su(p)press/er potlačit; **-ion** potlačení; **-iv** potlačovací
su(p)pur/ar hnisat, podebírat se; **-ation** hnisání
sur na
surd hluchý; **-imut** hluchoněmý
surdin/e dusítka, tlumič *hud.*; **-ar** tlumit (*tón*)
sure lýtko *anat.*
su(r)rogate náhražka
surplus přebytek, nadbytek
surprender (= **prender sur se**) vzít na sebe (*odpovědnost*)
surnómine (= **nómine familial**) příjmení, rodné jméno
surpris/e překvapení; **-ar** překvapit
surscr/ir nadepsat; **-ition** nápis
surt/ir vycházet, vyjít ven; **-ida** východ (*místo*)
surtut pracovní plášť; kombinéza, montérky
survigil/ar dohlédnout (*na*); **-antie** dohled, dozor
susceptíbil velmi citlivý; nedůtklivý; **-itá** nedůtklivost
suspect podezřelý; **-er** podezřívát; **-ion** podezření
suspen/der zbavit úřadu, sesadit, suspendovat; **-sion**
sesazení; **-siv** zrušovací; **-se** dočasné zproštění z úřadu
susurr/ar šepotat; šelestit (*listí*), ševelit
sutane sutana (*kněžská*), svrchní šat
sutor krejčí; **-a** šička, švadlena
suvenire památka, upomínka
sved švédský; švédština; **S-ia** Švédsko; **s-o** Švéd
svelt štíhlý; **-esse** štíhlost
svimm/ar plavat; **-ada** plavání; **-ator** plavec; **-ero** plav-
čík; **-uore** ploutev; **svimm-bassine** plovárna
svin vepř, prase; svině, lotr (*nadávká*); **-a** prasnice, svině;
-ar sviňačit; **-iera** (= **svin-stalle**) prasečí chlívek; **-in**
vepřový; **-ine** vepřové (maso); **-ello** sele, vepřík; **-erie**
sviňáctví, sviňačina, svinstvo; **-eria** vepřín; **-ero** pasák
vepřů; **-esc** svinský
sviss švýcarský; **S-ia** Švýcarsko; **s-o** Švýcar

T

ta tam; (*směr: a ta*)
tabac tabák; **-iere** tabatěrka
tabane ovád *zool.*
tabelle přehledná tabulka
tabernacle svatostánek
table stůl, stolek; **nocte-table** noční stolek
tabló nástěnka, návěštní tabule; živý obraz *div.*
tábul tabule, deska; **-ette** tabulka; **-ator** tabulátor *tech.*
taburette stolička, podnožka
tac/er mlčet; **-ent** mlčící; **-entie** mlčení
tache úkol, úloha; **-ar** uložit (*za úkol*)
taciturn mlčenlivý; **-itá** mlčenlivost
tacl/e lanoví (*lodi*); **-ar** opatřovat loď lanovím; **-age,**
-ament lanoví lodi s příslušenstvím
tact/e takt(nost), šetrnost; **-osi** (= **plen de tacte**) taktní
táctic taktický; **-a** taktika; **-o** taktik
tactil hmatový, dotykový (*vjem*); **-itá** citelnost, čivost
taft taft *text.*
taiga taiga
tal takový; **tal-nominat** takzvaný
talare talár
talc mastek *geol.*
talent/(e) talent, nadání, vloha; **-at, -osi** nadaný, talentovaný
táler tolar
talisman talisman

tallia postava, vzrůst
talli/e stříh (šatů); **-ar** stříhat (látku); **-ero** krejčí
talmi cetka, tretka
talmud talmud
talon pata (punčochy, boty); podpatek; talón obch.; **-ar**
dupat (podpadky)
talp/e krtek; **-ero** krtičkář; **-iera** krtin/a, -ec
tam tak, tolik
tam ... quam tak ... jako
tambur buben hud.; **-ar** (vy)bubnovat; **-ero, -ist** bubeník
tamburine tamburína hud.
támen přece
tampar napéchovat, udusat
tampon tampón med.; **-ar** ucpat (ránu), tampónovat med.
tande tehdy, tenkrát
tándem tandem; **tándem-bicycle** kolo pro dva
tang/ar kymáčet se (o lodi); **-age** kymáčení (lodi)
tangent/e tangens, tangenta geom.; **-ial** tangenciální
tango tango
tank (= **carre curassat de combatte**) tank voj.
tann/ar vyčinit (kůži); **-ero** koželuh; **-ería** koželužna;
-eríe koželužství; **-ine** tanin, kyselina tříslová
tant tolik; **in ~ que ...** natolik, že
tanta teta
tantieme tantiéma
tapet/e tapeta; **-ar** tapetovat
tapiss/e koberec; **-ero** čalouník; **-eríe** nástěnný koberec;
čaloun; čalounictví
tapon čep (sudu), zátka; **-ar** (za)zátkovat
tapp/ar tápat (potmě hmatat); **-ada** tápání
tara tára (váha obalu)
tarantella tarantela hud.
tarántul tarantule zool.
taráxaco pampeliška
tard pozdě, pozdní; **-ar** meškat, váhat; **-iv** zdlouhavý
tarif tarif; **-ar** tarifovat
tarine čížek zool.
tars/e zánártí anat.; **-al** zánártní
tartane tartan tex., sport.
tartr/e vinný (i zubní) kámen; **-ic** vinný (kámen, kyselina)
tasc/a kapsa; **-ábil** kapesní; **in-ar** dát do kapsy
tasse šálek, hrnek, hrníček
tast/e klávesa, klapka; **-ar** hmatat; **-atura** klávesnice
Tatar/ia Tatarsko; **t-ian** tatarský; tatarština; **t-o** Tatar
Tatras Tatry; **li Bass / Alt** ~ Nízke / Vysoké Tatry
tatu/ar tetovat; **-age** tetování
taur/o býk; **-ic** býčí (zápas); **-in** býčí (šije, síla); **-ear** zá-
pasit s býkem; **-eator** (= **toreador**), **-ero** zápasník s býky
tavern/e krčma, vinárna; **-ero** krčmář, vinárník
tax/a sazba, taxa (poplatek n. cena za úkon); **-ar** oceňovat,
odhadovat (úředně); **-ation** ocenění, odhad (úřední);
-ator odhadce
taxí taxi, taxík; **chofero de** ~ taxikář
taxon jezevec
taxuo tis bot.
tchec český (týkající se Čech, Moravy a Slezska); čeština; **-o** Čech
Tchekia Česko (Čechy, Morava a Slezsko)
te tě, tebe, ti, tobě; **tu lava** ~ myješ se
t(h)é čaj; **t(h)eiere** čajová konvice, čajník; **t(h)é-urne**
samovar
t(h)eatr/e divadlo; **-al** divadelní

téc(h)nic technický; **-a** technika; **-o** technik
ted/ar nudit, otravovat; omrzet; **-ant, -osi** nudný, otravný
tegment střecha; **-ar** zastřešit; **-ero** pokrývač; **-age** krov
tégul střešní taška
teleco(m)mand/ar dálkově ovládat; **-ation** dálkové ovládání
teleco(m)munication telekomunikace (*dálkový styk*)
telefon *...phon telefon; **-ar** telefonovat; **-ist** telefonista
telegraf *...ph telegraf; **-ar** telegrafovat; **-ist** telegrafista
telegramma telegram
telescop dalekohled; **-ar** zasouvat do sebe; **-ic** zasouvací
televis/ion televize; **-or** televizor
t(h)ema téma, námět; **-tic** tematický
tempe počasí
temple chrám (*protestantský*)
temper/ar mírnit, zmírňovat; **-antie** umírněnost
tempest/e bouře; **-ar** bouřit; **-osi** bouřlivý, rozbouřený
tempie skrání, spánek *anat.*
tempo tempo, rychlost (*pohybu n. děje*)
témpor doba, čas; **de ~ a ~** občas; **-al** světský (*moc*);
časový *gram.*; **-ari** dočasný, prozatímní; **-an** časný
temprar kalit (*ocel*)
tenac/i houževnatý, tuhý, nepovolný, tvrdošijný; **-itá**
houževnatost, tuhost, nepovolnost, tvrdošijnost
t(h)énare bříško (*prstu*)
tenda stan
ténder tendr
ten/der napínat; směřovat (*kam*); **-dentie** směr (*zaměření*),
sklon (*k čemu*), tendence; **-sion** napětí (*i el.*); tlak (*krevní*)
tendon šlacha *anat.*
tendr/i něžný; **-esse** něžnost, něha
tenebr/e tma, temno(ta); **-osi** tmavý; **-ositá** temnota;
zatemnělost, nejasnost
ten/er držet, mít; **-tion** držení, držba
tenette rukojeť, držadlo
tenia (= **verme solitari**) tasemnice *zool.*
ténnis tenis
tenon čep (*stolařský*)
tenor tenor *hud.*; **-e** obsah (*dokumentu*), znění
tension napětí (*i el.*); **alt tension, bass tension**
tentácul chapadlo *zool.*; **-ari** chapadlový
tent/ar pokoušet; **-ation** pokušení; **-ator** pokušitel;
-atori pokušitelský; **-ativ** zkusmý; **-ative (de)** pokus (*o*)
tenu/i tenký, slabý; **-itá** tenkost
t(h)eatr/e divadlo; **-al** divadelní
t(h)eolog/o teolog; **-ie** teologie; **-ic** teologický
t(h)eorem/a teorém; **-átic** teorematický
t(h)eor/ie teorie; **-ic** teoretický; **-isar** teoretizovat
tepid vlažný, vlahý; **-itá** vlažnost
t(h)erapie léčba, léčení, terapie
terebint(h)ine terpentýn
t(h)erm/e vřídlo (*pramen teplé vody*); **-al** teplý (*o vřídle*);
termální (*lázně*); **-ic** termický *fyz.*
termin/e lhůta, termín; **-ar** (u-, za)končit (*studie*); **-al** ko-
nečný; koncový; **-ale** koncovka *tech.*; **-ation** zakonče-
ní; koncovka *gram.*
término výraz, termín (*slovní*); **-logie** terminologie
términus (= **station terminal**) konečná stanice
terr/a země; zemina, půda; **terr-etage** přízemí; **terr-globe**
zeměkoule; **terr-tremore** zemětřesení; **-al, -an, -estri**
(po)zemní, (po)zemský; **-osi** zemitý
terracotta pálená hlína, keramika

terren pozemek, terén; geologický útvar; **bass-terren** nížina
terr/er děsit, strašit; **-íbil** děsivý, hrozný, strašný; **-ore** hrůza, děs; teror; **-orist** terorista; **-orisme** terorismus; **-orisar** terorizovat
terrine hluboká mísa (*na polévku*)
territoria území, teritorium
ters třetina
t(h)ese poučka, zásada, tvrzení
testacé (= **crustacé**) korýš
test/ar závětně okazovat; **-ament** závěť; **-amentari** závětní; **-amentario** vykonavatel závěti; **-ante, -ator** pořizovatel závěti, odkaz(ov)atel
testícul varle *anat.*; **-ari** testikulární (*týkající se varlat*)
testimon svědek; **-ie** svědectví; **-iar** svědčit
tétano tetanus *med.*
tett/e bradavka, struk, cecek; **-ar** sát (*o mláďatech*), cucat
text/er tkát; **-or** tkadlec; **-age, -ura** tkanina, tkanivo; **-erie** tkané zboží, tkaniny; **-ería** prodejna tkanin; **-uore** tkalcovský stav
textil textilní; **-e** textil
textu text; **-al** textový, doslovný (*citát*)
ti ten, ta, to; **ti-ci** tento, tato, toto; **ti-ta** onen, ona, ono
Tibet Tibet; **t-an** tibetský; **t-ano** Tibeťan
tibia holeň, holenní kost *anat.*
tic tik *med.*
ticar tikat; **tic-tac** tik tak; **tic-tacament** tikot, tikání
ticlar lehtat, šimrat
tif (= **febre tifoid**) ***typh** tyf(us) *med.*; **-oid** tyfový
tifon ***typh...** tajfun, větrná smršť
tigr/e tygr; **-a** tygřice
til (až) do
tilie lípa
tim ***thym** tymián *bot.*
timbal/e kotel *hud.*; **-ero** bubeník
timbre zabarvení (*hlasu*), témr; barevný odstín, tembre
tim/er bát se, obávat se; **-id** bázlivý, plachý; nasmělý; **-iditá** bázlivost; **-idisar** děsit; **-ore** bázeň, obava, strach
timon oj (*vozu*); kormidlo; **-ero** kormidelník
timpan/e ***ty...** bubínek *anat.*; **-ic** bubínkový
tinctura tinktura
tindre troud
tine putna, štoudev
tinea mol (*hmyz*); kožní vyrážka *med.*
tint/er (o)barvit; **-ería** barvírna; **-erie** barvířství; **-or** barvíř; **-ori** barvířský; **-ura** barva, barvivo; barvení
tinti(n)n/ar cinkat, klinkat; **-ette** zvoneček
ti(n)núncul poštolka *zool.*
tip ***typ** typ, vzor; litera (*psac. stroje*); **-ic** typický
tip/ar (= **machinscric**) ***ty...** psát na psacím stroji; **-ist(a)** pisař(ka); **tipp-erra** ***typp-erra** překlep
típul tiplice *zool.*
tir/a tah (*i ve hře*); rána, výstřel; **tir-bestie** tažné zvíře, tahoun; **tir-carre** tahač *tech.*; **-ar** táhnout (*za sebou, k sobě*); čepovat, stáčet; střílet; ~ **precis** zasáhnout (*cíl*); **-age** táhnutí; tah (*v loterii*); náklad, tiráž (*knihy*); **-ada** tahání, tažení; palba, střelba; **-ator** střelec; **-atoria** střelnice; **-uore** zásuvka (*stolu*)
tirade záplava slov, tiráda
tirann/ie ***ty...** tyranie; **-ic** tyranský; **-isar** tyranizovat; **-o** tyran

tiré pomlčka *gram.*
tiroid/e *thy... štítná žláza *anat.*; **-al** štítný
tisane odvar, léčivý čaj
titan/e obr, titán; **-ic** obrovský, titánský; **-ium** titan *chem.*
titill/ar (po)lehtat, (po)šimrat; **-ation** lehtání, šimrání
titre cenný papír
títul nadpis, název, titul; **títul-páGINE** titulní stránka; **-ar** nazývat, titulovat
to to
toal/e plátno; ubrus; **-age, -erie** plátěné zboží
toast topinka; **-ar** opékat
toff/e chumáč (*vlasů, travin*); **-ette** chumáček; **-osi** chumáčovitý
toilette toaletní stolek; toaleta; klozet
tole deska plechu
toler/ar snášet, tolerovat; **-ant** snášenlivý, tolerantní; **-antie** snášenlivost; tolerance *tech.*; **-ábil** snesitelný; **-ation** snášení, tolerování
tom díl, svazek (*spisu*)
tomb/e hrob; **-al** náhrobní; **in-ar** vložit do hrobu
tómbola tombola
ton tón; **in-ar** zanotovat; nasadit tón; **in-ation** intonace
ton/der stříhat; **-dida** stříhání; **-dero** stříhač; **-duore, -dette** nástroj na stříhání; **-dut** ostříhaný; **-sura** (o)stříhání; tonzura *náb.*
tonn/e tuna (1000 kg); **-age** tonáž *nám.*
tonnel sud (*větší*)
tónner/e hrom; **-ar** hřmít
tonsill/e mandle *anat.*; **-ite** zánět mandlí
t(h)órax hrudník; **-al** hrudníkový; **-ic** hrudní
torch/e pochodeň; **-ero** nosič pochodně
tor/der stočit, (z-, za)kroutit; (vy)ždímat (*prádlo*); **-sion** kroucení; **-siv** kroutivý
torf rašelina; **-iera** rašeliniště
torment mučení, trápení, muka; **-ar** mučit, trápit, soužit; **-ero** mučitel, trýznitel; **-osi** mučivý
turn/(e) otočení, obrat; řada (*pořadí*); **it es vor** ~ je na vás řada; **-ar** otočit, obrátit; soustružit; ~ **se (a)** obrátit se (*na*); **-ada** soustružení; **-ero** soustružník; **-eria** soustružna; **-ear** točit se, vířit, kroužit; **-uore** soustruh
tornado zhoubná větrná smršť, tornádo
tornasole (= **heliotrop**) slunečnice
torney turnaj
tornistre (vojenský) tlumok, torba, torna
torped/o torpédo; **-ar** torpédovat
torrefact/er pražit (*kávu*); **-ion** pražení
torrent/e bystřina; prudký proud, příval; **-osi** prudký, přívalový
torrid vyprahlý, suchý; **-itá** vyprahlost; **-ar** vyprahnout
torso torzo
torte dort; ovocný koláč
tortico(l)lie tortikolis (*trvalý sklon hlavy na jednu stranu*) *med.*; krutihlavost
tortuga želva
tortur/a mučení, muka; útrpné právo *hist.*; **-ar** mučit, trápit; předat útrpnému právu; **-ator, -ero** mučitel
tost časný, raný; časně, záhy
tost/e přípitek; **-ar (por)** připíjet (*komu, čemu*)
tot celý, veškerý, všecek; **-al** celkový, úplný; **-ale** úhrn, součet; **-alítá** celost, úplnost; **-alité** celek (*celkové množství*); **-alitari** totalitní; **-alisar** shrnout v celek

totvez nicméně
tóxic jedovatý (*látka*); **-itá** jedovatost; **-o** jed; **-ologo** toxikolog; **-ologie** toxikologie; **-ológic** toxikologický
toxine toxin *biochem.*
tra skrz; ~ **li campes** přes pole, přímo
trac lodní brázda
traché průdušnice *anat.*
traci/e stopa, šlépěj; trasa; **-ar** (vy)stopovat; vytýčit; **-ament** (vy)stopování; vytýčení
tract/ar jednat; pojednávat; zacházet (*s kým*); **-ament** jednání; chování; zacházení; **-ate** vědecké pojednání
tractor traktor; **-ist** traktorista
traduct/er překládat; **-ion** překlad; **-or** překladatel
tra/(h)er táhnout, vléci; **-(c)tion** tažení, vlečení, tah
trá(f)fic obchod(ování); provoz, dopravní ruch; **-ar (in)** obchodovat; kšeftovat (*s čím*); **-ante** obchodník; kšeftář; **-ábil** sjízdný, schůdný; **-ator** směrovka, blinkr
traforar provrtat
trah/ir (pro)zradit; **-ition** zrada; **alt-trahition** velezrada
trajecte převoz, přívoz; zvláštní loď k převozu
trajectorie dráha (*střely, komety*)
tram(via) tramvaj
tramp tramp, tulák
tramp/ar dupat, cupat; **-ada** dupot, cupot
trampoline (pérový) můstek *sport.*
tranch/ar krájet; **-e** krajíc, skýva; **-ante** ostří
tranché zákop (*na frontě*)
tranqui(l) klidný, pokojný; **-itá** klid, pokoj; **-isar** uklidnit
trans přes, za (*na druhou stranu*); ~ **montes** za horami
transact/er sjednat (*objednávku, smlouvu*); **-ion** obchod, obchodní jednání; bankovní *n.* obch. převod, transakce
transalpin záalpský
transatlántic zámořský, zaoceánský
transcend/er přesahovat, předčit; **-ent** nadsmyslný, přesahující smyslové poznání, transcendentní (*i mat.*); **-ental** transcendentální *fil.*; **-entie** nadsmyslnot, transcendence
transear přejít
transepte příčná chrámová loď
transfert/(e) přeložení, přemístění, přesídlení; odsun; **-er** přeložit, přemístit, přesídlovat (obyvatelstvo)
transfigur/ar přeměnit, přetvořit, přepracovat; **-ation** přeměna, přetvoření, přepracování, transfigurace
transform/ar přetvořit, přeměnit, transformovat; **-ation** přetvoření, přeměna, transformace; **-ator** transformátor *el.*
transfug/ir přeběhnout; **-itor** přeběhlík
transfus/er přelít; provést transfúzi (*krve*) *med.*; **-ion** přelítí; transfúze *med.*
transgress/er překročit, přestoupit (*zákon*); **-ion** překročení, přestoupení, přestupek; **-or** přestupník
transig/er srovnat se (*urovnat spor*); **ín-ent** nesmlouvavý
trans/ir přejít; **-ition** přechod (*z jedné doby do druhé*); **-ite** přechod, průchod, průjezd; převoz, průvoz (*zboží*), tranzit; **-itiv** přechodný (*sloveso*) *gram.*; **-itori** přechodný (*stav*)
translat/er přenést; přeložit (*do*); **-ion** přenesení, přenos; přeložení, překlad; **-or** telef. zesilovací zařízení; překladatel
transloc/ar přemístit, přesídlit, změnit bydliště; **-ation** přemístění, přesídlení, změna bydliště
translucid průsvitný; **-itá** průsvitnost
transmanu/ar doručit, předat; **-ation** doručení, předání
transmiss/er zaslat (*dopis za kým*); přenést (*pohyb*); vysílat *rad.*; **-ion** zaslání; přenos; vysílání

transmut/ar přeměnit; **-ation** přeměna
transpar/er prosvítat; **-ent** průhledný, průsvitný; **-entie** průhlednost
transpassuar překročit
transpir/ar (z)potit se; **-ation** dýchání kůží, pocení
transplant/ar přesadit (*rostlinu*); přenést, transplantovat;
-ation přesazení; přenesení (*orgánu*), transplantace
transponer převádět, transponovat *hud.*
transport/(e) doprava, přeprava; **-ar** dopravit, přepravit
transpos/ir přemístit, přestavit; **-ition** přemístění, přestavení; transpozice *hud.*
transscrir přepsat
transvasar přelít (*do jiné nádoby*)
transversal příčný
transversar přelít (*nalít příliš mnoho*)
transvestir (se) převléci (se)
trapeze lichoběžník *geom.*; visutá hrazda
trapicar probodnout, proklát
trapp/e past; **-ar** chytat do pasti; líčit (*na zvěř*); **-ero** lovec kožešin
trastrekar přeškrtnout
trate rys (*charakterový, obličej*)
tratte vydaná směnka, trata
trav/e trám; **-age** trámovina; **-atura** trámoví
travers napříč
travers/ar přejít, projet, přeplout, přeletět; probíhat, protékat; **-a** přechod, přejetí, přeplutí, přelet
traverse příčný trám, traverza; pražec *žel.*
travest/ir přestrojit, maskovat; parodovat; **-ie** travestie (*druh parodie*); **-ion** přestrojení
tre velmi, velice
trelli/e laťková mříž (*na keře*); **-age** laťkové mřížoví
trema strach, třesení, tréma; ležatá dvojtečka, trema *gram.*
trem/er třást se, chvět se (*strachy*); **-ent, -id** chvějící se, třesavý; **-ore** třesení, chvění; **terr-tremore** zemětřesení; **-orosí** třaslavý (*ruka*)
trémol/o tremolo *hud.*; **-ar** tremolovat *hud.*
trémul osika *bot.*
tren vlak; vlečka (*šatů*); **-ar** vléci; ~ **pos se** vléci za sebou
trepid/ar zachvět se; **-ation** zachvění, znepokojení
tesor poklad; pokladna; **-ero** pokladník
tress/e cop; pletenec (*vlasů*); **-ar** proplétat, plést (*vlasy*)
trestale trnož; kozlík
tri tři
triade trojice, triáda
triángul trojúhelník; **-ari** trojúhelníkový
tribe kmen (*lidí*)
tribul/ar sužovat; **-ation** sužování
tric podvod, trik; **-ar** klamat, podvádět
tricycle *tricycle trojkolka
tricolor/i trojbarevný; **-ette** trikolóra
tricorn třírohý klobouk
tricot pletená tkanina, trikot; **-ar** plést; **-era** pletačka; **-age** pletení; pletené zboží; **-ería** prodejna plet. zboží
tridente trojzubec
trifolie trojlístek *bot.*
trigemelle trojče
trill/e trylek; **-ar** trylkovat
trimestr/e čtvrtletí; **-al** čtvrtletní
trinc/ar pít; **-a** napítí, doušek; **-ard** pijan; **-age** nápoj, pití; **-on** pijan; **-ada** pití; **-achar** chlastat; **-ábil** pitný;

-ator piják (*čeho*); **-atoria** pivnice; **-uore** brčko (*na pití*);
trinca-moné zpropitné
trin trojjediný (*Bůh*); **-itá** trojjedinost; **T-** Trojice *círk.*
tripes dršťky, vnitřnosti, droby
trison trojzvuk
trist smutný, truchlivý; **-esse** smutek
tritur/ar drtit, rozmělnit; **-ation** drcení, rozmělnění
triumf *triumph vítězství, triumf; **-al** vítězný, triumfální;
-ar získat vítězství, triumfovat
trivial všední, otřepaný, triviální; **-itá** triviálnost
tro příliš
troc výměnný obchod; **-ar** provozovat výměnný obchod
trofé *trophé trofej, (vítězná) kořist
trog necky; koryto, žlab
troglodite *troglodyte střízlík *zool.*
trolleybus trolejbus
trombe smršť (*vodní*)
trombon pozoun *hud.*; **-ist** pozounista
t(h)rombose trombóza *med.*
trompe chobot; sosák
t(h)ron trůn; **-ar** trůnit
trop/es tropy, tropické pásmo; **-ic** tropický; **-ico** obratník
trott/a poklus, cval; **-ar** cválat, klusat; **-uore** chodník
trov/ar nalézt, objevit; shledávat; ~ **se** nalézat se, ocitnout
se; **-a** nález (*čin*); **-iera** naleziště; **-age** nález (*věc*)
trubl/i kalný; **-e** nesnáz, obtíž; soužení, trápení; **-ar** čeřit,
kalit; obtěžovat; soužit, trápit; **-ard** kazimír
truc nákladní vůz, vagón (*otevřený*)
truelle zednická lžíce
truffle lanýž *bot.*
truisme všednost, banálnost; všední, obyklé rčení
trump trumf
trumpet/e trubka, trumpeta; trouba (*hlásná*); **-ar** (za)trou-
bit, vytrubovat; **-ero** trubač; **-ist** trumpetista
trunc trup; kmen stromu, peň; **-ar** osekát, oklestit (*strom*)
truppa herecká společnost
truppe tlupa, hejno, stádo, houf; oddíl *voj.*; **-s** vojsko
trusó výbava (*nevěsty*)
trut/e *truct/e pstruh; **-iera** pstruhoviště
tsar car; **-essa** carevna
tu ty
tub/(e) roura, trubice; **-iform, -atri** rourovitý
tubércul tuberkl *med.*; **-ose** tuberkulóza; **-osi** tuberkulózní
túber/e boule, hrbol, výrustek; hlíza *bot.*; **-osi** hlíznatý
tuch/a dotyk; **-ar** dotýkat se; **-ada, -ament** dotýkání se
tui tvůj
tulip tulipán; **-an** tulipánový
tulle tyl (*tkanina*)
tumef/ar zduřet, opuchnout; **-ation** zduření, opuchnutí
tum/er otěci; **-escer** duřet, nabíhat, otékat; **-escent** oté-
kající; lehce oteklý; **-escentie** zduření, otok, opuchlina,
tumescence; **-id** oteklý, opuchlý; **-iditá** opuchlost, na-
běhlost; **-ore** nádor; **-oral, -orosi** nádorový, nádorovitý
túmul mohyla; náhrobek; **-ari** mohylový, mohylovitý
tumultu vřava, hluk, povyk; sběh lidí; **-ar** povykovat;
-ari davový (*násilí*); **-osi** bouřlivý, divoký; bouřlivácký
túngsten (= **wólfram**) wolfram *chem.*
túnica starořímský spodní šat *hist.*
túnnel tunel
tur cesta, túra, turné; **-ist** turista; **-isme** turistika
turbe zástup, srocení, dav

turb/ar (vy)rušit; **-ation** (vy)rušení
turbine turbína
turbopropulsori turbovrtulový
turbot kambala *zool.*
túrbul nával, tlačence; vířící roj, vír; **-ar** vířit; rojit se;
-ant bouřlivý, nespoutaný; vířivý, turbulentní; **-ada,**
-ament, -antie, -ation víření, proudění (*plynu, kapalín*),
turbulence; neklid, vzrušení *přen.*; **-ear** hemžit se
turc turecký; turečtina; **T-ia** Turecko; **t-o** Turek
turdo drozd
turf dostihová dráha; dostihový sport, dostihy
turkise tyrkys
turr/e věž; **-ette** věžička; **-age** věžoví
túrtur hrdlička
tush (= **China-incre**) tuš
tuss/ar kašlat; **-ettar** pokašlávat
tussilago podběl *bot.*
tutear tykat (*komu*); ~ **unaltru** tykat si (*navzájem*)
tutel/ar opatrovat; **-a** poručnictví, poručenství, opatro-
vnictví; **-ari** poručenský, opatrovnícký
tutor poručník, tutor; **-age** tutorství; **-atu** tutorát

U

ú kde? (*tázací*); **ad ú** kam?; **de ú** odkud?
u kde (*vztažné*); **ad u** kam; **de u** odkud
ubiqui všudypřítomný; **-tá** všudypřítomnost
ubre vemeno
ucunc kdekoli(v)
Ukrain/a Ukrajina
ul sova
úlcer/e vřed; **-ar** hnisat, podbírat se; **-ation** hnisání,
podbírání se; vředovatění; **-osi** vředovitý, hnisavý
ulteriori další, pozdější
últim poslední
ultra kromě, mimo; nad běžnou míru; ~ **to** kromě toho
ultramodern ultramoderní (*přemrštěně moderní*)
ulul/ar skučet, výt; houkat (*o sově*); **-ada, -ation** skučení,
vytí; houkání
umbilíc/o pupek *anat.*; **-al** pupeční
un jeden; nějaký; určitý člen *gram.*
unánim jednomyslný; **-itá** jednomyslnost
unaltru navzájem
uncie unce (*váhová jednotka*)
unct/er pomazat (*mastí*); **-ion** pomazání
und/e vlna (*vodní i fyz.*); **-ear** vlnit se; **-osi** rozvlněný
undin/o vodník; **-a** rusalka
undul/ar vlnit, ondulovat; **-ation** vlnění; ondulace
unésim první
unguent/e mast; **-ar** (na-, po)mazat (*i náb.*); **-osi** mastný;
-ut pomazaný
úngul nehet; **-ate** kopytnatec *zool.*; **-ari** nehtový
únic jediný; jedinečný
unific/ar sjednotit; **-ation** sjednocení
un/ion sjednocení; jednota; svaz, sdružení, unie
uniform jednotný (*sazba*), stejný; **-ar** uniformovat; **-e**
uniforma; **-itá** jednotnost, stejnost, uniformita
unilateral jednostranný; **-itá** jednostrannost
un/ir sjednotit, sdružit; **-ition** sjednocování, sdružování
unison jednohlasý *hud.*
Unit States de América Spojené státy americké
universal všeobecný, univerzální

universe vesmír
universit/á univerzita; **-ari** univerzitní
univoc jednoznačný; **-itá** jednoznačnost
unoculat jednooký
unquande jednou, kdysi
unvez jednou, jedenkrát
up vzhůru
upupa dudek *zool.*
uragane smršť, vichřice, uragán
urán/ium uran *chem.*; **-ic** uranový; **-ite** uranová ruda
ure/a močovina; **-ic** močovinový; **-t(h)re** močovod *anat.*
urg/er naléhat; **-ent** naléhavý; **-entie** naléhavost
urin/e moč; **-ar** močit; **-al, -ari** močový
urne urna
uro tur *zool.*
urogallo tetřev
urolog/o urolog; **-ie** urologie; **-ic** urologický
urs/o medvěd; **-a** medvědice; **-in** medvědí; **-iera**
 medvědí doupě
urtíca kopřiva
urticarie kopřivka *med.*
us/a (po)užítí; **-ar** (po)uží(va)t; **-ada, -ation** (po)užívání;
-antie zvyklost, uzance; **-age** (po)užívání; **-ábil** použitelný
usina větší továrna, závod
ustular pálit, ožehovat
usu obyčej, zvyk; **-al** obvyklý, obyčejný
usufructu požívání, požitky; **-ar** požívat; **-ario** poživatel
usur/a lichva; **-ar** lichvařit; **-ari** lichvářský; **-ero** lichvář;
-erie lichvářství
usurp/ar uchvátit, osvojit si (*neprávem*); **-ation** uchvácení;
-ator uchvatitel
utensile nářadí, náčiní
úter/e děloha *anat.*; **-in** děložní
util užitečný; **-itá** užitečnost; **-isar** zužítkovat, využít;
 upotřebit; **-isation** zužítkování, využití, upotřebení
utop/ie utopie; **-ic** utopický; **-ist** utopista
uve hrozen
úvul čípek *anat.*; **-ari** čípkový

V

va (*pomocné sloveso budoucího času*): **yo ~ ear** půjdu
vac/ar uprázdnit, uvolnit; **-ant** prázdný, uvolněný; **-antie**
 prázdnno(ta), volno; prázdné místo; **-anties** prázdniny,
 dovolená; **-ation** uprázdnění, uvolnění; volno, prázdnno
vacc/a kráva; **-ero** kravař; **-in** kravský; **-ello** tele; **-elline**
 telecí maso; **-eria** kravín
vaccin/e očkovací látka, vakcína; **-ar** očkovat
vaccinie brusinka
vacill/ar mihotat se; **-ant** mihotavý; **-ation** mihotání
vacu/i prázdný; **-ar** vyprázdnit; **-itá** prázdnota; **-o** vzdu-
 choprázdno, vakuum
vad/a brod (*přes řeku*); **-ar** brodit se
vader kráčet
vaffle oplatka
vag nejasný, nezřetelný; neurčitý, mlhavý, vágní
vagabund/e pobuda; tulák; **-age, -erie** potulka, tuláctví
vag/(abund)ar potulovat se; **-ant, -atori** potulný
vagin/e pochva *anat.*; **-al** poševní; **-ite** záněť pochvy
vag/ir křičet, vřeštět (*o miminku*); **-ida** křik
vagon (železniční) vůz, vagón; **-ade** vagón (*množství*)
val/er mít hodnotu, platit; stát zač; **-entar** (= **far valer**)

uplatnit (*vliv, právo*); **-entie** mocenství *chem.*, valence;
-id (pravo)platný, pravomocný; **-idar** uznat platným;
-idation uznání platnosti; **-iditá** (pravo)platnost
valeriane kozlík lékařský *bot.*
valete spodek, kluk (*v kartách*)
valise (cestovní) kufřík, taška, zavazadlo
vall val, násep; **-ar** obehnat valem; **-age** obehnání valem
valley údolí
valor/e hodnota; **-ar** hodnotit; **-osi** hodnotný
vals/e valčík; **-ar** tančit valčík; **-ator** tanečník valčíku
valuta valuta
valve záklopka, ventil; elektronka
válvul chlopeň *anat.*
vampire upír *myt.*; vydřiduch *přen.*; vampýr *zool.*
van marný, **in van** nadarmo; **-itá** marnost; marnivost;
-itari, **-itosi** marnivý, ješitný; **-itar se** honosit se (*čím*)
vanelle čejka *zool.*
vaniglori/e chvástavost, vychloubačnost; **-ar se** chvá-
 tat se, vychloubat se; **-osi** chvástavý, vychloubačný
vanille vanilka *kuch.*
vapor (vodní) pára, výpar; **-ar** pářit se (*vydávat páru*); **-ear**
 měnit se v páru; **-osi** mlhavý; parnatý, plný páry; **-isar**
 odpařovat, proměnit v páru; **-isiation** odpařování; **-isator**
 odpařovač
várice křečová žíla, městka *med.*
varicelle plané neštovice
vari/e rozmanitý, různý, pestrý; **-ar** střídat se, měnit se;
 kolísat (*o ceně*); **-ation** změna, kolísání; **-etá** rozmanitost.
 různost, pestrost; **-ábil** proměnlivý; **-ábile** proměnná
mat.; **-abilitá** proměnlivost; **-ante** obměna, varianta
variol pravé neštovice; **variol-marca** jizva od neštovic
vase nádoba, váza
vaso céva *anat.*
vaso/constriction zúžení cév; **-dilatation** rozšíření cév
vassal/e vazal, poddaný; otrok *přen.*; **-i** vazalský; **-itá**,
-age vazalství; otroctví; otročení *přen.*
vast širý, rozsáhlý; **-ísim** široširý; **-itá** šíře, rozsáhlost
vatt/e vata; **-ar** (vy)vatovat; **-age** (vy)vatování
vé! běda!
veget/ar růst, žít (*o rostlinách*); živořit, vegetovat; **-ation**
 rostlinstvo, vegetace; vegetování *přen.*; **-al** rostlinný;
-ari vegetářský, vegetariánský; **-ariano** vegetarián
vehement prudký, vehementní; **-ie** prudkost, vehemence
vehícul vozidlo; povoz; **-ar** dopravovat vozidlem
vel/e závoj, rouška; **-ar** (za)halit, zastřít; **-age** závojovina;
 zahalení, zastření; **-ation** zahalení, zastření
veline velínový papír (*velmi tenký, hlazený*)
vell (*pomocné sloveso podmiň. způsobu*): **yo ~ ear** šel bych
vell/e chumáč (*chlupů*); **-osi**, **-ut** huňatý, chundelatý
veloc/i rychlý; **-itá** rychlost
velop rouška, pokrývka; **-ar** obestřít, (za)halit
velur samet; **-i** sametový
venal prodejní, úplatný; **-itá** prodejnost, úplatnost
vend/ir prod(áv)at; **-e**, **-ida**, **-ition** prodej; **-itor** prodavač;
-íbil prodejní (*zboží*); **-ibilitá** prodejnost
ven/e žíla; **-ar** žilkovat; **-osi** žilnatý; žilní (*krev*)
venen (= **tóxico**) jed; **-osi** jedovatý
vener/ar ctít, uctívat; **-ation** úcta, uctívání; **-ábil**
 ctihodný, úctyhodný; **-ator** ctitel
venerdí pátek
Vénere (= **Vénus**) Venuše *astr.*

venéric venerický, pohlavní (*nemoc*)
Venezi/a Benátky; **v-an** benátský; **v-ano** Benátčan
ven/ir přijít; **-ida** příchod; **con-ir** sejít se, scházet se;
(*kmen perfekta: vent*): **convention, intervention**
venj/a, -antie, -ament (po)msta; **-ar (se)** (po)mstít (se);
-aci mstivý, pomstychtivý; **-ator** mstitel
vent/e vítr; **-ar** foukat, být větrno; čistit obilí (*od plev*);
-ette větrník; **-osi** větrný
ventil/ar větrat; **-ation** větrání; **-ator** větrák, ventilátor
ventol vějíř; **-ar** ovívat
ventr/e břicho *anat.*; **-al** břšní; **-ut** břichatý
ventricul tělní dutina, komora *anat. (mozková, srdeční)*
ventriloquist břichomluvec; **-i** břichomluvecký; **-isme**
břichomluvectví
ver pravdivý, pravý, opravdový; **-itá** pravda, pravdivost;
-itábil opravdový, pravdivý; **-aci** pravdomluvný; **-acitá**
pravdomluvnost; **-simil** pravděpodobný; **-ificar** ověřit
(*pravdivost*); **-ification** ověření
veranda veranda
verb/e sloveso *gram.*; **-al** slovesný; slovní (*slovy vyjádřený*),
ústní; **-alisar** změnit ve sloveso; vyjádřit slovy; **-osi**
mnohomluvný; **-ositá** mnohomluvnost
verd/i zelený; **-ore, -ura, -age** zeleň; **-ear** zelenat se
verdicte soudní výrok, rozsudek, výrok vůbec
verg/e metla, proutek, prut; **-ar** (na)řezat (prutem)
verific/ar ověřit; **-ation** ověření; **-ator** ověřovatel
verm/e červ; ~ **lucent** světluška; **-atri** červovitý; **-in**
červí; **-ine, -allia** (*obtížný*) hmyz, havěť; **-icelli** tenké
italské nudle; **-osi** červivý
vermilion rumělka
vern/e jaro; **-al** jarní
verniss/e fermež, (*průhledný*) lak, nátěr; **-ar** (na)lakovat;
dodat lesku *přen.*; **-age** nátěr obrazů lakem; zahájení
výtvarné výstavy, vernisáž; **-ero** lakýrník, natěrač
vers (*směrem*) k
versar (na)lít; prolévat (*krev*)
versat (in) zběhlý, zkušený (v)
versatil všestranný; **-itá** všestrannost
vers/e verš; **-ificar** veršovat; **-ification** veršování
versimil pravděpodobný; **-itá** pravděpodobnost
version znění, verze; překlad (*z cizího jazyka*)
verso zadní strana (*listu*); rub (*mince*)
vertebr/e obratel; **-al** obratlový, páteřní; **-ate** obratlovec
verter obracet, otáčet
vértic/e vrchol, téměř, temeno; **-al** svislý, vertikální
vertigin/e závrat; **-osi** závratný (*výška, rychlost*)
vertú ctnost; **-osi** ctnostný
ve(r)ruc/a bradavice *med.*; **-osi** bradavčitý
verv/e verva, zápal, nadšení; **-osi** nadšený, zapálený
vesíc/a měchýř *anat.*; puchýř; **-al** měchýřový; **-ar** tvořit
n. působit puchýře; **-ant, -atori** zpuchýřující; **-ul** měchýř-
řek, puchýřek; bublinka (*např. v lávě*); **-ulari** měchýř(k)o-
vitý, puchýř(k)ovitý; sklípkový (*plíce*)
vesp/e vosa; **-iere** vosí hnízdo
vésper/(e) večer; **-al** večerní
vespres nešpory *círk.*
veste vesta (*pletená s rukávy*)
vestíbul předsíň; vstupní hala, vestibul
vestigie stopa, šlépěj
vest/ir oblékat, šatit; **-e** vesta (*pletená s rukávy*); **-ition,**
-ida oblékání; **-iment** oblečení, oblek; **-iere** šatník

veterinari veterinární; **-o** veterinář
veto veto; **aplicar su** ~ uplatnit veto
vex/ar sužovat, trápit; **-ation** sužování; **-atori** mučivý
vez krát: **un vez** jednou; **du vez(es)** dvakrát
vi (= **vide**) hle, vida; viz
vi/a cesta (*směr, dráha*); **-ábil** sjízdný; **-ette** cestička
viage cesta (*cestování*); ~ **circulari** okružní cesta, turné;
-ar cestovat; **-ator** cestovatel; **-ante** cestující
viarium jízdní řád
vibr/ar chvět se; (roz)kmitat (se) *fyz.*, vibrovat; **-ation**
chvění; kmitání, vibrace; **-ator** vibrátor
vice- místo-: **vicepresidente** místopředseda
vice (= **in vice de**) místo (*koho, čeho*); **-ar** nahradit
vic/ar zastoupit ve funkci; **-ario** vikář *cír.*; **-ariato** vikariát
vici/e neřest; **-osi** neřestný; **-osita** neřestnost
vicin sousední; **-al** sousedský; **-o** soused; **-age** okolí;
sousedství; **-al** sousedstvo; **-ita** sousedství (*čeho*)
vicissitudine proměnlivost (*osudu*)
vict/er (z)vítězit; **-or** vítěz; **-orie** vítězství; **-oriosi** vítězný
victim/e oběť (*o člověku*); **-ar** obětovat (*svým potřebám*)
victuales potraviny
vi/der vidět; **-se** vidina, vize; pohled; **a prim** ~ na první
pohled; **-sibil** viditelný; **-sibilitá** viditelnost; **-sion**
vidění, zření; **-sionari** vizionářský; **-sionario** vizionář
vidu/o vdovec; **-a** vdova; **-al** vdovský; **-i** ovdovělý;
-age, -atu vdovství
Vienn/a Vídeň; **v-esi** vídeňský
Vietnam Vietnam; **v-esi** vietnamský
vigil bdělý; **-ar** bdít, dozírat; **-ant** bdělý, ostražitý; **-antie**
bdění, bdělost; **a-ar (se)** probudit (se)
vig/ore životní síla, zdatnost; platnost (*úřední*); **in vigore**
pravomocný; **-er** být v platnosti; **-orosi** silný, zdatný;
-orar posilnit, osvěžit; oživit
vil/i nízký, sprostý; **-ita** nízkost, sprostota
vilan hanebný, podlý; **-o** lotr, padouch; **-ie** hanebnost
villa venkovské sídlo; větší rodinný dům, vila
villag/e vesnice; **-ean, -esi** vesnický; **-eano** vesničan;
-esc vesnický (*připomínající vesnici*)
villegi/ar trávit prázdniny na venkově; **-ator** letní host;
-atura letní pobyt na venkově; letní sídlo, letovisko
vin víno (*nápoj*); **-ach** špatné víno; **-osi** vínový (*barva*);
-icultor vinař; **-icultura** vinařství; **-iera** vinice, vino-
hrad; **-iero** vinný keř; **-ero** vinárník; **-iferi** vinorodý
vinagre vinný ocet
vind (zvedací) naviják; **-ar** navíjet; **-uore** naviják; **-ería**
navijárna
viniette viněta, nálepka, štítek
viol zneuctění; **-ar** porušit, přestoupit (*zákon*); znesvětit,
zneuctít, zhanobit; **-ation** porušení (*zákona*); znesvěcení;
-ator porušovatel; znesvětitel, hanobitel; násilník
viol/a viola; **-ist** violista; **-ine** housle; **-inist** houslista
viola tricolori maceška
violent prudký; násiln(ic)ký; **-ie** prudkost, násilnot;
násilí; **-ar** znásilnit; **-ator** znásilňovatel
violett/e fialka; **-i** fialový
violoncell/o violoncello [-čelo]; **-ist** violoncellista
viper/e zmije *zool.*; **-in** zmijí (*i přen. jazyk*)
vir/ar obrátit směr (*lodi*); **-age, -ament** obrátka, obrat
virgin/a panna; **-al** panenský; **-ita** panenství
viril mužný; mužský; **-ita** mužnost; mužskost, mužství
virl/e vír; **-ar** vířit, točit se; zavířit na buben

virtual myšlený, domnělý, virtuální; **-itá** virtuálnost
virtuos/i virtuózní; **-itá** virtuozita; **-o** virtuos
virulent prudce nakažlivý, jedovatý; prudký; **-ie** jedovatost, nakažlivost; prudkost
vír/us virus; **-al** virový; **-ologie** virologie; **-ose** viróza
vis/a vízum; **-ar** vidovat (*pas*)
visage obličej, tvář; vzezření
vis-a-vis tváří v tvář, naproti (*čemu*)
visceres vnitřnosti, útroby
visco jmelí *bot.*
viscos/i vazký (*tekutina*), viskózní; **-itá** vazkost, viskozita
visette muška (*na pušce*)
visiere hledí (*středověké přílby*); štítek čepice
vision v. **vider**
visit/e návštěva; **-ar** navštěvovat, navštívit; zavítat (*kam*);
-ator návštěvník; **visit-carte** navštívenka
visivité zrak
vista vyhlídka
vital životní, životný, životaschopný; **-itá** životní síla, vitalita; životnost; **-ist** vitalista; **-isme** vitalismus
vitamin/e vitamín; **-ic** vitamínový
vit/e réva; **-icultor** vinař; **-icultura** vinařství
vitrale chrámové okno, barevné ozdobné okno
vitř/e sklo; **-age** okenní tabule; **-ero** sklenář; **-erie** skleněné zboží; **-ería** sklárna; **-i, -in** skleněný; **-ine** výkladní skříň; **-osi** skelný, sklovitý; **-allia** střepy
viv/er žít; **-e** život; **-ent** živý, naživu; **-entie** žití; **-id** živý; jasný, svěží; sytý (*barva*); **-achar** živořit; **-osi** životný; **-aci** živý (*temperament*); **-acitá** živost; **-entar** oživit
vivicapábil životaschopný
vivific/ar oživit; **-ation** oživení
vivipar/i živorodý *zool.*; **-ie** živorodost
vivisect/er provádět vivisekci; **-ion** vivisekce
voc/a hlas, (z)volání; **-ar** (za-, z)volat; **-ation** povolání; **-ative** vokativ *gram.*
vocabul slovíčko (*ve slovníku*); **-árium** slovník, slov. zásoba
vocal/e samohláska; **-ic** samohláskový, vokalický
vocalis/ar vokalizovat *hud., gram.*; **-ation** vokalizace
voc/e hlas; **-al** hlasový; vokální, zpěvní; **-osi** hlasitý; **-ear** pokřikovat
vodeville vaudeville *hud.*
vo/er zaslíbit; **-e** zaslíbení; **-tiv** záslibný
vol/ar létat, letět; **-a** let; **-ator** letec; **-ante** volant; **-allia** drůbež; **-iere** ptačí klec; **-iera** voliéra; **-ettar** poletovat
volatil těkavý; vrtkavý; **-isar** těkat, vypařovat se; učinit těkavým; dodat lehkosti *přen.*; **-itá** těkavost; vrtkavost
vol/er chtít; **-e** vůle; **-entie** vůle, chtění
volleyball volejbal
volt volt *el.*; **-age** napětí *el.*, počet voltů; **-metre** voltmetr
voltig/er dělat přemety; **-e** přemet
volúbil pohotový, obratný (*jazyk, řeč*); **-itá** výřečnost, pohotovost, hbitost, obratnost (*jazyka*)
volu/er vinout; **in-er** zavinout; **des-er** rozvinout
volume svazek (*knihy*)
volúmin/e objem, obsah; **-osi** objemný; **-ositá** objemnost
volunt/á svob. vůle; **-ari** dobrovolný; **-ario** dobrovolník
volupt/á rozkoš (*smyslná*); **-osi** rozkošnický; **-ositá** rozkošnictví; **-on** rozkošník
vom/ir vrhnout, zvracet; **-ida, -ition** zvracení; **-itive** prostředek na zvracení, dávidlo
vor váš

vor/ar žrát (*o zvěři*), hltat; **-aci** žravý, hltavý; **-acitá** žravost; **-age** žrádlo; **-ament** žraní
vos vás, vám
vot/e (volební) hlas; **-ar** (od)hlasovat; **-ation** hlasování
vrec vrak; **-ar** rozbít (se), roztržít (se); **-age** trosky (*lodi*)
vu vy
vulcan/e sopka; **-ic** sopečný, vulkanický; **-isar** vulkanizovat; **-isation** vulkanizace; **-ite** vulkanit (*tvrzený kaučuk*)
vulgar/i sprostý, vulgární; obecný, všední; **-itá** sprostota, vulgárnost; **-isar** vulgarizovat; **-isme** hrubý výraz
vúlner/e rána, (po-, z)ranění; **-ar** (po-, z)ranit; **-ation** (po-, z)ranění; **-ábil** zranitelný
vult/e klenba; **-ar** klenout; **-ura** klenba, klenutí
vultur sup *zool.*; **-in** supí
vulve vulva *anat.*

W

warf loděnice
Warszawa Varšava
watch stráž; **-ar** hlídat; **-mann** strážník
watt watt *fyz.*; **-age** počet wattů; **watt-hora** watthodina
week-end víkend
west západ (*svět. strana*); **W-** Západ (*v protikladu k Východu*)
whisky whisky
whist whist (*karetní hra*)
wigwam vígvam
wólfram wolfram *chem.*

X

x-gambes nohy do x
x-radies rentgenové paprsky
xantippa zlá, hašteřivá žena, xantipa
xant(h)o- (*ve složeninách značí žluto-*): **xant(h)odermie**
xeno- (*ve složeninách značí cizí*): **xenofobie** ***xenoph...**
xenon xenon *chem.*
xero- (*ve složeninách značí sucho-*): **xerofilie** ***xeroph...**
xilo- ***xylo-** (*ve složeninách značí dřevo-*): **xilofon** ***xyloph...**
(**xylof...**), **xilografie** ***xylograph...** (**xylograf...**)

Y

ya vždyť, přece; **to ~ ne es important** to přece není důležité
yacht jachta
yak jak *zool.*
yankee yankee
yard yard (*angl. míra*)
yarn příze
yatagan dlouhá zakřivená dýka *n.* meč
ye (*předložka neurčitého významu*): ~ **tri horas** ve tři hodiny;
prender ~ li manu vzít za ruku
yelb žlutý
yellar ječet, vrískat, řvát
yer včera; **-al** včerejší
yes ano
yo já
yodl/e jódlovačka; **-ar** jódlovat; **-ero** jódlovač
yoga jóga
yogurt jogurt
yoll jola (*lodka*)
yufte juchta *kožel.*
jug jármo, jho
yugoslav jugoslávský; **-o** Jugoslávec; **Y-ia** Jugoslávie

yun mladý; **-o** mladík; **-a** mladá dívka; **-esse** mladost; **-itá** mládí; **-ité** mládež

Z

zebr/e, -a, -o zebra *zool.*; **-at** pruhovaný

zebú zebu *zool.*

zéfíre *zephyre lehký vítr, vánek, zefýr *meteor.*; zefír *text.*

zel horlivost; **-ar** horlit, žehrat (*na co*); **-ation** horlení;

-ator horlivec; **-osi** horlivý

zelot zélóta *hist.*; fanatik, náboženský horlivec *přen.*; **-ic** horlivý, fanatický; **-isme** přehnaná horlivost, fanatismus

zenit(h)e nadhlavník, zenit *astr.*; vrchol *přen.*

zeppelin zepelín

zero nula (*na stupnici*)

zest proužek pomerančové *n.* citronové kůry (*jako koření*)

zigzag klikatý, klikatě, cikcak; **-ar** klikatit se

zinc zinek *chem.*

zingibre zázvor *bot.*

zircon zirkon *min.*; **-ium** zirkonium *chem.*

zóbol sobol *zool.*

zodiac zvěrokruh *astr.*

zon/e pásmo, oblast, zóna; **-al** pásmový

zoo zoo, zoologická zahrada; **-logo** zoolog; **-lógic**

zoologický; **-logie** zoologie; **-téc(h)nico** zootechnik

-- -- --

DODATEK

ZÁPORNÁ PŘÍDAVNÁ JMÉNA – odchylky od standardního Interlingue

Latinské východisko:

V latině existuje předpona **in-** k tvoření záporných přídavných jmen (odlišujeme od stejně znějící předpony **in-** s významem "v, do"). V latině však předpony – podle jejich konkrétního hláskového

složení – podléhají různým hláskovým změnám. Zmiňovaná záporná předpona **in-** se po připojení

ke slovům začínajícím na souhlásky **p, b, m** mění v **im-**, před souhláskou **l** se změní v **il-** a před **r** pak v **ir-**. V jiných případech se nemění.

Stav ve standardním Interlingue:

Autor Interlingue ale zpravidlnil tvoření záporných přídavných jmen tak, že zmiňovaná záporná

předpona se v Interlingue nemění a je navíc označena přízvukem pro odlišení od oné stejně znějící

předpony s významem "v, do" (viz výše). Má tedy vždy podobu **in-**.

Tendence k původnímu latinskému východisku:

Někteří uživatelé jazyka Interlingue upřednostňují původnost před zpravidlněním. Mají tedy i raději

záporná přídavná jména v té podobě, jakou mají v latině. Tato původní podoba záporných přídavných

jmen se sice liší od zpravidlněné podoby jen velmi málo (jak je z dosavadního výkladu i zřejmé), přesto

však to již podstatně vybočuje z rámce standardního Interlingue. Proto také v tomto slovníku není

původní nepravidlná podoba záporných přídavných jmen brána v úvahu.

Možný kompromis:

Pokud však někdo chce záporná přídavná jména užívat v jejich původních nepravidlných tvarech,

tak k přetvoření toho či onoho zpravidlněného tvaru do původního nepravidlného tvaru stačí jen

udělat příslušné změny v písmenech (hláskách) na začátku slova, a to konkrétně takto:

inb... → **imb...**,

inp... → **imp...** (ímpotent → ímpotent),

inm... → **imm...** (ínmobil → ímmobil),

inl... → **ill...** (ínlegal → íllegal),

inr... → **irr...** (ínrationál → írrational).

Poznámka: Pokud v Interlingue uijeme původní nepravidelné tvary záporných přídavných jmen,

tak je vhodné u nich využít psaný přízvuk u předpony (jak je vidět v právě uvedených příkladech)

kvůli odlišení od již zmiňované předpony s významem "v, do".

Nezpravidelné tvary v Interlingue:

V Interlingue však některá původní latinská záporná přídavná jména (či podstatná jména z nich vzešlá)

nejsou pojata jako slova odvozená v Interlingue, a proto mají ponechánu původní nezpravidelnou

podobu, např. *imbecil*. Je to proto, že příslušné výchozí slovo, z něhož latina pomocí předpony **in-**

odvodila dotyčné záporné přídavné jméno, se v Interlingue

1) buď nepoužívá - např. ke zmíněnému *imbecil* se v Interlingue neužívá tvar "*becil*" ani jeho tvarová obměna

2) anebo jsou případy, kdy se původní latinské výchozí slovo v Interlingue používá, avšak v hláskově

pozměněné podobě, např: **apt** vhodný, způsobilý x **inept** nezpůsobilý; neapný

3) a konečně jsou i případy, kdy se původní latinské kladné přídavné jméno v Interlingue sice používá

v hláskově nezměněné podobě, avšak jeho význam není vůči významu odvozeného záporného tvaru

ve vztahu čistého kladu a záporu, nýbrž je tu vždy nějaký významový posun, např.: **pertinent** patřičný, příslušný, náležitý x **impertinent** nestoudný, drzý.

Pokud jde o nezpravidelné tvary, které v tomto slovníku naleznete, tak

1) z tvarů s hláskově změněnou předponou jsou to tyto:

imbecil (v historickém pravopise *imbecill*)

immens (ve zjednodušeném pravopise *imensi*) - výchozí slovo je tu v rámci odvozeniny *dimension*

immun (ve zjednodušeném pravopise *imun*) - výchozí slovo je tu v rámci složenin *municipie, munificent*

impertinent - je tu i výchozí slovo *pertinent*

improvisar - je tu i výchozí slovo *provider*

2) a z tvarů s hláskově nezměněnou předponou jsou to pak tyto:

incognito - je tu i výchozí slovo *connosser* (ve zjednodušeném pravopise *conosser*)

indemni - je tu i výchozí slovo *damnar*

individue - je tu i výchozí slovo *divider*

indolent - je tu i výchozí slovo *doler*

inept - je tu i výchozí slovo *apt*

inert - je tu i výchozí slovo *arte*

infam - je tu i výchozí slovo *fama*

infante - z výchozího slova (tj. slovesa) je tu tvar *fate* - založený na přičestí trpném, které je tu i v rámci odvozeniny *prefacie*

infinitive - je tu i výchozí slovo *finir*

insolent

intact - je tu i výchozí slovo *tangente*

integri - je tu i výchozí slovo *tangente*

intrepid - je tu i výchozí slovo *trepidat*

Využití latinské předpony **dis-** v Interlingue:

Autor Interlingue rozštěpil latinskou předponu **dis-** do dvou podob, aby každá podoba mohla mít

jednoznačnější význam, a to takto:

dis- - odloučení, rozptýlení

des- - přerušení, opak.

A právě pomocí předpony **des-** je v Interlingue z přídavného jména *facil* vytvořeno zpravidelné

záporné přídavné jméno *desfacil*. Místo tohoto tvaru však někteří uživatelé jazyka Interlingue upřednostňují tvar *difficil*, který vychází z latinského tvaru *difficilis*. Ten byl v latině vytvořen pomocí

předpony **dis-**, ve které proběhla hlásková změna **s→f** před následujícím výchozím slovem *facilis* (začínajícím na **f**), přičemž v tomto slově proběhla i přehláska kmenové samohlásky **a→i**. Tvar *difficil* ale již podstatně vybočuje z rámce standardního Interlingue, a proto není v tomto slovníku brán v úvahu. Pokud by však někteří uživatelé jazyka Interlingue chtěli tento tvar používat místo zpravidelněného tvaru *desfacil*, pak to vůbec není žádný precedens k tomu, aby předpona **des-** byla nějak znatelně vyřazována z používání. Totiž, zmiňovaná konkurující si dvojice *difficil* a *desfacil* je případ zcela ojedinělý - tedy ojedinělý v rámci těch slov v Interlingue, která vzešla ze slov odvozených v latině předponou **dis-**. Poznámka: Předpona **dis-** podléhá v latině dvěma hláskovým změnám. Před znělými souhláskami se mění v **di-** a před souhláskou **f** pak v **dif-**. Jinak zůstává beze změny. Do Interlingue byla přejata mnohá slova s předponou ve variantě **di-**, např.: *digester*, *diluer*, *diminuer*, *diverger*, a rovněž i slova s předponou ve variantě **dif-**, např. *different* (ve zjednodušeném pravopise *diferent*), přičemž tedy všem těmto slovům byla v Interlingue ponechána původní nezpravidelněná podoba, neboť nejsou pojata jako slova odvozená v Interlingue.

Autorem dodatku je PhDr. Ing. Karel Podrazil